

రామానుజ స్తోత్రమంజరి

సంపాదకుడు

డా॥ తట్టా విజయరాఘవాచార్యులు

ప్రచురణ

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు,
తిరుపతి

రామానుజ స్తోత్రమంజరి

సంపాదకుడు

ప్రొ॥ తట్టా విజయరాఘవాచార్యులు

విభాగధ్యక్షులు

ఆలయసంస్కృతి విభాగము

రాష్ట్రీయ సంస్కృత విద్యాపీఠము, తిరుపతి.

ప్రకాశకులు

ఆక్వార్ టిప్స్ ప్రబంధ ప్రాజెక్టు

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

ప్రచురణ

కార్యనిర్వహణాధికారి

తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానములు, తిరుపతి.

2006

RAMANUJA STOTRAMANJARI

Edited by:

Prof. T.V.Raghavacharyulu,

Head

Department of Temple Culture,

R.S.Vidya Peetha,

Tirupati.

© All Rights Reserved

T.T.D. Religious Publications Series No : 250

First Edition : 2006

Copies : 2,000

Published by

Sri A.P.V.N. SARMA, I.A.S.,

Executive Officer,

Tirumala Tirupati Devasthanams,

Tirupati — 517 501

Printed at

Tirumala Tirupati Devasthanams Press,

Tirupati — 517 507

ముందుమాట

అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకుడు, అసంఖ్యేయ కల్యాణగుణ పరిపూర్ణుడు అయిన శ్రీ మహావిష్ణువు కలియుగమున శ్రీవేంకటాద్రి నిలయునిగా అర్చ్యవతారరూపమున అవతరించి అందరిని అనుగ్రహిస్తున్నారు. ఆయన శేషి. జీవులందరు శేషులు. జీవాత్మ పరమాత్మలకు గల ఈ విడదీయుటకు వీలులేని శేషశేషి భావమును విశిష్ట ఐక్యముగా నిర్వచించినారు ఆదేశేషవతారభూతులైన రామానుజాచార్యులు. 11వ శతాబ్దమునకు చెందిన వీరు వేంకటాద్రిని దర్శించి, ఆళ్వారులు స్తుతించిన స్వామి నిలయమును తిరుమలై అని, క్రిందిభాగమును తిరుపతియని వ్యవహరించవలసినదిగా కట్టడిచేసినారు. తిరుపతిలో గోవిందరాజస్వామివారిని ప్రతిష్ఠించినారు. తిరుమలలో నిత్యోత్సవ, పక్షోత్సవ, మాసోత్సవ, సంవత్సరోత్సవాలను జరిపించి, వానిని అవిచ్ఛిన్నముగా జరుగునట్లు ఏర్పాట్లు చేసినారు. తిరుమల శ్రీనివాసుని సన్నిధిలోనే వేదార్థసంగ్రహమును ఉపన్యసించినారు. విశిష్టాద్వైతసిద్ధాంత ప్రవర్తకులైన వీరిని స్తుతిస్తూ అనంతరకాలీనాచార్యులు అనుగ్రహించిన కొన్ని అమూల్య స్తోత్రములను సంపాదించి “రామానుజ స్తోత్రమంజరి” రూపమున తయారుచేసిన వారు శ్రీ తట్టా విజయరాఘవాచార్యులు. విశిష్టాద్వైతవేదాంత, వైష్ణవాగమ ప్రవాచకులు. వీరిని ప్రోత్సహించినవారు ఆళ్వార్ దివ్యప్రబంధ ప్రాజెక్ట్ కార్యనిర్వహకులు ఆచార్య డా॥మేడసాని మోహన్ గారు. ఈ అమూల్య గ్రంథమును పరించి, పరిశీలించి భక్తులు, భాగవతులు, విజ్ఞులు ఆచార్యాభిమానమును పొంది భగవదనుగ్రహమునకు పాత్రులగుదురుగాక.

శ్రీ ఎ.పి.వి.యస్. శర్మ, ఐ.ఎ.ఎస్.,

కార్యనిర్వహణాధికారి

తి. తి. దేవస్థానములు, తిరుపతి.

కృతజ్ఞతలు

అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకుడు, అచింత్యుడు, నిర్వికారుడు, శ్రీమన్నారాయణుడు, శ్రీమన్నారాయణుని యొక్క స్వయంవ్యక్తదేవాలయములలో తిరుమల శ్రీ వేంకటాద్రి దివ్యక్షేత్రం విశిష్టమైనది, ఆద్యమైనది, పౌరాణికవేద ప్రశస్తి పొందింది. ఆ వేంకటాద్రి దివ్యక్షేత్ర చరిత్రలో వైష్ణవ మత స్థాపకులు, ఆస్తిక మత ప్రచారకులు, ఆదిశేషాంశ సంభూతులు అయిన భగవద్రామానుజుల స్థానం అద్వితీయమైనది. ఆ ఆలయాభివృద్ధికి, పూజావిధానాన్ని క్రమబద్ధీకరించటానికి, క్షేత్రపు ఉనికిని రక్షించటానికి శ్రీమద్రామానుజాచార్యుల వారు అనేకానేక బృహత్తర కార్యక్రమాలు చేబట్టి ఆలయాన్ని అభివృద్ధి చేసినట్లు చరిత్ర తెలుపుతోంది.

“రామానుజస్తోత్రమంజరి” అను ఈ గ్రంథము రామానుజాచార్యులను గూర్చి వివిధ కవులు ఆచార్యులు ప్రాచీనులు స్తుతించిన శ్లోకములను ఒకచోట చేర్చిన సంకలనము. శ్రీరామానుజాచార్యులవారి విశిష్టత ఈ స్తోత్రమంజరి ద్వారా మనకు తెలుస్తుందనుట అతిశయోక్తి కాదు. అంతరించిపోతున్న వివిధ స్తోత్రములను గ్రంథరూపంలో ముద్రిస్తే బాగుంటుందని ఈ సంకలనానికి పూనుకున్నాను. “రామానుజ స్తోత్రమంజరి” అను ఈ గ్రంథమును తిరుమల తిరుపతి దేవస్థాన గ్రంథ ప్రచురణ పక్షాన ప్రచురించేందుకు అంగీకరించి నందులకు తి.తి.దేవస్థానముల కార్యనిర్వహణాధికారి శ్రీ ఎ.పి.వి.యస్. శర్మ, ఐ.ఎ.యస్., గారికి నా అమందానంద మందార ప్రణతులు.

ఈ గ్రంథ ముద్రణకు తగు సూచనలు సలహాలను ఇచ్చి ప్రోత్సహించి ఉత్తేజతుణ్ణి చేసిన శతావధాన సార్వభౌమ, సర్వస్వతీ సత్పుత్ర డా॥మేడసాని మోహన్, యం.ఎ., పి.హెచ్.డి, (డైరెక్టర్ అన్నమాచార్య ప్రాజెక్టు) గారికి కృతజ్ఞతాకుముదమంజరులు.

ఈ ప్రచురణకు సహకరించి సహాయ సహకారాలందించిన
 తి.తి.దేవస్థానముల సంపాదకులు శ్రీ సి. శైలకుమార్ గారికి నా
 నమస్కారములు.

ఎందరో మహానుభావులు అందరికీ వందనములు.

తిరుపతి.

ఇట్లు
 భాగవత చరణరేణువు
 తట్టా విజయరాఘవాచార్యులు

ఉపోద్ఘాతము

పుటసంఖ్య

1. ఉపక్రమము	1
2. అర్యలక్షణము	2
3. అచార్య లక్షణము	2
4. అచార్యవైభవము	2
5. అచార్యవైభవ సూక్తులు	3
6. రామానుజావతారము	4
7. పంచసంస్కారములు	7
8. ఆచార్యుడే గతి	8
9. రామానుజులే ఆచార్యులు	10
10. రామానుజ శబ్దార్థములు	13
11. రామానుజార్య దివ్యాజ్ఞ	15
12. రామానుజ ప్రశంస	21
13. రామానుజస్తోత్ర గ్రంథములు	22
14. ముగింపు	28

ఉపోద్ఘాతము

నమః ప్రణవకోభితం నవకాషాయ ఖండాంబరం
 త్రిదండ పరిమండితం త్రివిధతత్త్వ నిర్వాహకమ్ ।
 దయాంచిత దృగంచలం దళిత వాది వాగ్వైభవం
 క్షమాది గుణసాగరం శరణమేమి రామానుజమ్ ॥

ఉపక్రమము : స్తోత్రములు వేదసంహితల కాలమునుండి వస్తున్నవి. అధర్వవేదంలో ఎన్నో స్తోత్రములున్నవి. ఇవేకాక ఒకానొక దేవతా స్వరూపమునకు పర్యాయపదములో, లేదా కీర్తిని వర్ణించు నట్టివో, ప్రభావమును క్లాపించునట్టివో అయి ఉన్నవి స్తోత్రములు. ఈ స్తోత్రములకు సంబంధించినవే సహస్రనామావళులు, అష్టోత్తర శతనామావళులు, మరియు సంఖ్యనుబట్టి ద్వయము, త్రయము, చతుష్టయము, పంచకము, షట్కము, సప్తకము, అష్టకము, నవ, దశ మొదలగు క్రమమునుబట్టికూడా స్తోత్రములు కలవు. ఇవి పఠించినంత మాత్రమున వాంఛితములు చేకూరును అను విశ్వాసము కలదు. స్తోత్రములకు మంత్రములతో సమానమైన గౌరవస్థానమున్నది. మంత్రములకు వలెనే స్తోత్రములకును ఋషి, ఛందస్సు, ఫల, శ్రుతి, అంగన్యాస, కర న్యాసములు కూడా వేరు వేరుగా కలవు.

‘మంతారం త్రాయత ఇతి మంత్రః’ మననము చేయువానిని రక్షించునది మంత్రము అన్నట్లుగా స్తోత్రములు కూడా రక్షకములు, సకల సౌభాగ్యదాయకములు. “మంత్రం యత్నేన గోపయేత్” అన్నట్లుగా మంత్రమును రహస్యముగా జపించవలెను. స్తోత్రమును ఎట్లైనను పారాయణము చేయవచ్చును.

సంస్కృత వాఙ్మయమున స్తోత్రములు అసంఖ్యాకములు. వీనిలో ముఖ్యమైనవి విష్ణు, శివ, లక్ష్మీ, శక్తి, గణపతి, సుబ్రహ్మణ్య, ఆంజనేయాది దేవతాపరమైనవి, పుణ్యక్షేత్రపరమైనవి. పుణ్యనదీపరమైనవి. పుణ్య పర్వపరమైనవి పుణ్య పర్వత పరమైనవి. అనంతరము ప్రసిద్ధమైనవి వివిధాచార్య పరమైనవి.

ఆర్యులక్షణము :

‘కర్తవ్య మాచరన్ కామమకర్తవ్యమనా చరన్’
 తిష్ఠతి ప్రకృతాచారే యస్య ఆర్య ఇతి స్మృతః ॥

శాస్త్ర విహిత కర్మములాచరించుచు, అకర్తవ్యములను విసర్జించుచు, నడుచుకొనువాడు ఆర్యుడు. ఆర్యుడు-ఆచార్యుడు అను రెండు పదములును సమానార్థకములే.

ఆచార్యలక్షణము :

‘అచినోతి హి శాస్త్రార్థానాచారే స్థాపయత్యపి ।

స్వయమాచరతే యస్మాత్తస్మాదాచార్య ఉచ్యతే॥

తాను సంగ్రహించిన శాస్త్రార్థములను ఇతరులకు బోధించుటతో ఆగక, స్వయముగా ఆచరించువాడు ఆచార్యుడు.

పరమపురుషుని స్రతిపాదించలేనివారు ఆచార్యులు కాలేరు. భగవంతుని పాదములను శిష్యుల శిరస్సులపై ధరింపజేయుటకు కారణభూతులైనవారు ఆచార్యులు. భగవత్సమాశ్రయణము అత్యావశ్యకమని తెలుసుకొన్నవారు ఎంతటి మహా పండితులైనను ఆచార్యుని ఆశ్రయించక తప్పదు.

ఆచార్య వైభవము :

వెలుగులేని త్రోవ యేలా, మరుగులేని ఇల్లు యేలా,

గురువులేని జన్మమునకు మోక్షమెట్లు దొరక బోవును ?

అన్నట్లుగా

వెలుగులేని త్రోవయందు ప్రయాణము కష్ట సాధ్యము. రహస్యములేని వాని ఇంట నివాసము మంచిదికాదు. దొంగలకు చిక్కకుండా వస్తువులను దాచు కోగల ప్రదేశము ఇంటియందుండుట అవసరము. అలాగే రహస్యార్థ జ్ఞానమునిచ్చే ఆచార్యుడులేనిదే మోక్షము లభించదు. ఆచార్యుడు లేనివాని జన్మము వ్యర్థము.

‘‘కొండలెక్కి చూచితేను, కానరాదు పరమపదవి

చరమకొండ లెక్కి చూచితే చేరవచ్చు చరమపదవియు’’

అన్నట్లుగా పరమపదము చరమకొండ లెక్కితే కనబడుతుంది. చరమమంటే చివరిదని అర్థం. కర్మ, జ్ఞాన, భక్తి, ప్రపత్తి, ఆచార్యాభిమానము అను ఐదు మోక్ష పాయములలో చివరి ఉపాయమైన ఆచార్యాభిమానమే చరమకొండ. ఆచార్యాభిమానము కలవానికి పరమపదము కరతలామలకము. భగవంతుడు కూడా ఆచార్యవదవికి ఆశపడునట. గీతాచార్యుడగుట, ద్వయమంత్రమును లక్ష్మీదేవికువదేశించుట, తాను ఆచార్యుని వద్ద విధేయుడై యుండుట ఆచార్య ప్రాధాన్యతను తెలియజేయుటకే. ఆచార్యునకు యిష్టమైనది భగవత్కైంకర్యము. భగవంతున కిష్టమైనది భాగవత్కైంకర్యము. భాగవతులకందరికిని ఇష్టమైనది ఆచార్య కైంకర్యమే. కాబట్టి చరమపదము ఆచార్య కైంకర్యము.

‘యోదద్యాత్ భగవత్ జ్ఞానం కుర్యాద్ధర్మోపసేవనమ్ ।

కృత్స్నం వా పృథివీం దద్యాత్ నతత్తుల్యం కథంచన॥

భగవత్ జ్ఞానమును ప్రసాదించు ధర్మమార్గము ననుసరించు ఆచార్యునకు భూమినంతటిని సమర్పించినను, ఆ ఋణము తీరదు. ఆచార్యునిచే ఉభయ విభూతులు, భగవత్సాన్నిధ్యము లభించును. అటువంటి ఆచార్యునకు ప్రత్యుపకృతి చేయుటకు వీలుకాదు. భగవత్సంబంధము బంధమునకు, మోక్షమునకు కారణము. ఆచార్య సంబంధము మోక్షమునకే కారణము. తన పురుషకారముద్వారా శిష్యుని భగవత్సాన్నిధ్యమునకు తీసుకుని పోగలవారు ఆచార్యులు. దోషములను దూరంచేసి, భగవదున్ముఖునిగా శిష్యుని చేయగలవారు ఆచార్యులు. అప్పుడు అతనిని భగవంతుడు సులభముగా కలగజేయును.

భగవంతుడు మోక్షమివ్వటానికి సమర్థుడు, సంసారంలో తోయడానికి సమర్థుడు, నిగ్రహసంగ్రహ సమర్థుడైన భగవంతుని ఆశ్రయించినవారికి మనస్సు జంకుచుండుట సహజమే. కానీ భగవంతునివలెకాక అనుగ్రహమే స్వరూపముగాకల ఆచార్యుని ఆశ్రయించినవారికి మనస్సు జంకుచుండుట సహజమే. కానీ భగవంతునివలెకాక అనుగ్రహమే స్వరూపముగాకల ఆచార్యుని ఆశ్రయించినవారికి సర్వము సిద్ధము కాగలవు. ఈ యర్థము మహర్షుల వచనంలో కూడా స్పష్టం అవుతున్నది.

సిద్ధర్థవతి వా నేతి సంశయోఽచ్యుతాసీనినామ్|

న సంశయోఽస్తి తద్భక్త పరిచర్యా రతాత్మనామ్|| అని

ప్రమాణము. దీని అర్థం ఏమిటంటే - సర్వేశ్వరుణ్ణి ఆశ్రయించినవారికి సద్గతి ప్రాప్తి సిద్ధించునో లేదో సందేహమే, కానీ, తద్భక్తులైన భాగవతుల నాశ్రయించిన వారికి అటువంటి సందేహము కలుగనే కలుగదు' అని.

ఆచార్య వైభవసూక్తులు :

1. తమ తమ ఆచార్యులయందు ప్రావణ్యములేనివారు భగవంతునియందు భక్తి కల్గియున్నను పరమవదమును పొందలేరు.

2. జ్ఞానానుష్ఠానములు చక్కగా కల ఆచార్యులను ఆశ్రయించిన యెడల శ్రియఃపతియే స్వయముగ పరమ వదమును పొందించును.

3. ఉణ్ణీచించవలెనను తలంపుగలవారు ఆచార్యుని శ్రీపాదములయందు భక్తి కల్గియుండవలెను. అప్పుడు పరమవదము మీ చేతియందు ఉపరికవలె సులభంగా లభిస్తుంది.

4. ఆచార్యులు చేసిన ఉపకారమును మీ హృదయమునందు తలచిన యెడల వారిని వదలి వెళ్ళుటకు ఇష్టము కలుగదు.

5. ఆచార్యులీ లీలావిభూతీయందు వేంచేసి యుండునంతవరకు శిష్యుడు ఏదో ఒకవిధమైన కైంకర్యము చేయుచునే యుండవలెను. ఆచార్యులు తిరునాట్టలంకరించినప్పుడు కైంకర్యము గ్రహించువారు లేకపోదురు కదా!

6. ఆచార్యులు శిష్యుని ఆత్మస్వరూపమును ప్రేమతో రక్షించును. శిష్యుడు ఆచార్యుల తిరుమేనును ఆదరముతో రక్షింపవలయును. ఇదియే శిష్యాచార్య సంబంధము.

7. పూర్వాచార్యుల జ్ఞానానుష్ఠానములు చక్కగా తెలుసుకొని ఆచరించుచు, బోధించు ఆచార్యులనే ఆశ్రయించిన చేతనులు సుఖించుదురు.

8. నిత్య విభూతీయందుపేక్షనుంచక సర్వ విధకైంకర్యములు ఆచార్యులకు చేయుచున్న చేతనరక్షక బాధ్యత ఆచార్యులద్వారా సర్వేశ్వరుడే వహించును.

9. కులక్రమాగత ఆచార్యాశ్రయణమే సత్సంప్రదాయమునకు సారము.

ఆ విధంగా ఎందరో ఆచార్యులు తమ తమ ఆచార్యులనాశ్రయించి, ఉజ్జీవించినను పూర్వాచార్యులు ఏకకంఠంగా --

‘తస్మిన్ రామానుజార్యే గురు రితి చ పదం బ్రూతి, నాన్యత్ర’

అని నిష్కర్షించారు. కాబట్టి ఆచార్యులను వదమునకు సార్థకముగా నుండు స్థితి, భగవద్రామానుజాచార్యులవారికే తగియున్నది. కాబట్టి వారి తిరువడి సంబంధమును అనుదినము స్మరించు వారికి సర్వదా సద్గతియే కల్గుననుటతో సందేహములేదు.

రామానుజావతారము :

భగవంతుడు తన అవతారములచే సాధించలేని చేతనోజ్జీవన కార్యమును సాధించుటకై ఉభయ విభూతీ నాయకత్వముతో ఉర్వియందవతరించి, పాండిత్య ప్రకర్షచే వండిత ప్రకాండులను, ప్రభూత భావనాప్రకర్షచేత ప్రభువరేణ్యులను, ప్రశాంత ప్రవిమల ప్రేమ తరంగవాహినిచేత ప్రజా సందోహమును, వినీత వినీర్మల విశ్వమానవసౌభ్రాతృత్వముచేత వివిధ మానవులను, సర్వ సమత్వము చేత సర్వ జనులను వశీకరించుకుని, జాతి, కుల, వయో, లింగాది భేదములు లేకుండా, ఆర్తిగల జనులకెల్ల హరిసాన్నిధ్యమును అష్టాక్షరచే అందజేసి, పరమపావనులై, వతిత జనోద్ధారకులై, పరమ సాత్త్వికులై ప్రకాశించినటువంటి ప్రజ్ఞావంతులు, ప్రతిభావంతులు, ఆదిశేషావతార భూతులు భగవద్రామానుజాచార్యులవారు.

భగవంతుని కనేకావతారములు జరిగినవి. అందువలన నతనికి విసుగెత్తినదో, లేక తన యవతారములవలన సంపూర్ణ ప్రయోజనము లభించలేదని

తలచెనో, లేక తానర్పవతారమును ధరించి యున్నాననుకొనెనో గాని, దుర్మత నిర్మూలన పూర్వకముగా స్వమతమును స్థాపించుటకు ఆదిశేషుని నియమించెను. లోకమున కూడా యజమానులు ఒక్కొక్కప్పుడు తాము చేయదగిన కృత్యములయందు తాము విసుగుచెందినప్పుడు, తమపుత్రాదులనో, భృత్యులనో నియమించుట కలదుకదా! ఆవిధముగా నియమింపబడిన ఆదిశేషులు అత్యుత్సాహముతో బయలుదేరి భగవద్రామానుజాచార్యులుగా అవతరించారు.

భగవదాజ్ఞానుసారము దుర్మతములను నిర్మూలించి, శ్రీవైష్ణవదర్శనమును సంస్థాపించి, దివ్యదేశముల నుద్ధరించి, జనులకందరకును జీవాత్మ పరమాత్మలకు గల శేషశేషమొదలగు నవవిధ సంబంధములను, అర్థవంచక పరిజ్ఞానమును కల్గించి, పరమ పదమును కరతలామలకముగనందుకొను మార్గమును చూపించి, భగవదాజ్ఞాను నిరవశేషముగ నిర్వహించినారు భగవద్రామానుజులు. ఆ మహాత్ముని ప్రభావమునకు అర్చావతార రూపముననున్న భగవానుడు అతనికి శిష్యుడై, కుమారుడై, అల్లుడై అనేక విధములుగా గౌరవించి, ఉభయ విభూతి నాయకత్వాద్యతీతయములను కల్గించినాడు.

భగవంతుడు శ్రీవైకుంఠమున పరతత్త్వ స్వరూపమున అఖిలాండకోటి బ్రహ్మాండనాయకునిగా ఉన్నను, ఆర్తులై తనను చేరవచ్చువారి కందుబాటులో నుండుటకై పూహరూపమున వేంచేసియున్నను, హిరణ్యాక్ష, హిరణ్యకశిపు, రావణ, కంస, శిశుపాలాది లోకకంటకులను పరిమార్చి, వారి బారినుండి జగత్తును రక్షించుటకుగాను, రామకృష్ణాద్యవతారములనెత్తెయున్నను, 'యచ్చకించిజ్జగత్పర్యం, దృశ్యతే శ్రూయతేఽపివా' "అన్తర్బహిశ్చ తత్పర్యం వ్యావ్య నారాయణః స్థితః" అన్నట్లు సర్వచరాచరముల కంతటికీని, అంతర్యామిగా సన్నిహితుడైయున్నను, శ్రీరంగ, వేంకటాచల, హస్తగిరి, యాదవాద్రిమొదలగు దివ్యదేశములలో అర్చారూపమున సర్వకాలములవారును భజించుటకర్పవతారి రూపమున అందుబాటులోనున్నను ఆ దివ్యదేశములను భక్తజనాకర్షకములుగ తీర్చిదిద్దువారు లేనందున, అర్చావతారముకూడా అస్రయోజనమగునేమో అని భావించిన శ్రీమహావిష్ణువుని ఆజ్ఞానుసారము దివ్యదేశోద్ధరణకై, సర్వజనోద్ధరణకై, లోకోద్ధరణకై ఆదిశేషులు భగవద్రామానుజాచార్యులుగా అవతరించారు.

‘పురా సూత్రైర్వ్యాసః క్రతుశిర శిరోఽర్చం గ్రధితవాన్ ;

వివ్రీతం శ్రావ్యం వకుళ ధరతామేత్య స పునః!

ఉభాపేతౌ గంధౌ ఘటయితుమలం యుక్తిభిరసౌ

పునర్లక్ష్యే రామావరజ ఇతి స బ్రహ్మముచురః ॥

పూర్వము వేదవ్యాసులవారనుగ్రహించిన వేదాంతశాస్త్రానికి శ్రీ వకుళాభరణులైన నమ్మాళ్వారనుగ్రహించిన ద్రావిడవేదాంతశాస్త్రానికి ఏకవాక్యత సంపాదించి, పరమార్థాన్ని తెలిపి, అందరినీ తరింపజేయడానికి బ్రహ్మముకురదర్పణ స్థానీయులైన భగవద్రామానుజాచార్యులవారవతరించారు.

భగవద్రామానుజాచార్యులవారవతరించిన నాడే--

“సత్యం సత్యం పునస్సత్యం భాష్యకారో జగద్గురుః॥
స ఏకస్సర్వ లోకానాముద్ధర్తా నాస్తీ సంశయః॥”

“సర్వదేశదశా కాలేష్వ వ్యాహ త పరాక్రమా॥
రామానుజార్య దివ్యాజ్ఞా వర్తతామభివర్తతామ్॥”

“రామానుజార్య దివ్యాజ్ఞా ప్రతివాసరముజ్జ్వలా॥
దిగంతవ్యాపినీ భూయాత్ సాహిలోకా హితైషిణీ॥”

సత్యము, సత్యము, సత్యము. భాష్యకారులు జగద్గురువులు. వారొక్కరే అన్నిలోకములను సముద్ధరింపగలరు. సంశయములేదు. కాలతత్త్వమున్నంతవరకు, లోకమంతటా మంగళాశాసనము చేయదగినట్లుగా, సకల దివ్యదేశములందును, అద్భుత పరిష్కారములు, కైంకర్యాభివృద్ధులు జరుగునని, రామానుజాచార్యుల దివ్యాజ్ఞ ఉజ్జ్వలమై, దిగంతముల వ్యాపించి, లోకహితమును కల్గించుగాక యని దివ్యదేశములందలి అర్చామూర్తులు ఆనందముతో ఆశీర్వదించినారు.

ఆసేతు శీతాచలము భక్త, శిష్యబృందముతో పర్యటించిన భగవద్రామానుజాచార్యులవారు విశిష్టాద్వైత సిద్ధాంతమును ప్రబోధించుచు, అనేక వైష్ణవ దేవాలయములందు ఆగమోక్తార్చనా విధానమును ఆచరింపజేయుచు, సంస్కృత ద్రావిడ వేదాధ్యయనమును ఏర్పరుచుచు, ఉభయ వేదాంతకాలక్షేపములతో భక్తిని, ప్రవత్తిని ప్రబోధించుచు, పంచసంస్కారము లొసంగి, అందరినీ పావనులను కావించుచు, శ్రీ వైష్ణవ ధర్మముల నాచరింపజేయుచు, ఆచార్య వద వైశిష్ట్యమును నిరూపించినారు. శ్రీవైష్ణవమత ప్రచారమునకై 74 పీఠముల నేర్పరచినారు.

భగవద్రామానుజులు తాము ఆదిశేషుల అవతారమైనా, విద్య చ్చిరోమణులు, మహాభక్తులు అయిన సద్గురువులను సేవించి తద్వారా గురువు యొక్క ప్రాధాన్యాన్ని లోకానికి తెలిపి, ఉభయ వేదాంతాలను కూలంకషంగా గ్రహించి ప్రసిద్ధులయ్యారు. వీరికి ఇందువల్లనే “పంచాచార్య వదాశ్రయః” అనే బిరుదు లభించింది. శ్రీ మహావిష్ణువు యొక్క అవతారాలైన రామకృష్ణాదులకే గురువులుండటం మన సంప్రదాయంలో విశిష్టత కదా! అందుకే--

“గురురేవ పరంబ్రహ్మ, గురురేవ పరంధనమ్
గురురేవ పరః కామో, గురురేవ పరాయణమ్
గురురేవ పరావిద్యా, గురురేవ పరాగతిః
యస్మాత్ త్వ దుపదేశా ౨ సౌ తస్మాద్గురుతరో గురుః
ఉపాయశ్చాప్యపేయశ్చ గురురేవేతి భావయ” అనిసూక్తి.

“పుణ్యాంబోజ వికాసాయ పాపధ్వాంతక్షయాయ చ॥
శ్రీమానావిరభూద్భూమా రామానుజ దివాకరః॥”

పాపపంకిల మగ్నులైన జీవులనుద్ధరించుటకుగాను భగవద్రామానుజులు ఉదయించినారు. వారు శరణాగతిగద్యయందు శ్రీదేవిని శరణు వేడినారు. ఆమె వారితోపాటు తత్సంబంధీకులందరికిని ముక్తిని ప్రసాదించింది. అందుచేతనే “శ్రీమతే రామానుజాయ నమః” అనే వారికి పరమపదము సులభము. రామానుజులు వైష్ణవ కోటికి పరమపదమిప్పించెదరు. కావున రామానుజ పరాయణులైన వారే శ్రీవైష్ణవులు. శ్రీ వైష్ణవుడు పంచసంస్కారపరుడు కావాలి. అవి ఏవనగా--

పంచ సంస్కారములు :

“తాపః పుండ్రః తథానామ మంత్రో, యాగశ్చ పంచమః॥
అమీ తు పంచ సంస్కారాః పరమైకాంతి హేతవః॥”

శంఖచక్రములను భుజములయందు ఆచార్యులద్వారా ధరించుట, ఊర్ధ్వపుండ్ర ధారణము, దాసనామము ధరించుట, అష్టాక్షరి మంత్రము, తిరువారాధనము ఈ ఐదును పంచ సంస్కారములు.

“దిన దినమష్టాక్షరి మంత్రంబె దివ్యజపము మాకు,
తిరుమంత్ర ద్వయ చరమార్థములే తెరదీయుట మాకు,
అరుదుగ నాశ్వాదూల చరితము లాగమములు మాకు,
ఓనరిన మాధవ సంస్మరణంబె ఉద్యోగము మాకు,
ఆ రూఢిగ రామానుజ మతమె ఆధారము మాకు,
చలమగు తిరుమణి శ్రీ చూర్ణంబులె శృంగారము మాకు,
అలసుదర్శన శంఖముద్రలే చిహ్నంబులు మాకు,
అరయగ శ్రీవైష్ణవదాస్యంబె అతిభోగ్యము మాకు.”

అని తిరుమంత్రములో చెప్పబడిన విధముగా పంచసంస్కారపరులైన శ్రీవైష్ణవులే రామానుజానుయాయులు. తాను ఉన్నతవంశ సంజాతుడనని

గర్విండుట శ్రీ వైష్ణవ లక్షణముకాదు. భాగవతుల కులగోత్రము లెంచకుండుట శ్రీవైష్ణవలక్షణము. విద్యామద, ధనమద, అభిజనమదములకు అతీతులైన వారే శ్రీవైష్ణవులు. 'దైవాయత్తం కులే జన్మ ; మదాయత్తంతు పౌరుషమ్' అన్నట్లుగా దైవాయత్తమైన జాతిని పరిగణించక, వ్యక్త్యధీనమైన గుణములను మాత్రమే గౌరవించమని, గుణవంతులైన భాగవతోత్తములకు జాత్యాదులతో నిమిత్తములేదని, అటువంటి భాగవతసేవచేసేవారే శ్రీ వైష్ణవులు అని స్పష్టంచేశారు.

త్యాగము, సేవ, వినయము, పవిత్రత ఇవియే అనుష్ఠేయములు. కర్మజ్ఞానాంగకమైన భక్తియే భగవత్ప్రాప్తికి ప్రధాన సాధనము. నిత్య, నిరవచ్ఛిన్న, నిరతిశయ, నిరవధిక, నిరుపాధిక, భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్య సంజనిత శాశ్వతానందమే మోక్షము. వర్ణాశ్రమ ధర్మములును, జాతి, మత, కుల, వయో, లింగ భేదములును, లౌకిక ప్రవృత్తిమాత్రావధులు, లోకప్రవృత్తికావశ్యకములు. ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమునకుగాని, ఆత్మోజ్జీవనమునకుగాని, హరిసాన్నిధ్య ప్రాప్తికిగాని అనావశ్యకములు.

అహంశుద్ధిలేనివానికి ఆత్మశుద్ధిలేదు. ఆత్మశుద్ధిలేనివానికి హరిక టాక్షములేదు. శరీరబలములేనివానికి ఆత్మబలములేదు. ఆత్మబలములేనివానికి హరిబలములేదు. చిత్త శాంతిలేనివానికి ఆత్మశాంతిలేదు. ఆత్మశాంతిలేనివానికి హరిసాన్నిధ్యములేదు. అహంసలేనివానికి ఆత్మ సత్తలేదు. ఆత్మసత్తలేనివానికి హరిదర్శనముకాదు. భుక్తిలేనివానికి భక్తివిస్మలేదు. భక్తివిస్మలేని వానికి భగవంతుడు లేడు. న్యాయములేనివానికి ధర్మములేదు. ధర్మములేనివానికి మోక్షము లేదు.

ఈ విధమైన నిత్య సత్యములను చాటి, చూపి, శ్రీవిష్ణుసాన్నిధ్యమును విశదపరచిన విశాల హృదయులు భగవద్రామానుజులు.

అచార్యుడే గతి :

ఒకసారి శ్రీరామాయణ కాలక్షేపము జరుగుచుండగా భగవద్రామానుజులు అభయప్రదానఘట్టమును గూర్చి ఉపన్యసిస్తూ --

“త్యక్త్వా పుత్రాంశ్చ దారాంశ్చ రాఘవం శరణంగతః”

అనువిధముగా వెలుపలి సంబంధములనన్నింటిని సవాసనగవిడచి విభీషణాశ్వరులు--

“సర్వలోకశరణ్యాయ రాఘవాయ మహాత్యనే!

నివేదయత మాం క్షిప్రం విభీషణముపస్థితమ్॥” అని

చెప్పి, వానరభక్తులను ప్రార్థించగా, వారు విభీషణుని అనుకూలునిగా గ్రహించక, ప్రతికూలునిగా భావించి, అక్షేపించి రాళ్ళను విసిరివారసగా విని “పిన్నయురంగా విల్లిదాసర్” అనువారు గోష్ఠిలో నుండిలేచి, బాధతో సందేహమును తెల్పినారట. ఆ సందేహమేమిటంటే - సత్యమైన వరమభక్తులు విభీషణాల్వారులు. వారికి ఆర్తి మొదలైన అధికారపూర్తిలో ఏ కొరతా లేదు. నిష్కవటముగా సత్యమును పల్కిన భక్తుడైన ఆతనికి భగవద్గోష్ఠిలో ప్రవేశము సులభంగా లభించనిచో, ఆ విభీషణాల్వారుకున్న అధికారంలో నూటికి ఒకటి కూడా లేని నా బోటివారికి భగవదంగీకారము లభించుట దుర్లభముకదా! అని.

అది విని భగవద్రామానుజులు విభీషణునివలే మనము సర్వేశ్వరుని ఆశ్రయించినప్పుడు కదా ఆ సందేహము కలుగవలెను. మీరు ఆశ్రయించుటకు ఆచార్యుడను నేనున్నాను. నేనాశ్రయించుటకు నాకాచార్యులు పెరియనంబి గారున్నారు. అని సెలవిచ్చారట. దీనినిబట్టి మనము తెలుసుకొనవలసిన దేమనగా-తమ ఆచార్యులయందు ప్రావణ్యములేనివారు శ్రియఃపతియందు భక్తికల్గియున్నను వరమపదమును పొందలేరు. జ్ఞానానుష్ఠానములు చక్కగాగల ఆచార్యుల నాశ్రయించిన యెడల శ్రియఃపతియే స్వయముగా వరమపదమును కృపజేయును.

పూర్వాచార్యులు ఒక సంవత్సరమో, కనీసము ఆరుమాసములో అన్నివిధములుగపరీక్షించి, తగిన వైలక్షణ్యము కుదిరియున్న చేతనునికి మాసోపమాసమును చేయించి, అటు పిమ్మట మాత్రమే అష్టాక్షరీ మంత్రమును ఉపదేశించుచు వచ్చినారు. భగవద్రామానుజస్వామివారు మన ఆశక్తిని, అజ్ఞానమునుచూచి, తమ స్థితేతుక కృపావిశేషముచేత, అపేక్షగలచేతనులందరికినీ కూడా ‘ఆచార్యులారా! తదితర విశేషనియమములను వేనిని చూడక, ఆ అష్టాక్షరీ మంత్రమును ఉపదేశింపుడని ఆజ్ఞించుచి, పూర్వపు నియమములను రద్దుపరచినారు. అందువలననే వైష్ణవదర్శనము రామానుజదర్శనమని కీర్తింపబడినది.

“గోభిర్యస్యాశ్రితాత్మానర్హాథ ముత్సార్థతే తమః॥

కృపామృతాత్మనే తస్మై స్వాచార్యాయ నమో నమః॥”

“ఆచార్యవాన్ పురుషో వేద” అని శ్రుతి. ఆచార్య కటాక్ష పాత్రుడైన చేతనుడే జ్ఞానముకల వాడగుచున్నాడు. అని చెప్పుటచేత “జ్ఞానం నరాణామధికం” అని పశు పక్ష్యాదులకంటే నరులకు జ్ఞానాధిక్యమగుటచేత విలక్షణార్థ పంచక జ్ఞానముచేత విశిష్టులగుచున్నారు. అందుచేత

ఏతాదృశజ్ఞానప్రదత్వముచేత పరమోపకారకుడైన ఆచార్యుని ఈ చేతనుడు “దేవమివాచార్యముపాసిత” అని ఇష్టదైవతమునువలె ఉపాసించవలయును. ఉపాస్యత్వమాత్ర సాధర్మ్యము చేత ఇచ్చట ఆచార్య దైవతములకు సాదృశ్యము ఉపపాదించబడినది. ఆచార్యునియొక్క పరమోపకారకత్వ వైభవమును తెలుసుకొన్నచో ఈ ఆచార్యునికి దైవముకూడా సదృశము కాజాలడని పూర్వాచార్యులు చెప్పియున్నారు. కాబట్టి ఆచార్యుని దైవముకన్న ఎక్కువగా భావించి, ధ్యానస్మృతి ప్రణతి పూజనాదులన వరతమాచరించవలెనని, ఆచార్యుడే పరదేవతయనియు ఉపాయోగేయ స్వరూపుడనియు, ఆచార్యకైంకర్యమే పరమ పురుషార్థమనియు, చక్కగా నధ్యవసించి, ఉజ్జీవింపవలెనని స్పష్టమగుచున్నది. ఆచార్యుడనగా భగవద్విభవ విశేష స్వరూపుడనియు, పూజాస్వరూపుడనియు చెప్పబడినది.

“మంత్రే తద్దేవతాయాం చ తథా మంత్రప్రదే గురౌ।

త్రిషుభక్తిస్సదా కార్యాసాహి ప్రథమ సాధనమ్॥” అనుటచేత శ్రుతిస్మృతి పాంచరాత్రాగమములచేత, ప్రతిపాదితములగుటచేత, పరమవైదికములగు పంచసంస్కారములను ప్రసాదించిన ఆచార్యునియందు భక్తిప్రాధాన్యము నిర్దేశింపబడినది. ఇటువంటి ఆచార్యునియందు మనుష్య భావమును చేసినవారికి, భగవదర్చారూపములయందు లోహబుద్ధిని చేసినవారికెట్టి దుర్గతియో, అదియే వీరికిని సంప్రాప్తమగునని బ్రహ్మాండపురాణము వ్యక్తము చేయుచున్నది--

“విష్ణో రర్చావతారేషు లోహభావం కరోతి యః।

యో గురౌ మానుషం భావముభౌ నరకపాతినౌ॥” అని,

“పాపిషః క్షత్రబన్ధుశ్చ పుండరీకశ్చ పుణ్యకృత్।

ఆచార్య వృత్తయా ముక్తా తస్మాదాచార్యవాన్ భవేత్॥

అనుటచేత పాపులకును, పుణ్యకృతులకును, ఆచార్యాశ్రయణము విధియని నిరూపితమయినది. కాబట్టి తానెంత జ్ఞానాధికుడైనను, వర్ణాశ్రమాచారాది నిష్ఠుడైనను, భక్తుడైనను, ఆచార్యాశ్రయణము లేనిదే భగవత్కటాక్షము కలుగదు. ఆచార్య విముఖునకు పరమపదమునిచ్చుటకు భగవంతుడు యిష్టపడడు. కావున పంచ సంస్కార ప్రదుడగు ఆచార్య నాశ్రయించి, భగవత్కైంకర్య నిష్ఠులై ఉజ్జీవింపుటయే సమస్త చేతనులకును స్వరూపాను రూప ధర్మమని పరమవైదిక సమ్మత సిద్ధాంత తత్వార్థము.

రామానుజులే ఆచార్యులు :

భగవద్రామానుజులే అందరికిని ఆచార్యులని తెలియజేయు అనుభవపూర్వకమైన ఐతిహ్యము కలదు.

దివ్య సింహాచలక్షేత్రమున మహామహిమాన్వితమైన శ్రీ నృసింహ

స్వామివారు అవతరించి యున్నారు. ఆ స్వామి సన్నిధిలో శ్రీ తాండవ కృష్ణమాచార్యులు అను మహాభక్తులు గాన విద్యా విశారదులై ప్రతి దినము రాత్రి వీణతో శిలలను సహితము కరిగించు మాధుర్యముతో ఆరాధనానంతరము స్వామిని సేవిస్తూ ఉండేవారు. వీరి కీర్తనలకు మెచ్చి, భగవంతుడు స్వయముగా వచ్చి నృత్యము చేస్తుండేవాడట తనపై భగవంతునకు గల దయను చూచి, ఉప్పొంగి పోయిన కృష్ణమాచార్యులు క్రమముగా గర్విష్టులై, ఏ భాగవతోత్తములను గౌరవించకుండా ఉన్నారు.

ఒకసారి భగవద్రామానుజులు యాత్రలో సింహాచలానికి వేంచేరారు. వారు యతీశ్వరులగుటచేత కోవెలలోనే ఈశాన్య భాగమున గల హంసమూల మంటపమున వేంచేసి కాలక్షేపం చేస్తున్నారు. మామూలు ప్రకారంగా తాండవకృష్ణమాచార్యులుగారు వీణ ధరించి, ఆమార్గంలో వెళుతూ శ్రీయతిరాజులను సేవించుకోకుండా నిర్లక్ష్యంగా వెళ్ళిపోయారు. ఆ ప్రక్కనున్న స్వాములు వారిని హెచ్చరించారు.

“స్వామీ! యతిరాజులు జగద్గురువులు. వారిని సేవించుకోకుండా వెళ్ళకూడదు. అందులోను వారు యతీశ్వరులుకదా! యతీశ్వరులకు నమస్కరించకుండా వెళ్ళకూడదని ఆర్వోక్తిగదా అని.

అప్పుడు తాండవకృష్ణమాచార్యులుగారు ఇలా అన్నారు--

వారు జగద్గురువులే కావచ్చు. కానీ నాకు వారితో పనిలేదు. సాక్షాత్తు భగవంతుడే నేను చెప్పినట్లు అడుతుండగా, ఈ మ్నానవమాతృలతో నాకేమి సంబంధము? అని.

ఈ విషయం భగవద్రామానుజులవారికి తెలిసింది. తన వద్దకు రాకపోతే రాకపోయే. కానీ భాగవత నిరాకరణరూపానన్యవచారము చేస్తున్నారు కదా! వీరినెలాగైనా సవరింపజేసి, తరింపజేయాలని సంకల్పించుకున్నారు.

తాండవకృష్ణమాచార్యులవారి వద్దనున్న స్వామిని పిలిపించి, రామానుజులకు మోక్షమున్నదా? అని నరసింహస్వామి నడిగి చెప్పమని కబురు పంపించారట.

అనాటి రాత్రి గానసేవ ముగిసిన తరువాత తాండవ కృష్ణమాచార్యులుగారు నరసింహస్వామితో రామానుజులను గూర్చి అడిగారట. అందరికీ మోక్షమిప్పించే ఆచార్యులు రామానుజులు కదా! ఆయనకు మోక్షమున్నదా అని ప్రశ్నిమిటి? అని స్వామి అన్నారు.

అది విని తాండవకృష్ణమాచార్యులుగారు “మరి నాకు కూడా మోక్షం ఆయన ద్వారా యేనా? అని అడిగారట. అందులో సందేహమేముంది? అన్నారట స్వామి.

మరియున్నాళ్ళు నీకు సేవచేసిన-నేను కూడా ఆయనను ఆశ్రయించవలసినదేనా? అని అడిగారట తాండవకృష్ణమాచార్యులు.

తప్పకుండా! అని సెలవిచ్చారట స్వామి.

మరి నా సంగీత సేవకేమిటికి ఫలితము? అని కృష్ణమాచార్యులు అడుగగా, లేకేమి? నీవు పాడినావు. నేను అడిగాను. నీపాటకు, నా ఆటకు చెల్లు అని సెలవిచ్చారట నరసింహస్వామి.

భీష్ములైన తాండవకృష్ణమాచార్యులుగారు రామానుజుల వద్దకు వెళ్ళి, నేను వచ్చానని చెప్పండి మీ గురువుగారిలో అని శిష్యులతో కబురు వంపించారట.

అది విని భగవద్రామానుజులు, కృష్ణమాచార్యులకు ఇంకా అహంకారము తగ్గలేదని గ్రహించి, వారిక్కడకు వచ్చి నందువల్ల ప్రయోజనమేమిటి అని తిరిగి కబురు వంపించారట.

దీనితో మరింత భీష్ములైన కృష్ణమాచార్యులు యింటికి వెళ్ళి విచారముతో, ఉపవాసముండి, భార్య బ్రతిమలాడగా, జరిగిన సంగతిని ఆమెకు చెప్పారు.

మంచి సాంప్రదాయజ్ఞురాలైన ఆ మహావతిప్రతా శిరోమణి భర్తతో ఇలా సెలవిచ్చారట - స్వామి! శ్రీరామానుజులవారు జగద్గురువులు. చేతనో జ్ఞేవనాద్దము సర్వేశ్వరుని ఆజ్ఞానుసారము, సర్వాధికారములను పొంది, అవతరించిన ఆదిశేషులు. వారికి దాసులమైన మనము వారిని సేవించవలెనుకదా! నేను అని అహంకారపడుట అపచారహేతువు కదా! స్వామీ! నేను అను అహంకారము నశింపకున్నచో మనకు శ్రీవైష్ణవత్వమెట్లు సిద్ధించును? కనుక మనము యిప్పుడే వెళ్ళి, అపరాధ క్షమాపణము వేడుకుందాము. వారి కటాక్షము లేకుంటే మనకు గతిలేదు. అని.

కృష్ణమాచార్యదంపతు లిద్దరు, భగవద్రామానుజులను దర్శించి, వారి చరణములవద్ద ప్రణమిల్లి, అపరాధములను క్షమించి, అనుగ్రహించవలసినదిగా ప్రార్థించారు.

దయాగ్రుహ్మదయులైన భగవద్రామానుజులు వారిని లేవనెత్తి, భగవంతునకు మంగళాశాసనము చేయుటకుగాను మరియొక భాగవతోత్తములు లభించారని సంతోషంతో వారిని కటాక్షించారు.

కాబట్టి భగవద్రామానుజులే మనకందరకును ఉత్తరకులు. గురువులు, మరొకరుకాదు.

రామానుజశబ్దార్థములు :

రామస్య అనుజః రామానుజః అనగా శ్రీరామచంద్రులవారి తమ్ములైన లక్ష్మణులు. రామావతార సమయంలో భగవంతునికి తమ్ములైయుండి 'అహం సర్వం కరిష్యామి' అని అరణ్యములోను, అయోధ్యలోను, బాల్యంలోను, యౌవనంలోను, వృద్ధాప్యంలోను సర్వవిధకైంకర్యములను చేసినారు. అలాగే ఈ అవతారంలో కూడా శ్రీరంగనాథా! నీకు సర్వవిధకైంకర్యములను చేయాలి. ఓవరదా! నీకు నేను సర్వావస్థలలోను అన్నికైంకర్యములను చేయాలి అని తాము స్వయముగా స్వామికి కైంకర్యములను చేయుటయేకాక, రామానుజార్థ ద్వివ్యాజ్ఞ వర్ణతామ భవర్థతామ్ అని మనము కూడా నేటికిని, భగవత్సేవ చేయునట్లుగా చేసినవారు రామానుజులు.

శ్రీరామచంద్రుడు శరణువేడిన కాకాసురుని, విభీషణుని రక్షిస్తే, రామానుజులు శరణాగతి కూడా చేయలేని మనలను రక్షించుటకై, ఆచార్యాజ్ఞ మీరి నరకమున ప్రవేశించ నిశ్చయించుకుని తిరుమంత్రమును వెల్లడించినారు.

రామానుజులనగా బలరాముని అనుజులైన శ్రీకృష్ణస్వామివారు. ఎన్నో అవతారము లెత్తినను పాండలేని ఆచార్యత్వమును శ్రీకృష్ణావతారమున గీతోపదేశముచేసి గీతాచార్యుడనిపించుకున్నారు.

మన రామానుజులు ఆసేతు శీతాచల పర్యంతము కోటానుకోట్ల సచ్చిప్ప బృందమును కలవారై, తమనాశ్రయించిన వారందరిని తరింపజేసి, జగదా చార్యులుగ కీర్తింపబడుచున్నారు.

శ్రీకృష్ణులు పంచపాండవులను కాపాడి పరశ్శతములైన కౌరవాది దుష్ట నిర్మూలనము చేసినట్లే, భగవద్రామానుజులు అర్థపంచకమును రక్షించి, వేదములకు కల్గిన అపార్థములను నిర్మూలించినారు.

శ్రీకృష్ణుని అవతారమును ఆకాశవాణి ముందుగా సూచించినది. రామానుజావతారమును గూర్చి తిరువాయ్ మోళిలో "కండోం కండోం" అని నమ్మాళ్వారులు సూచించారు.

శ్రీకృష్ణులు అష్టమ గర్భులైనట్లే, రామానుజులు ప్రపన్న కులములో విష్వక్సేన, శతకోప, నాథముని, పుండరీకాక్ష, శ్రీరామమిశ్ర, యామునాచార్య, పరాంకుశదాసుల అనంతరము అష్టమగర్భులు.

శ్రీకృష్ణులు మధురలో పుట్టి, బృందావనములో పెరిగినారు. రామానుజులు శ్రీ పెరుంబుదూరులో పుట్టి కంచిలో పెరిగినారు.

శ్రీకృష్ణుని కంసాదులు చంప ప్రయత్నించి విఫలమైనారు. రామానుజులను యాదవప్రకాశులు చంపప్రయత్నించి విఫలమైనారు.

శ్రీకృష్ణుడు కాలియమర్దనముగావించినట్లు, రామానుజులు కుమతులను, కుదృష్టులను అణగ దొక్కినారు.

రామః అనుజః యస్యసః=రామానుజః అనగా రాముని తమ్మునిగా కలవారు పరశురాముడు. పరశురాముని తమ్మునివలె ప్రవర్తించినవారు భగవద్రామానుజులు. పరశురాముడు గండ్రగొడ్డలితో దుష్టక్షత్రియులను వెదకి, వెదకి నిర్మూలించినట్లుగా, త్రిదండ ధారులైన భగవద్రామానుజులు తమవాదనాపటిమ వే యావద్భారతము నందును దిగ్విజయ యాత్ర జరిపి, కుమతులను నిర్మూలించి, “రామానుజో విజయతే యతిరాజ రాజః” అని కీర్తించబడినారు.

రామాయాః అనుజః = రామానుజః అనగా లక్ష్మికి తమ్ములు. సౌందర్య, సౌకుమార్యాదిగుణవిశేషములందు లక్ష్మికి అనుజులు.

రామా అనుజా యస్యసః రామానుజః అనగా గోదాదేవిని సోదరిగా కలవారు. గోదాదేవికి అన్నగారుగా “తిరుప్పావై జీయరు”లుగా రామానుజులు ప్రసిద్ధులు కదా!

రామానుజులను సంజ్ఞ నామ సంస్కార సమయమున, వారి మేనమామ గారయిన శ్రీశైలపూర్ణలచేత ప్రసాదించబడినదని సంప్రదాయ వేత్తలు చెబుతున్నారు.

“న చేత్ రామానుజేత్యేషా చతురా చతురక్షరీ

కామవస్థాం ప్రపద్యన్తే జన్తవో హన్త మాదృశః”॥

దివ్యమైన చాతుర్యముకల “రామానుజ” అను నాలుగు అక్షరములే లేనిచో, ఈ చేతనులు ఏగతిని పొంది నశించెడివారో కదా! నావంటి అల్పజీవులు ఎట్లు ఉద్ధరింపబడుదురో కదా! అని రామానుజ తిరునామ వైభవాన్ని అనుభవించి, ఆనందించి స్వానుభవంతో ఈ శ్లోకాన్ని సాయించారు కూరేశ మిశ్రులు.

భగవద్రామానుజులు శ్రీరంగనాథుని సన్నిధిలో చేసిన ప్రవత్తియే మనకందరికిని రక్షకమని, ఆ శ్రీరంగనాథునిచే ‘అస్తు’ అని “తయైవ సర్వం సంవత్సృతే” అనిపించుకున్నారు. కూరేశ రామానుజులు నర వారాయణుల వంటివారు.

రామానుజ ప్రపత్తి ద్వారానే పూర్వోత్తరాచార్యులు ఉజ్జీవింపినారు. రామానుజ చతురక్షరికి గల చాతుర్యమిదే. అగతికులకు సుగతిని కల్పించి, పరమపదమునకు త్రోవమూపి, పొందించునది. “రామానుజేశ్యేషా చతురా చతురక్షరీ” ఆ చతురక్షరి లేనిచో, ఈ కరణకళేబరవేదతదర్శబోధక ఋషిపురాణ ఆచార్య మార్గ విశేషాద్వేషాభిముఖ్య ప్రధానాది భగవత్ప్రయత్నము లన్నియునూ వ్యర్థములయ్యేడివిగదా! అని మహా నష్టాన్ని సూచించేరీతిగా, మనవంటి అజ్ఞాన తిమిరాంధ మగ్నుల కలిగి, పరిపూర్ణ శేషత్వ పారతంత్ర్య జ్ఞాన సహితార్థవంతక జ్ఞానము లేక అత్మనాశమేర్పడే దని బాధపడ్డారు. జీవాత్మలు పరమాత్మ నాశ్రయించి, ప్రపత్తి చేయవలసిన పరిస్థితి లేకుండా, భగవద్రామానుజులు చేసిన ప్రపత్తియే ఆశ్రితులకు రక్షకమగుట చాతుర్యము.

‘నిర్భరానుసంధానంతో “కరంవక్షసి నిక్షిప్య నిద్రాం కుర్వన్తి నిర్భయాః” అని, “తృణేకృతవిరించ్యా ది నిరంకుశ విభూతయః” అనదగిన స్థితిలభించి, తామానందించుటయేకాక, “మాదృశః” అని అందరికిని అధ్యవసాయ నిష్ఠా జనకులైనారు భగవద్రామానుజులు. ఇదే “న చేద్రామానుజే త్యేషా, చతురా చతురక్షరీ, అన్న శ్లోకంలోని తాత్పర్యము.

గురుపరంపరాప్రభావంలో నడాదూరమూర్ఖ గారు రామానుజుల నాశ్రయించుటే ప్రపత్తి. రామానుజయను చతురక్షరియే మంత్రము. రామానుజులవారి కైంకర్యమే పురుషార్థము. ఇది సిద్ధాంత నిశ్చయమని సెలవిచ్చారు.

ఆచార్యావతారులై, ఆచార్య రత్నములకు మధ్య నాయకమణి వంటివారు భగవద్రామానుజులు. “కలౌకశ్చిద్భవిష్యతి” “ద్రావిడేషు చ భూరిశః” అని చెప్పబడినవారు భగవద్రామానుజులు.

రామానుజార్థ దివ్యాజ్ఞ :

రామానుజ సిద్ధాంతముచే నిర్ధారించబడిన 82 వార్తలే రామానుజాజ్ఞ. వాని నెరింగి ఆచరింపజేయుటయే రామానుజాజ్ఞను వర్తిల్లిజేయుట. ఆరి 82వార్త లేవనగా-

1. ప్రపన్నుడనగా అత్మ-ఆత్మీయములను భగవంతున కర్పించినవాడు.
2. దేహయాత్ర కర్మాధీనము. కనుక దానిని గూర్చి ప్రపన్నుడు విచారించవలసిన వనిలేదు. పరమప్రాప్త్యమైన భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్యమందే కాలము గడువవలెను.
3. ప్రపన్నుడు ఐదు విధములుగా కాలము గడువవలెను. శ్రీభాష్య కాలక్షేపము చేయుట, దివ్య ప్రబంధ కాలక్షేపము చేయుట దివ్య

దేశములయందు కైంకర్యముచేయుట, సదాధ్యయమంత్ర, ద్యయ మంత్రార్థములను అనుసంధానము చేసుకొనుట, జ్ఞానానుష్ఠానముగల ప్రవన్నుని అభిమానమునకు పాతృడై యుండుట.

4. ప్రవన్నునకు అనుకూలురు యితర ప్రవన్నులు. వీరియందు మిక్కిలి ప్రీతితో ప్రవర్తించవలెను. ప్రతికూలురు భగవద్విరోధులు. వీరిని చూచినచో భయముతో దూరముగా తొలగి ప్రవర్తించవలెను. అనుభయులు సంసారులు. వీరియందు ఉపేక్షాభావముతో ప్రవర్తించవలెను. ప్రతికూలురు అనుకూలించి నపుడు వారిని రక్షించవలెను.
5. ధనము-కీర్తనలయందు ఆశచే ప్రతికూలురనాదరించినచో సర్వేశ్వరునకు బాధ కల్గును.
6. అర్థకామాదులచే అనుకూలురైన ప్రవన్నులనాదరించినచో సర్వేశ్వరున కాగ్రహము కల్గును.
7. అనుభయుల నాదరించినచో జ్ఞానము వ్యర్థము.
8. భగవద్భాగవతాచార్య కైంకర్యములయందు సమాన ప్రతిపత్తి యుండవలెను.
9. ఇంద్రియములకధీనులై యుండరాదు.
10. సామాన్య శాస్త్రములయందు నిష్ణులై యుండరాదు.
11. విశేష శాస్త్ర మందే సదా నిష్ణులై యుండవలెను.
12. జ్ఞానానుష్ఠాన పరులై యుండవలెను.
13. శబ్దాది విషయముల యందు ప్రావణ్య ముండరాదు.
14. చందన, కుసుమ, తాంబూలాదులకు ఆశపడరాదు.
15. శబ్దాది విషయ భోగములయందు సమబుద్ధి ఉండవలెను.
16. భగవంతుని గుణకీర్తనమువలెనే భాగవతుల గుణకీర్తనమును కూడ ఆదరించవలెను.
17. భగవద్దివ్య మంగళ విగ్రహమందువలెనే భాగవత విగ్రహమందును ఆదరణముండవలెను.
18. దివ్య దేశములయందుండు ప్రేమ యితర జ్ఞేత్రములయందుండరాదు.
19. భాగవత శ్రీపాదస్పర్శకు విధిప్రీతితుడై భగవత్, భాగవత, ఆచార్య కైంకర్యములను భయము, భక్తి, విశ్వాసము, ప్రేమ, సంతోషములతో చేయవలెను.

20. ప్రపన్నుల జ్ఞానానుష్ఠానములను ఉపాయమని తలంచక, ఉపేయములని తలంచవలెను.
21. ప్రపన్నులను ఏకవచనముతో పిలువరాదు.
22. ప్రపన్నులను సేవించునపుడే ముందుగా అంజలి చేయవలెను.
23. భగవత్-భాగవత ఆచార్య సన్నిధిలో కాళ్ళు చాచరాదు.
24. నిద్రించునపుడైనను భగవత్-భాగవత - ఆచార్య గృహముల దిక్కునకు కాళ్ళు చాచరాదు.
25. ప్రతి దినము గురువరంపరాసు సంధానము చేయుచు మేల్కొనవలెను.
26. భగవత్సన్నిధియందును, ప్రపన్నుల గోష్ఠియందును తిరుమంత్రము ననుసంధించుచు దండము సమర్పించవలెను.
27. ప్రపన్నులు భగవద్భాగవతాచార్య గుణకీర్తనము చేయుచుండగా వారిని సంతోష పెట్టవలెనే గాని మధ్యలో లేచిపోకూడదు.
28. ప్రపన్నులు వేంచేసినచో వారికెదురుగ వెళ్ళి, పిలుచుకొని రావలెను.
29. ప్రపన్నులు తిరిగి వెళ్ళిపోవునపుడు వారిని కొంతదూరము వెంట వెళ్ళి సాగనంపవలెను.
30. ప్రపన్నుడు పామరులను స్తుతించుచు, కీర్తించుచుండుట స్వరూపహాని.
31. భగవంతుని దివ్య గోపురములను, సన్నిధి విమానములను చూచిన వెంటనే దండము సమర్పించవలెను.
32. ఇతర దేవతలను చూచి ఆశ్చర్యపడరాదు.
33. భగవత్-భాగవత ఆచార్య మందిరములకు ప్రదక్షిణముగ పోరాదు.
34. భక్తులు కాని వారు సాత్త్విక పురాణములను చెప్పినను వినరాదు.
35. ఇతర దేవతల వార్తలను విని సంతోషపడరాదు. నిందించనురాదు.
36. భక్తులు భగవత్-భాగవత-ఆచార్య గుణములను కీర్తించుచుండగా వారిని సంతోషింప జేయవలెను గాని తప్పులు పట్టరాదు.
37. భక్తుల విగ్రహ ఛాయను తొక్కరాదు.
38. తన నీడ భక్తులమీద పడునటుల నడువరాదు.
39. సంసారులను స్పృశించి, భక్తులను స్పృశించరాదు.
40. ప్రపన్నులు పరస్పరము దాసుడననిన వారినే పూజించవలెను: అనాదరించుట అవచార హేతువు.

41. భక్తుల జన్మవృత్తులను బట్టిగాక, జ్ఞానానుష్ఠానములను బట్టి ఆదరించవలెను.
42. భక్తుల దోషములను మనస్సుచేనైనను తలంచరాదు. వాక్కుచే నుచ్చరింపరాదు. గుణములను మాత్రమే స్మరించవలెను. పలుకవలెను.
43. పామరులు చూచుచుండగా భాగవత, స్వాచార్య శ్రీపాద తీర్థముల చేర్చుకోరాదు.
44. తత్వత్రయ - రహస్య త్రయ జ్ఞానములేనివారి శ్రీపాదతీర్థము చేర్చుకొనరాదు.
45. జ్ఞానానుష్ఠానములు, సదాచార్య సంబంధము కలవారి శ్రీపాదతీర్థమును నిత్యము స్వీకరించు చుండవలెను.
46. తాను భక్తులతో సమానుడననిగాని, అధికుడననిగాని, తలంచరాదు. దాసుడనని తలంచవలెను.
47. పామరుల స్పర్శ కల్గినచో వెంటనే కట్టుబట్టలతో తీర్థమాడి భాగవత శ్రీపాద తీర్థమును స్వీకరించవలెను.
48. జ్ఞానానుష్ఠానవైరాగ్యవంతులైన ప్రవన్నులను చరమ దేహులుగ భావించి, వారియందు విశేష ప్రతిపత్తి యుంచవలెను.
49. భాగవత శ్రీపాదతీర్థమును ఇతరులచేతగాక, తానే స్వయముగా చేర్చుకొనవలెను.
50. ప్రాకృతులచే నారాధించబడు పెరుమాళ్ళను సేవించరాదు.
51. జ్ఞానభక్తి వైరాగ్యములు గల పెద్దలే తనకు ద్దేశ్యులుగా తలంచవలెను.
52. ఆళ్వారుల ప్రతిష్ఠలే నట్టియు, ఆళ్వారుల దివ్య ప్రబంధాధ్యయనము లేనట్టియు దేవాలయములలో తీర్థప్రసాదములను స్వీకరించరాదు.
53. ఆళ్వారుల ప్రతిష్ఠయు, వారి ఆరాధనయు, వారి ప్రబంధాధ్యయనముగల విష్ణ్వలయములు దివ్య దేశములు. అచ్చట ధృష్టి దోషము, స్పర్శదోషములేవు. ఎవరు చూచుచున్నను భగవన్నివేదిత తీర్థ ప్రసాదములను స్వీకరించవలెను.
54. ఉపవాసమున్నను భగవత్సన్నిధియందు తీర్థ ప్రసాదములను స్వీకరించవలెను.
55. భాగవత ప్రసాద శేషము పావనమైనది. దానియందు ఉచ్చిష్ట బుద్ధియుండరాదు.

56. శ్రీరంగనాథుని నందెరుమాళ్ళనవలెను.
57. వేంకటాచలమును తిరువతి లేక తిరుమల అనవలెను.
58. కంచిని పెరుమాళ్ళ కోవెల యనవలెను.
59. గరుత్మంతుని గరుడాళ్వారనిగాని, పెరియ తిరువడి యనిగాని అనవలెను.
60. హనుమంతుని శిరియ తిరువడి యనవలెను.
61. గుహుని శ్రీగుహ ప్పెరుమాళ్ యనవలెను.
62. భక్తుల సన్నిధిలో తన మంచి గుణములను చెప్పుకొనరాదు.
63. భక్తులనవమానించరాదు.
64. సదా భగవత్-భాగవత్-ఆచార్య గుణానుభవములనే స్మరించవలెను.
65. ప్రతిదినము ఒక ఘడియయ్యైనను ఆచార్య వై భవమును కొనియాడవలెను.
66. ఆళ్వారుల పాశురములను, ఆచార్యుల వచనానుష్ఠానములను సదా అనుసంధించుకొనుచుండవలెను.
67. దేహాభిమానులతో సహవాసము కూడదు.
68. శ్రీవైష్ణవ చిహ్నముల ధరించుకొని, విషయప్రావణ్యము కల్గియుండు వారితో సహవాసము చేయరాదు.
69. కఠినాత్ములతో సహవాసము చేయరాదు.
70. పరులను నిందించు స్వభావముగల వారితో సంభాషించరాదు.
71. ఇతర దేవతల గురించి ప్రసంగించరాదు.
72. ఇతర దేవతాధిక్యమును వినినను పలికినను అటు పిమ్మట శ్రీవైష్ణవులతో సంభాషించవలెను.
73. భక్తుల నవమానపరచువారిని చూడరాదు.
74. ద్వయ మంత్రాధికారులు కానివారితో ఎన్నడును సహవాసము చేయరాదు.
75. భగవంతుడే మనకుపాయము. కావున ఇతరోపాయముల నవలంబించు వారినుపేక్షించవలయును.
76. ప్రవన్నుల గోష్ఠితో పాద్మ పుష్పవలెను.

77. తత్త్వత్రయ, రహస్య త్రయ నిష్ఠలేనివారిలో సహ వాసము చేయరాదు.
78. భక్తుల సంభాషణలో కాలక్షేపము చేయవలెను.
79. భక్తులు తనను అవమానపరచినను, వారి విషయమై అవకార బుద్ధియుండరాదు.
80. ఎవరైనను ప్రపన్నులు విరక్తిచే వెంటనే పరమపదమునకు పోవ తొందరపడినచో; దాసుని ఏలుకొనువారు ఇంకెవరున్నారు? అని వారిని మంచిమాటలచే ఊరడించవలెను.
81. ఆశ్రిత విరోధి నిరసనార్థమై సర్వేశ్వరుడు రామకృష్ణా ద్యవతారముల నెత్తెను. వారియందు మనుష్య ప్రతిపత్తికూడదు. అర్పారూపముల యందు లోహ, కాష్ఠాదిప్రతిపత్తియు కూడదు. అటుల చేయుటమహాపాతకము.
82. అర్పారూపులైనట్టియు, సాక్షాత్తుగ వేంచేసి యున్నట్టియు భగవత్, భాగవత్, ఆచార్యులయందు శేషత్వ, పారతంత్ర్య, స్వరూప నిష్ఠలై సర్వదా, సర్వవిధ కైంకర్యములను చేయుచుండవలెను.

ఈ 82 వార్తలను ప్రపన్నులు ప్రతిదినము అనుసంధించు కొనుచుండవలయును. అట్టివారికి ఇహ, పరభోగ ఆనందములు సంపూర్ణముగ కలుగును. ఇది శ్రీరామానుజార్య దివ్యాజ్ఞ.

తిరుమల శ్రీనివాసుని సన్నిధిలో అధ్యయనోత్సవ సందర్భముగా సన్నిధి పరిజనులు ఈ విధంగా అధ్యయనం చేస్తారు.

“శ్రీరంగరాజ చరణాంబుజ రాజహంసః
శ్రీవేంకటేశ కరుణా కలశార్ణవేందుః
శ్రీదేవరాజ జయ డిండిమ వాఙ్మయశ్రిః
రామానుజో విజయతే యతిరాజ రాజః॥”

‘జయతి సకల విద్యా వాహినీ జన్మశైలః’
“సర్వదేశ దశాకాలేష్వ వ్యాహత పరాక్రమా!
రామానుజార్య దివ్యాజ్ఞ వర్ధతామభివర్ధతామ్॥”

శ్రీరంగనాథస్వామివారి చరణకమలములయందు రాజహంసయైన వారును, శ్రీవేంకటేశ్వరుల కరుణ యను పాలసముద్రమునకు చంద్రునివంటి వారును, శ్రీ కాంచీపుర దేవరాజస్వామికి జయ జయధ్వానముచేయు డిండిమ క్వణనముతోకూడిన వాఙ్మయ శ్రీరూపులును, యతిరాజులకు రాజైన శ్రీరామానుజాచార్యులు సర్వోత్కృష్టలై విరాజిల్లుదురుగాక!

సమస్త విద్యలనే నదులకు జన్మ పర్యవేసిన శ్రీరామానుజాచార్యులు మహాదారులై భాసిల్లుతున్నారు.

సమస్త దేశములందును, నిఖిల దశలందును, సర్వకాలములందును అస్రతి హతమగు విజృంభణముగల శ్రీ భగవద్రామానుజాచార్యులవారి దివ్యాజ్ఞ వర్ణిల్లుగాక! మిక్కిలి వర్ణిల్లుగాక! దిగంత వ్యాపినియై సకల జన శిరోధార్యమగుగాక.

అని అనుసంధించిగా, రామానుజాచార్యులు భగవంతునిచే అనుగ్రహింపబడుదురుగాక యని వీడ్కోలు ఈయగా, రామానుజులు ప్రదక్షిణ క్రమంలో బయలు వెడలుతారు. అప్పుడు అధ్యాపకులు యతిరాజ వింశతి, రామానుజనూత్తందాది అనుసంధానం చేస్తారు. తరువాత భగవద్రామానుజాల మంగళాశాసనము క్రమస్రావము. ఇట్లు అప్పటివారగు పెద్దలనియమనము.

‘శేషో వా సైన్య నాథో వా శ్రీపతిర్వేతి సాత్త్వికైః।

ఇతి సర్వైర్భిక్షర్కాయ యతిరాజాయ మంగళమ్॥’

రామానుజప్రశంస :

కృష్ణావనిషత్తు రెండవ ఖండమున రామానుజ ప్రశంస కలదు. 1923లో మహాదేవశాస్త్రులుగారు సంపాదకులుగా ప్రకటించిన “వైష్ణవోపనిషదః” “అనుసంపుటంలో కృష్ణావనిషత్తు కలదు. ధర్మ శాస్త్రములలో ఒకటైన “హరి తస్మృతి”లో రామానుజ ప్రశంస కలదు. అట్లే పురాణములలో బ్రహ్మవై వర్త పురాణములో మంగళాద్రి క్షేత్రమాహాత్య ఖండమున 29వ అధ్యాయంలోను, బ్రహ్మాండ పురాణమున బదరికాశ్రమ మాహాత్యములోను, భవిష్య పురాణమున 3వ ప్రతిసర్గ పర్వమున 4వ ఖండములోను, నారదీయ పురాణమున యాదవగిరి మాహాత్యమున ప్రథమాధ్యాయములోను, స్కాంద పురాణమున స్కందా గస్త్య సంవాద రూపమైన శ్రీ భూత పురీ మాహాత్యములోను, బ్రహ్మాండ పురాణమున తీర్థ ఖండమునందు భృగు నారద సంవాదాత్మక శ్రీ వేంకటాచల మాహాత్యంలో 11వ అధ్యాయములోను, రామానుజ ప్రశంస కలదు. భార్గవ ఉపపురాణములో ఉత్తర ఖండమున 34, 35, 36, 37, 38 అధ్యాయములలో విస్తారముగ కలదు.

భవిష్య నృహ వృత్తాంతములు కొన్నింటిని మహర్షులు యోగదృష్టితో ముందుగానే గ్రహించి చెప్పగలరను విషయమును ముఖ్యముగా గుర్తించవలెను. చాణక్యుని వృత్తాంతములు వంటివి, కొన్ని రాజవృత్తాంతములు కూడా పురాణములలో కలవు కదా! ఇది మహర్షుల త్రికాలజ్ఞతకు తార్కాణము.

భక్తకోటి చే రచింపబడిన గ్రంథములలో శ్రీ భగవద్రామానుజుల వారి సమకాలీనులైన గరుడవాహన పండితులను నామాంతరముగల “కవి వైద్య

పురందర" బిరుదాంకితులైన శ్రీనివాసాచార్యులవారి "దివ్యసూరి చరితము" రామానుజ చరితామృత ప్రతిపాదక గ్రంథములలో ప్రథమగణ్యమైనది. ఇందులో 16,17 సర్గలలో శ్రీరామానుజ చరిత్రము సులలితముగా వర్ణింపబడినది.

ఆంధ్ర పూర్ణవంశోత్పన్నులైన అనంతాచార్యులవారి "ప్రవన్నామృతము"లోను, ఆంధ్రపూర్ణ విరచితమగు "యతిరాజవైభవము" నను, సురపురం వేంకటాచార్యుల "యతిరాజ విజయము" అను మహాకావ్యమునందును, శ్రీరంగాచార్యులవారి 'శ్రీరామానుజ చంపూకావ్యమునందును శ్రీరామానుజ చరితము ప్రశంసించబడినది. అట్లే అమ్మలాచార్యులను నామాంతరముగల వరదాచార్యులవారి "వేదాంత విలాసము" అను నామాంతరంగల "యతిరాజ విజయము" అను నాటకము. అనంతాచార్యులవారి "శ్రీ వేంకటాచల ఇతిహాసవారాహ," శ్రీ విక్రాల శేషాచార్యులవారి శ్రీనివాస ప్రసాద కావ్యము" ఈ సందర్భములో పేర్కొనదగినవి. మరియు బహు వేదాంత గ్రంథములందు, వ్యాఖ్యలందును రామానుజ స్తుతులు కలవు.

రామానుజ స్తోత్ర గ్రంథములు :

శ్రీరామానుజ విషయకమైన స్తోత్ర వాఙ్మయములో ఎందరు భక్త కవులు స్తోత్రములను రచించినారో సంపూర్ణముగా చెప్పలేము. భక్తిచేతను, కవితాసుధా స్వాదన తత్పరత చేతను, భక్తులకు కవులకు స్తోత్ర గ్రంథములవశ్యము పరసీయములు. సంస్కృతమున శ్రీ భగవద్రామానుజ విషయకములైన స్తోత్రములలో కొన్ని సంపాదించబడి, విద్యజ్ఞున చకోరములకు అమృత కళాయ మానములుగ అందించబడుతున్నవి.

ఈ స్తోత్ర గ్రంథములందు భగవద్రామానుజాలచే సాధించబడిన మహత్కార్యములు, దివ్యస్థలములలో వారిచే చేయబడిన విశేషవిశ్ర కార్యములు, వారి గ్రంథ విశేషములు, దినచర్య విశేషములు ముఖ్యముగా స్తుతించబడినవి. భగవద్రామానుజాలఅనంతరము దేవాలయములు ఎంతగా అభివృద్ధి చెందినవో, అట్లే రామానుజాలను గూర్చి సామాన్య ప్రజానీకమున సహితము సంస్కృతాంధ్ర భాషలలో స్తుతులు, కీర్తనలు వ్యాప్తి చెందినవి. వానిని "తిరునామములు" అని వ్యవహరిస్తారు. వీనిలో జనులకు రామానుజాల యందుగల అత్యంత భక్తి ప్రవత్తులు స్పష్టమవుతున్నాయి. ముందుగా మూడు తిరునామములు సంస్కృత భాషలో ప్రసిద్ధమైనవి ప్రస్తావించబడినవి.

"శ్రీరామానుజగద్యమ్" ఎవరి కర్తృకమో తెలియదుగాని, ప్రసిద్ధమైన శ్రీనివాసగద్యను అనుకరించినట్లు తెలుస్తున్నది.

సురపురం వేంకటాచార్యులచే రచింపబడిన “యతిరాజదండకమ్” వేదాంతదేశికుల గరుడ దండకమును పోలియున్నది.

భగవద్రామానుజ షట్త్రింశత్ సాలగ్రామ స్థలాచార్య పురుషోద్గండులైన వేదాంత రంగనాథాచార్యులవారిచే విరచితమైన “భజయతిరాజస్తోత్రమ్” శంకరభాగవత్పాదుల భజగోవింద స్తోత్రముననుకరించినది.

కాంతాస్తోత్ర మనబడు “చతుఃశ్లోకి”ని పోలియున్నది “శ్రీ రామానుజ చతుఃశ్లోకి”.

ముదలి యాండాన్ లేక దాశరథి యనబడు రామానుజాచార్యుల శిష్యులచే రచింపబడిన “ధాతీ పంచకమ్” జగత్ప్రసిద్ధం.

“ప్రార్థనా పంచకమ్” అను స్తోత్రము శ్రీ వైష్ణవ లోకమునకు సుపరిచితమే.

లక్ష్మీ నృసింహకరావలంబ స్తోత్రమును పోలినది “శ్రీరామానుజ కరావలంబ స్తోత్రము”.

త్రిదండి శ్రీమన్నారాయణ రామానుజ జీయర్ స్వామివారి “శ్రీరామానుజ మూర్తిధ్యానం” ఏడు శ్లోకాలలో చేయబడింది.

‘శ్రీరామానుజాష్టకము’న ఏడు శ్లోకాలలో భగవద్రామానుజాలే ఉత్తరకులని స్పష్టం చేయబడింది.

“శ్రీరామానుజసుప్రభాతం”లో పదునెనిమిది శ్లోకాలలో రామానుజులు స్తుతించబడినారు.

“శ్రీభాష్యకారప్రపత్తి”లో పదిశ్లోకాలలో రామానుజుల చరణములవద్ద శరణాగతి చేయబడింది. “శ్రీవేంకటేశచరణాశరణం ప్రపద్యే” అన్నరీతిగా ‘రామానుజస్య చరణా శరణంప్రపద్యే అని శరణాగతి చేయబడింది.

‘వేంకటేశాయ మంగళమ్’ అన్న మకుటమును అనుసరిస్తూ “యతిరాజాయ మంగళమ్” అని పది శ్లోకాలలో ‘శ్రీ మద్యతీంద్ర మణ్ణళా శాసనమ్’ అని స్తోత్రము.

“ఇతి శ్రీమన్మహా చార్య గృహాత్ యద్వద్విది సిన్ధితాత్.

అత్ కొండవిల్లి రామాత్మా భాష్యకారస్తుతిత్రయీ” అన్న శ్లోకం ఆధారంగా శ్రీరామానుజసుప్రభాతము, శ్రీభాష్యకార ప్రపత్తి, శ్రీమద్యతీంద్ర మంగళాశాసనము అను మూడు స్తోత్రములకు కర్తతెలియకున్నను ఇవి మూడును యాదవాద్రిలోని మహాచార్యుల యింటిలో లభించినవని మాత్రం తెలుస్తున్నది. ఈ మూడు స్తోత్రములును వంద సంవత్సరములకు పూర్వము తిరువల్లిక్కేణిలో వెలుగుచూసినవి.

యత్కర్తుకమో తెలియని మరియొక శ్రీభాష్యకారమంగళాశాసనమున ఇరువది ఒక్క శ్లోకములలో శ్రీభాష్యకారులకు మంగళాశాసనము చేయబడింది.

మణివాళ మహామునుల “యతిరాజ వింశతి” శ్రీవైష్ణవాలకు ప్రతిదినము పఠనీయము.

“శ్రీరామానుజ వింశతి” అనబడు శ్రీరామానుజస్తోత్రమును గోవిందసూరి పదాశ్రయములైన కౌండిన్య వేంకట గురుల పుత్రులు కౌండిన్య నరసింహాచార్యులు రచించారు.

ఆంధ్ర పూర్ణలచే విరచితమైన “శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రము” శ్రీవైష్ణవలోకమున ప్రసిద్ధము.

వాదిభీకర వంశీయులైన, గోవిందసూరి పదాశ్రయములైన కౌండిన్య వేంకటగురుల తనయులైన, కౌండిన్య నరసింహాచార్యులచే బుధేన్ద్రుల సంతోషమునకుగాను చేయబడిన స్తోత్రము “యతిరాజ నక్షత్రమాలా”.

ఇప్పటికిని రామానుజుల వదనారవిందమును స్మరించు చున్నాననుచు ప్రతి శ్లోకారంభమునను “అద్యాపి” అంటూ నలభై ఐదు శ్లోకాలలో చేయబడిన రామానుజస్తోత్రము “అద్యాపి పద్యలహరీ” దీనికర్త కూడా కౌండిన్య నరసింహాచార్యులే.

శ్రీ వైష్ణవలోకమున వ్యాపితములైన నిత్యానుసంధానమైన శ్లోక రాజములలో భగవద్రామానుజపరమైనవి నలభై ఏడు సంపాదించబడినవి.

కవితార్కిక సింహులైన వేదాంత దేశికుల “యతిరాజసప్తతి” పండితలోకమునకు పరిచితమైనదే.

కౌండిన్య నరసింహాచార్యులవారి మరియొక సౌందర్య రామానుజులహరి “శ్రీరామానుజ మందహాసలహరి” తొంభై శ్లోకాలలో వర్ణింపబడిన శ్రీరామానుజ మందహాసము అనుభవైకవేద్యము. మరపురానిది.

ద్రావిడుమున శ్రీరంగామృతకవిచే గానము చేయబడిన రామానుజ నూత్తన్వాది ప్రబంధమునకు నూట ఎనిమిది శ్లోకాలలో సంస్కృతానువాదము ఆసూరి శ్రీనివాసాచార్యులవారిచే చేయబడినది. దీనిపేరు “భగవద్రామానుజ స్తుతి.”

యత్కర్తుకమో తెలియని “శ్రీరామానుజ సహస్ర సామస్తోత్రము శ్రీరామతీర్థక్షేత్రనివాసులైన, అచ్చటి సంస్కృత పాఠశాలాధ్యాపకులైన వ్యాకరణ విద్యాప్రవీణులైన శ్రీమదుభయ వేదాంత ప్రవర్తకులైన శ్రీమాన్ నిడమర్తి

గోవిందరాజ శ్రీభాష్య కారాచార్య స్వాములవారి పూర్వీకులచే ప్రాణప్రదముగా జాగ్రత్త పరచబడినదిట. వారినుండి శ్రీరామానుజ సహస్ర నామస్తోత్ర, నామావలి శ్రీ కోశవ్రాతప్రతిని, శ్రీమాన్ ముడుంబై వేంకట కృష్ణమాచార్య స్వామివారి వద్ద గుప్తపరచి, రక్షింపబడుచున్న వ్రాతపతిని స్వీకరించి, అర్తమూరు, శ్రీ విశిష్టాద్వైతమత ప్రచారక సంఘమువారు సుమారు డెబ్బై సంవత్సరములకు పూర్వము అవర వరవరమునులనదగు శ్రీ మదుభయవేదాంతప్రవర్తకులైన ప్రతివాది భయంకర అణ్ణంగరాచార్య స్వామి వారిచే కంఠీవరమునందు ప్రకాశింపజేసినారు. ఆ ప్రాచీన గ్రంథము అద్భుతవశాత్తు లభ్యమైనది.

శ్రీమద్రామానుజ సహస్రనామ స్తోత్రమున భగవద్రామానుజులవారి జీవిత విశేషములు, గ్రంథ విశేషములు, యాత్రా విశేషములు, ఆచార్య గురుపరంపరాదికములు, శిష్య బృందముచే చేయబడిన స్తవములు చక్కగా నిక్షేపము చేయబడినవి. ఈ స్తోత్రమును వివరింపవలెనన్న శ్రీ వైష్ణవ విజ్ఞాన సర్వస్వమును తెలియజేయవలసినదే.

ఈ విధముగా లభించిన రామానుజస్తోత్రములు సంఖ్యా పరిమాణమును బట్టి క్రమముగా గుచ్ఛముగా రూపొందింపబడినవి. ఈ స్తోత్రములలోని కొన్ని రత్నాయమానములైన శ్లోకములు, తాత్పర్య విశేషములు మాత్రము పేర్కొనబడుచున్నవి.

“శేషో వా సైస్య నాథో వా శ్రీపతిర్వేతి సాత్త్వికైః॥

ఇతి సర్వైర్విత్తర్క్యాయ యతిరాజాయ మంగళమ్॥”

అదిశేషుడో, విష్వక్సేనుడో, సాక్షాద్విష్ణు దేవుడో అని సాత్త్వికులందరొకేతను ఉల్లేఖింపదగినట్టి యతిరాజునకు మంగళమగుగాక! అనియు,

“పాషండ దృమషండ దావదహనశ్చార్వాకశైలాశనిః॥

బౌద్ధ ధ్వంత నిరాసవాసరపతిర్దై నేభకంఠీరవః॥

మాయావాది భుజంగ భంగ గరుడ స్త్రైవిద్య చూడామణిః॥

శ్రీరంగేశ జయధ్వజో విజయతే రామానుజోఽయం మునిః॥”

పాషండులను వృక్షసముదాయమునకు దావాగ్నియైనవాడును, చార్వాకులను శైలములకు వజ్రాయుధమైనవాడును, బౌద్ధులను చీకట్లను పారద్రోలు సూర్యుడైన వాడును, జైనులను దంతావళములకు సింహమైనవాడును, మాయావాదులను సర్పములకు గరుడ స్వరూపుడును, త్రైవిద్యకు అనగా వేదవిద్యకు శిరోరత్నమైనవాడును, శ్రీరంగనాథ స్వామికి విజయధ్వజమైనవాడును

అగు ఈ రామానుజయోగి సర్వశ్రేష్ఠుడై వెలుగొందుచున్నాడు. అని చెప్పిన రీతిగా సకల చేతను లనుజ్ఞీవింపజేయు భగవద్రామానుజాచార్యులును సేవింపుమని, సంసారము వలన భయము చెందుచున్నవారికే యతిరాజులను భజించుటయే తరుణో పాయమని భజ యతిరాజస్తోత్రంలో ఇలా స్తుతిస్తున్నారు--

‘శ్రీరంగేశుని జయాశ్రయ పతాకము వంటివారు, ఆశ్రితజనరక్షణలో ప్రాణమువంటివారు, సంసార సాగరమును దాటించు వారధి వంటివారు, శ్రియఃసేవా విషయమున కారణభూతులైన వారు యతి రాజులే సుమా!

ఈ యతిరాజులే మొదట జగదాధారభూతులైన ఆదోషులు, తరువాత సుమిత్ర వేషధారులైన లక్ష్మణ వేషధారులు, తరువాత నాగలి, రోకలి ధరించిన బలరాములు, అనంతరము యతిరాజులుగా అవతరించారు.

జీవాత్మ విషయ సుఖముననుభవించుచున్నాడు. పరమాత్మ అట్లనుభవించక ప్రకాశించు చున్నాడు. ఈ సత్యమునందరికిని తెలియజేసిన యతిరాజులకంటే అధికు లెవ్వరు?

నేత్రము పోయినచో ఎవనికిని చూపుండదు. చిత్తముమదించినచో ఎవనికిని జ్ఞానముండదు. పుణ్యమునశించినచో స్వర్గమెట్లు లభించును? కోరిక నశించినచో నీకు దుఃఖమెట్లు కల్గును.

రాత్రియందు స్త్రీ సుఖమందును, నిద్రయందును ఆసక్తి కలవాడగుచు, ఉదయమున ఇతరులను నిందించుటలో నేర్పరియగుచు, తన ఆయుఃకాలమును పశువువలె గడుపుచున్న నరుడు ఏమి తెలుసుకుంటున్నాడు?

కొంతమంది ఆటలయందు ఆసక్తిగలవారు, కొంతమంది బాలికల నాడించుటలో ఆసక్తిగలవారు, కొంతమంది సందేహములతో బుద్ధి నశించినవారు. వీరెవరును యతిరాజార్చన పరులు కారు.

ముసలి తనముచేత ఎంతగా దేహము బలహీనమగుచున్నదో, అంతగా విషయముల యందు మోహము అధికమగుచున్నది. వాక్కునందు వైరాగ్యముతో కూడిన శ్రుతివాక్య ప్రవాహము. మనస్సునందైతే మరొక వివాహము హితకరమని,

మాలిన్యమునకు స్థానమైన స్త్రీ శరీరమును చూచుచున్న వాడవై, మాటిమాటికీ మోహపడుచున్నావు. హేయమైన ఆప్రయత్నమును వెంటనే వదులుము. అపాయరహితమైన చరమోపాయమును యతిరాజులను సేవింపుము.

రాత్రి, వగలు భిక్ష ఎత్తవలెను. భార్య కలహమునతోసి సిద్ధమగుచున్నది. మధ్యకాలమున బంధువులకు సేవచేయాలి. ఓ స్వామీ! నీ సవర్యలెప్పుడో చెప్పుము.

యోగము మంత్రశుద్ధి, ద్రవ్యశుద్ధి కలిగిఉండాలి. సన్యాసము సర్వారంభ పరిత్యాగమై ఉండాలి. కలియుగంలో యోగంచేయటం శక్యంకాదు. యతిరాజుల గుణామృతానుభవమే శక్యము.

ఒకడు లోకమున హస్తమున పాత్ర ధరించి, కుమారుని రక్షించటం కోసం మఠము, సత్రముల నాశ్రయిస్తున్నాడు. వాడు వృద్ధుడు కాగానే పుత్రుడు తన భార్యతో కలసితొత్తు కొడుకా యని నిందిస్తున్నాడు.

మనుజులకు రాజానైనా, డేవేంద్రునైనా, బ్రహ్మనైనా, విష్ణువునైనా, మమకారాహంకారములచే దూషితమైన జనుడు తప్పక నిందిస్తూనే ఉన్నాడు.

గుణమీనకు గుణముకలవానికి భేదము నిత్యము. చేతనా చేతనములకును పరమాత్మతో భేదము సత్యము. చేతనాచేతనములను శరీరముగాగల విష్ణువే తత్త్వము. ఇదే విశిష్టాద్వైతము.

చేతనాచేతనాత్మకమైన సర్వము శ్రీమన్నారాయణునిశరీరమైనప్పుడు ఎవనియందు కోపించగలవు ? అట్లు చేసినచో భరించలేని పరితాపమును పొందగలవు.

రామానుజులను చతురమైన చతురాక్షరముల మంత్ర రహస్యము తెలుసుకొని, రామానుజ పాదసేవయే పరమార్థమని తెలుసుకొనుము. విష్ణుభక్తులందరును నైష్ఠవులే. నైష్ఠవులందరికిని ఆవాత్యులు, రక్షకులు భగవద్రామానుజులే.

ఎవనికి యతిరాజులవారి ఉపదేశములు కంఠస్థములై ఉండునో, వానికి మోక్షము హస్తగతమై ఉండును. కొత్త కొత్త యుక్తులుగల సామాన్య నిరుక్తి నరకమునుండి రక్షించలేదు.

కాంతిమతీ కుమారులైన, సుకుమారులైన, ఉదారులైన అదోషావతార భూతులైన, మోక్షము నిప్పించు భగవద్రామానుజులను సేవింపుము.

కాషాయాంబరములచే కప్పబడిన శరీరము కలిగి ప్రకాశించు కమండలము, త్రిదండము, పవిత్రము కలిగి, ధరించబడిన శిఖయు, లేడి చర్మము, యజ్ఞోపవీతము కలిగియున్నట్టి వ్యాససూత్ర వ్యాఖ్యాతలైన భగవద్రామానుజులను సేవింపుము.

సాలగ్రామ నగరమున అందరియొక్క హితము కొరకు ఏ ఆంధ్ర పూర్ణులచే గురువులయొక్క శ్రీపాద తీర్థము స్థాపించబడినో, ఆయనయొక్క శూరిదైవతమయినటువంటి, ఈ లోకమువనో పురుషోద్ధములనిచ్చునటువంటి,

సమస్తమైన ఉపాయములలో ఆఖరు ఉపాయమైన భగవద్రామానుజులను సేవింపుము.

వేదాధ్యయన శక్తి ప్రజ్ఞా యుక్తుడైనను, పరహితసక్తుడైనను, పరమ విరక్తుడైనను, నానాదైవత భక్తుడైనను ఆచార్యులనాశ్రయించనిదే ఎంతమాత్రము ముక్తుడు కాలేడు.

సమస్తోపాయాచరణమును విడిచి శ్రీమద్రామానుజుల పాదముల నాశ్రయించినవాడు అజ్ఞానాంతమును చూడగలడు ఇది ముమ్మాటికి సత్యము.

రామానుజనూతందాది కారులైన ఆంధ్రపూర్ణుల వంశీయులైన, కౌండిన్యగోత్రోద్భవులైన వేదాంతరంగనాథాచార్యులవారు భజయతిరాజ స్తోత్రములో తెలియజేసిన సత్య తత్వములివి.

శ్రీరామానుజమూర్తిధ్యానంలో శ్రీరామానుజులవారి యొక్క స్వరూపము పరమాత్మనిగను, స్వభావము శ్రీలక్ష్మీ స్వభావముగను, శిరస్సును నమ్మాళ్వారుగను, ముఖమండలమును శ్రీమన్నాథమునులుగను, నేత్ర ద్వంద్వమును శ్రీపుండరీకాక్షులుగను, కపోలమును శ్రీరామమిశ్రులుగను, వక్షస్థలమును శ్రీ యామునాచార్యులుగను, కంఠమును శ్రీ పరాంకుశ దాసులుగను, హస్తద్వయమును గోష్ఠీ పూర్ణులుగను, స్తనద్వయమును శ్రీశైలపూర్ణులుగను, ఉదరమును తిరువరంగప్పరుమాళరయరుగను, వీవును తిరుమలై యాండాసుగాను, మొలను తిరుక్కచ్చి నందిగారుగను, నితంబమును ఎంబార్లుగాను, పిక్కలను భట్టరుగను, నంజీయర్లుగను, తొడలను నందిళ్ళుగను, మొకాళ్ళు రెండింటిని వడక్కుత్తిరువీధి పిల్లై గను, పాదములను పిల్లైలోకాచార్యులుగను, పాదమందలి రేఖలను శ్రీశైల నాథులుగను, పాదుకలను మణవాళ మహామునులుగను, ఊర్ధ్వపుండ్రమును సేనావతి జీయర్ గను, యజ్ఞోపవీతమును కూరత్తాళ్వారుగను, త్రిందండమును మొదలియాండాసుగను, కాషాయమును ఆంధ్రపూర్ణులుగను, కంఠమందలి మాలికను తిరుక్కురుగై ప్పిరాన్ పిళ్ళానుగను, నీడను శ్రీధనుర్దాసులు గను ధ్యానించినారు.

ముగింపు : ఈవిధముగా శ్రీరామానుజులవారి యొక్క సమస్త అవయవములను వూన పూర్వాచార్యులుగను, అవయవస్థానీయులుగ మహాత్ములను శ్రీరామానుజులను భజించినారు. పూర్వాచార్యులనందరిని తమ శరీరముగ

ధరించియున్న భగవద్రామానుజ యోగీంద్రులను ప్రతి నిత్యము ధ్యానించు నరుడు సమస్త కోరికలను పొంది చివరకు పరమపదమును పొందగలడు.

ఈ విధముగా ప్రతినిత్యము 'శ్రీమతే రామానుజాయనమః' అని ధ్యానము చేయుటచేత పూర్వాచార్యులతో కూడుకున్న భగవద్రామానుజులవారిని ధ్యానించుటయగును. కనుక ఈ రామానుజస్తోత్రమంజరిని పఠించి, ఆచార్యాభిమానమును పొంది భగవదనుగ్రహ పాత్రులగుదురుగాక!

“శ్రీరామానుజార్య దివ్యాజ్ఞా వర్ధతామభివర్ధతామ్”

ఇట్లు

భాగవత దాసుడు

తిరుపతి

తట్టా విజయరాఘవాచార్యులు

విషయసూచిక

	పుటసంఖ్య
తిరునామమ్- 1	1
తిరునామమ్- 2	2
తిరునామమ్- 3	2
శ్రీరామానుజగద్యమ్	2
యతిరాజ దండకమ్	3
భజయతిరాజస్తోత్రమ్	6
శ్రీరామానుజ చతుఃశ్లోకి	9
ధాటీ పంచకమ్	10
ప్రార్థనా పంచకమ్	11
శ్రీరామానుజక రావలంబస్తోత్రమ్	11
శ్రీరామానుజమూర్తి ధ్యానమ్	12
శ్రీరామానుజాష్టకమ్	13
శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్	14
శ్రీభాష్యకార ప్రపత్తి:	17
శ్రీమద్యతీంద్ర మల్లళాశాసనమ్	18
శ్రీభాష్యకారమంగళాశాసనమ్	19
యతిరాజ వింశతి:	21

శ్రీరామానుజ వింశతి	23
శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్	26
శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామావళి:	29
యతిరాజ నక్షత్రమాలా	31
అద్యాపి పద్యలహరీ	33
నిత్యాను సంధేయ శ్లోక విశేషా:	39
యతిరాజసప్తతి:	44
శ్రీరామానుజ మందహాసలహరీ	53
రామానుజనూత్తన్దాది ప్రభావ:	61
రామానుజనూత్తన్దాది తనియన్ కార్కై	62
శ్రీ భగవద్రామానుజస్తుతి:	63
శ్రీమద్రామానుజ సహస్రనామ స్తోత్రమ్	78
శ్రీమద్రామానుజ సహస్ర నామావళి:	102

రామానుజ స్తోత్రములు

రామానుజ స్తోత్రములు

తిరునామమ్ - 1

శ్రీభూతపురీ యతిరాజ !
నిజాశ్రితజన సురభూజ !
సన్మానిత పాదాంభోజ !
వర నిర్మల సమధికతేజ !
ఆసూరి కేశవతనూజ !
ఘనసజ్జన హృత హృత్పూజ !
శుభ దాయకసద్గూణ భాజ !
వరభంజనహృతకృత్రేజ !
రామానుజ రామానుజ రామానుజ.

తిరునామమ్ - 2

రామానుజ చంద్ర ! దేశికేంద్ర ! రమణీయ గుణసాంద్ర !
సకలగుణ సదన కైరవాప్త సమవదన దురిత కుమిత శిరోచ్ఛాయ
వరాశని త్రిదణ్డ యుతకరయుగ !
కమనీయగాత్ర ! పంకజనేత్ర ! కలుషహత వరిత్ర !
ఆసూరిసన్నతపాత్ర ! శుభ సద్గూణ పవిత్ర ! సుగుణయుత సద్వైష్ణవ
కులసరోరుహ విరాజిత ! సరసీరుహాక్ష ! భువనరక్ష !
సాధుపోషణదక్ష ! హరిదాస జనపక్ష !
వరమౌనిముఖాద్యక్ష !
వ్రకటశుభదండ ! త్రయ యుత విభాసిత శుభావహాసితోర్ధ్వసుంద్ర !
కమనీయ వేషదాసపోష ! విమల సుగుణభూష !
మృదుగంభీరభాషా ! సదమలపరితోష !
వకుళ సుమదామాన్వితమునివరామల పదద్వయ సరోజ భృంగ !
హే రామానుజ !

తిరునామమ్ - 3

అతిదయాంచిత దృగంచలం యతివతిం సదా కలయేఁ హమ్,
 అతులితాంజలి వరముద్రా విలసితకరం, హితకరం, గుణాకరం,
 నవకాషాయ పటకవిత కటీ తట మలితబాలమూకం,
 షట్పద వివరణైకలనదపాశ్రయం, నవవిధానుభవరంజిత లోకం,
 భువన మోహనకారిసుత పదాంబురుహ చంచరీకం,
 త్రివిధతత్వ నిర్వాహకమమితవిభావయుతం, జనహితం, శమాన్వితం
 సకల జీవ సంజీవన కారణ చతురనామధేయం,
 ఉత్తారకమశేష బుధజనాశ్రయం, శ్రీరంగసుధాకవిగేయం,
 మకుళభూషణ సముదీరితనిజ వైభవోల్లసిత కాయం,
 వికచ కమలదళ నేత్రంఅమలశుభవేషిణం, శేషిణం, హితైషిణం,
 చరమశేషిణం, ఉభయ విభూతీశ్వరం, ఉపేయభూతం,
 రామావరజం, ఆనవధిక వైష్ణవ జనపరివార సువ్రభాతం,
 పరిహితానిద్రధన్వి దాస ప్రహిత హస్తమభిజాతం,
 పరమధార్మికం, ఉపేత దేవరాడ్లరువరం, భవహరం, పరావరం,
 అతిదయాంచిత దృగంచలం, యతివతిం, సదా కలయేఁ హం.
 అతులితాంజలి వరముద్రా విలసితకరం హితకరం గుణాకరం॥

శ్రీరామానుజ గద్యమ్

జయ జయ జగదుజ్జీవనకరణనిపుణావతరణ వితండాహవోద్గండడిండి
 మంచడ నాదముఖర దిబ్బుండలచండ పాషండకదళీ కాండ ఖండన వేతండ శుండా
 యమాన త్రిదండ మండిత భుజదండ శరీరాత్మత్వ చర్మిత చార్వాక వరాక
 దుర్వారగర్వ దర్శీ కర నిర్వాపణ సువర్ణ రుద్ధాఖిల తత్త్వావబోధి బౌద్ధ సిద్ధాంత
 ధ్వాంత నిరాస దివసేశ్వర శంకరమతతరుభంగఝుంఝూనిలవేదాంత విద్యా
 తత్త్వార్థావబోధితస్కర భాస్కర యాదవప్రకాశ తిరస్కరణ నిపుణ పరికల్పిత
 పరాశర పారాశర్య శుకముఖ ముని వరవచన శతానుసారి భగవద్గుణ పరిణర్థ
 భాష్య రూప పరమధామ సౌధనిశ్శోణికకుమతి ఫణితి పరిచిత పటు ముకుట రట
 త్ప్రతి భటకటక భవ్య నవ్య చరణ ఛాత్ర సంఘాతానుసంధీయమాన పదాంబుజ
 సంధ్యానట జటాచూడ తటనటినీ పటు సురతటినీ విడంబనాంచత్కృపా ప్రవాహ
 శిథిల సేతుబంధ మహత్తరానగ్గళ నిగ్గళత్తదర్థ సుధా ధారాభిషిక్త లబ్ధ సత్తాక

సజ్జనోజ్జీవన భవ భయాభితప్త జనభాగధేయ భూతల తిలకాయమాన మహాభూత
పురాభిధాన దివ్య దేశావతీర్ణాంచిత వంచాయుధమయ శ్రీరంగరాజ విజయ ధ్వజ
శ్రీరామానుజాచార్య జయీభవ విజయీభవ దిగ్విజయీ భవ॥

యతిరాజ దండకమ్

నమస్త్రయ్యంత పర్యంత చర్యా పర్యాయ పేధసే!
నరవేషాయ శేషాయ గురవే పరవేదినే ॥

జయ యతికుల నాథనాథాదివాచా సనాథాగమాంతాను రోధా
మితాగాధబోధావధాన ప్రధాన ప్రధాన్మనమేధా సమాధానమాధాయ బాధోవరోధా
విధూయావధాయా ద్వయ ధ్వాంత మధ్వాంతరం శుద్ధముద్భృత్య భాస్వ త్రుభావం
స్వభావం విభావ్య త్రయీ దివ్య ధేనూదితాననవ్య గవ్యాయిత వ్యాససూత్రాణి
చిత్రాణి సన్మార్గమిత్రాణి బుద్ధా దురధోవ్యర్థతా బద్ధ నానవిరుద్ధ ప్రమాణ- ప్రసిద్ధా
పసిద్ధాంత - నిర్దారణోద్ధత్య పద్ధత్యనుచ్ఛేద్య సద్యః సమిద్ధాగ్ని తప్తాని లుప్తాని
మాసన్నితి ప్రేక్ష్య సాక్షాత్పురోజాక్ష వీక్షామృతస్యంది బిందూపసందానితామంద
సందర్భగర్భ స్ఫురద్యామునేయ ప్రబంధాను సంధాను సంజాత శీతానిల వ్రాత
జాతేన గీతేన సర్వావిగీతేన చైతాని శీతాని కృత్వా విదిత్వా నిరాబాధ
బోధాయనీయా వబోధానురోధోర్జితోదర్క సత్తర్క సంచారణోదశ్వి దాతం చ
నో ద్యద్దనీ భావ భవ్యాని సంభావ్య ధన్యానిత న్యాయ సంధాన మంధాన దండేన
తండోవతండోత్ప తత్పూర్వ మీమాంసక న్యాయ రజ్జ ప్రకాండేన నిర్మ ధ్య దుర్మాణ
నిర్మాణ ధర్మోగ్ర కర్మావళి మర్మ నిర్మూలనైక ప్రధానం సదానందధానైకతా
నావదానం బుధానందధూ నాం సుధానూనవాచం నిదానం ప్రతీచాం విధానం
దధానం ముధానల్ప జల్ప ప్రధానర్థ మాయా కథానర్మ నిర్ముక్త యుక్తావధానంచ
భాష్యాభిధానం కవీన ద్విపత్సర్పవీనం నవీనం చ హైయం గవీనం సముద్భృత్య
దీనా ప్రవీణార్థకేభ్యస్సృరధర్మ కేభ్యో వదాయ ప్రదాయ స్వదాయానుభూత్యా
విభూత్యా సమృద్ధాన్ ప్రవృద్ధాన్ గుణ జ్ఞాన వృద్ధాన్ త్రివృద్ధామధామ ప్రవేశాభి
యోగ్యాన్ సభాగ్యాన్ విరోక్య త్రిలోక్యగ్ర పూజా ముపైషన్యపైషి శ్రితార్తిత్రపైషిక
మూలంకృపాభీల వాతూలపుత్త్వానిపుత్త్వా ధ్వనిదృశ్యానవశ్యానుకంప్యాన
వశ్యార్య కస్తే సమస్తేజసా॥ 1

జనవృజిన హరాత్మ చర్యా మహాశ్చర్య ధుర్యా మదాచార్య వర్యాయ
భూతాన్ మహాభూత పుర్యాసురి కేశవాచార్యవర్యత్ క్రమేణావతీర్య
స్ఫురద్భ్రూహ్మరక్షో వరక్షోభణాకుద్ర వీక్షాక్షణా ధ్యక్షితా ధోక్షజాక్షీణి దాక్షిణ్య దీక్షా
భవత్ప్రా భవప్రక్రియా బోభువద్దిక్రియాధిక్రియావేది దుర్వాది దర్శికరా

ఖర్వగర్వాది నిర్వాపణం సర్వతః కుర్వతా ఖర్వితా రంభ జంభ ద్విషా ధ్వస్త
 దుస్తార్క్రికాశేష దోషాచరాలభ్యతత్త్వామృతోద్ధార సిద్ధాత్మతత్త్వేన శుద్ధత్ర
 యీవాజ్ఞయేన స్మరద్విస్మయేన స్ఫురద్విస్మయేన ప్రహీణస్మయేన త్వయాఽ
 సౌసుక్తిర్ల ప్రయేణోపయాతశ్రియా శౌరీరకాంత భక్తాన్యు యుక్తాన్వివిక్తాన్విముక్తా
 నియుక్తానవత్యాత్త-కృత్యో భవత్యాత్మరక్ష-భరన్యాసదీక్షా సరణ్యా ధరణ్యాం
 శరణ్యాం గురూణాం వరేణ్యం కలాపుణ్యనైపుణ్య పణ్యం కృపా పూర్ణా ర్యకారుణ్య
 గణ్యం భవో దీర్ఘ ధన్వాచ లా ధ్వన్య - భిన్నాత్మ్య దన్యా ప్ర పారూపదీప్య
 త్కృపాలావమే తాదృశం సర్వ సంవత్త్ర వన్నాత్మ లీలాదృశం మాదృశోపక్రియాలా
 భవంతం సమ్మద్వై భవంతం భవంతం శ్రియై సంశ్రయే బ్రహ్మ శక్తాది సంస్తుత్య -
 చక్రాయుధోదార-చక్రాబ్జ దాన క్రియా గౌరవోదారతా భారతీహస్త విన్యస్త
 యుష్మద్వచస్తోమ విస్తాపితాశీతలక్ష్యాత్త్ర కాశీతలాఘ్య ప్రకాశీ కృత ప్రభావాం
 వైభవో దీర్ఘ గోష్ఠీపురీ పూర్ణ గోష్ఠీనదారమ్య చారమ్య గీతార్ద పారమ్యదిత్సావ్యపేక్షాం
 భవద్దివ్య వీక్షాముది క్షామహే ధీమహే బ్రూమహే త్వద్గీరాం మాధురీ మాధురీణాం
 సుధా యాధరా యాం బుధానాం రుధాయా సహస్రీం విహస్రీం త్రయీ శృంగ
 శృంగాటకే తాటకే యోపమా రూపమాయా సమాయాతకౌతస్కుతవ్రాత
 తీవ్రాతపాతప్ర - చంద్రాతపక్రోణి - పాణింధమ త్వీవ్రణామాది పౌనః పునీహి
 స్వయం మాం పునీహి ప్రమాదం లునీహిదమంహః వదం హంతుమంతర్నియంతు
 ర్మమంతుర్వైతే.2

వృజిన తిమిర దోషదోషాకరే నిర్మలా శేషభాషా కరే శ్రికరే లోకరక్షకదిక్షే
 కృపాపూరసాంద్రే యతీంద్రే న సంత్యం హసాం రంహసా కింహసాధ్యం వృధా
 మాకృధా సాధ్య సంసాధ్య సంగేన విజ్ఞాన భంగేన దుర్మాన దృగ్గోచరో మాచరోదార
 సేవా కథాఽఽ స్వాదహేవారసాన్యా హిమాయాహిమా యాహి తాన్ క్వాపిచేతో
 ముద్దైవా పచారాన్ గురౌ వాహరౌ వాకృపామాకృవాచోరకామక్రియాకారకే నారకే
 మాపతేః శ్రీవతేః పాదపంకేరుహం నంద దింద్రాది వందారు భూమీరుహం
 సంతతం చింతయానంతయాకింతయా చింతయాకామ సంక్రాంతయా సౌఖ్య
 నిష్క్రాంతయా దుష్ప్రియా పారకూపాయితోదార - దారాత్మ జారాన్ -
 ఘనైకాంత పాదాంత వేదాంత సిద్ధాంత శుద్ధాంతరంగాన్ కృతశ్రితరంగాన్
 కృపాజాతరంగా నపాంగాన్తతాం సాధుసంపాదయా పాదయాత్మానభిజ్ఞాన్
 భవగ్రాహమోహప్రదీపాన భిజ్ఞాన దీప్తాన్ గణాన్ నిత్యసత్సౌఖ్యణాన్
 గౌరవాచావిచారేణ దూరేణ దుర్వార గర్వాపసిద్ధాంత సిద్ధాన్ జహీహి
 స్పృహహేతుకం కౌతుకం జాతుచిన్మాకృచిత్ శ్రుణీహిశ్రియం మాగృణీహి ప్రియం
 మావృణీహి ప్రసాదం గురూణాం గృహేణ ప్రమోదం దుహేనామ సంజాత సౌఖ్య
 ప్రహేణామ సంనిగ్రహేణాం దృఢానుగ్రహేణాం గుణాంభో నిధీనాం

బుధానామధిష్ఠాయగోష్ఠీ ప్రతేష్ఠీయ మానస్వనిష్ఠా మనుష్ఠాయ భూయోవిధేయం
భవైషాం సమేషాం తదియో జ్వలత్ ద్భ్రువీ - వావ్రీ - జ్వంభదంభోధి - కర్ణోల
మాలా సమాలోల దోలాశతాభీల - లీలానువృద్ధాత్మ - శీలానుకూలాఽ
మృతాఽలావ - హేలాదృగున్మలిదాలభ్య వాల్లభ్య సౌలభ్య లుభ్యద్గుణా లక్ష్మ
మోక్షోప దీక్షాం సదావృత్తి మావర్త యావర్త వద్వర్తమానాన మానార్హతాం యాంతి
సంసారితాదూరితా వప్రజం వారితారిప్రజం పూరితాత్మాంతరం భూరితద్రుహ్నా
సబ్రహ్మతాం యాతితే తంభజ ॥౩.

సమశ్చదమఖిలార్తరక్షాభరన్యాసదీక్షాసముల్లాస- లక్ష్మ ప్రతాపాయశా
పాయుధాలావ- గోపాయనోపాయ రూపాయ నిర్దుశ తాపాయ విధ్వస్తపాపాయ
నిత్యాభిరూపాయ సత్యాభిలాపాయ నిర్బాధ విజ్ఞాన దీపాయ
సర్వావకంప్యానుకంపానదీపాయ బిభ్యత్రుతీపాయ శోశుభ్య మానత్రిదండాయ
మౌనిప్రకాండాయ నిర్భేదవాదోక్తి నిర్భేదనాఖండ దండాయ మానోక్తి కాండ
ప్రచండాయ శుష్య ద్వితండాయ భాషా విభాషాయమాణప్రచారాయ
దోషాతిదూరాయ శేషపతారాయ తారాయితోదార- హారామ రాహరర్భుహారా
సుధాపూర సత్పూర కర్పూరవాణీ - భవానీశవీణాధర - జ్ఞానికాశ ప్రతీకాశ కీర్తి
ప్రకాశాయ కారాగృహప్రాయకాయాద్యభిప్రాయ మాయా సమాయాత
సంసారకింసారతాకారి కంసారి నిత్య ప్రశంసావతంసాత్మ వాచావిచారాయ దివ్యో
వగీతాయ భవ్యోవవీతాయ కాషాయ చేలాయ తోషైకశీలాయ సంపూర్ణ పూర్ణాదివో
దీర్ఘకర్ణమృత ద్రావిడ గ్రంథ సౌగంధ్య నాడింధ మామందవాచా సదాచారు
మోచామద ప్రాణిత ప్రాణభృద్ప్రేణి నిశ్రేణి కాహృద్యగద్య త్రయోద్వానవద్యా- -
చరచ్ఛంశుకీభూ తపీతాం శుకాయ స్ఫురత్ప్రాంత పాలీ భవత్పాద పాలీ చలత్సూన
పాలీ గళన్నవ్యధూళీ సమం చన్మ ధూళభిలద్భృంగకేలీ శుకోద్యత్రుతోలీవుతోద్యాన
- కేల సమాయాత - వోలీకచాభ్రాంగ పాలీదిద్రుక్షాకరాలీ కృతాఞ్చన్మరాలీ
వివక్షానివోళీ కృతానంగపాలీ కనత్తుళ్ల నాలీ కవల్లీ సమాలీధ అల్లీ సకప్రాయ
సహ్యోత్మజా భంగరంగ త్తరంగాంత రంగాంత రంగస్ఫురద్రంగ
భూమీవసద్రంగనాథ ప్రియాపాంగ - సంపుల్ల సంతాపానిర్లేపసాశ్చర్య చర్యా
విలాసాయ దాసాను దాసోల్ల సన్మానివాసప్రసాద ప్రచారాత్మ విద్యానివేశాయ
తస్మై యతీశాయ తే శ్రీమతే ధీమతే॥ 4.

ఇతి శ్రీమతా పేంకటేశన క్లుప్తం
యతీశానగద్యం కృతీశాన హృద్యమ్।
భవాబ్ధౌ లుతంతోఽపి నిత్యం పఠంతః
శ్రయంతే బుధాస్తత్పదం సంపదంచ॥ 7

ఇతి యతిరాజ దండకం సంపూర్ణమ్.

భజయతిరాజస్తోత్రం

సత్యం సత్యం పునస్సత్యం యతిరాజో జగద్గురుః ।

స ఏవ సర్వలోకానాం ఉద్ధర్తా నాస్తి నశయః ॥

భజ యతిరాజం భజ యతిరాజం

భజ యతిరాజం భవభీరో ।

శ్రీరంగేశ జయాశ్రయకేతుః, శ్రీతజనసంరక్షణ జీవాతుః।

భవభయ జలధేరేష హిసేతుః పద్మాసేతుః ప్రణతౌ హేతుః ॥

భజ యతిరాజం॥

ఆదౌ జగదాధార శ్శేషః, తదనుసుమిత్రా నందనవేషః।

తదుపరి ధృత హల ముసల విశేషః తదనంతరమభవద్గురురేషః ॥

భజ యతిరాజం॥

భుంక్తే వైషయికం సుఖమన్యః ప్రచకాస్త్యైవా నశ్చ న్నన్యః।

ఇతియస్తత్త్వం ప్రాహవదాన్యః తస్మాదధికః కోఽనువదాన్యః ॥

భజ యతిరాజం॥

నష్టే నయనే కస్యాలోకః చిత్తేమత్తే కస్య వివేకః ।

క్షీణే పుణ్యే కస్సురలోకః కామేధూతే కస్తవ శోకః॥

భజ యతిరాజం॥

నిశివనితా సుఖనిద్రాలోలః ప్రాతః పరదూషణ పటుశీలః ।

అన్తర్యామి నిజాయుః కాలః కీం జానాతి నరః పశులీలః ॥

భజ యతిరాజం॥

కేచిల్లీలా లాలసగతయః కేచిద్బాలా లాలితరతయః।

కేచిడ్డోలాయితహత మతయః కేపి న సంత్యర్చిత యతిపతయః॥

భజ యతిరాజం॥

యావానబలో జరయాదేహః తావాన్ప్రబలో విషయే మోహః।

వచసి విరక్తి శ్రుతిపరివాహో మనసి హితస్తవరోపి వివాహః॥

భజ యతిరాజం॥

కలుషనికాయం లలనాకాయం పశ్యన్ముహ్యసి సాయం సాయం।

జహిజహిహేయం తద్వ్యవసాయం భజనిరపాయం చరమోపాయం॥

భజ యతిరాజం॥

రాత్రిం దివమపి భిక్షాచర్యా కలహాయైవాగచ్ఛతి భార్యా।

మధ్యే బాంధవసేవా కార్యా కథయ కదా తవదేవ సపర్యా॥

భజ యతిరాజం॥

అంధం నయనం భూమౌ శయనం మందంవచనం మలినంవదనమ్।

తస్మిన్ కాలే గోష్ఠం నదనం, వాంఛసి దత్తతనూజానయనమ్॥

భజ యతిరాజం॥

తాళచ్చదకృతకుబ్జకుటీరః సాయంసంధ్యా కబళాహారః।

వివిధ పటచ్చరధారః క్రూరః సోఽపివిరించి సమాహంకారః॥

భజ యతిరాజం॥

మంత్రద్రవ్యవిశుద్ధో యాగః సర్వారంభ విరాగస్త్వాగః।

కర్తుంశక్యో న కలౌ యోగః కంతు యతీశగుణామృతభోగః॥

భజ యతిరాజం॥

ఉపరిమహోపలవర్షాసారః మార్గే కంటక కర్దమపూరః।

కక్షేభారశ్చిరసి కిశోరః సుఖయతిహేరః కన్యంసారః?॥

భజ యతిరాజం॥

భజసి వృధావిషయేషు దురాశాం వివిధ విచిత్ర మనోరథకోశాం।

కియదపి లభసే నహి తత్రైకం కింతు వ్రజసి మహంతం శోకమ్॥

భజ యతిరాజం॥

కశ్చనలోకే కరపుటపాత్రః పాతుంసుతమాశ్రితమరసత్రః।

తస్మిన్ వృద్ధేనతి స కళత్రః శవతి హి రండానుతఞ్చతిపుత్రః॥

భజ యతిరాజం॥

మనుజపతిం వా దిగధిపతింవా జలజభవం వా జగదధికంవా।

మమతాహంకృతి మలినో లోకః నిందతి నిందతి నిందత్యేవ॥

భజ యతిరాజం॥

పాపహతో వా పుణ్యయుతోవా సురనర తిర్యక్ జాతిగతో వా।

రామానుజపద తీర్థా న్ముక్తం నిందతి నిందతి నిందత్యేవ॥

భజ యతిరాజం॥

గుణగుణిన్దోర్భేదః కిలనిత్యః చిదచిద్వయ పదభేదస్సత్యః।

తద్వయదేహో హరిరితి తత్త్వం పశ్య విశిష్టాద్వైత తత్త్వమ్॥

భజ యతిరాజం॥

యతివతి పదజల కణికాసేకః చతురక్షరపదయుగ్మవివేకః।

యస్య తుసాల నగర్యవలోకః తస్య పదేన హతో యమలోకః॥

భజ యతిరాజం॥

చింతయ సర్వం చిదచిద్రూపంతనురితి తస్య హరే రనురూపం।

తస్మాత్కస్మిన్కలయసి కోపం పశ్చాద్భజసి దురాపం తాపమ్॥

భజ యతిరాజం॥

యశ్చతురక్షర మంత్ర రహస్యం, వేద తమేవ వృణీ హి సదస్యం।
తచ్చరణద్వయ దాస్యముపాస్యం తద్విపరీతం మతమవహస్యం॥

భజ యతిరాజం॥

వైష్ణవ కులగుణదూషణ చింతాం మాకురు నిజకులశీలా హంతాం।
యతిపతిరేవ హి గురురేతేషాం ఇతి జానీహి మహత్త్వం తేషాం॥

భజ యతిరాజం॥

విద్యానిపుణావయమిత్యన్యే హృద్యా ధనిన్ వయమిత్య న్యే।
సత్కులజాతా వయమిత్య న్యే, తేషు కలిం పరిపూర్ణం మన్యే॥

భజ యతిరాజం॥

యమకింకర కరశూలేలోలే పతదభిఘాత విఫాలే ఫాలే।
దహతి తనుం ప్రతికూలే కాలే కింరమయసి తత్కాలే బాలే॥

భజ యతిరాజం॥

సుమసుకుమారం శోభితమారం రతిసుఖసారం యువతిశరీరమ్।
గతజీవితమతిఘోరవికారం, దృష్ట్వా గచ్ఛతి దూరం దూరమ్॥

భజ యతిరాజం॥

నరవాహన గజ తురగారూఢాః నారీసుతపోషణ గుణగూఢాః।
నానారంజక విద్యా ప్రాధాః, నాగరికాః కిం యతయోమూఢాః॥

భజ యతిరాజం॥

యస్యముఖస్థా యతిపతిసూక్తిః తస్యకరస్థా విలసతిముక్తిః।
నరకేపతితం నవనవయుక్తిః నహిరక్షతి సామాన్య నిరుక్తిః॥

భజ యతిరాజం॥

శ్రుతిశిరసామత్యంత విదూష్యం సూత్రానభిమతమతివైదూష్యం।
ప్రథమ మంగళమన్మత విశేష్యం ప్రలవసి కిం ప్రాకృతకృత భాష్యం॥

భజ యతిరాజం॥

తస్కరజార విదూషకధూర్తాః మస్కరమేని దిగంబరవృత్తాః।
గుప్తసతీసుత ధనమదమత్తాః గురవః కిం పరపంచక చిత్తాః॥

భజ యతిరాజం॥

కాంతిమతీ సుకుమారకుమారం కేశవసింహ కిశోరముదారం।
రామానుజ మహిరాడవతారం మూకాంధానపి మోక్షయితారం॥

భజ యతిరాజం॥

కాషాయాంబర కవచితగాత్రం కవితకమండలు దండవిత్రం।
విద్యుతశిఖా హరిణాజిన సూత్రం వ్యాఖ్యాత ద్వైపాయన సూత్రం॥

భజ యతిరాజం॥

యామునపూర్ణ కృపాజ్వల గాత్రం రామాజ్ఞాన మనీషణ పాత్రం।
కోమలశరరుపు పదయుగ మాత్రం శ్రీమాధవసీనాపతి మిత్రం॥

భజ యతిరాజం॥

సాలగ్రామేసర్వహితార్థం యేనాస్థాపి గురోః పదతీర్థం।
తత్కులదైవత మిహ పురుషార్థం సకలోపాయాధిక చరమార్థం॥

భజ యతిరాజం॥

ప్రవచనశక్తః ప్రజ్ఞాయుక్తః పరహితసక్తః పరమవిరక్తః।
నానాదైవత భక్తోఽప్యక్తః న భవతి ముక్తః న భవతిముక్తః॥

భజ యతిరాజం॥

సంత్యజ సకలముపాయాచరణం వ్రజ రామానుజచరణౌ శరణం।
పశ్యసి తమసః పారం నిత్యం సత్యం సత్యం పునరపిసత్యం॥

భజ యతిరాజం॥

భగవద్రామానుజ షట్తీంశత్ సాలగ్రామ గురూత్తమ వంశ్యః।
కౌండిన్యః కవిరాహ పవిత్రం రంగార్యో యతిరాజస్తోత్రం॥

భజ యతిరాజం॥

ఇతి శ్రీమత్సాలగ్రామ స్థలాచార్య పురుషోద్ధండ వేదాంత రంగనాథాచార్య
విరచిత భజయతిరాజస్తోత్రం సంపూర్ణమ్.

శ్రీరామానుజ చతుఃశ్లోక్తి

అనిశంభజతా మనన్య భాజాం
చరణాంభోరుహమాదరేణ పుంసామ్।
వితరన్నిభృతం విభూతియుగ్మం
జయ రామానుజ! రంగధామ్ని నిత్యమ్॥

1

మలినాన్విమతానవద్య భాజాం
కలుషీభూత కుద్వృద్ధిస్సమేతాన్ ।
శకలీ కురుతే విపక్ష వృత్తాన్
జయ రామానుజ శేషశైల శృంగే॥

2

శ్రుతిషు స్మృతిషు ప్రమాణతత్త్వం
కృపయాఽఽ లోచ్య విశుద్ధయాహి బుద్ధ్యా।
అకరోత్ కిల దివ్య భావ్య రత్నం
జయ రామానుజ! హస్తీ ధామ్ని నిత్యమ్॥

3

జయ మాయి మతాస్తకార భానో!
 జయ బాహ్య ప్రముఖాటవీకృతానో!
 జయ సంశ్రిత సింధశీతభానో!
 జయ రామానుజ! యాదవాద్రి శృంగే॥

4

రామానుజ చతుశ్శ్లోకీం యః పఠేన్నీయతం నరః!
 ప్రాప్నుయాత్ పరమాం భక్తిం యతిరాజవదాబ్జయోః॥

ధాటీ పంచకమ్

పాషండద్రుమషండ దావదహనశ్చార్వాకశైలాశనిః
 బౌద్ధద్వాంత నివాస వాసరవతి ర్జైనే భ కంఠీరవః॥
 మాయావాది భుజంగభంగ గరుడస్రైవిద్య చూడామణిః
 శ్రీరంగేశి జయధ్వజో విజయతే రామానుజోఽయంమునిః॥ 1

పాషండ షండగిరిఖండన వజ్ర దండాః
 ప్రచ్ఛన్నబౌద్ధ మకరాలయ మంత్రదండాః॥
 వేదాంతసార సుఖదర్శన దీపదండాః
 రామానుజస్య విలసంతి మునేస్త్రీదండాః॥ 2

చారిత్రోద్ధార దండం చతురనయపథాలంక్రియా కేతుదండం
 సద్విద్యా దీపదండం సకల కలికథా సంహృతేః కాలదండమ్॥
 త్రయ్యంతాలంబదండం త్రిభువన విజయచ్చత్ర సౌవర్ణదండం
 ధత్తే రామానుజార్యః ప్రతికథకశిరో వజ్రదండం త్రిదండమ్॥ 3

త్రయ్యా మాంగల్యసూత్రం త్రియుగ యుగపదారోహణాలంబసూత్రం
 సద్విద్యా దీపసూత్రం సగుణ నయవిదాం సంపదాం హారసూత్రమ్॥
 ప్రజ్ఞాసూత్రం బుధానాం ప్రశమధన మనః పద్మినీ నాళసూత్రం
 రక్షాసూత్రం మునీనాం జయతు యతివతే ర్వక్షసి బ్రహ్మసూత్రమ్॥ 4

పాషండ సాగరమహా బడబా ముఖాగ్నిః
 శ్రీరంగరాజ చరణాంబుజ మూలదాసః॥
 శ్రీవిష్ణులోక మణిమంటపమార్గదాయీ
 రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః॥ 5

ఇతి ధాటీ పంచకం సమాప్తమ్.

ప్రార్థనా పంచకమ్

- యతీశ్వర శ్రుణు శ్రీమన్ కృపయా పరయా తవ
మమ విజ్ఞాపనమిదం విలోక్య వరదం గురుమ్॥ 1
- అనాదిపాపరచితామంతః కరణనిష్ఠితామ్
యతీంద్ర విషయే సాంద్రాం వినిర్వాసయ వాసనామ్॥ 2
- అపిప్రార్థ య మానానాం పుత్ర క్షేత్రాది సంపదామ్
కురు వైరాగ్యమేవాత్ర హితకారిన్ యతీంద్ర నః॥ 3
- యథాపరాధా న స్యుర్మే భక్తేషు భగవత్యపి
తథా లక్ష్మణ యోగీంద్ర యావద్దేహం ప్రవర్తయ॥ 4
- ఆ మోక్షం లక్ష్మణార్య త్వత్ప్రబంధ పరిశీలనైః
కాలక్షేపోఽస్తు నస్పద్ధి స్సహవాసముపేయుషామ్॥ 5
- ఇత్యేతత్సాదరం విద్వాన్ ప్రార్థనా పంచకం పఠన్
ప్రాప్ను యాత్పరమాం భక్తిం యతిరాజపదాబ్జయోః॥ 6

శ్రీరామానుజ కరావలంబ స్తోత్రమ్

- శ్రీరంగశాయి గుణనామసుధారసజ్ఞ
శ్రీ వేంకటేశ పదపంకజసక్త చిత్త
శ్రీ దేవరాజ కరుణామృతసింహు చంద్ర
రామానుజార్య మమ దేహి కరావలంబమ్॥ 1
- సంపత్కుమార పదసారస చంచరీక
శ్రీమచ్చురారి ముఖభక్త మనోఽనురాగ
నాథార్య యామున మహాగురుపాదభక్త
రామానుజార్య మమ దేహి కరావలంబమ్॥ 2
- శ్రుత్యగ్రసార పదసంగ్రహ మార్గవర్తిన్
స్మృత్యర్థదాయకయతీశ్వర లక్ష్మణార్య
శ్రీభూత దివ్య నగరీ నిరతాధివాస
రామానుజార్య మమ దేహి కరావలంబమ్॥ 3

చార్వాక బౌద్ధ వరశైవ మదేభసింహ
కాపాలిక ప్రముఖ కాననదావకీల।
మోక్షాధికారిపరిదాస్య గుణాద్యభిజ్ఞ
రామానుజార్య మమ దేహి కరావలంబమ్॥

4

అజ్ఞాన గాఢ తిమిరావహ సూర్యమూర్తే
లోభాభిలాషణ సుఖాది భుజిజ్ఞ తార్క్ష్య।
సుజ్ఞాన దీప జగదుజ్జ్వల భక్తిపాల
రామానుజార్య మమ దేహి కరావలంబమ్॥

5

ఇతి శ్రీరామానుజకరావలంబస్తోత్రమ్ సమాప్తమ్.

శ్రీరామానుజమూర్తిధ్యానం

స్వరూపం పరమాత్మానం స్వభావం శ్రీస్వభావకం।

మస్తకం శ్రీశరారాతిం నాథాఖ్యం ముఖ మండలమ్।

నేత్రయుగ్మం సరోజాక్షం కపోలం రాఘవం తథా॥

వక్షస్థలం యామునాఖ్యం కంఠం శ్రీపూర్ణదేశికం।

బాహుద్వయం గోష్ఠి పూర్ణం శైలపూర్ణ స్తనద్వయం॥

కుక్షింతు వరరంగార్యం పుష్టం మాలాధరం తథా।

కటిం కాంచీమునిజ్ఞేయం గోవిందార్యం నితంబకం॥

భట్ట వేదాంతినౌ జంఘే ఊరూయుగ్మం కలిద్విషం।

కృష్ణం జాను యుగం చైవ లోకం శ్రీపాదపంకజమ్॥

రేఖాం శ్రీశైలనాథాఖ్యం పాదుకాం పరయోగినం।

పుండ్ర సేనావతిం ప్రోక్తం సూత్రం కూరవతింతథా॥

భాగినేయం త్రిదండం చ కాషాయం చాంద్రపూర్ణకం।

మాలాం చ కురుకేశార్యం ఛాయాం శ్రీచాపకింకరం॥

ఏవం రామానుజార్యస్య అవయవానఖిలాన్ గురూన్।

అవయవినం మహాత్మానం రామానుజమునింభజే॥

గురుమూర్త్యాత్మ యోగీంద్రం యోధ్యాయే త్ప్రత్యహం నరః।

సర్వాన్కామానవాప్నోతి లభేచ్ఛాంతే వరంపదం॥

ఇతి శ్రీరామానుజమూర్తి ధ్యానం సమాప్తమ్

శ్రీరామానుజాష్టకమ్

రామానుజాయ మునయే నమ ఉక్తిమాత్రం
కామాతురోఽపి కుమతిః కరియన్నభీషమ్।
యామామనంతి యమినాం భగవజ్జనానాం
తామేవ విందతి గతిం తమసః పరస్తాత్॥ 1

సోమావచూడ సురశేఖర దుష్కరేణ
కామాతిగోఽపి తపసా క్షపయన్నఘాని।
రామానుజాయ మునయే నమ ఇత్యనుక్త్వా
కోవా మహీ సహచరే కురుతేఽనురాగమ్॥ 2

రామానుజాయ నమ ఇత్యనకృ దృణీతే
యో మానమత్సరమదస్మర దూషితోఽపి।
ప్రేమాతురాం ప్రియతమామవహాయ పద్మాం
భూమిం భుజంగ శయనస్తమను ప్రయాతి॥ 3

వామాల కానయన వాగురికా గృహీతం
క్షేమాయకించిదపి కర్తు మనుహ్య మానమ్।
రామానుజో యతిపతిర్యది నేక్షతే మాం
మోమామకోఽయమితి ముంచతి మాధవోఽపి॥ 4

రామానుజేతి యదిదం విదితం జగత్స్యాం
నామాపి నశ్రుతి సమీపముపైతి యేషామ్।
మామా మదీయ ఇతి సద్భిరుపేక్షితాస్తే
కామాను విద్ధ మనసో నిపతంత్యధోఽధః॥ 5

నామానుకీర్త్య నరకార్తిహరం యదీయం
కోమాఽధిరోహతి పదం సకలోఽపి లోకః।
రామానుజో యతిపతిర్యది నావిరాసీత్
కోమాదృశః ప్రభవితా భవముత్తరీతుమ్॥ 6

సీమా మహీధ్ర పరిధిం పృథివీమవాప్తుం
వైయాని కేశ్వరపురీమధివాసీతుం వా।
వ్యోమాధిరోఽఘమపి న స్పృహయంతి నిత్యం
రామానుజాంఘ్రి యుగలం శరణం ప్రపన్నాః॥ 7

మామాధునోతి మనసోఽపి న గోచరం యత్
భూమాసఖేన పురుషేణ సహానుభూయః।
ప్రేమానువిద్ధ హృదయప్రియ భక్త నభ్యే
రామానుజాంఘ్రి కమలే రమతాం మనో మే॥

8

శ్లోకాష్టకమిదం పుణ్యం యో భక్త్యా ప్రత్యహం పఠేత్।
ఆకారత్రయ సంపన్నశ్శ్లోకాబ్ధిం తరతే దృఢమ్॥

శ్రీరామానుజ సుప్రభాతమ్

జయ జయ యతిసార్వభౌమామలస్వాంత తుభ్యం నమో
జయ జయ జనిసింధుమగ్నాత్మ సంతారక గ్రామణీః।
జయ జయ భజనీయ కూరేశ ముఖ్యైః ప్రసీద ప్రభో।
జయ జయ విదుషాం నిధే జాగృహి శ్రీనిధే జాగృహి॥

1

పూర్ణార్క పూర్ణ కరుణా పరిలబ్ధ బోధః
వైరాగ్య భక్తి ముఖ దివ్య గుణామృతాబ్జే।
శ్రీ యామునార్య పదపంకజ రాజహంసః।
రామానుజార్య! భగవన్ తవ సుప్రభాతమ్॥

2

ఆనేతుమద్య వరదస్య గజాద్రి భర్తూః
పానీయ మచ్చమతి శీత మగాధకూపాత్।
ధ్వాంతం నిరస్తమరుణస్య కరైస్సమంతాత్
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

3

శ్రీరంగరాజ పదపంకజయోరశేషం
కైంకర్యమాకలయితుం సకుతూహల స్త్వం।
ఉత్తిష్ఠ నిత్యకృతిమవ్యభీలాం చ కర్తుం
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

4

శ్రీమత్కురంగపురపూర్ణ విభుస్తద్విదుక్షం
శ్రీభాష్య శాస్త్రమమలం త్వయి భక్తియుక్తః।
శ్రోతుం సమిచ్చతి యతీంద్ర! సితోద్ధ్యవుండ్రః
తం బోధయార్ద్రమఖిలం తవ సుప్రభాతమ్॥

5

శ్రీమాన్ స్వపూర్ణవటురాదరతః ప్రగృహ్య
శ్రీపాదుకాం యతివతే! పదయోః ప్రయోక్తుమ్!
ద్వారీష్ఠితిం వితనుతే ప్రణతార్తి హరిన్
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

6

త్వాం వీక్షితుం సముపయాతి వృషాచలేంద్రః
త్వత్సంప్రక్షుప్త వరశంఖరథాంగపాణిః!
సంయోజితామురసి మాం భవతైవ భిభ్రత్
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

7

ప్రాతః పఠంతి పరమ ద్రవిడ ప్రవన్న
గాయత్రి మంత్రశతమష్ట శిరస్కమచ్చమ్!
శ్రీ వైష్ణవాస్తవపదాబ్జ నివిష్ట భావాః
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

8

కాషాయ వస్త్ర కటిసూత్ర కమండలూంశ్చ
శ్రీ దంతకాష్ఠమపి దేశిక సార్యభౌమాః!
పాణౌ నిధాయ నివసంతి విశుద్ధగాత్రాః
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

9

త్వాం బోధయంతి గురవః ప్రథితా మహాంతః
శ్రీవైష్ణవాశ్చ యమినస్తవ పాదభక్తాః!
ఏకాంతినశ్చ విమలాస్త్యదనన్యభావాః
తాన్ పాలయాద్య యతిశేఖర! సుప్రభాతమ్॥

10

బ్రాహ్మ ప్రబుధ్య విబుధా స్వగురూన్ ప్రణమ్య
రామానుజాయ నమ ఇత్యసకృద్భువాణాః!
అష్టాక్షరం సచరమంద్యయముచ్చరంతి
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

11

సంసేవ్య సప్తశత సంయథి సార్యభౌమైః
సద్దేశైస్త సుకల శాస్త్రవిదాం వరస్థైః!
ఏకాంతిభిః పరమభాగవతై ర్నిషేవ్య
రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥

12

ఆరాధనం రచయితుం కమలాసఖస్య
 శ్రీయాదవాచలవతే ర్వివిధోపచారైః।
 పాతుంచదృష్టికమలేన నతానశేషాన్
 రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥ 13

గద్య త్రయం నిగమశేఖర దీపసారౌ
 (వేదా) శ్రుత్యర్థ సంగ్రహమపి ప్రధితం చ నిత్యమ్।
 గీతార్థ భాష్య మపి దేశిక పుంగవేభ్యః
 దాతుం ప్రసీద యతిశేఖర! సుప్రభాతమ్॥ 14

శ్రీభాష్యమాలిఖితుమత్ర విశాల లేఖ్యః
 శ్రీవత్స చిహ్నగురు రానత దివ్యగాత్రః।
 వేదాంతసూత్రమపి వక్తుమముష్య సర్వం
 ఉత్తిష్ఠ లక్ష్మణ మునే! తవ సుప్రభాతమ్॥ 15

పాదాంబుజం యతివతే! శరణం విహర్తుం
 సంగత్య సంసరణ వారిధి లంఘనోత్కః।
 ఆయాన్తి హస్తకమలాభిధృతోపచారాః
 తాన్ పాహి తే కరుణయా తవ సుప్రభాతమ్॥ 16

స్నాతుం కవేర తనయా సలిలేషు శిష్యైః
 ఆచార్య పూరుష వరైర్యతిభిర్విశుద్ధైః।
 శ్రీ వైష్ణవైశ్చ సహసేవ్య! మహానుభావైః
 రామానుజార్య! భగవన్! తవ సుప్రభాతమ్॥ 17

రామానుజార్య! రమణీయ గుణాభిరామ!
 రాగాది దూరగి! గురో! గురుసార్వభౌమ!
 సత్త్వ ప్రధాన శరణాగత వత్సల! త్వ
 త్పాదాబ్జ యోరిహపరత్ర చ కింకర స్స్యామ్యమ్॥ 18

ఇతి శ్రీరామానుజ సుప్రభాతం సమాప్తమ్.

శ్రీభాష్యకార ప్రపత్తిః

శ్రీ మన్నిరక్కశ సమాశ్రిత వత్సలత్వ
భూమన్ నిబద్ధన నిహిన దయాంబురాశే।
స్వామిన్ సుశీల యదుశైల శిరోఽధివాస
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 1

శ్రీశైలపూర్ణగురు యామున పాదపూర్ణ
మాలా ధారార్య ముఖపూర్వ గురూత్తమానామ్।
పాదారవింద యుగశేఖరితోత్తమాङ్గ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 2

యోగీష్ట యూధ కురుకాధిప కూరనాథ
గోవిష్ట ముఖ్య గురుబృందశిరోభివన్ద్యే।
ఆనందమందమఖిలాంత రమా దధానౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 3

సంచన్తితౌ సకలతాపహరౌ నతానాం
సందర్శినామపి దృశశ్చిరితార్దయన్తౌ।
సంపూర్ణ కోకనదసోదరతాంగతౌ తే
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 4

ఆశ్రాంత పూర్ణకలశాంతకళఙ్క కాంత
చన్ద్రాను సారి నఖచంద్రిక యాఽనులీపౌ।
సౌందర్య సాగరతరంగ సమాఙ్గళీ తే
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 5

యత్సంశ్రితా కలిమయత్నత ఉత్తరన్తి
యద్భాజినాం ఖలు భవాన్న భయం కదాచిత్।
యత్సంక్లీనాం సదసమ్మదనాత్ తవై తౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 6

యన్నిష్ఠితాః విదధతే యమమూర్క్షి పాదం
యత్రే మిణశ్చ తృణయన్తి విధేర్విభూతిమ్।
తౌ తావకౌ యదధరా భరణాయమానౌ
రామానుజార్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే॥ 7

నిన్యే తిరోధిమ్ అచిరేణకుమార్గజాలం
నిష్కుంటకా చ పదవీ నిగమావళీనామ్|
యస్మిన్ గతేఽవతరణం భువి తస్య తేఽస్య
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే|| 8

సంవత్సుమార సుకుమార సుసుందరత్వ
సందర్శనాహిత విరోధి భయాతిరేకాత్|
యౌ నైవ యద్వచలశ్చలతస్తవైతౌ
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే|| 9

శ్రీమన్ మనోజ్ఞ వర సంయమి భక్తితోయ
సంపూర్ణ మానస సరోవర రాజహంసౌ|
ప్రాప్య తవావనత మండల పారిజాతౌ
రామానుజస్య చరణౌ శరణం ప్రవద్యే|| 10

ఇతి శ్రీభాష్యకార ప్రవత్తిః సమాప్తా.

శ్రీమద్యతీంద్ర మజ్జళాశాసనమ్

శ్రీ శ్రీ శానకృపాఽపాఞ్గ భజ్జ సజ్గవ గాహినే|
మంగళాయతనాయాస్తు యతిరాజాయ మంగళమ్|| 1

యాదవాచల శృఙ్గాగ్ర భూషణీ భవతే భవేత్|
భూషితాయ గుణైర్ద్రిష్ట్యైః యతిరాజాయ మంగళమ్|| 2

వకుళాభరణాదీనాం యమినాం చరణాంబుజైః|
సురభీకృత చిత్తాయ యతిరాజాయ మంగళమ్|| 3

యస్యైశ్వర్యం చ మాతా చ పీతాచార్య శ్చియఃపతిః|
వరం పారాఙ్మూలీ వాక్ స్వాద్ యతిరాజాయ మంగళమ్|| 4

శ్రీరంగాధీశ్వరాభీష్టదివ్య దేశేషు సంతతమ్|
వ్యాముద్గమానసాయాస్తు యతిరాజాయ మంగళమ్|| 5

ప్రాచీనానాం చ వాక్యానాం ఫలాయ తపసాం నృణామ్|
జగజ్జీవాతవే భూయాత్ యతిరాజాయ మంగళమ్|| 6

మిథోఽనపేక్ష మోక్షేక దానదక్ష రజోఽక్షయే|
కరుణావత్సరే షాయ యతిరాజాయ మంగళమ్|| 7

- యద్వచః క్రిడయావాపి వేదాక్షరమయం భవేత్|
సార్వజ్ఞ్య శాలినే తస్మై యతిరాజాయ మంగళమ్|| 8
- యత్పాదసేవినః పుంసో జ్ఞానభక్తి విరక్తయః|
భూషయన్తి స్వయం తస్మై యతిరాజాయ మంగళమ్|| 9
- మనోజ్ఞ వర యోగీద్ర మానసాంభోజ భావినే|
యదుశైల నివాసాయ యతిరాజాయ మంగళమ్|| 10
- ఇతి శ్రీమన్మహాచార్య గృహీత్ యద్వద్రి నిష్ఠితాత్|
ఆట్ కొండవిల్లి రామాత్తా భాష్యకార స్తుతిత్రయీ|| 11

శ్రీభాష్యకార మంగళాశాసనమ్

- శ్రీ పరాంకుశ పాదాబ్జ సురభీకృత మౌళయే|
శ్రీవత్స చిహ్నా నాథాయ యతిరాజాయ మంగళమ్|| 1
- నాథ పద్మాక్ష రామార్య పాదపంకజ సేవినే|
సేవ్యాయ సర్వ యమినాం యతిరాజాయ మంగళమ్|| 2
- పూర్ణార్క పూర్ణ కరుణా పాత్రా యామిత తేజసే|
మాలాధర ప్రియాయాస్తు యతిరాజాయ మంగళమ్|| 3
- సంసేవ్య యామునాచార్య మేకలవ్యో స్మృహం గురోః|
అన్య న్నేతి వదేన్నిత్యం యతిరాజాయ మంగళమ్|| 4
- శ్రీకాంచీపూర్ణ మిశ్రోక్త రహస్యార్థ విదే సదా|
దేవరాజ ప్రియాయాస్తు యతిరాజాయ మంగళమ్|| 5
- శ్రీమద్గోష్ఠీ పురీపూర్ణ దివ్యా జ్ఞాం కుర్వతే ముదా|
శ్లోకార్థం కుర్వతే తస్మై యతిరాజాయ మంగళమ్|| 6
- కూరేశ కురుకానాథ దాశరథ్యాది దేశికాః|
యచ్ఛిష్యా భాంతి తే తస్మై యతిరాజాయ మంగళమ్|| 7
- చరమశ్లోక తత్త్వార్థం జ్ఞాత్వా ర్యాజ్ఞాం విలంఘ్య చ|
దదతే తం స్వకీ యేభ్యో యతిరాజాయ మంగళమ్|| 8

- శ్రీశైలపూర్ణ కృపయా శ్రీరామాయణమర్దతః।
భక్త్యా యేన శ్రుతం తస్మై యతిరాజాయ మంగళమ్॥ 9
- వేదాంతసూత్ర తాత్పర్యమవగాహ్య షిశేషతః।
శ్రీభాష్యం కుర్వతే తస్మై యతిరాజాయ మంగళమ్॥ 10
- కుర్వన్నుపనిష ద్భాష్యం జగద్రక్షాం కరోతి యః।
దయాయాః పరతంత్రాయ భాష్యకారాయ మంగళమ్॥ 11
- ద్రవిడోపనిష ద్భాష్యఖ్యాం వదేతి మదనుజ్ఞయా।
శాసతే కురు కేశాంతం భాష్య కారాయ మంగళమ్॥ 12
- గత్వా తు శారదాపీఠం వృత్తిం బోధాయనస్య చ।
అవలోక్యగతాయాస్తు భాష్యకారాయ మంగళమ్॥ 13
- పరమాణు మృషావాది వాదిసంహార కారిణే।
తస్మై భగవతే శ్రీమద్భాష్య కారాయ మంగళమ్॥ 14
- శ్రీమత్కురంగ పూర్ణాయ శ్రీభాష్యం వదతే స్వకం।
పిత్రే సంపత్సు తస్యౌపి భాష్యకారాయ మంగళమ్॥ 15
- దత్వావృషగిరిశస్య శంఖచక్రే రమావతేః।
పరమప్రీతి యుక్తాయ భాష్యకారాయ మంగళమ్॥ 16
- సన్యాసం కుర్వతే కాంచ్యామనంత సరసీ తటే।
వరదే న్యస్త భారాయ భాష్యకారాయ మంగళమ్॥ 17
- శ్రీమన్మహాభూతపురే శ్రీమత్కేశవ యజ్ఞనః।
కాంతిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరాజాయ మంగళమ్॥ 18
- శేషో వా సైన్యనాథో వా శ్రీపతిర్వేతి సాత్వికైః।
విత్కార్యాయ మహాప్రాజ్ఞైః యతిరాజాయ మంగళమ్॥ 19
- ప్రకృష్టగుణ పూర్ణాయ ప్రాప్యాయ స్వాంఘ్రి సేవితామ్।
ప్రసన్న పార్థ వాహాయ యతిరాజాయ మంగళమ్॥ 20
- వేదాత్మక ప్రమాణేన సాత్త్వికైశ్చ ప్రమాతృభిః।
ప్రమేయేణ సహ శ్రీమాన్ వర్దతాం యతిశేఖరః॥ 21

ఇతి శ్రీభాష్యకార మంగళా శాసనం సమాప్తమ్.

యతిరాజవింశతి

శ్రీమాధవాంఘ్రి జలజ ద్వయ నిత్య సేవా
ప్రేమా విలాశయ వరాంకుశ పాదభక్తమ్।
కామాది దోష హరమాత్మ వదాశ్రితానాం
రామానుజం యతివతిం ప్రణమామి మూర్ధ్నా॥

1

శ్రీరంగరాజ చరణాంబుజ రాజహంసం
శ్రీమత్పరాంకుశ వదాంబుజ భృంగరాజమ్।
శ్రీభట్టనాథ వరకాల ముఖాబ్జ మిత్రం
శ్రీవత్స చిహ్న చరణం యతిరాజమీడే॥

2

వాచా యతీంద్ర మనసా వపుషా చ యుష్మత్
పాదారవిందయుగళం భజతాం గురూణామ్।
కూరాధినాథ కురుకేశ ముఖాద్య పుంసాం
పాదానుచింతన వరస్సతతం భవేయమ్॥

3

నిత్యం యతీంద్ర తవ దివ్య వపుస్సృతో మే
సక్తం మనో భవతు వాగ్గుణ కీర్తనేఽసౌ।
కృత్యం చ దాస్య కరణం తు కరద్వయస్య
వృత్త్యంతరేస్తు విముఖం కరణాత్రయం చ॥

4

అష్టాక్ష రాఖ్యమనురాజ వదత్రయార్థ
నిష్ఠా మృమాత్ర వితరాద్య యతీంద్ర నాథ।
శిష్టాగ్రగణ్య జనసేవ్య భవత్పదాబ్జే
హృష్టాస్తు నిత్యమనుభూయ మమాస్య బుద్ధిః॥

5

అల్పాపి మే న భవదీయ వదాబ్జ భక్తిః
శబ్దాది భోగరుచిర స్వహమేధతేహా।
మత్ప్రావమే వ హి నిదానమమువ్య
నాన్యత్తద్వా రయార్య యతిరాజ దయైకసింధో॥

6

వృత్త్యా పశుర్నర వపుస్తవహమీ దృశోపి
శ్రుత్వా దిసిద్ధ నిఖిలాత్మ గుణాశ్రయోఽయమ్।
ఇత్యా దరేణ కృతినోపి మిధః ప్రవక్తుం
అద్యాపి వంచన పరోఽత్ర యతీంద్ర వర్తే॥

7

దుఃఖా వహోఽహ మనిశం తవ దుష్టవేష్టః
 శబ్దాది భోగనిరతశ్శరణాగతాఖ్యః॥
 త్వత్పాదభక్త ఇవశిష్ట జనౌఘమధ్యే --
 మిథ్యా చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ 8

నిత్యం త్వహం పరిభవామి గురుంచమంత్రం
 త ద్వైవతామపిన కిచ్చేదహో బిభేమి॥
 ఇత్థం శతోవ్యశతవద్భవదీయ సంఘే
 హృష్టశ్చరామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ 9

హో హస్త హస్త మనసా క్రియయాచ వాచా
 యోహం చరామి సతతం త్రివిధావచారాన్॥
 సోఽహం తవాప్రియ కరః ప్రియకృద్వ దేవ
 కాలన్న యామి యతిరాజ తతోఽస్మి మూర్ఖః॥ 10

పాపేకృతే యది భవంతి భయానుతాప
 లజ్జాః పునః కరణమస్య కథంబేతః॥
 మోహేన మేన భవతీహ భయాదిలేశః
 తస్మాత్పునః పునరఘం యతిరాజ కుర్వే॥ 11

అంతర్బహిస్సకల వస్తుషు సంతమీశం
 అంధః పురస్థితమివాహమవీక్షమాణః॥
 కందర్ప వశ్య హృదయ స్సతతం భవామి
 హంత త్వదగ్రగమనస్య యతీంద్ర న్హ్వః॥ 12

తావత్రయీ జనిత దుఃఖ నిపాతి నోపి
 దేహస్థితౌ మమ రుచిస్తు నతన్ని వృత్తౌ॥
 ఏతస్య కారణమహో మమ పాపమేవ
 నాథ త్వమేవ హరతద్యతిరాజశీఘ్రమ్॥ 13

వాచామ గోచర మహాగుణ దేశికాగ్ర్య
 కూరాధినాథ కథితాఖిల నైవ్య పాత్రమ్॥
 ఏషోఽహమేవ న పునర్జగతీ దృశస్త
 ద్రామానుజార్య కరుణైవ తు మధతీస్తే॥ 14

శుద్ధాత్మ యామున గురూత్తమ కూరనాథ
 భట్టాఖ్య దేశిక వరోక్త సమస్త నైవ్యమ్॥

అద్యా న్య సంకుచితమేవ మయీహలోకే
తస్మాద్య తీంద్ర కరుణైవ తు మగ్ధతీప్తిః॥ 15

శబ్దాది భోగ విషయారుచిరన్నదీయా
నష్టాభవ త్వహ భవద్దయయా యతీంద్ర
త్వద్దాస దాస గణనా చరమావధాయః
తద్దానలైకరసతా విరతా మమాన్తు 16

శ్రుత్యగ్ర వేద్య నిజ దివ్య గుణస్వరూపః
ప్రత్యక్షతామువగతస్త్విహరంగరాజః॥
వశ్య స్సదా భవతి తే యతిరాజ తస్మాత్
శక్తస్సక్తియ జన పావవిమోచనే త్వమ్॥ 17

కాలత్రయేపి కరణత్రయ నిర్మితాతి
పాపక్రియస్య శరణం భగవత్ కమైవ
సాచ త్వయైవ కమలారమణేద్దితా యత్
క్షేమస్స ఏవ హి యతీంద్ర భవప్రుతానామ్॥ 18

శ్రీమన్యతీంద్ర తవ దివ్య వదాబ్జసేవాం
శ్రీశైలనాథ కరుణా పరిణామదత్తామ్
తామన్వహం మమ వివర్ధయ నాథ తస్యాః
కామం విరుద్ధమఖిలం చ నివర్తయ త్వమ్॥ 19

విజ్ఞాపనం యదిదమద్యతు మామకీవం
అగ్గీకురుప్య యతిరాజ దయాంబురాశే
అజ్ఞో ఽయమాత్మ గుణలేశ వివర్జితశ్చ
తస్మాదనన్య శరణో భవతీతి మత్వా॥ 20

ఇతి యతిరాజవింశతి స్సమాప్తా.

శ్రీరామానుజవింశతిః

శ్రీ మాన్ రామానుజ మునివరః కేవలేనాతి భూమ్నా
కారుణ్యేన ప్రసదనవరః కాంక్షితానాం ప్రదాతా
సర్వజ్ఞేన వస్సుమరయశాః సంగుణానాం మణీనాం
అంభోరాశిర్గురుకుల సమారాధితో వస్సుసాయాత్॥ 1

పాయాద్రామానుజమునివరః పావనః పావనానాం
శక్తిజ్ఞాన ప్రముఖ సుగుణస్తో భసేమాభిరామః॥
సౌందర్యేణ త్రిభువనమతీతేన సర్వాంశ్చ లోకాన్
కర్షం కర్షం కషిత దురితః కామనా కల్పవృక్షః॥

2

వృక్షచ్ఛాయాం వితరతి సదా సర్వసంతాపహర్త్రీం
పుష్పై ర్ద్యైరమృతమధురై ర్బ్రాజమానః సలైశ్చ॥
సౌరభ్యేణ ప్రతిదిశమపి వ్యాప్నువాన్ మనోజ్ఞః
శ్రీమాన్ రామానుజమునిరసావేవ మీడ్యో విభాతి॥

3

భాతి శ్రీమాన్యతి కులవతిస్సైష రామానుజార్యో
యస్యాశేష త్రిభువన సముజ్జీవనాయావతారః॥
మూకో యస్మాదలభత వరాం ముక్తి మన్యైర్ము రాపాం
యస్య శ్రీమచ్ఛరణ వరణాద్భుహ్మ రక్షోఽపి మోక్షమ్॥

4

క్షన్తం మన్తాన్ ప్రభవతి వరఃకోఽనుకాలుష్య భాజాం
శ్రీమద్రామానుజ మునివరాధ్యవ్య కారుణ్యపూర్ణాత్॥
తస్మాదేనం వరయ హృదయ క్రూర సంసార సింధౌ
నిర్మగ్నానాం భవతి శరణం నాన్యదత్రాఖిలానమ్॥

5

నానా శాస్త్రశ్రమ విమలయా ప్రజ్ఞయా సావధానాః
సంసేవన్తే సతతమపి సంసారమోక్షాభిలాషాః॥
త్యక్త్వా రామానుజమునివరం మానవా మాధవం యే
తేషాం ముక్తిర్భవతి యదివా నేతి సందేహ ఏవ॥

6

వందారూణాం వరదమఖిలోజ్జీవ నాయావ తీర్థం
కారుణ్యేన ప్రస్థమర యశశ్శ్చేతి తాశావకాశమ్॥
కల్యాణానాం కమపి నిలయం కేఽపి రామానుజార్యం
కాంక్షన్తేచేత్కర బదర తామేతి ముక్తిర్మహా ర్హ్మ॥

7

అర్హ్మణామవ్యఖిల జగదుజ్జీవకానాం గురూణాం
యత్సంబంధో జయతి నితరాం నిత్యమభ్యర్థనీయః॥
తస్మాద్రామానుజముని వరాధ్యవ్య షాడ్గుణ్యపూర్ణా
దన్యః కోవా భవతి మమ సంరక్షణాయ ప్రగల్భః॥

8

భద్రం భద్రం భవతు భగవన్ భూయసే మంగళాయే
త్యాశాసానా శ్చరణ యుగళిం యన్య దేవాశ్చయన్తే!
సోఽయం రామానుజముని రకూ పారసారాయిశ్చ శ్రీ
నాథప్రేమా విల విమల ధీరస్తు నన్బుద్రసన్నః॥

9

సన్నశ్చిన్నో భవతి భజతాం ఘోర సంసారసిందుః
యన్య జ్ఞానాద్యఖిల సుగుణస్తోమరాశేః పదాష్టమ్!
కారుణ్యేన ప్రబలవృజినస్తోమభాజాం చ భవ్యః
సోఽయం రామానుజ మునివరోహన్త దివ్యద్రభావః॥

10

భావో భూయాన్ భవతి భజతాం దృష్టమాత్రే నరాణా
మంహస్సంహత్యభిహిత జాషాం చాపి రామానుజార్థే!
సద్యస్తేషాం సకల ద్వారత స్తోమ నిర్ముక్తిరారా
దభ్యాగచ్ఛత్యథ ఖలు ఫలప్రాప్తిరేషాం కరస్థా॥

11

స్థానం యత్తత్పరమమమల ప్రావ్యమాహుర్మహాన్త
స్తేషామేతత్కరగతమథోపేక్ష్యతామేవ యాతి!
యేషాం రామానుజమునివరశ్చక్షుషోర్గోచరత్వం
ప్రాప్తో భవ్యైర్గుణ మణిగళైర్వ్రాజమానో మహాత్మా॥

12

మానాతీత ప్రథిత విభవే మాననీయే మహద్దే
ర్మాధుర్యేణ ప్రతిహతసుధావైభవైస్సాక్షిసారైః!
పద్మాభర్తుః ప్రకటిత మహోదార సామ్రాజ్య సీమ్ని
శ్రీమద్రామానుజమునివరే మోదతాం మానసం మే॥

13

మేదశ్చేదః ఫలతి సుతరామిష్టసిద్ధిర్భవే ద్వా
నో వా తేషాం తపసి నియమైర్బుష్కరే యే ప్రవృత్తాః!
అత్రాముత్రావ్యఖిల ఫలసంసిద్ధిరేషాం కరస్థా
యేషాం రామానుజమునివర శ్రీవదాంభోజసేవా॥

14

సేవా హేవా కిమ విధి శివేష్టాది బృన్హరకేషు
శ్రీమద్రామానుజమునివర శ్రీవదాంభోజ యుగ్మే!
దూరాద్దూరా దితి కిల సముత్సారజైరన్తరంగా
నిర్దూన్యన్తి ప్రకటిత ఘనప్రేమ సీమాభిరామాః॥

15

రామా రమ్య స్ఫురవతి మహోద్ధాన సీమాను హేమాం
భోజోదార ప్రగుణ సరసే రాజమానాసు రస్తుమ్।
కోవా రామానుజముని పదాంభోజసేవారసజ్ఞః
కాంక్షేద్దివ్యం వరమపి పదం నైవ రోచేత యస్మై॥ 16

యస్మై రామానుజమునివరశ్రీపదాంభోజసేవా
హేవాకేన క్షపితదురితస్తామ నిత్యోజ్జ్వలాయ।
దేవాస్సర్వే విధి శివముఖాస్తస్వంజలిం కల్పయన్తే
తస్యోదారః కథమివ గిరామ ధ్వని స్వాత్ప్రభావః॥ 17

భావస్థైర్యం భవతు భగవన్! పాదపాభోజయోస్తే
శ్రీమన్ రామానుజ మునివరేత్యాద్రియన్తే మహాన్తః।
యస్య శ్రీమచ్చరణ కమల ద్వంద్వసేవా నమ్మద్వి
నిత్యోత్కంఠా నిభృత హృదయాః శ్రేయసే నస్య భూయాత్॥ 18

భూయాద్భూయః పదకమలయోస్తస్య రామానుజస్య
ప్రేమస్నేహ క్రమ విస్సమరోదార భక్తి ప్రకర్షః।
భూత్యా భవ్యో వరవరమునిర్భూయసా భాసమానో
రక్షత్యస్మాన్ రుచిరకరుణా సారపూరో దధిర్యః॥ 19

యస్మిన్ భక్తిప్రవణ మనసామేవ రామానుజార్యః
కారుణ్యస్య ప్రజననగృహం కామపూరః ప్రసేదేత్।
ప్రాహుస్తత్త్వ ప్రవిమల ధియో యంతమేవావ తీర్థం
వష్ట్యస్సోయం వరవరమునిర్వర్ధతామూర్ధ్ధితశ్రిః॥ 20

గోవిందనూరి చరణాంబుజ రాజహంసః
కౌండిన్య వేంకటగురోస్తనయో నృసింహః।
శ్రీవీరవల్లభజనస్సుజనైక బన్ధుః
ప్రాహ స్మ వింశతిమిమాం యతిశేఖరస్య॥ 21

ఇతి శ్రీరామానుజ వింశతిర్నామ శ్రీరామానుజస్తోత్రం సమాప్తమ్.

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామస్తోత్రమ్

రామానుజః పుష్కరాక్షో యతీంద్రః కరుణాకరః।
కాంతిమత్యాత్మజ శ్రీమాన్ లీలా మానుష విగ్రహః॥ 1

సర్వశాస్త్రార్థ తత్త్వజ్ఞః సర్వజ్ఞ సృజ్ఞన ప్రിയః।
నారాయణకృపాపాత్రః శ్రీభూతపురనాయకః॥ 2

- అనఘా భక్తమందారః కేశవానందవర్ధనః
కాంచీపురస్రియసఖః ప్రణతార్తి వినాశకః॥ 3
- పుణ్యసంకీర్తనః పుణ్యో బ్రహ్మరాక్షస మోచకః॥
యాదవాపాది తాపార్థ పృక్షచ్ఛేద కుతారకః॥ 4
- అమోఘా లక్ష్మణమునిశ్శారదా శోక నాశనః॥
నిరంతరం మహాజ్ఞాన నిర్మోచన విచక్షణః॥ 5
- వేదాంతద్వయ సారజ్ఞో వరదాంబుప్రదాయకః॥
వరేంగితజ్ఞో నీతిజ్ఞో యామునాంగుళి మోచకః॥ 6
- దేవరాజ పుణాలబ్ధ షడ్వాక్యార్థ మహోదధిః॥
పూర్ణార్థ లబ్ధ సన్మంత్ర శృంగి పాదాబ్జ షట్పదః॥ 7
- త్రిదండధారి బ్రహ్మజ్ఞో బ్రహ్మజ్ఞాన పరాయణః॥
రంగేశకైంకర్య రతో విభూతిద్వయనాయకః॥ 8
- గోష్ఠీపూర్ణ కృపాలబ్ధ మంత్రరాజ ప్రకాశకః॥
వరరంగాను కంపాత్త ద్రావిడామ్నాయ పారగః॥ 9
- మాలాధరార్య సుజ్ఞాత ద్రావిడామ్నాయ తత్త్వధీః॥
చతుస్సప్తతి శిష్యాధ్యః పంచాచార్య పదాశ్రయః॥ 10
- ప్రవీత విషతిర్థాంభః ప్రకటీకృత వైభవః॥
ప్రణతార్తి హరాచార్య దత్తభిక్షేక భోజనః॥ 11
- పవిత్రీకృతకూరేశో భాగినేయో త్రిదండకః॥
కూరేశ దాశరథ్యాది చరమార్థ ప్రదాయకః॥ 12
- రంగేశ వేంకటేశాది ప్రకటీకృత వైభవః॥
దేవరాజార్చనరతో మూక ముక్తి ప్రదాయకః॥ 13
- యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాతా మన్నాథో ధరణీ ధరః॥
వరదాచార్య సద్భక్తో యజ్ఞేశార్తి వినాశకః॥ 14
- అనంతాభీష్ట ఫలదో విఠలేశప్రపూజితః॥
శ్రీశైలపూర్ణకరుణాలబ్ధరామాయణార్థకః॥ 15
- ప్రపత్తి ధర్మైకరతో గోవిందార్య ప్రియానుజః॥
వ్యాససూత్రార్థ తత్త్వజ్ఞో బాదాయ న మతానుగః॥ 16

- శ్రీభాష్యాది మహాగ్రంథకారకః కలినాశనః।
అద్వైతమత విచ్చేత్తా విశిష్టా ద్వైతపాలకః॥ 17
- కురంగనగరీపూర్ణ మంత్రరత్నావదేశికః।
వినాశితాఖిలమత శ్చేషీకృత రమావతి॥ 18
- పుత్రీకృతశతారాతి శ్శుభజిత్పూజ మోచకః।
భాషాదత్త హయగ్రీవో భావ్యకారో మహాయశాః॥ 19
- వవిత్రీకృత భూభాగః కూర్మనాథ ప్రకాశకః।
శ్రీవేంకటాచలాధీశ శంఖచక్రప్రదాయకః॥ 20
- శ్రీ వేంకటేశ శ్వశురః శ్రీ రమానఖ దేశికః।
కృపామాత్ర ప్రసన్నార్చ్య గోపికా మోక్షదాయకః॥ 21
- సమీచీనార్య సచ్చివ్య సత్కృతో వైష్ణవప్రియః।
క్రిమికంఠ నృపధ్యంసీ సర్వమంత్ర మహోదధిః॥ 22
- అంగీకృతాంధ్ర పూర్ణార్కః సాలగ్రామ ప్రతిష్ఠితః।
శ్రీభక్తిగ్రామ పూర్ణేశో విష్ణువర్ధన రక్షకః॥ 23
- బౌద్ధ ధ్వాంత సహస్రాంశు శ్శేషరూప ప్రదర్శకః।
నగరీకృత వేదాద్రి ద్విభీశ్వర సమర్చితః॥ 24
- నారాయణః ప్రతిష్ఠాతా సంపత్కుత్ర విమోచకః।
సంపత్కుమార జనక స్సాధులోక శిఖామణిః॥ 25
- సుప్రతిష్ఠిత గోవిందరాజః పూర్ణ మనోరథః।
గోదాగ్రజో దిగ్విజేతా గోదాభీష్ట ప్రపూరకః॥ 26
- సర్వసంశయ విచ్చేత్తా విష్ణులోక ప్రదాయకః।
అవ్యాహత మహద్వ ర్త్మా యతిరాజో జగద్గురుః॥ 27
- ఏవం రామానుజార్యస్య నామ్నామస్తోత్రరం శతమ్।
యఃపఠేచ్ఛృణోయద్యాపి సర్వాన్ కామానవాప్నుయాత్॥ 28
- యదాష్ట పూర్ణేన మహాత్మనేదం కృతం స్తుతం సర్వజనావనాయ।
తజ్జీవ భూతం భువి వైష్ణవానాం బభూవ రామానుజ మానసానామ్॥

శ్రీమదాంధ్రపూర్ణ విరచితం శ్రీరామానుజాస్తోత్రం
శతనామస్తోత్రం సమాప్తమ్.

శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామావళి:

శ్రీరామానుజాయ నమః	యామునాబ్ధి మోచకాయ నమః 30
పుష్కరాక్షాయ నమః	దేవరాజకృపాలబ్ధ షడ్వాక్యార్థ
యతీంద్రాయ నమః	మహోదధయే నమః
కరుణాకరాయ నమః	పూర్ణార్థలబ్ధ సన్నుత్రాయ నమః
కాన్తిమత్యాత్మజాయ నమః	శౌరిపాదాబ్ధ షట్పదాయ నమః
శ్రీమతే నమః	త్రిదనిధారిణీ నమః
లీలామానుష విగ్రహాయ నమః	బ్రహ్మజ్ఞాయ నమః
సర్వశాస్త్రార్థతత్త్వజ్ఞాయ నమః	బ్రహ్మధ్యానవరాయణాయ నమః
సర్వజ్ఞాయ నమః	రథేశకైఙ్కర్య రతాయ నమః
సజ్జనప్రియాయ నమః	10 విభూతిధ్వయనాయకాయ నమః
నారాయణకృపాపాత్రాయ నమః	గోపీపూర్ణకృపాలబ్ధమంద్రరాజ
శ్రీభూతపురనాయకాయ నమః	ప్రకాశకాయ నమః
అనఘాయ నమః	వరరజ్జనుకమ్పితద్రావిడమ్నాయ
భక్తమన్దారాయ నమః	పారగాయ నమః 40
కేశవానందవర్దనాయ నమః	మాలాధరార్య సుజ్ఞాత ద్రావిడమ్నా
కాశ్చేపూర్ణప్రియసఖాయ నమః	య తత్త్వధియే నమః
ప్రణతార్తి వినాశనాయ నమః	చతుస్సప్తతిశిష్యాధ్యాయ నమః
పుణ్యసంకీర్తనాయ నమః	వజ్రాచార్య సమాశ్రయాయ నమః
పుణ్యాయ నమః	ప్రవీత విషతిర్థామృః ప్రకటికృతవైభ
బ్రహ్మరాక్షసమోచకాయనమః	వాయ నమః
యాదవాపాదితాపార్థవృక్షచ్ఛేద	20 ప్రణతార్తిహరార్య దత్త భిక్షక
కుతా రకాయ నమః	భోజనాయ నమః
అమోఘాయ నమః	పవిత్రీకృత కూరేశాయ నమః
లక్ష్మణమునయే నమః	భాగినేయ త్రిదణ్డకాయ నమః
శారదాశోకనాశనాయ నమః	కూరేశదాశరధ్యాదిచరమార్గప్రదాయ
నిరస్తరజనాజ్ఞాన నిర్మోచన	కాయ నమః
విచక్షణాయ నమః	రథేశవేఙ్కటేశాదిప్రకటికృత
వేదాంతద్యయ సారజ్ఞాయ నమః	వైభవాయ నమః
వరదాయామృదాయకాయ నమః	దేవరాజార్చనరతాయ నమః 50
వరేఙ్గత జ్ఞాయనమః	మూకముక్తిప్రదాయ నమః
నీతిజ్ఞాయ నమః	యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాత్రే నమః
	మన్నాథాయ నమః

దరణీధరాయ నమః	కృపామాత్ర ప్రసన్నార్యాయ నమః	
వరదాచార్య సదృక్తాయ నమః	గోపికామోక్షదాయ నమః	
యజ్ఞేశ్వరీ వినాశకాయ నమః	సమీచీనార్య సచ్చివ్య సత్కృతాయ	
అనంతాభీష్ట ఫలదాయ నమః	నమః	
విట్టలేష్టప్రపూజితాయ నమః	వైష్ణవప్రియాయ నమః	
శ్రీశైలపూర్ణ కరుణాలబ్ధరామాయణా	క్రిమికంఠస్వపద్యంసినే నమః	
ర్థకాయ నమః	సర్వమస్త్ర మహోదధయే నమః	
ప్రవత్తి ధర్మైకరతాయ నమః	60 అగ్నేకృతాష్ట పూర్ణాఖ్యాయ నమః	
గోవిందార్య ప్రియానుజాయ నమః	సాలగ్రామ ప్రతిష్ఠితాయ నమః	
వ్యాససూత్రార్థ తత్త్వజ్ఞాయ నమః	శ్రీభక్తగ్రామ పూర్ణేశాయ నమః	
బోధాయనమతానుగాయ నమః	విష్ణు వర్ధన రక్షకాయ నమః	90
శ్రీభాష్యాదిమహాగ్రంథ కారకాయ నమః	బౌద్ధ ధ్యాన్త సహస్రాంశవే నమః	
కలినాశనాయ నమః	శేషరూప ప్రదర్శకాయ నమః	
అద్వైత మతవిచ్చేత్రే నమః	నగరికృత వేదాద్రయే నమః	
విశిష్టాద్వైత పాలకాయ నమః	ఢిల్లీశ్వర సమర్పితాయ నమః	
కురంజన గరిపూర్ణ మస్త్రరత్నోపదే	నారాయణ ప్రతిష్ఠాత్రే నమః	
శకాయ నమః	సంవత్సృత విమోచకాయ నమః	
వినాశితాఖిల మతాయ నమః	సంవత్సృమారజనకాయ నమః	
శేషీకృత రమావతయే నమః	70 సాధులోక శిఖామణయే నమః	
పుత్రీకృత శతారాతయే నమః	సుప్రతిష్ఠిత గోవింద రాజాయ నమః	
శరణిత్పూణ మోచకాయ నమః	పూర్ణమనోరథాయ నమః	100
భాషాదత్త హయగ్రీవాయనమః	గోదాగ్రజాయ నమః	
బాష్పకారాయ నమః	దిగ్విజేత్రే నమః	
మహాయశసే నమః	గోదాభీష్ట ప్రపూరకాయ నమః	
పవిత్రీకృత భూభాగాయ నమః	సర్వసంశయ విచ్చేత్రే నమః	
కూర్మనాథప్రకాశకాయ నమః	విష్ణులోక ప్రదాయకాయ నమః	
శ్రీ వేంకటా చలాధీశశక్యచక్ర	అవ్యాహత మహద్వర్తనై నమః	
ప్రదాయకాయ నమః	యతిరాజాయ నమః	
శ్రీ వేంకటేశశ్యాశురాయ నమః	జగద్గురవే నమః	108
శ్రీ రమాసఖి దేశికాయ నమః		

ఇతి శ్రీరామానుజాష్టోత్తర శతనామావళిః సమాప్తా.

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
యతిరాజ నక్షత్రమాలా

- స జయతి యతికుల తిలకః ప్రహర్షణో యత్కటాక్షపాతేన।
సదనాని సజ్జనానాం గజాశ్చ యుక్తాని మోదన్తే॥ 1
- తే ఖలు ధన్యా భువి యే జగదాభరణే భవన్తమభిరామమ్।
వశ్యన్తి యతివరేణ్యం సజ్జన సుచరిత్ర వరిపాకమ్॥ 2
- కమలభవ కార్తకేయ ప్రముఖాః కే నామ గుణగణానన్య।
స్తోతుం సహస్ర వదనశ్శేషోఽపి యదా న శక్నోతి॥ 3
- తిలకస్తపోధనానామేషః మునిర్విజయతే గిరాం దూరః।
యత్పదకమలయుగం తత్పరమవదస్యా ధిరోహిణీ భవతి॥ 4
- తిరయతి సనకముఖానపి గుణై రుదారైర్మునా విహవగుణాన్।
శశమ్పగశిరశి విషాణం తే ఖలు వశ్యన్తి యే దిద్భుక్షన్తే॥ 5
- తేషామువరి కటాక్షాః పత్యుర్యమినాం పతన్తి కరుణార్ద్రాః।
యై ర్జన్మనాం సహస్రైః కోటిభిరమలం తవస్తవమ్॥ 6
- తవ వద సరసీ రుహయోస్సకృదవశేనాపి యో నమస్కరుతే।
సపునర్వసుధా వలయే నో పైతి జనివ్య థాం కదాచిదపి॥ 7
- పితరం మాతరమపరానన్యత్సకలం చ తృణవదవధూయ।
పుంసి పురాణం భక్తిం పువ్యతి యస్త్యాం సిషేధివతే॥ 8
- తేనాఙ్గానా మనస్తన కలశాశ్లేషాభిలాష విముఖేన।
సహస్రైవ భూయతే యః ప్రణినంసతి యోగిరాజ త్వామ్॥ 9
- ఇహ మునావవగుణాన్ యే దిద్భుక్షన్తే తేఖలు శశమ్పగశిరసి విషాణం వశ్యన్తి
- ఇత్యన్వయః।
త్యామితర దుర్జ యోద్ధృట కలి కలుషస్తోమఘాతినం భజతామ్।
స్వయమువనమన్తి విద్యా క్షమా యశశ్చో జ్ఞులం తేజః॥ 10
- జగతి జఘన్యోఽపి జనస్తవ యది సంస్పృశ్యతే దృగన్తేన।
ముంచతి సహ వాసనయా సపూర్వ ఫల్గుణ్యగాచారమ్॥ 11

రంజయతస్తవ సుగుణైరఖిలాంశ్చ గురూన్ యతీష్ట పదసేవా |
వివిన్త్య సంస్మతేర్భుత దుఃఖోత్తర పల్లవీ రసతామ్ || 12

తామపి విముక్తి మేతే హస్తగతాం హస్త నాభిమన్వస్తే |
సకృదపియేఽ నుభవన్తి త్వదగ్గ సుషమాఝరీలహరీమ్ || 13

రీణా భవన్తి దోషాః కామక్రోధాదయోఽఖిలాస్తస్య |
యస్తవ పదకమలయుగం నమతి విచిత్రానుభావస్య || 14

స్వప్నంతాం మయి కరుణలహరీ పరివాహమేదురా మధురాః |
భవదవలోకాః కమలద్యుతి సర్వస్వాతిపాతిన్ భగవన్ || 15

పంద్యస్య తవ సురైరపి యతిరాజ యశఃఫలాని మధురాణి |
అభినన్దయన్తి సుధియస్సత్కవిశాఖావలంబినీ || 16

నిష్ఠతి చంద్రమతస్త్వా త్వామనురాధేతి యం సఖీ భణతి |
వహతి మునిస్తం హృదయే పరమం పురుషం మృషాణోపమ్ || 17

వశ్య నయనద్వయం తే శ్రుత్వస్తయుగీ విహార విశ్రాంతమ్ |
జ్యేష్ఠాం ప్రథాముపారచ్చతి శ్రుత్యంత ప్రవణతా హి మాన్యతమా || 18

మాన్యస్య తవ మహద్భిః కలికలుషోన్మూలనేన ముఖచంద్రః |
చోరయతి నిర్విశక్యం ద్విజరాజన్యశ్రియం నిఖిలామ్ || 19

లాంఛితమనా మునీష్టస్తేన మృషావామనేన మధురేణ |
కామప్యదూహతాశ్రియమజినాషాధానుసేవనోపనతామ్ || 20

తామరసస్యతథేన్దోర్విరుద్ధయోరుత్తరోత్తరాసుషమా |
అవిరోధేన ముఖం తవ నన్వేషా ధౌకతే యతీశాన || 21

సను తవ యశసా స్వర్గేశ్రవణసుఖేనోపగీయమానేన |
ధవళాధవళే మహేష్ట్రః కిమిదమితి వ్యాకులః ప్రసభమ్ || 22

భగవన్నిషేధనిష్ఠానిష్కర హృదయాన్విధూన్వతోభక్తః |
ముఖచక్రశ్చక్రమనం విష్ణుపదస్థం విధూనయతి || 23

తిష్ఠతి వైద్యే యమినాం పత్యా భవరోగచింతనాలమ్ |
ఇమమన్తరేణ తస్య హి శతభిషగనుసేవయాపి న నిరాసః || 24

- స భవతి నహస్రైవం హనత్ భాద్రవదారోహణేన మహసియుః ।
భగవంస్తవ పదకమలం యస్య శిరోఽలంకారోతి నక్షదేవ ॥ 25
- కృత్స్నం విధూయదురితం భజన్తి భాద్రోత్తరాః పరామృద్ధిమ్ ।
కియదపి యశస్సుధాయాః కర్ణపుటైర్యే పిబన్తి తవ భగవన్ ॥ 26
- వంచనవరాన్ నృశంసాన్ విషయరస్నైరేవ తీవ్రమభిభూతాన్ ।
భగవన్ పరిపాలయ నః కేవలకరుణారసోల్లాస ॥ 27
- నక్షత్రమాలికేయం సమర్పితా యతివతేః పదాంబుజయోః ।
కీర్తిం ప్రచారయన్తి జయతాదాచష్టతారకం జగతి ॥ 28
- యేఽధీయతే మనోజ్ఞాం యతివతినక్షత్రమాలికామేతామ్ ।
త ఇహ సుభూయసుసుఖాన్తస్తే చ పరం భజన్తి పదమ్ ॥ 29
- శ్రీవాదిభీతికరవంశమణీయమాన
గోవిందసూరి చరణాంబుజభృంగరాజః ।
కౌండిన్యవేంకటగురోస్తనయో నృసింహః
తోషాయవస్తుతిమిమాకరోద్భుధేష్టాః ॥

ఇతి యతిరాజనక్షత్రమాలా సమాప్తా.

అద్యాపిపద్మలహరీ

- అద్యా పి తన్నవనరోరుహపత్రనేత్రం
మందస్మితేన మధురంమహసియశోభమ్ ।
వక్తుం సముద్యతమివ స్ఫురితాధరం తే
సంమోహనం మమ సదా వదనం స్మరామి ॥ 1
- అద్యాపి తద్విమలితోజ్జ్వల చంద్రకోభమ్
ఉత్పల్లసుందరనవాంబురుహాశ్రియం చ ।
దూరే విధూయనకలాసపి సంభ్రమేణ
సంమోహయద్యతివతేర్వదనం స్మరామి॥ 2
- అద్యాపి తిష్ఠతి దృశోరిదమాయతాక్షమ్
ఉన్మూలితస్మితముదశ్చతచంద్రకోభమ్ ।
ఉత్పల్లసుందరమనోహర దివ్యనాసమ్
అగ్ర్యం మునేర్ముఖమనన్యశకర్ణపాశమ్ ॥ 3

అద్యాపి తద్యతివతేర్నయనం స్మరామి
చేతో హరం మమ వినిర్మల మాయతంప ।
గంభీరపుష్కరసముత్థసుమ్మష్టనాళ
సూర్యాంశుభిన్నకమలోదరసోదరశ్రీ ॥

4

అద్యాపి తద్విమల పంకజ వత్రజైత్రం
కర్ణాంతసంతతవిహార విజృంభమాణమ్ ।
ప్రస్పర్దమానశఫరద్యయతుల్యశోభం
చేతో హరం మమ సదా నయనం స్మరామి ॥

5

అద్యాపి మే హృదయముజ్జ్వలయత్కుడీర్ణా
రామానుజస్య రమణీయ లలాటలక్ష్మీః ।
యాకాంతిపూరలహరీనిహతాంధకారా
నైవాప్తమోష్టుతులనాం సహతే కదాచిత్ ॥

6

అద్యాపి తద్విమలముజ్జ్వలమూర్ధ్యపుండ్రం
ప్రేక్షే సుపార్శ్వసుమనోహరసాస్తరాళమ్ ।
లక్ష్మీవిహరనిహితాంఘ్రిసరోజలాక్షా
పంకాంక సుందరనిశారుణ చూర్ణరేఖమ్ ॥

7

అద్యాపి తాంసవది పుల్లతిలప్రసూన
శోభాసమగ్రహరణస్పరమాణహర్వామ్ ।
కల్పద్రుమస్య లతికామివలాలనీయార
నాసాం న ముచ్చతి మనో మమ సంయమీన్ద్రైః ॥

8

అద్యాపి మే మనసి నృత్యతి సంయమీన్ద్రైః
నాసా హసన్తనువమం చ తిలప్రసూనమ్ ।
ఉత్తుల్ల ఏష విషయో నగిరాం పథితస్మిరా
యథాఽఽహురభీలాశ్చ తథోన్నతాయా ॥

9

అద్యాపి తత్స్మితముదారముదస్త సర్వ
దోషప్రవృత్తమవహస్తిత చంద్రశోభమ్ ।
అఖ్యాగతేష్వమృత పూరమివాభివర్షం
చిత్రే మమస్పృశ తినయమినాం వరస్య ॥

10

అద్యాపి తత్ స్మితమనర్గళరశిజాలమ్
 ఆవిష్కృత ప్రథితచంద్రమయూఖలీలమ్ ।
 అస్తః ప్రవిష్టభగవచ్చరణారవింద
 నిష్యంది గాంగజలపూరమివ స్మరామి ॥

11

అద్యాపి తద్యతివతేర్వదనారవిందమ్
 ఉద్ద్యోతయన్నఖిలమంచతి మానసం మే ।
 అస్తఃప్రవిష్టభగవన్ముఖచంద్రకాంతి
 పూరోబహిః పరివహన్నివ మద్దహసః ॥

12

అద్యాపి మే మనసి దీవ్యతి కర్ణపాశో
 భూషాంవినైవ విలసన్ యతిశేఖరస్య ।
 ఉత్కీర్ణసుందర సువర్ణమహేంద్రతుల్య
 దావ్యాంసలంబన విలాస విజృంభమాః ॥

13

అద్యాపి మే మనసి మాద్యతి సంయమీందోః
 దీవ్యత్రపోల తలదివ్యమయూఖమాలా ।
 మోహంధకారమఖిలం ప్రతినంహరన్తి
 యా నిత్యమావహతి హర్షమహాప్రవాహమ్ ॥

14

అద్యాపి మే హృదయమావృణుతే సమన్తాత్
 యోఽయం యతిప్రవర దివ్యకపోలయుగ్మమ్ ।
 యాముఖ్యతాస్తి మయి తామిహ నిర్వహేయం
 కాన్త్యాదిభిర్గుణగణైరితి భాసమానమ్ ॥

15

అద్యాపి మే మనసి వర్షతి కాంతిపూరం
 తన్నిర్మలస్పటిక దర్పణ దర్పజైత్రమ్ ।
 కర్ణప్రకాండకచితోజ్జ్వలకుండలశ్రీ
 సంమిశ్రణ ద్విగుణితోబ్ధిణ దివ్యశోభమ్ ॥

16

అద్యాపి మే హరతి మానసమాభిరూప్యాత్
 తద్రూపయుగం తవ మనోహర చారులీలమ్ ।
 జ్యాకర్షణాతిశయకుండలి తస్య చిత్రభత్
 శార్ఙ్గాహ్వయస్య ధనుషాం ప్రవరస్య లక్ష్మీమ్ ॥

17

అద్యాపి తద్యతివతేభిబుకం వికాపి
చిత్రే మమ స్ఫురతి నిర్మథితాష్టకారమ్ ।
అన్యోన్య సక్తపరిపక్తిమదివ్యకోభ
ద్రాక్షాఫల ద్వితయ రమ్య విలాసహాసి ॥ 18

అద్యా పితాం యతివతేర్వదనారవిష్ట
శోభామనన్య సులభామభివర్దమానామ్ ।
జ్యోత్స్నార్ద్రపీయ మహనీయ మహాద్రవాహ
సంభావనీయ విభవాం మనసా స్మరామి ॥ 19

అద్యాపి మే హరతి మానసముత్తమన్య
ఛత్రానుకారి సమవృత్త విశాలరమ్యమ్ ।
ప్రద్యోతమానకమనీయశిఖానివేశం
సామ్రాజ్య సూచకమనుత్తమముత్తమాङ్గమ్ ॥ 20

అద్యాపి తాం భగవతః కరమాశ్రితన్య
శ్రీపాఞ్చజన్య ఇతి విశ్రుతవైభవన్య ।
శజ్జోత్తమన్య లలితాని సమాక్షివస్త్రీం
కంఠశ్రియం కలిహరన్య మునేః స్మరామి ॥ 21

అద్యాపి తం మహితసంతత చిన్త్యమాన
తారాక్షరైరివ బహిస్సురితైస్సద్విర్హమ్ ।
రేఖాత్రయేణ లలితేన విరాజమానం
కంఠం మునేః కలివిలాసహరం స్మరామి ॥ 22

అద్యాపి తద్గగనవద్విపులం విశీర్ఘైః
మన్దస్మితేన్దుకిరణైః పరికర్మ్యమాణమ్ ।
అత్రస్తనిస్తల సరోడుగణం యతీన్దైః
వక్షస్థలం న విజహాతి మనో మదీయమ్ ॥ 23

అద్యాపి తే యతివరేణ్య విశాలమేతత్
వక్షోవిభాతి హృదయే మమ దివ్యకోభమ్ ।
విస్తీర్ణ తామువగతః పరితో విన్యర్దః
తేజస్సముద్ర ఇవ యత్పుష్పమం సమిన్దే ॥ 24

అద్యాపి మే మనసి సంయమినాం పరన్య
వక్షో విభాతి విమలం విపులం విదీప్రమ్ ।

అస్తస్త్వ మాధవనిధేః పరిరక్షణాయ
దివ్యం కవాటమివ హాటక సంప్రణీతమ్ ॥ 25

అద్యాపి మాం హరతి నాథ తనోపవీతమ్
అనేతుమర్చితమివామలహేమసూత్రమ్ ।
వక్షఃప్రభారురతరత్నపరంవరాసు
మగ్నం మనోనయనమసంమనోజ్ఞతాయామ్ ॥ 26

అద్యాపి మే మనసి దీవ్యతి బాహుయుగ్మం
యోగీశితుర్బుజగభోగ ఇవాభిరామమ్ ।
స్థితం విభూతి యుగళం చ సహేభిరేణ
ధర్తుం ప్రగల్భమతులద్యుతి పీనవృత్తమ్ ॥ 27

అద్యాపి తాం యతిపతేరతులాం స్మరామి
బాహోమవాఙ్మనసగోచరదివ్యరూపామ్ ।
యస్యాం వతస్తి హృదయాని శరీరభాజాం
లావణ్యపూర లహరీభిరివాహృతాని ॥ 28

అద్యాపి మే హరతి మానసమశ్చాలస్తే
బిభ్రచ్చియం ముకుళితస్య సరోరుహస్య ।
చిత్రేపరిస్పరతి యః కమలాసహాయః
తస్మై సమర్చిత ఇవ ప్రతిభాసతే యః ॥ 29

అద్యాపి తద్యతిపతేశ్చరణారవిష్ట
సౌందర్య నిర్జిత సరోరుహ దత్తశోభమ్ ।
బద్ధాశ్చాలీ ప్రతిమనోహరణప్రవీణం
పాణిద్వయం నయనయోర్మమ నృత్యతీవ ॥ 30

అద్యాపి మే మనసి సన్నిధిమాతనోతి
రామానుజస్య రమణీయ తరస్త్రిదండః ।
ఉద్ధత్తమత్తకలికల్మష కాలనేషు
యం కాలదండమవిదుర్విదుషాం వరిష్టాః ॥ 31

అద్యాపి మే మనసి నిర్భర హర్ష లీలాం
ధత్తే యతీశ్వర మనోహరమధ్య భాగః ।
మాముత్తమే చ సకలాః కథయన్తి మధ్యం
కస్మాదితీవ కృశతామతులాంగతోఽపి ॥ 33

అద్యాపి మే మనసి నృత్యతి నిత్యశోభీ
నాభిహృదోయతివతేరతులాభిరూప్యః ।
సర్వాఙ్గసఙ్గమితసంతతవర్ణమాన
లావణ్యపుణ్యజలకూప ఇవాభిరామః ॥

33

అద్యాపి మాం మదయతే తవ మేఖలేయం
కాషాయమంబరము పర్యవభాసమానా ।
సన్ధ్య సముజ్జిత పయోధరసఙ్గతాం యా
విద్యుల్లతాం విజయతే స్థిర శోభ మానామ్ ॥

34

అద్యాపి మే హృదయమేతదలక్ష్మిరోతి
రామానుజార్య తవ దివ్య వశిత్రయీ సా ।
సర్వాఙ్గసఙ్గతనిరంతర వర్ణమాన
లావణ్యసాగర తరఙ్గవరంవరేవ ॥

35

అద్యాపి మే మనసి తిష్ఠతి సంయమీన్ద్రః
కాషాయమంబరమనుత్తమ రక్తవర్ణమ్ ।
యో మానసాద్విగళితో విషయేషు రమ్యః
తేనానుసేవితమివాసహతా వియోగమ్ ॥

36

అద్యాపి నష్టయ తి మామిదమూరుయుగ్మం
చిత్తే పరిస్ఫురదనుత్తమ రమ్యశోభమ్ ।
యస్యోపమానవిషయే న ఖలు క్షమేత
హస్తీవ్రహస్త కదళీకరభాదిసర్వమ్ ॥

37

అద్యాపి మే హృదయమున్మదయత్యుదీర్ఘం
జానుద్వయం యతివతేర్జగతి ప్రతీతమ్ ।
ఊర్ధ్వభ్రమీ యుగమివాతి తరాంయద్దివే
దివ్యాఙ్గదీప్యదతులద్యుతినిర్ఘోరస్య ॥

38

అద్యాపి మే నయనయోరియమావిరస్తి
జఙ్ఘ తిలజ్జిత మనోవచనప్రచారా ।
యా చిన్తితాహరతి సంస్కృతి ఘోరసింధు
జఙ్ఘలతామఖిలతోఽపి శరీరభాజామ్ ॥

39

అద్యాపి మే మనసి తిష్ఠతి సుష్మవృష్టం
మధ్యేనిమగ్నమృజా విస్తృతమున్నతం చ ।
శేషస్య హర్ష వికసత్పణ సుందరస్య
పృష్ఠశ్రియం హరతి యద్రుచిరామశేషామ్ ॥ 40

అద్యాపి తన్ముఖవిభావిజితైః సరోజైః
సంలీనతామివ గతైః ప్రతిభాసమానమ్ ।
సద్యఃప్రవాళమృదులారుణమున్నయామి
పాదారవిందయుగళం యతిశేఖరస్య ॥ 41

అద్యాపి తద్యతివతేశ్చరణారవిందమ్
ఉద్భావయామి మహితం మహదుత్తమాజ్ఞైః ।
వజ్రధ్వజాఙ్కశసుధాకలశాతపత్ర
మత్రీసురద్రుమ సరోరుహశంఖ చిహ్నమ్ ॥ 42

ఇట్టం యతీశ్వర మనోహర దివ్యరూప
శోభామభాషత యథానుభవం ఋధేన్ద్రాః ।
గోవిందసూరి చరణాంబుజరాజహంసః
కౌండిన్యవేంకటగురోస్తనయో నృసింహః ॥ 43

పాదాదికేశపర్యంత దివ్యాఙ్గశ్రియమద్భుతామ్ ।
వర్ణయన్త్యాఽనయాస్తత్త్వా ప్రసీదతు యతీశ్వరః ॥ 44

యతివరదివ్యవపుశ్శ్రీవర్ణన మధురామధీయతే య ఇమామ్ ।
అద్యాపి పద్యలహరిమత్రపరత్రాపి తే నమృద్దయన్తి ॥ 45

అద్యాపి పద్యలహరి సమాప్తా.

నిత్యానుసంధేయశ్లోక విశేషాః

న చేద్రామానుజేత్యేషా చతురాచతురక్షరీ ।
కామవస్థాం ప్రపద్యంతే జన్తవో హన్త మాదృశః ॥ 1

పుణ్యాంభోజవికాసాయ పాపధ్యాంతక్షయాయ చ ।
శ్రీమానావిరభూద్భూమౌ రామానుజ దివాకరః ॥ 2

తృణీకృతవిరించాదినిరంకుశ విభూతయః ।
రామానుజ పదాంభోజ సమాశ్రయణశాలినః ॥ 3

కాషాయ శోభికమనీయ శిఖానివేశం
దండత్రయోజ్జ్వలకరం విమలోపవీతమ్ ।
ఉద్యద్దినేశ నిభముల్లసదూర్వపుండ్రం
రూపం తవాస్తు యతిరాజ దృశోర్మమాగ్రే ॥ 4

వందే వేదాంత కర్పూర చామీకరకరండకమ్ ।
రామానుజార్యమార్యాణాం చూడామణిమహర్నిశమ్ ॥ 5

వ్రణామం లక్ష్మణమునిః ప్రతిగృహ్లాతు మామకమ్ ।
ప్రసాధయతి యత్ సూక్తిః స్వాధీనపతికాం శ్రుతిమ్ ॥ 6

ఉపవీతినమూర్వపుండ్రవంతం
త్రిజగత్పుణ్యఫలం త్రిదండహస్తమ్ ।
శరణాగతసార్దవాహమీడే
శిఖయాశేఖరిణం పతిం యతీనామ్ ॥ 7

అనిశం బ్రజతాం అనన్యభాజాం
చరణాంభోరుహమాదరేణ పుంసామ్ ।
వితరన్నియతం విభూతిమిష్టాం
జయ రామానుజ రంగధామ్ని నిత్యమ్ ॥ 8

యో నిత్యమచ్యుతపదాంబుజ యుగ్మరుక్మ
వ్యామోహతస్తదితరాణి తృణాయమేనే ।
అస్మద్గురోర్భగవతోఽస్య దయైక సింధోః
రామానుజస్య చరణౌ శరణం వ్రవద్యే ॥ 9

చిదచిత్పరతత్త్వానాం తత్త్వయాధార్థ్యవేదినే ।
రామానుజాయ మునయే నమో మమ గరియసే ॥ 10

ఏతాని తాని భువనత్రయ పావనాని
సంసారరోగశకలీకరణౌషధాని ।
జిహ్యోతలే మమ లిఖాని యథా శిలాయాం
రామానుజేతి చతురాణ్యమృతాక్ష రాణి ॥ 11

మూలే నివేశ్య మహతాం నిగమద్రుమాణాం
ముష్ణన్ ప్రతారక భయం ధృతనైక దండః ।
రంగేశ భక్తజన మానసరాజహంసః
రామానుజశ్చరణమస్తు మునిః స్వయం నః ॥ 12

- తృణీ కృతవిరించాది నిరంకుశ విభూతయః ।
రామానుజవదాంభోజ సమాశ్రయణ శాలినః ॥ 13
- నమఃప్రణవశోభితం నవకషాయఖండాంబరం
త్రిదండపరిమండితం త్రివిధ తత్త్వనిర్వాహకమ్ ।
దయాంచిత దృగంచలం దళితవాదినాగ్రైభవం
శమాదిగుణసాగరం శరణమేమి రామానుజమ్ ॥ 14
- యోజపేల్లక్కణమనుం నిత్యమేకాంత సంస్థితః ।
ముచ్యతే సర్వపాపేభ్యో విష్ణులోకం స గచ్ఛతి ॥ 15
- ఉపాయోపేయభావేన తత్త్వతస్సర్వ దేశికైః ।
సునిశ్చితాంఘ్రివద్మాయ యతిరాజాయ మంగళమ్ ॥ 16
- నారాయణే మహతి లోకగురావతష్ట్రే
కో మానుషః శ్రియమవాప సనాతనీం తామ్ ।
రామానుజే భువమితే సకలోఽపి జన్తుః
సంసార దివ్యవదయోర్నహి వేత్తి భేదమ్ ॥ 17
- సులభం స్వగురుం త్యక్త్వాదుర్లభం య ఉపాసతే ।
కరస్థముదకం త్యక్త్వా ఘనస్థం సోఽభివాక్ష్యతి ॥ 18
- సవిత్రిముక్తానాం సకలజగదేనః ప్రశమనీ
గరీయోభిస్తీర్థై రుపచితరసాయామునముఖైః ।
నిరుచ్ఛేదానిష్ఠేతరమపి సమాస్లావయతి మాం
యదృచ్ఛావిక్షేపాద్యతిపతిదయా దివ్యతటినీ ॥ 19
- రామానుజార్య చరణద్వంద్వకైజ్కర్య వృత్తయః ।
సర్వావస్థాసు సర్వాసుధారకాః పోషకాశ్చ మే ॥ 20
- సాక్షాన్నారాయణో దేవః కృత్వా మర్త్యమయీం తనుమ్ ।
మగ్నానుద్ధరతే లోకాన్ కారుణ్యత్ శాస్త్రసాణినా ॥ 21
- భగవద్వందనం స్వాద్యం గురువందన పూర్వకమ్ ।
క్షీరం శర్కరయా యుక్తం స్వదతే హి విశేషతః ॥ 22

ఆర్ద్రాభమద్యఖలు మాసి మధౌ మనోజ్ఞే
కోవాఽన్యతోఽన్యగరిమేత్యనుయోగకృద్భయః ।
వక్ష్యే యతీశ్వరసముద్భవవైభవేన
తారం తదేతదభీలైః పరిలాలనీయమ్ ॥ 23

దివ్యోదయర్షినిమహాపురజన్ముఖానాం
నక్షత్రమేతదధికంకుశలావహం నః ।
ఆర్ద్రాహ్వయేన విదితే మధుమాసభాజి
యత్రావిరాసభగవాన్ యతిసార్వభౌమః ॥ 24

అస్మద్గురోర్యతివతేః కరుణాంబురాశేః
త్రాణాయ నో భువి లసద్భవతారకేతి ।
ఆర్ద్రాభవైభవమనన్యసమానమేతత్
వేలాసుచిత్త! నిఖిలాస్వనుసందధీదాః ॥ 25

ఏకైక పూరుషసురక్షిత వంశరీత్యా
గుప్తాప్రవత్తిదవీగురభిః పురాణైః ।
రామానుజస్తు పరయా దయయాదయాళుః
సీమామిమామతియయౌ జగతాం హితాయ ॥ 26

అస్యోచితాం పరమవైదిక దర్శనస్య
రామానుజార్య రచితోపకృతిం కృతజ్ఞః ।
రంగేశ్వరః ప్రథయితుం రచయాం చకార
రామానుజస్య మతమిత్యభిధానమస్య ॥ 27

ఎంబెరుమానార్ తనియన్

మేషార్ద్రాసంభవం విష్ణోర్దర్శన స్థావనోత్సుకమ్ ।
తుణ్ణీరమండలే శేషమూర్తిం రామానుజం భజే ॥ 28

లోకానుద్గర్తు కామోద్భుతమనుజవపుర్బుతలే యోఽవతీర్ణః
నిర్దిత్యాశేషదుష్టాన్ కుమతిమత పరాన్ వైష్ణవం కర్మ తేన్ ।
బ్రహ్మేశానాద్యలభ్యం నిఖిలవతివదం దత్తవాన్ స్వాశ్రితేభ్యః
శ్రీమాన్ రామానుజో నోభవభుజగముఖాత్పాతునిత్యం దయాళుః ॥ 29

శ్రీభాష్యకారో జయతు రామానుజ జగద్గురుః ।
ముముక్షూణాం చ సర్వేషాం శ్రీమదష్టాక్షరప్రదః ॥ 30

పుండ్రైర్వాదశభిర్యుతం విలసితం దండైస్తిభిర్మండితం
కాషాయేణ శిఖోపవీతరుచిరం దోర్మూల చక్రాంబుజమ్ ।
ఆసీనం జలజాననైశ్చ తులసీపద్మాక్షమాలాంచితం
యుక్తం చాంజలిముద్రయా రవినిభం శ్రీభావ్యకారం భజే ॥ 31

తస్మై రామానుజార్యాయ నమః పరమ యోగినే ।
యశ్శృతిస్మృతి సూత్రాణాం అంతర్జ్వరమశీశమత్ ॥ 32

జే జీయతాం భవవయోనిధి తుంగభంగ
సంక్షుబ్ధ బద్ధ జనతావనకర్ణ ధారః ।
రామానుజో యతివతిర్విచకార యోఽసా
వష్టాక్షరీమమృత సౌధసవర్ణ కుంచీమ్ ॥ 33

జేజీయతాం కమలదంబుధిజా కళత్రాం
ప్రీదించిరన్మృదుమనా యతిసార్వభౌమః ।
యో నిర్మమే పరమ దివ్య పదస్య మార్గం
నౌకాగమం ప్రసవ పేశలతాభిరామమ్ ॥ 34

శ్రీభావ్యం సకలశ్రుతిస్మృతిలసత్ సూత్రార్థనిర్ణయకం
సద్వర్ణాశ్రమ ధర్మిణాం పరపదం విష్ణుః పరం కారణమ్ ।
కల్యాణాఖిల సద్గుణః ఫలద ఇత్యర్థాన్ వివృణ్వత్పరం
వందే భావ్యకృతిం హరిం యతివతిం సిద్ధాంత సంస్థాపనమ్ ॥ 35

సత్యం సత్యం పునస్సత్యం భావ్యకారో జగద్గురుః ।
సఏక స్సర్వలోకానాముద్ధర్తా నాస్తి సంశయః ॥ 36
నమో రామానుజార్యాయ తస్మై నిఃస్సేమ తేజసే ।
విశ్వత్రాణాయ యస్యాసీదవతారో మహీతలే ॥ 37

కల్యణే దివ్యకుంభే బుద్ధజన వినుతే వత్సరే పింగళాఖ్యే
వైత్రే మాసేగతే చ త్రియుతదశదినే దివ్యమానే హిమాంశౌ ।
పంచమ్యార్తా నమేతే సురగురు దివసే కర్కటాఖ్యే చ లగ్నౌ
శ్రీమాన్ రామానుజార్య స్సమజని నిగమాదాత్మసంరక్షణార్థమ్ ॥ 38

శ్రీమన్ మహాభూతపురే శ్రీమత్ కేశవయజ్ఞనః ।
కాంతిమత్యాం ప్రసూతాయ యతిరాజాయ మంగళమ్ ॥ 39

శ్రీమాధవాంఘ్రిజలజద్వయనిత్యసేవా
ప్రేమావిలాశయ పరాంకుశ పాదభక్తమ్ ।
కామాదిదోషహరమాత్మ పదాశ్రితానాం
రామానుజం యతివతిం ప్రణమామి మూర్ధ్నా ॥ 40

భజే కాన్తిమత్యాత్మజం మౌనిరాజం
భజేఽహం వివశ్చిద్వరేణ్యం శరణ్యమ్ ।
భజేఽపాస్తమాయా వితర్కప్రకారమ్
భజేఽహంభజేఽహం సదా భాష్యకారమ్ ॥ 41

యత్పాదపద్మద్వయమాశ్రితానాం సంసారసింధోస్తరణాయ పోతః ।
రామానుజం తం రమణీయమూర్తిం సేవే సదా సంయమి భాష్యకారమ్ ॥ 42

పావండుసాగర మహాబడబాముఖాగ్నిః
శ్రీరంగరాజ చరణాంబుజ మూలదాసః ।
శ్రీవిష్ణులోక మణిమండప మార్గదాయీ
రామానుజో విజయతే యతిరాజరాజః ॥ 43

శ్రీకేశవాత్మజాతం శ్రితజనపరిపాలనైక సుస్వాంతం ।
పరమముదారగుణాఢ్యం కలయే రామానుజం కృపాసింధుం ॥ 44

పావండుబొద్దమత నాశకరం యతికులేశ్వరం పూజ్యం ।
కాషాయశోభినం తం కలయే రామానుజం కృపాసింధుం ॥ 45

శేషావతారరూపమశేష జనౌఘాఘహరిణ చరణాబ్జం ।
శ్రీభాష్యకారమమలం కలయే రామానుజం కృపాసింధుం ॥ 46

బూర్గుల కందాళ అశహసింగరాచార్యులుగారు, నెల్లీకుదురు
వందే లక్ష్మణయోగీష్టం విశిష్టాద్వైతబోధకమ్ ।
యస్త్రిదణ్ణన్దదౌ తత్త్వత్రితయం సూచయన్నివ ॥ 47

గొడవర్తి అనన్త అశమరాచార్యులు గారు, ఉండి.

యతిరాజసప్తతిః

కమప్యోద్వయం గురుం వందే కమలాగృహమేధిసమ్ ।
ప్రవక్తాచృందసాం వక్తా పంచరాత్రస్య యస్స్వయమ్ ॥ 1

సహధర్మచరిం శౌరేః సమన్రిత జగద్దితామ్ ।
అనుగ్రహమయీం వందే నిత్యమజ్ఞాత నిగ్రహమ్ ॥ 2

- వందే వైకుంఠ సేనాన్యం దేవం నూత్రవతీసఖమ్
యద్వేత్రశిఖరస్పదై విశ్వమేతద్వ్యవస్థితమ్ ॥ 3
- యన్య సారన్యతంత్రోతో వకులామోదవాసితమ్ ।
శ్రుతీనాం విశ్రమాయాలం శతారిం తముపాన్మహే ॥ 4
- నాధేన మునినా తేన భవేయం నాధవానహమ్ ।
యన్య నైగమికం తత్త్వం హస్తామలకతాం గతమ్ ॥ 5
- నమస్యామ్యరవిందాక్షం నాధభావే వ్యవస్థితమ్ ।
శుద్ధ సత్త్వమయం శౌరేరవతారమివావరమ్ ॥ 6
- అనుష్ఠితక్షమాయోగమపుణ్యజనబాధకమ్ ।
అస్పృష్టమదరాగం తం రామం తుత్యముపాన్మహే ॥ 7
- విగాహే గూమునగ తీర్థం సాధు బృందావనే స్థితమ్ ।
నిరస్తజ్జిహ్వాగస్పర్శే యత్రకృష్ణః కృతాదరః ॥ 8
- దయానిష్ఠుం యతీంద్రన్య దేశికం పూర్ణమాశ్రయే ।
యేన విశ్వస్పృహో విష్ణోరపూర్య త మనోరథః ॥ 9
- ప్రణామం లక్ష్మణమునిః, ప్రతిగృహ్లాతు మామకమ్ ।
ప్రసాదయతి యత్సూక్తిః స్వాధీనపతికాం శ్రుతీమ్ ॥ 10
- ఉవవీతినమూర్ద్వ పుండ్రవస్తం త్రిజగత్పుణ్యఫలం త్రిదండహస్తమ్ ।
శరణాగతసార్థ నాహమీదే, శిఖయా శేఖరిణం పతిం యతీనామ్ ॥ 11
- ప్రథయన్విమలేషు తీక్షణభావం ప్రభురస్మత్పరిరక్షణే యతీంద్రః ।
అవృథక్రృతివన్నయన్మయత్వైః వవృధే సంచభిరాయుధైర్మురారేః ॥ 12
- శమితోదయశంకరాది గర్వః స్వబలాదుద్భృతయాదవప్రకాశః ।
అవరోపితవాన్ శ్రుతేరహర్థాన్ నను రామావరజస్స ఏష భూయః ॥ 13
- అబహుశ్రుత సంభవం శ్రుతీనాం జరతీనామ యథా యథప్రచారమ్
వినివర్తయితుం యతీశ్వరోక్తిః విదదేతాః స్థిరసీతివంజరస్థాః ॥ 14
- అమునా తవనాతిశాయిభూమ్నా యతిరాజేన నిబద్ధనాయకశ్రీః ।
మహతీ గురువంక్తి హరయస్త్వి విబుధానాం హృదయంగమావిభాతి ॥ 15
- అతానవక్షన్య యతిక్షమాభృతో విభాతివంశే హరితత్త్వ మక్షతమ్ ।
యదుద్భవాః శుద్ధ సువృత్తశీతలా భవన్తి ముక్తావలి భూషణం భువః ॥ 16

అనపాయవిష్ణువదనంశ్రయం భజే కలయాకయాఽపి కలయాఽవ్యనుజ్ఞితమ్ |
అకలంక్య యోగమజడాశయోదయం యతిరాజచక్రమువరాగ దూరగమ్ || 17

అభిగమ్య సమ్యగనపూస్సమేధసో యతిచక్రవర్తి పదపద్మ వత్తనమ్ |
హరిభక్త దాస్యరసికాః పరస్పరమ్ క్రయవిక్రయార్థదశయా సమిష్టతే || 18

పరుషాతివాదపరివాదపైశున ప్రభృతి ప్రభూతవతనీయవక్త్రలా |
స్వదతే మమాద్య సుభగా సరస్వతీ యతిరాజకీర్తికట కైర్విశోధితా || 19

అనుకల్పభూతమురభిత్పదం సతాం అజహత్రి వర్గమవవర్గవైభవమ్ |
చలచిత్తవృత్తి వినివర్తనోషధంశరణం యతీష్ట చరణంవృణీహహే || 20

శ్వసితావదూత పరవాదవైభవా నిగమాంతనీతి జలధేస్తలస్సృశః |
ప్రతిపాదయన్తి గ తిమావపర్గికిం యతిపార్వభౌమావదసాత్కృతాశయా || 21

మూలేనివిశ్వమహతాం నిగమద్రుమాణాం
ముష్ణస్సృతారకభయం ధృతనైక దండః |
రంగేశభక్తజనమానస రాజహంసో
రామానుజశ్శరణమస్తు మునిస్స్వయం నః || 22

సన్మత్రవిజ్ఞిపతి సంయమివాం నరేష్టః
సంసారజిహ్మాదముఖైః సమువస్థితం నః |
విష్వక్తతం విషయలోభవిషం నిజాభిః
గాఢానుభావగరుడధ్వజభావనాభిః || 23

నాథఃస ఏష యమినాంసఖరశిజాలైః అన్తర్నిలీనమవనీయ తమోమదీయమ్ |
విజ్ఞానచిత్రమనఘం లిఖితీవ చిత్రే వ్యాఖ్యాన కేళిరసికేన కరాంబుజేన || 24

ఉద్గృహ్లాతీముపనిషత్సునిగూఢ మర్థం
చిత్రేనివేశయితు మల్పధియం స్వయం నః |
వశ్యేమ లక్ష్మణమునేః ప్రతిపన్నిహస్తాం
ఉన్నిద్రపద్మసుభగాముపదేశముద్రామ్ || 25

ఆకర్షణాని నిగమాన్త సరస్వతీనాం
ఉచ్చాటనాని బహిరన్తరువప్లవానామ్ |
పథ్యాని ఘోరభవ సంజ్వరపీడితానాం
హృద్యాని భాన్తి యతిరాజ మునేర్వచాంసి || 26

శీతస్వభావ సుభగానుభవశ్శిఖావాన్
దోషావమర్దనియతోన్న తిరోషధిః ।
తాపానుబంధశమనస్తపనః ప్రజానాం
రామానుజో జయతి సంవలీతత్రిధామా ॥

27

జయతి సకలవిద్యావాహినీ జన్మశైలో
జనివధపరివృత్తిశ్రాన్త విశ్రాంతిశాఖీ ।
నిఖిలకుమతి మాయాశర్వరీబాలసూర్యో
నిగమ జలధవేలాపూర్ణ చంద్రోయతీంద్రః ॥

28

మునిబహుమతసారా ముక్తినిశ్శ్రేణికేయం
సహృదయ హృదయానం శాశ్వతీ దుష్టసిద్ధిః ।
శమిత దురితగన్ధా సంయమీంద్రస్య సూక్తిః
పరిచిత గహనానః ప్రశ్న విత ప్రసాదమ్ ॥

29

భవమరుపరిఖిన్నస్పృత పానీయసింధు
ర్దురిత రహితజిహ్వద్దుర్గు కుల్యా సకుల్యా ।
శ్రుతినయన సనాధిః శోభతే లక్ష్మణోక్తిః
నరకమధనసేవా స్వాదనాడింధమా నః ॥

30

హరినదమకరవ్రస్వస్త్వినః సంశ్రితానాం
అనుగతబహుశాఖాస్తా పమున్మూలయన్తి ।
శమితదురితగన్ధాః సంయమీంద్ర ప్రబంధాః
కథకజనమనీషా కల్పనా కల్పవృక్షాః ॥

31

నానాభూతైర్దగతి సమయైర్నర్మ లీలాం విధితోః
అన్త్యంవర్ణం ప్రథయతి విభోరాదిమహ్యహభేదే ।
విశ్వంత్రాతం విషయనియతం వ్యజ్ఞతానుగ్రహస్సన్
విష్వక్సేనో యతిపతిరభూద్వేత్ర సారస్త్రిదండః ॥

32

లక్ష్మంబుద్దే రసిక రసనా లాస్యలీలానిదానం
శుద్ధాస్వాదం కిమపి జగతి శ్రోత్ర దివ్యోషధం నః ।
లక్ష్మాలక్ష్మేస్సృతజలధివద్బాతితాత్పర్య రత్నైః
లక్ష్మీకాన్త స్ఫటికముకురో లక్ష్మణార్యోపదేశః ॥

33

స్థితిమవధిరయన్త్యతిమనోరథసిద్ధి మతీం
యతివతిసంప్రదాయనిరసాయ ధనోపచితాః ।

మధుకరమౌ విదమ్నమదదన్తురదన్తిమటా
కరటకటాహవాహి ఘనశీకర శీభరితామ్ ॥ 34

నిరువధిరక్లవృత్తిరసేకానభితాండవయన్
నిగమవిమర్శకేలిరసేకైర్నిభృతైర్విధృతః ।
గుణపరిణద్దసూక్తి దృఢకోణవిఘట్టనయా
రటతిదిశాముఖేషు యతిరాజ యశః పటహః ॥ 35

ఇదం వ్రథమ సంభవత్కుమతిజాల కూలంకషా
మృషామత విషానల జ్వలితజీవజీవాతపః ।
క్షరన్త్యమృతమక్షరం యతిపురందరస్యోక్తయః
చిరన్తనసరస్వతీ చికురబంధనైర్మదైకాః ॥ 36

సుధాశన సుదుర్గహశ్రుతి సమష్టి ముష్టింధయః
కథాహవమసౌగతాన్కవట సౌగతాన్ధండయన్ ।
మునిర్మనసే లక్ష్మణో ముదముదచ్చయత్యజ్ఞసా
ముకుందగుణమౌక్తిక వ్రకరశుక్తిభిస్సూక్తిభిః ॥ 37

కపర్దిమతకర్దమం కపిలకల్పనావాగురాం
దురత్యయమతీత్య తద్దుహితాతప్రయన్తోదరమ్ ।
కుద్భస్మికుహనాముఖేనిపతతః పరబ్రహ్మణః
కరగ్రహవిచక్షణో జయతి లక్ష్మణోఽయం మునిః ॥ 38

కణాదపరిపాటిభిః కపిలకల్పనానాటకైః
కుమారిలకుభాషితైర్గురు నిబన్దనగ్రన్ధిభిః ।
తథాగత కథాశతైస్తదనుసారిజలైరపి
వ్రతారితమిదం జగత్ప్రగుణితం యతీన్ద్రోక్తిభిః ॥ 39

కథాకలహకౌతుకగ్రగృహితకౌతస్కుత
వ్రథాజలధిసంప్లవగ్రసన కుంభసంభూతయః ।
జయన్తి సుధియో యతిక్షీతిభృదన్తి కోపాసనా
వ్రభావపరిపక్తిమవ్రమితిభారతీసంపదః ॥ 40

యతిశ్వరసరస్వతీ సురభితాశయానాం సతాం
వహామి చరణాంబుజం వ్రణవిశాలినామౌలినా ।
తదన్యమతదురశిద జ్వలితవేతసాం వాదినాం
శిరస్సు నిహితం మయా పదమదక్షిణం లక్ష్మతామ్ ॥ 41

భజన్య యతిభూపతే రనిదమాదిదుర్వాసనా
కదధ్వవరివర్తనశ్రమ నివర్తనీం వర్తనీమ్ ।
లభన్య హృదయస్వయం రథవదాయుధానుగ్రహ
ద్రుతప్రహృతిసిన్ధ్రుటద్దురిత దర్శనీనిర్వృతిమ్ ॥

42

కుమతివిహితగ్రస్త గ్రస్తి ప్రభూతమతాన్తర
గ్రహాలమననః పశ్యన్వల్పాం యతీశ్వరభారతీమ్ ।
వికటమురభిదృషిపీఠివరిష్కరణోచితః
కులగిరి తులారోహ భావీ కియానివ కౌస్తుభః ॥

43

ప్రవిరనిగమస్తామ స్తేయాం యతీశ్వరభారతీం
కుమతిఫణితిష్ఠోభషీబాః శివస్తు భజన్తు వా ।
రసవరిమళశ్లాఘాహేషన్పుటత్పుట భేదనం
లవణవణిజః కర్పూర్వార్ణం కమిత్యభిమన్వతే ॥

44

వహతిమహిమాద్యో వేధాన్త్రయీ ముఖరైర్ముఖైః
వరతనుతయా వామోభాగః శివస్య వివర్తతే ।
తదపి పరమం తత్త్వం గోపిజనస్య వశంవదం
మదనకదనైర్నక్షిశ్చస్తే యతీశ్వర సంశ్రయాః ॥

45

నిగమవధికచ్ఛాయాశాఖీ నిరాశామహానిధిః
మహితవివిధ చ్ఛాత్రశ్రేణీ మనోరథసారధిః ।
త్రిభువనతమః ప్రత్యాషోఽయం త్రివిద్యశిఖామణిః
ప్రథయతి యతిశ్మభృత్పారావరీమవిపర్యయామ్ ॥

46

జడమతి ముధాదంతా దన్తివ్య ధౌషధ సిద్ధయః
ప్రమితినిధయః ప్రజ్ఞాశాలిప్రపాలన యష్టయః ।
శ్రువిసురభయశ్చుద్ధానన్తాభివర్షక వారిదాః
యమగతికథావిచ్ఛే దిన్యో యతీశ్వర సూక్తయః ॥

47

ప్రతికలమిహప్రత్యక్షత్వావరోకన దీపికా
యతిపరిబృఢగ్రన్తాశ్చిన్తాం నిరస్తరయన్తినః ।
అకలుషపరిజ్ఞానోత్సుక్యక్షుధాతురదుర్దశా
పరిణతఫల ప్రత్యాసీదత్పరే గ్రహిసుగ్రహః ॥

48

ముకుందాంఘ్రిశ్రద్ధా కుముదవన చన్ద్రాతవనిభాః
ముముక్షామక్షోభ్యాం దధతి మునిబృందారకగిరీ ।

స్వసిద్ధాస్త ధాస్త స్థిరకుతుకదుర్వాది పరిషత్
దివాభీత ప్రేక్షాదినకరముత్తాన పరుషాః ॥ 49

నిరాబాధా బోధాయన ఫణితినిష్కన్తసుభగాః
విశుద్ధోపన్యాసవ్యతిభిదురశారీరకవయాః ।
అకుంతైః కల్పన్తే యతిపతి నిబన్ధా నిజముఖైః
అనిద్రాణ ప్రజ్ఞారసధమనివేధాయ సుధియామ్ ॥ 50

వికల్పాబోపేనశ్రుతిపథమశేషం విఘటయన్
యదృచ్ఛానిర్దోష్టే యతినృపతిశబ్దే విరమతి ।
వితణ్ణాహంకుర్వత్రుతికథవేతణ్ణవృతనా
నియాతవ్యాపారవ్యతిమధన సంరంభకలహాః ॥ 51

ప్రతిష్ఠాతర్కాణాం ప్రతిపదమృచాం ధామయజాషాం
పరిష్కారస్సామ్నాం పరిపణమథర్వాగ్గీరసయోః ।
ప్రదీపస్తత్త్వానాం ప్రతికృతిరసౌ తాపస గిరాం
ప్రవత్తిం సంవితైః ప్రదిశతి యతీశాన ఫణితిః ॥ 52

హతావద్యే హృద్యే హరిచరణపంకేరుహయుగే
నిబద్ధన్యైకాన్త్యం కిమపి యతిభూభృతృణితయః ।
శువానీరస్కన్ధద్రుహిణ హరహీరంబహుతభుక్
ప్రభేశాదిక్షుద్రప్రణతి పరిహార ప్రతిభువః ॥ 53

యథాభూతస్వార్థా యతినృపతి సూక్తిర్విజయతే
సుధాసన్దోహత్మా సుచరిత వివక్తిఃశ్రుతిగిరామ్ ।
కథా దృవ్యతృతస్కృతకలహకోలాహల హత
త్రివేదీ నిర్వేదప్రశమన వినోదప్రణయిని ॥ 54

శ్రుతిశ్రేణీమాడా పదబహుమతే లక్ష్మణమతే
స్వపక్షస్థాన్దోషాన్వితథమతిరారోపయతియః ।
స్వహస్తేనోత్తీప్తైస్సఖలునిజగాత్రేషుబహులం
గలద్యుర్జంబాలైర్లగనతలమావిమృతిజడః ॥ 55

నిరాలోకే లోకే నిరుపధిపరస్నేహభరితో
యతిశ్మాభృద్ధీపో యది న కిల జాన్వల్యత ఇహ ।
అహంకారధాస్తం విజహతి కథంకారమనఘాః
కుతర్కవ్యాలోమం కుమతిమతపాతాళకుహరమ్ ॥ 56

యతిశ్శాభృద్భుష్టం మతమిహ నవీనం తదపి కం
తతః ప్రాగేవాన్యద్వద తదపి కింవర్ణనికషే ।
నిశామ్యంతాం యద్వా నిజమతి తిరస్కారవిగమాత్
విరాతంకాన్తంకద్రమిడగుహదేవ ప్రభృతయః ॥

57

సుధాసారం శ్రీమద్యతివరభువః శ్రోత్రకుహరే
నిషిజ్ఞున్విన్యజ్ఞున్నిగమగరిమాణః ఫణితయః ।
యదాస్వాదాభ్యాస ప్రచయమహిమోల్లాసిత ధియాం
సదాస్వాద్యం కాలే తదమృతమనంతం సుమనసామ్ ।

58

యతిశ్శోణీభర్తుర్యది దమనిదంభోగజనతా
శిరఃశ్రేణీజాన్తం తదిహ దృఢబంధం ప్రభవతి ।
అవిద్యారణ్యానీకుహరవిహరన్నామకమనః
ప్రమాద్యన్మాతల్గ ప్రథమనిగలం పాదయుగళమ్ ॥

59

సవిశ్రీ ముక్తానాం సకలజగదేనః ప్రళమనీ
గరియోభిస్సీర్ధైరువచితరసా యామునముఖైః ।
నిరుచ్ఛేదానిష్ఠైతరమపి సమాప్లావయతి మాం
యదృచ్ఛావిశేషాద్య తివతిదయాదివ్యతటినీ ॥

60

చింతాశేషదురర్థదన్తుర వచః కన్తాశతగ్రన్థిలాః
సిద్ధాంతా నసమిష్టతే యతివరగ్రన్థానుసంధాయినీ ।
ముక్తాశుక్తి విశుద్ధ సిద్ధతటినీ చూడాలచూడావదః
కింకుల్యాంకలయేత ఖండ పరశుర్మండాక మంజూషికామ్ ॥

61

వందే తం యమినాం ధురంధరమహం మానాన్త కారద్రువో
వన్తానం పరివన్తినాం నిజదృశారున్తాన మిన్తానయా ।
దత్తం యేన దయాసుధాంబునిధినా పీత్వా విశుద్ధం పయః
కాలే నః కరిశైల కృష్ణజలదః కాంక్షాధికం వర్షతి ॥

62

కాషాయేణ గృహీత పీతవసనాదండై స్త్రిభిర్మండితా
సామూర్తిర్మూరమర్దనస్య జయతి త్రయ్యన్త సంరక్షిణీ ।
యత్రభ్యాపిత తీర్థవర్జితధియా మభ్యస్యతాం యద్గుణాన్
ఆసింధోరనిదం ప్రదేశవియతా కీర్తిః ప్రజాగర్తినః ॥

63

లీప్సేలక్షణయోగినుః పదయుగం రథ్యావరాగచ్ఛటా
రక్షారోహణ ధన్యసూరిపరిషత్సీమన్తసీమాన్తికమ్ ।
భిక్షావర్యటన క్షణేషు చిభరాం చక్రే గలత్కిల్బిషా
యద్విన్యాస మిషేణ వద్మమకరిముద్రాంసముద్రాంబరా ॥

64

నానాతంత్ర విలోభితేన మనసానిర్జితదుర్జ్జితభిః
కష్టంకుత్సిత దృష్టిభిర్య తివతే రాదేశవైదేశైః ।
వ్యాసోహసపదికృతః పరిపూతః ప్రాచేతసశ్చేతసః
ఘృష్టః కేలిశుకః శుకస్య చముఢాబాధాయ బోధాయనః ॥

65

అధ్యా తిష్ఠతి మామికా మతిరసా వాజన్మరాజన్వతీ
పత్యా సంయమినామనేన జగతా మత్యాహితచ్ఛేదినా ।
యత్సారస్వతదుద్దసాగర సుధా సిద్ధౌషడాస్వాదినాం
ప్రస్వాపాయన భోభవీతి భగవన్మాయామహాయామిసి ॥

66

శుద్ధా దేశవశంవదీ కృతయతిక్షోణీశ వాణీశత
ప్రత్యాదిష్టబహిర్గతిః శ్రుతిశిరః ప్రాసాదమాసీదతి ।
దుగ్ధోదన్వదవత్యసంనిధి సదాసామోద దామోదరః
శ్శక్తాలోకన దౌర్ల విత్య లలితోన్మేషా మనీషా మమ ॥

67

అస్తాం నామ యతీష్ట పద్ధతిజాషా మాజానశుద్ధామతిః
తచ్చావ్యాజ విదగ్ధ ముద్గమధురం సారస్వతం శాశ్వతమ్ ।
కోవాచక్షు రుదచ్చయే దపిపురస్సాటోపతర్కచ్ఛటా
శస్త్రాశస్త్రీ విహార సంభృత రణాస్వాదేషు వాదేషు నః ॥

68

పర్యావృత్తం పర్యవైషం కణవరణకథా మాక్షపాదం శిశిక్షే
మీమాంసా మాంసలాత్మానమజనిషిముహుఃసాంఖ్యయోగా సమాఖ్యమ్ ।
ఇత్థం తైస్సైర్యతీష్ట త్రుటితబహుమృషాతంత్రకాంతార పాంధైః
అస్తర్మోహక్షపాందై రహహకిమిహ నశ్చిన్త నీయం తనీయః ॥

69

గాథా తాథాగతానాం గల తిగమనికా కాపిలీ క్వాపి లీనా
క్షీణా కాణాదవాణీ ద్రుహిణహరగిరః సౌరభం నారభన్తే ।
క్షామా కౌమారిలోక్తిర్జగతి గురుమతం గౌరవాద్భూరవాన్తం
కాశజ్కా శంకరాదేర్ఘ్య తియతివతౌ భద్రవేదో త్రవేదీమ్ ॥

70

విష్వగ్వాప్సన్యగాధే యతిన్యవతి యశస్యవదేకాగ్ధవేఽస్మిన్
 శ్రద్ధా శ్రద్ధావణాపైశ్చుభములిఖిరసా వేంకటేశోఽభిషిక్తః ।
 ప్రజ్ఞాదౌర్జన్యగర్భత్రుతికథకవచస్థూల వాతూల వృత్త్యా
 సప్తత్యా సారవత్యా సమతనుతనతాం ప్రీతిమేతాం మమేతామ్ ॥ 71

అశామతక్లబగణానవిషహ్యవేగాన్
 పా దేయతిక్షితిభృతః ప్రసభంనిరున్వన్ ।
 కార్యః కథాహవ కుతూహలిభిః పరేషాం
 కర్ణే న ఏష కవితార్కిక సింహనాదః ॥ 72

ఉపశమితకుద్బుష్టి విప్లవానాం
 ఉపనిషదాముపచార దీపికేయమ్ ।
 కబలిత భగవద్విభూతి యుగ్మాం
 దిశతు మతిం యవరాజసప్తతిర్ముః ॥ 73

కరతలామలకీకృతసత్పథాః
 శ్రుతివతంసితసూన్యతసూక్తయః ।
 దివసతారకయన్తినమత్సరాన్
 యతిపురందరసప్తతిసాదరాః ॥ 74

ఇతి కవితార్కికసింహసర్వతంత్రస్వతంత్ర వేదాంతాచార్య కృతిః
 యతిరాజసప్తతిః సమాప్తా

శ్రీరామానుజ మందహాసలహరీ

జయతి యతిరాజరాజోజగదఖిలం యస్య మందహాసేన ।
 అనుభవతి సర్వదైవ త్యోత్సాముయసాగరావగాహసుఖమ్ ॥ 1

యతిరాజ మందహాసాః సముదాయాభూయ సర్వలోకానామ్ ।
 ఆనందనాయ గగనే చరన్తి మన్యే న ఏవ చంద్రోఽయమ్ ॥ 2

తవమందహాస లహరీ నకేవలం తవ ముఖం విభూషయతి ।
 అపితుహృదయాని భజతామవిశేషేన్ద్రైవ యతిరాజ ॥ 3

తవమందహాస విలసితమేతద్యతిరాజ వర్షదమృతౌఘమ్ ।
 ఆనందయత్యమందం హృదయాని దయానిధే జగతామ్ ॥ 4

తవ మందహాసలహరీమవగాహ్య విధూతసర్వదురితౌఘాః ।
 తాపం విజహతి సర్వం సర్వేషాం యతీష్ట సా జయతు ॥ 5

- తవ మందహాసలహరీ న్విశ్వహృదయాలవాలమేతన్మే ।
అంకూరయతు యతీంద్ర జ్ఞానం భక్తిం విరక్తిం చ ॥ 6
- తవ మందహాస విలసితమమృతద్యుతిలాముపేత్య గగనచరమ్ ।
పిబతి జగతామహాఘం తమేవ కుక్షిష్ఠమజ్క ఇత్యాహుః ॥ 7
- ఏష తవ మందహాసో యతీష్ఠ మన్దానమన్దయన్మఖిలాన్ ।
దృష్ట్వావిచిత్రశక్తిం స్వామేవముహుర్వివర్ణతే భగవన్ ॥ 8
- మందోపి నాథ హాసస్తవేషమాంద్యం హరత్యశేషాణామ్ ।
హృదయే వహన్నపి తమశ్చింద్రో జగతస్తమశ్చ యం హంతి ॥ 9
- హాసస్తవేషమన్దో భవన్నపి స్వేన కాంతిపూరేణ ।
విందన్నమందభావం నందయతి యతీంద్ర హృదయం నః ॥ 10
- లోకోత్తరమపి యస్మాద్విశ్రామ్యత్యధర ఏవ తవ హాసితమ్ ।
తత ఏవ మందమేతత్కథయన్తి యతీంద్ర సర్వేఽపి ॥ 11
- స్పృశదిదమస్పృశ్యానపి మహతా దురితేన దూషితేన హాసితమ్ ।
పరమం వదం చ నినయతి మన్యే తత ఏవ మందమాహురిదమ్ ॥ 12
- మందమపి హాసితమేతజ్జగదిదమవలీలయైవ తవ జయతి ।
మహదాశ్రయేణ భగవన్నలురపి సముపైతి మహిమానమ్ ॥ 13
- దోషోఽపి హస్త గుణతాం క్వచిదుపయాతి స్థలస్య విభవేన ।
హాసస్య మందిమాఽయం నను తవ సంపూజ్యతే నకలైః ॥ 14
- అవలోకయన్తి యే తవ మందస్మితమస్మితాః కథం స్యురేమే ।
కథమస్మితావకాశఞ్చైషామవశేన సవది సన్నమతామ్ ॥ 15
- తవమందహాసవిలసిత మవలోకయతామతీవరమణీయమ్ ।
శంఖేందుకుందకుముదక్షిర మృణాళాదినైవ భాసేత ॥ 16
- మందస్మితం యతీశ్వర తవ ముఖచంద్రస్య చంద్రికా భవతి ।
పరిణమతి భక్తజనతాహృదయ సరోజేషు రవికిరణః ॥ 17
- తవమందహాస కిరణశ్రేణిర్యతిరాజ వక్షసి విశాలే ।
పర్యస్య పుల్లమల్లీ కుసుమనమూహా శ్రియం వహతి ॥ 18
- వక్షస్థలే విశీర్ణాస్మిత చంద్రమయూఖ మూలికే యంతే ।
హారావలీ విమిత్రాపుథగవగన్తుం న శక్యతే భగవన్ ॥ 19

- స్మిత చంద్రికా తపోరసి విశిష్ట హరాకటి నిమిత్తాఽపి ।
విశ్వానరే సుధీధిర్విలక్షణ శ్రీవమాయాగాత్ ॥ 20
- వక్షస్థలే వికారే హరణ వివా విరాజమాణాఽపి ।
మందస్మితం విశిష్టం జనయతి హరావధికోఽభామ్ ॥ 21
- స్మిత చంద్రికా తలైయం భజలాం హృదయేషు సతతసంఘ్నా ।
కిరణైర్నిజైర్ధరస్తి తమాంపి భూయః ప్రకాశముపహరతి ॥ 22
- గగనతి విపులతరే ఓస్మిన్ వక్షసి తవ మందహాస కిరణ గణాః ।
నక్షత్రస్తి విశిష్టాః ప్రతిబింబితమశ్ర వదనమిష్టవతిః ॥ 23
- తవముఖకమల సముత్థా మునోశ్శిఖర మందహాస లహరీయమ్ ।
హృదయకమలాని భజతామాలింగతి సస్పృహం సహసా ॥ 24
- తవమందహాసలహరీ మాపీయ జనా ముహుర్ముహుస్తప్తాః ।
విస్మయసముదిత మందస్మిత మిషత ఇమాం సముద్వమస్తివ ॥ 25
- కరిగిరి వరద మనోహర మందస్మిత నిర్ధరస్త్వయా పీతః ।
హృదయజలధౌ సమృద్ధః ప్రవహతి బహిరేష మందహాసమిషాత్ ॥ 26
- ఆరుణాధర పల్లవమధివసదపి మందస్మితం యతీంద్ర తవ ।
విజహతి న స్వకీయంధవలత్సంచంద్రకుండకుముదజయి ॥ 27
- మందస్మితమరుణాధర పల్లవ పర్యస్తమవహరత్యఖిలామ్ ।
స్ఫుటవిద్రుమష్టముక్తాఫలస్య శోభాం యతీంద్ర తవ ॥ 28
- అధరీకృతో యతోఽయం కిరణైర్బహుశేన మందహాసినః ।
తేనై వాప్తమిమం భువి కథయన్త్యధరం జనాస్సర్వే ॥ 29
- యది చంద్రికా మయూఖైః ప్రవాళమావృణ్వతి విరాజేత ।
తామనుహస్తమందస్మితమిదమరుణాధరవాపి ॥ 30
- హరసి కళానిలయస్త్యం సర్వజ్ఞా స్సర్వమంగళోపేతః ।
మందస్మితం చ భవతో హరతి మయూఖావళి వరితమ్ ॥ 31
- శవతే శీతమయూఖం నిష్ఠతి కుందం కృణాతి చ మృణాళమ్ ।
క్షీరం తిరయతి కుముదం నుదతి చ మందస్మితం యతీష్ట తవ ॥ 32
- స్నిహ్యతి శీతమయూఖం నందతి కుందం వృణాతి చ మృణాళమ్ ।
క్షీరంవరయతి కుముదం నుదయతి మందస్మితం యతీష్ట తవ ॥ 33

- అభిలషతి రామణీయకమిందుర్మందస్మితస్య తవ మహితమ్।
తైరవకుండ మృణాల క్షీరాదినాం తు కా కథా భగవన్॥ 34
- పదయోర్నివత్య బహుధా సఖర మిషేణామనాథతే చక్రః।
మన్దస్మితస్య శోభాలవలేశం మహ్యమనుగృహజేతి॥ 35
- భానుస్తవతి సుధాంకుర్విరాజతే వాతి గంధవాహళి।
లోకోపకారహితో ర్యథా తదైవ స్మితం చ తవ జయతి॥ 36
- భూమిస్ఫులిలం తేజో వాయుర్గగనం చ పంచభూతాని।
మందస్మితం చ భవతః పరార్దతాయామిమాని తుల్యాని॥ 37
- కలహాయతే సదా తవ మందస్మితమిందునా యతీదైతత్।
కలిమథనబద్ధ దీక్ష త్వయి హస్త కలిర్వివర్ధతే భగవన్॥ 38
- తవ మన్దహాసలహరిం విజేతుమాగత్య చక్రమఃప్రసభమ్।
విజితస్తయైవ సహసా తవ పదయోరేష నివతితో బహుధా॥ 39
- పదనాద్యతిరాజ తవ ద్విజరాజ సఖాదియం సముత్పన్నా।
స్మితచక్రైకా సమేషాం ద్విజరాజానాం ప్రమోద మావహతి॥ 40
- శ్రీదీప్యసూరిసూక్తి ప్రస్ఫుమర తద్భక్తివైభవానుభవాత్।
సముదీర్ఘ విస్మయస్సన్ యతీష్ట మందస్మితం వహసి॥ 41
- శ్రీరక్తరాజదీప్యద్వివ్య వపుర్ద్యాన సంభృతానన్దః।
రామానుజార్య! భగవన్ సదైవ మన్దస్మితం వహసి॥ 42
- సంచత్కమారసుందర మందస్మిత నిర్భరానుభవజనుషా।
హర్షేణ పరవశస్సన్ యతీష్ట మన్దస్మితం వహసి॥ 43
- మమ రామణీయక శ్రీవిజితశ్చిన్ద్రోఽయమత్ర తవశ్చరతి।
ఇతి తవ ముఖం యతీశ్వర మన్యే మందస్మితం వహతి॥ 44
- సంసారసాగరాంతర్మజ్జన్తి జగన్తి కిమిదమాశ్చర్యమ్।
మయి దీక్షితేఽపి రక్షితుమితి కిల మందస్మితం వహసి॥ 45
- త్వన్మన్దహాస విజితా జ్ఞయ జయ విజయీ భవేతి నమతస్త్వామ్।
ప్రణమన్తి యే ప్రహృష్టాస్తేషాం ప్రణమన్తి పాదయోస్త్రిదశాః॥ 46
- హృది సత్త్య సాగరస్య ప్రవర్తమానస్య విమలధవళస్య।
జయతి పరీవాహ ఇవ శ్రీమన్ యతిరాజ మందహాసస్తే॥ 47

భగవద్గుణ నివహనాం హృదయేన్ త్కంఠితేన వీతానామ్
పూర్వహిః ప్రవహతే మందస్మిత కైతవేన యతిరాజః॥ 48

ధవళం యశో మనోహరమావీతం కౌతుకేన కృష్ణస్య
ఉద్దమసేన సమృద్ధం హృదయే మందస్మితాపదేశేన॥ 49

మధురమధురం మనోహరమావీతం భగవతో గుణాంబోధిమ్
అంతరమాంతం తమసి వ్యాజేన యతీష్ట మన్దహాసస్య॥ 50

గుణమయ వజ్రమణీనాం హృదయగతానామతీతలవితానామ్
జయతి విమలోజ్జ్వలానాం మహాప్రవాహ ఇవ మన్దహాసస్తే॥ 51

కారుణ్యాదిగుణానాం హృదయజాషామేన కల్పలతీకానామ్
కుసుమస్తబకా ఇవ తే జయన్తి మందస్మితస్య కరణగణాః॥ 52

అశాః ప్రసాధయన్తిమమృతరూరోద్గారిభిశ్చుభైః కిరణైః
ఉద్భావయతి యతీశ్వర మిహిరో మందస్మిత బ్యోత్సామ్॥ 53

అత్యుజ్జ్వల మతీసుష్టరమతీపావనమత్యుదార మతీమధురమ్
మన్దస్మితం యతీష్టో వహతి జగద్వశయితుం కిలప్రసభమ్॥ 54

స్మితవప్త్రికయా యతీష్ట తే ముఖవద్మం నితరాం విరాజతే
మహతాం సవిధేషు కల్పితే న విరోధస్సహజోఽపి జీవితుమ్॥ 55

తవ మన్దహాసమవరోకయన్తి యే నను మన్దహాసమనమం వహన్తి తే
రమణీయతాఽస్య న హి గోచరో గిరామితి విస్మయేన వరీపుష్పమానసాః॥ 56

అయి మన్దహాస తవ యైర్మరీచయో భవతీప్రతాపనిహతైర్ని పేవితాః
అమృతార్ణవీయలహరీ వగాహనా దివతేఽశ్చువన్తి వరమాంతు విర్వృతిమ్॥ 57

మత్ప్రాదసేవిషు వరంవదమశ్చువత్సు స్వేషాశ్చ దుర్లభమిమే పునర్భరేణ
అల్పేన చ స్వవిభవేన వృథా నదన్తి హస్తేతి నిష్ఠతి సురాంస్తవ మన్దహాసః॥ 58

మత్ప్రాదాశ్రయిణస్తృణీకృతభవత్పర్యస్వసారాః సుఖం
తద్విష్టోః పదమశ్చువన్త్య సులభం యుష్మాకమవ్యక్త సా
ఇత్యేవం విధిశక్రశక్ర ముఖాన్ దేవా నహం భావినః
స్మరైరల్పాస్థిర వైభవైర్యతివతేర్మన్దస్మితం నిష్ఠతి॥ 59

శంఖానామాధిపత్యా త్రృకటితవిభవః పాశ్చజన్యస్స ధన్యో
హంసాద్యా యేఽవరే యః కలశజలవిధిర్య చ కుష్టేష్టుముఖ్యాః॥

యే వాన్యే శ్వేతి మానం దిశి దిశి విదితం చిద్రతేఽమి వదార్థాః
సర్వ త్వన్మహానద్యుతిమతిశయిమాద్రియస్తే సమృద్ధ్యే॥ 60

గంగాం ప్రావర్తయద్యాం త్రిజగదధిపతిః శ్రీవతిః శాస్త్రలోకః
తామప్యేషాఽఽ తశేతే శ్రీభువన జనతాః పావయన్తిం పవిత్రామ్।
దత్తం తేనేశ్వరేణ స్వయముభయ విభూతీశ్చరత్వం దధాన్
యాందివ్యా మేష సంపాదయతి యతిపతిర్భవహసచ్ఛలేన॥ 61

ప్రాచుర్యేణ ప్రసిద్ధిం దిశిదిశి వహతే యా పవిత్రత్వయోగాత్
ధావల్యస్య ప్రభావాదవిహతగతి తా వైభవాచ్చిత్రోక్త్యామ్।
సామ్యం మన్దాకినీ సాఽవ్యనుభవతుమలం నైవయస్యాః పరాసాం
కా వార్తా నిమ్నగానాం దినకర తనయా తుల్లభద్రాదికానామ్॥ 62

స్నాహిస్నాహితి యత్ర ప్రకటిత కుతుకాస్సన్తిలోకాస్సుదూరా
దాగత్య స్వాత్మ పాపక్షవణమభిలషంత స్సమన్తాదనంతాః॥
యా తేషాం పాపమరాశీన్ క్షవయతి కృపయా మన్దరం మేరుమాన్యాన్
మాన్యానాకార ధన్యాన్ కులధరణి ధరానవ్యతీతాన్ ప్రభూతాన్॥ 63

మృజ్యా ద్యోగిష్ట మష్టస్మిత ఝరలహరి వ్యాప్నువన్తి దిగన్తా
నత్యస్తైః కాంతి పూర్వైర్బృద యకుహర గధాన్తజంబాలజాలమ్।
యావక్రాన్నిస్సరన్తి విజిత సరసిజాన్ముఖ్యతాం భ్యావయన్తి
గంగాం తాం లీలయైవ క్షిపతి చరణతః ప్రాక్ ప్రవృత్తామముఖ్యామ్॥ 64

ఇష్టః పాతా మరాణాం పరిగత హృదయో మమ్య సంఘైరహల్యా
జారశ్చైర స్సమేషామువకరణ తతే ద్దర్శ సామ్రాజ్య భాజామ్।
ప్రభృద్దేహజ్జ్వరభూమ్నా హరిమవమనుతే లోక ఏనంత్రిలోక్యా
ప్రాతారం ప్రాహ మోహాదితి కిల వహసే మన్దహాసం యతీష్ట॥ 65

చక్ష్రం నిష్టత్యజస్రం రవిమవమనుతేనైవ సమ్మన్యతేఽగ్నిం
తారా దూరాద్దునోతి క్షిపతి చ న చిరాత్ సైవరమైరమ్మదార్చిః।
సౌమ్యానుస్రాన్ పవిత్రాన్ దిశిదిశి విశదాన్ సర్వదైవాభివర్ష
న్నిస్త్రస్త్వో మన్దహాసః ప్రహసతి సకలానేష తేజః పదార్థాన్॥ 66

శ్రీమన్ రామానుజార్య శ్రితదురితహరాం దీవ్యతేజో మయీం తే
గీర్వాణా మందహాస శ్రియమనుభవితుం ప్రాప్తవన్తో ధరిత్రీమ్।
సమ్యక్ సంసేవ్య భవ్యమఖిల జనమనోహరిణీం పావనీం తాం
ప్రభృద్ద హర్షేణ చిత్రార్చిత హృష ఇవ స్థావరత్వం భజన్తే॥ 67

ఇంద్రశృంగద్రు కుబేరో యమ రవి వరుణాశృంభు రంభోజ భూరి
త్యేతే చాన్యే చ సర్వే త్రిభువన భవనాః ప్రాప్య సంసేవితుం త్వామ్
దృష్ట్వా తే మందహాస ద్యుతి మతి లలితాం విస్మయాత్మాన ఏతే
తిష్ఠన్తే తత్ర తత్ర ప్రతిదిశమధునా చిత్రమిత్యాహారేతత్॥

68

యా లోకే విష్ణు పాదోద్భవనమహిమతః కేవలేన ప్రతీతా
గంగాం తాం యా సుదూరాత్పరిహసతి సదా బిభ్రతి రక్షణాథమ్
కావేరీం తాం చ దూరాత్పరిహసతి మనేర్బ్రహ్మహాసో మహీయాన్
యోఽసౌ నానాప్రకారైః ప్రకటిత విభవం విష్ణుమన్వర్చిభర్త॥

69

శైలం నస్సింధు కన్యా రమణ విహరణస్యోచితం దివ్య తేజో
రూపం కైలాసశైలాదపి రుచిరతరం కశ్చేదుత్పాదయే యమ్
ఇత్యుత్క్రంతాసమాలిశ్లేత హృదయత యేవైష రామానుజార్చ్యో
హర్షా ద్వర్ష త్యజస్రం నిరుషమసుష మ్హసుందరం మందహాసమ్॥

70

ఆశ్చర్యాణాం గుణానాం జనిగృహమనఘశ్చిత్ర చారిత్రభూమిః
భవ్యో దివ్య ప్రభావః పరిహసతి మహానేషమాం చేతసేతి
మన్యన్తే బ్రహ్మరుద్ర ప్రభృతి సురగణా స్సుందరం మందహాసం
దృష్ట్వా నైసర్గికం తే నిజగుణ లఘుతాం భావయన్తో యతీత్ర॥

71

ఔజ్జ్వల్యం నిర్మలత్వం నిరుపమ సుషమాసుందరత్వం సమేషా
మానందస్యావహత్వం బుధజనమహితస్యామృతస్యోద్భవాత్వమ్
ఏతం చాన్యం చ భవ్యం గుణగణమతులం మందహాసస్య చంద్రః
పశ్యన్ యోగీద్ర కార్మ్యం ముహురనుభజతే చింతయాదంతురస్సన్॥

72

సర్వైస్సంసేవ్యతే యా వివిశిత హృదయైర్విస్మయస్యాతి భూమ్నా
తాం దివ్యాం మందహాసశ్రియనునుభవితుం నైవ శక్నోమి జాతు
యస్మాదాస్మాక దృష్టిం తిరయతి సుతరామేష కుఃఖి ప్రహృష్టః
పుష్టోవక్షస్తథోచ్చైరితి కిం కృశతాం యాతి మధ్యో యతీత్ర॥

73

ఆసేదుషీ త్వయి నివేషితుమాత్మనాథం
త్వన్నప్తహాస కిరణాః పరితః స్ఫురన్తః
తస్యాఙ్గకేషు నవనీతరుచిం వహన్తి
సద్యః ప్రపుణ్ణ కుసుమస్తబకశ్రియం చ॥

74

పాదాబ్జయోః ప్రణమతి త్వయి మాధవస్య
త్వన్నప్తహాస కిరణాః పరితో విశ్లేష్ణః
సద్యస్సమర్చితబలశ్చతరప్రపుణ్ణ
పుష్పాశ్చలిశ్రియ మిహ ప్రతిపాదయంతి॥

75

ఆరాధనాయ భవతః కమలా సహాయ
మాసేదుషః స్మిత సముజ్జ్వల కాంతిపూరః
తస్యాశ్చ కానిపరితః ప్రస్నతో యతీద్ర
విభ్రాజివజ్ర కవచ శ్రియమభ్యుపైతి॥

76

త్వన్నప్తహాసకిరణైః పరితో విశ్లేష్ణః
తేజోవమద్భిరమలం ధవలం చ కామమ్
వ్యాప్తాదికో దశ విభాన్తి సితోజ్జ్వలాభిః
అచ్ఛాదితా ఇవ దుకూల పరంపరాభిః॥

77

శ్రుతో వతంసన్తి కచేషు శేఖరన్త్యురస్క్మలే పుష్పసరన్తి శార్ఙ్గీణాః
కటా దుకూలన్తి పదే నఖ ప్రభా ఝరన్తి మన్వస్మిత రశ్మయ స్తవ॥

78

తవ మన్వస్మిత జ్యోత్స్నా పూరేణ పరితో వృతః
కృష్ణోఽపి కామ పాలత్వముపేయాద్యతిశేఖర॥

79

త్వన్నప్తహాస కిరణైశ్చరితో యతిరాజ నిర్మలైర్దవలైః
శీఘ్రైరభిషిక్త ఇవ ప్రతిభాతి ముహుఃశ్రియో దయితః॥

80

జిహ్వోగ్ర ఏవ సతతం నృత్యన్త్యా స్పర్శ దైవ శుక్లాయాః
మన్వస్మితం యతీన్ద్రో ర్విలసతి శుక్లప్రభేవ భారత్యాః॥

81

అద్యాపి తతోస్మితముదారముదస్త సర్వ
దోష ప్రపశ్చ మపహస్తిత చంద్రకోభమ్
అభ్యాగతేష్వమృత పూరమివాభివర్షం
చిత్తే మమ స్ఫురతిసంయ మినాం వరస్య॥

82

అద్యాపి తస్మి తమనర్గలరశి జాలమ్
ఆవిష్కృతప్రథిత చంద్రమయూఖ లీలమ్
అన్తః ప్రవిష్ట భగవచ్చరణార్థవింద
నిష్కంధిగాంగజలపూర మివ స్మరామి॥

83

అద్యాపి తద్యతిపతేర్యదూరవిష్టమ్
ఉద్ద్యోతయన్నఖిల మంచతి మానసం మే॥
అస్తః ప్రవిష్ట భగవన్నుఖ చంద్రకాంతి
పూర్వోబహిః పరివహన్నివ మ్వహోసః॥ 84

తవ మందహాస విషయః ప్రబ్రవ ఏషోఽపి మ్వహోసఝరీమ్॥
సంపాదయేద్భుధానాం సహాసేతి యతీవ్ర విశ్వసిమి॥ 85

తవ మ్వహోసలహరీమధిక్పత్య మయాకృతః ప్రబవ్త్ ఓయమ్॥
మమ బుద్ధి విభవమఖిలం ప్రధయజ్ఞాన యేద మ్వహోస ఝరీమ్॥ 86

శ్రీనాదిభీతికరవంశమణీయమాన
గోవిందసూరి చరణాంబుజ రాజహంసః॥
కౌండిన్య వేంకటగురోః తనయో నృసింహః
శ్రీమందహాస లహరీమవవర్ణదేవమ్॥ 87

శ్రీరామచంద్ర తుష్ట్యై రామానుజమందహాసలహరీయమ్॥
కౌండిన్య వంశ జనుషా వ్యరచి విదా వీరవల్లి నరహరిణా॥ 88

యుగదహన గగనశరయుజి కల్యణ్తే శ్రీముఖాహ్వా యే చలతి॥
కన్యా క్షప్త చతుర్థ్యో బుధస్య వారే సమావదియమ్॥ 89

ఏతేన మ్వహోసస్తవేన రామానుజః కృపాసిన్యుః॥
వరవరమునిశ్చ భగవాన్ మయి ప్రకామం ప్రసీదతు ప్రమనాః॥ 90

ఇతి శ్రీరామానుజ మందహాసలహరీ

రామానుజనూత్తందా దిప్రభావః

యతీంద్ర పూజనం నిత్యం కుర్వన్నధృక్తితో వసేత్॥
పతన్ ప్రవన్న గాయత్రీం యతీంద్ర విషయాంశుభామ్॥ 1

తక్రై కంకర్య రత స్సమ్యక్ కాలం వ్యవసయన్ సదా॥
యతీంద్ర పూజనాత్పద్యో నరో విష్కల్మషో భవేత్॥ 2

తస్మాత్ ప్రవన్నగాయత్రీం భక్త్యా పతతి యఃపుమామ్॥
పవర్య పావ నిర్ముక్తః బ్రహ్మలోకే మహీయతే॥ 3

క్వాపి ప్రవన్నగాయత్ర్యాః పాఠకో దుగ్ధభో భువి
తస్మాత్ ప్రవన్నగాయత్ర్యాః పారాయణ మతంద్రితైః॥ 4

కర్తవ్యం వైష్ణవై ర్నిత్యం. యావజ్జీవం ముముక్షుభిః॥
శ్రీరంగార్చకృతాం దివ్యాం యతీంద్ర విషయాం శుభామ్॥ 5

ప్రతిపద్య మహాదివ్య రామానుజపదాంకితమ్॥
అష్టోత్తర శతైః పత్యైః సదా తాం సంహితాం పరామ్॥ 6

సర్వ ప్రారబ్ధ సంహర్త్రీం మోక్ష దానైక పేత్రిణామ్॥
వేదాంతసారాం మహతీం నిస్తులాం నిఖిలార్థదామ్॥ 7

ఏతాంప్రవన్న గాయత్రీం భక్త్యా పఠతి యః పుమాన్॥
సర్వపాప వినిర్ముక్తో యాతి విష్ణోః పరంపదమ్॥ 8

ఇరామానుశనూత్తనాద్దిత్తనియన్ కార్తై

ప్రాగ్జన్మాగ్నిత కర్మణోఽపహతయే వంశాఖ్య సత్సంతౌ
జాతస్యామృత దేశికస్య కనక శ్రీమత్పదాబ్జ ద్వయమ్॥
సుశ్లిష్టం కృతవానహం మమ శిరస్యభృద్ధిత్ గ భూషణం
యామ్యస్తాన నివాసినామృణమతః కింవా నివర్త్యం మయా॥ 1

సర్వాత్మాదరణీయ కృత్స్నసుమహానన్దా నిరర్థా ఇతి
జ్ఞాత్వా స్వీయవదాశ్రితేషు జయకృత్కీర్త్యతిశ్యాభృతః॥
రక్తాపాద యుగే మహాగుణవతా రంగామృతేనోదితాం
సద్వృత్తాం పఠితుం రుచిం కురు కలామన్తాది రూపాం మనః॥ 2

ఆదాయోక్తి తతీ స్వదీయ చరణాంభోజద్వయే సంతతం
సుస్పృగైః కృత దానకర్మభిరతిస్తుత్యాని నామాని తే॥
జీవాన్తర్మమ లక్ష్మణార్చ్య! కృపయా సిక్తాని నక్తం దివం
కుర్వాన్లక్ష్మిత భజ్జన ప్రభవితా విజ్ఞప్తిరేషా మమ॥ 3

శ్రీరంగామృత దేశికేన రచితాం శ్రీ లక్ష్మణార్చ్య స్తుతిం
తత్తత్కల్పాణా గుణాభివర్ధన లసద్వర్ణాం శ్రుతిం ద్రావిడిమ్॥
తద్గదా గణనా సమాన గణనైశ్చార్దూల విక్రీడిత
శ్లోకై ర్వా్య కురుతే ముదే సుమనసాం శ్రీశ్రీనివాసన్నుధిః॥ 4

శ్రీ భగవద్రామానుజస్తుతిః

అజ్ఞాన్తా య్య బలాఢ్య హృద్ధరిగుణ ప్రోత్సాహగాధారత
 శ్రీమత్కా రితనూభవాక్ష్మీ వినతిం ప్రాప్యోత్మ సత్తాజాషుః॥
 నానా తన్త్ర విదాం సునిశ్చయకృతే ప్రాప్తస్య యోగీశితుః
 పాదాబ్జం హృదవాప్య జీవితు మదో నామాని వక్ష్యామహే॥ 1

మాధ్వీ పూర్ణ సమాపుతోపవనక శ్రీరథ పృథ్వీపతేః
 అబ్జా క్ష్మీ హృదయేఽదధ త్కు మనుజా వ్హిత్యా కవిధ్వంసినః
 పాదే నిశ్చల భక్తి కన్య యమినాం పత్యస్సుశీలాదృతే
 చిత్తం మే న విగాహతేఽన్య దిహ నో జానే మహత్కారణమ్॥ 2

శ్రీమత్త్వాం హృదయాఽనతః కుజనిమద్బుస్సైస్సమంసంగతిం
 సన్త్యజ్యాఽనుపమాన శోభన గుణే శాస్త్రార్థ సంవేదినిః
 యోగీష్టే సహజార్థ వే కృతశుభప్రేమాభిధానార్దవత్
 సూరీణాం శుభపాదపద్మతలయోస్సంప్రాపణేనైవ మే॥ 3

మేదిన్యామవదార్థ భూతమపి మాంకృత్వైకమర్థం భృశం
 ప్రాచీనాన్యపి దుష్కృ తాన్యమతిజాన్య స్మూల్య భాష్యాదినాః
 శ్రీనేతా జగతాం నిదానమితి సువ్యక్తం వదన్ యోగిరాట్
 పాదౌ మచ్చిరసి న్యధాచ్చ పరమా న న్యూనతా కాపి మే॥ 4

అస్మత్ప్రాప్తధనం యతీడితి న సమ్మత్రాప్యత్మ దోషైర్యుతాః
 నిందేయుర్మనుజా యదిస్తుతిరియం తత్పద్గణ స్నేహినః॥
 తన్నామ ప్రచురాస్మదీయకవితా సజ్జస్య దోషాన్ బహూన్
 ద్రష్టుం భక్తిబలాత్కృతా స్తుతిరసౌ జాతేతి నైవ క్షమాః॥ 5

శబ్దార్థౌ మిళితౌ నిబధ్య కవిభిః ప్రేమ్నా విముగ్ధాత్మభిః
 స్తుత్యం లక్ష్మణదేశికం పరిగదగ్గాదా స్వభక్తేన మే॥
 పాపిష్ఠేన హృదా తదియ సుమహాకీర్తిం ప్రవక్తుర్మమ
 ప్రజ్ఞాయా రహితత్వతోఽహమధునా జాతో మహోత్సాహవాన్॥ 6

వాచాతీత మహాగుణస్య మదకృద్ధర్త శ్రయోబ్జక్ష్మీనః
 కూరేశస్య వదాశ్రయా దను మహా పాపాఘ విధ్వంసినః॥
 శ్రీరామానుజ దేశికస్య సుగుణానుక్త్వా కుమార్గానితః
 సద్యస్సన్తరితుం న కోపిహిమమాయా సోదరి దృశ్యతే॥ 7

త్రాయస్వేతి మవత్పు బాణరచితం క్షన్తారమాణో హరిం
స్తోతా శ్రియతి రాట్రమస్తవిపదస్సంరక్షకో మే నిధిః॥ 22

అవద్రక్షక మక్షయం ధనమితిస్ని ధైర్వృశం సజ్జనైః
నిక్షిప్తం హృదయే సదా యతివతిం భూమావసాద్యశ్యవాన్,
కర్మామస్య హి వజ్రకే మనసి నిక్షిప్య త్రిస్తవ్యం స్తవం
కుర్వేహం తదిదం తదీయ యశస్కామ్యస్య కింవా భవేత్॥ 23

సంప్రాప్తాదతి హేర కర్మ నివహ ధైహివ్యనే కేవ్యపి
స్థిత్యాఽస్మాదవసానవాన్ సమభవం కాలాననాదీన్ బహూన్,
అద్యాఽఽఽలోక్య సమున్నతోఽన్యతతవశ్యంసన్మతస్యా సతః
భూమావస్తమి తత్వ కార్యమలవిజ్ఞానం యతీశాంబుదమ్॥ 24

అంభోద ప్రతిమాను కమ్ప యతిరాడబ్ధ్యం శుకాభ్యన్తరే
కోవా వేద భవత్కృపోన్మతిమహం దుఃఖస్య ముఖ్యాశ్రయః॥
మామాగత్య భవాన్ శ్రితోఽధ భవత శ్రీమద్గుణాహృత్మనః
సన్త్రాణ ప్రసణా భజన్తి నితరాం మద్భోగ్య తాం సంప్రతి॥ 25

అశా వ్యాప్త యశస్తతిర యతివతిం మత్కర్మ సంజ్ఞం స్థిరం
దోషం ప్రాప్య విరాజమానమధికోదారం శ్రితా స్సృధవః
యద్దోషేణ యుతా యదుద్భవజాపో యద్వృత్తి యుక్తాః స్థితాః
తద్దోషోద్భవ వృత్తయః ప్రియకరా దాస్యే నియుజ్జన్తి నః॥ 26

అక్షయ్యాగ్రహణేఽపి భాసురతరా ధ్వానేఽపి వృద్ధ్యాశ్రయాత్
ఔదార్యాత్తవ మానసం మమ భవాన్ సంప్రాప్తవాన్ పాపినః॥
శుద్ధ ప్రో జ్ఞ్వల తావకీన యశసో దోషం విదద్యా దిదం
మత్స్వే వం హి విముహ్యతి ప్రశిథిలం యోగిన్ మమైకం మనః॥ 27

చిత్రే దోషజాషం వినాశి తవతః కంసం విశుద్ధాత్మనః
మన్నాథస్య మనోజ్ఞ మార్దవ లస ప్రీ పాదనీహవతేః॥
పాదత్యాగ్య సతాం సుదుర్గభ యతిశ్చాభద్యుణౌ ఘన్వినా
మద్వాక్ స్తోతి న ముగ్ధమద్య కుశలం కిన్నామ యాతం మమ॥ 28

సన్తాస్యత్కరుణాఽద్య కిన్ను భవితా రమ్యాకృతి శ్రీపురీ
నేతుగ్గీతి మయశ్రుతి ద్రమిడ వాగ్జాతం స్వభక్తాగృహే॥
నిశ్చేవుర్యతినాయకస్య సుగుణాన్ సమ్యగ్విదాం సంహతీః
అస్మాకీన విలోచనాస్య వికలం దృష్ట్వా ఽధిగన్తుం సుఖమ్॥ 29

ప్రాప్తానన్దద ముక్తిభిః కిముదితై ర్నిన్న క్లృదుఃఖద్రదైః
నైకైర్వానరకైః కి మస్తి భువనే నిత్యే ప్రవాహత్మనాః
ష్టేయోఽనేక చిదీశ్వరో హరిరితి స్ఫిగ్ధో బ్రువన్నిర్ములః
శ్రీరామావరణస్వదాస్య కరణే సక్తాశయం మాం వ్యథాత్॥ 30

కాలాన్ వత్సరమాస ఘన విధయా జాతాన్మహాన్ హే మనః
సంఘీభూత బహుధ్రువకార జనిషు ప్రాప్త ప్రవేశ వయమ్
అద్యాఽతర్కితమేవ దృశ్య భుజవన్నాథస్య హస్తేశిః
పాదద్వద్వ్యతలే నివిష్టహృదయం రామానుజం సంశ్రితాః॥ 31

యోగ్యోత్కర్ష శుభక్షమా బలయశ స్పిద్ధిశ్రియః ప్రాప్నుయూః
దుష్టశుద్ర కలిప్రవీడిత మహిమాగత్య కారుణ్యతః॥
ఉద్బుత్వాఽవనకారిణం వరతపో యుక్తం మదిష్టప్రదం
శ్రీరామానుజదేశికం శ్రితవతో భట్టార్య సూక్తి క్రమాత్॥ 32

వత్రాలంకృత వంకజాత తనయానాథస్య హస్తాశ్రిత
శ్రీవక్రాయుధహేలి నన్దక గదా శ్రీశార్ఙ్గ శబ్దోత్తమాః॥
ఏతత్క్షణి తలావనాయ ధరణీ భాగే జగద్రక్షక
శ్రీరామానుజ దేశికేష్ట విధయాఽ జాయంత ధన్యాత్మకాః॥ 33

క్షోణీం సంవరిభావ్య హింసనకరం నీచం కలం దుర్భలీ
కృత్వాఽప్యుజ్జ్వలీతం నయాతి యమునా భ్రాతుః పురేష్టాపితమ్
మత్పాపాఘ విలేఖ పుస్తకభరం సప్తహ్య హృచ్చుశం
తేజిష్టత్వమవావలక్షణవసన్శ్లాఘ్య గుణానాం తతిః॥ 34

నాన్యం దేవమహం భజే న చ నరా వద్దేవమతోన్వక్తరః
స్తామ్యుర్వాం స్పృహణీయ రణ నగరీత్యుక్తై విముగ్ధాత్మనః॥
శ్రీరామావరణస్య పద్మ చరణౌ నో విస్మరామ్యశ్చేతౌ
క్రూరం పాపమతోద్య ఏడయతు మాం కేన ప్రకారేణ వా॥ 35

సామర్థ్యాశ్చుతచక్రకోభితకరే సర్వాత్మనాథే తదా
వేదామ్యోనిధి మగ్నుమర్దమతులం దృష్ట్వాపదేష్టర్యపి
భూమిప్యాన్ భవదుఃఖ సిన్ధు పతితాన్స్కన్ధో దితార్జైస్త్వయం
సంబోధ్యానుసరద్గుణస్య యమినాం పత్యస్స్వభావోహ్యయమ్॥ 36

క్షోణివ్యాప్త యశః ప్రకాశ భగవద్రామాయణాఖ్యానవ
జ్ఞేమామ్యోనిధి వాస భూమి యతిరాట్కర్తృం స్తుతింకుర్వతామ్

స్నేహానాం శుభగర్భవద్భవదయోస్సక్తాశ్చ యాస్సాధవః
మచ్ఛేషత్వవిలోక నోదిత ముదో మాం తస్య దాసం వ్యధుః॥ 37

త్యద్ధాన్యం విరచయ్య తావక జనానక్తం త్వమద్యా కృథాః
మాం వ్యర్థం విషయాతిసక్త మనసం పూర్వం కిమర్థం వ్యథాః॥
భాగ్యోత్కృష్టవచస్సదే డ్య యతిరాబ్ కారుణ్య రీతిర్నితే
దుర్జ్ఞే యైవ విలోకనే వదతు మే సూక్ష్మాద్ధ మేతం భవాన్॥ 38

సంవత్సుత్ర మహికళిత విషయ వ్యామోహసన్నాత్మనా
మస్మాకం హృదయాఽన్య పూరుష కృతా రక్షాఽనుకుర్యా త్క్రిము
అజ్ఞానాన్విత తీవ్రదుఃఖ నివయం ప్రాప్య స్వకీయధృవ
శ్రీమత్కీర్తి మతిం ప్రదాయవిహితా రక్షా యతిశ్చా భృతా॥ 39

క్షమాభ్యర్థిత ముక్తిరర్థ నివహో ధర్మస్వత స్సుష్టవః
కామశ్చ త్యముకాన్ గృణన్తి చతురస్తత్రాపికామోహరౌ॥
శ్రేష్ఠస్వస్య హి వృద్ధి హేతవ ఇమే ధర్మాద్ధ మోక్షా ఇతి
ప్రావోచద్భులి వైరిశిలయతిరాడస్మిన్ జగత్వాస్తరే॥ 40

మేదిన్యాం ప్రతియోని జన్మబహుళం ప్రాప్యాస్మదీయే ప్రభౌ
శ్రీనే తర్యపి చక్షుషోః విషయతాం ప్రాప్తే క్షమా నేషితుమ్॥
లోక స్థాస్సకలాధవే యతివతావాగత్యజాతే క్షితౌ
దుప్రా పాం ధిషణామవాప్య భగవద్దాసాస్తదైవా భవన్॥ 41

ఆర్థద్యౌషణ సుష్టరీ స్తనలగ త్రేమప్రకర్షోల్లత
న్నశ్యన్నామక జీవమేత్య ధృతవానద్యా భి కన్యావతిః॥
సర్వాత్మాధివత్తిర్ని రక్షణగరీనేతేతి జల్పన్ సుధిః
నిర్దుష్టో యతిరాట్స్వ భావ కృపయా సంపూర్ణయా సంయుతః॥ 42

స్యాతాం భూతిమతీ వచో విరచనో ద్యోగే సుధా సంభవేత్
వాచాయామవిలంఘ్య పాప నివహోధావేత్సమూలక్షయమ్॥
భూ స్థావః ప్రవదామ్య హం వృషిరిపుష్టేయః కలిధ్వంసక
శ్రీమాహాత్మ్య సమేధితో యతికుల త్రాతేతి సజ్జల్పత॥ 43

సూక్త్యా పూర్ణ విలక్షణ త్రివిధ తారమ్యం వచో ద్రావిడం
వేదానాం చ చతుష్టయం నిరవధీన్ ధర్మస్య మార్గానపి॥
సర్వాన్ జ్ఞాతవతోవ్యసజ్జ్య గుణవత్స త్కీర్త్య యోగీశితుః
నామాన్యా దరతో వదన్తి నకుగా ఇచ్చున్తికోర్ధస్త్వతిః॥ 44

న ప్రాప్యంకిమపి త్వదీయ చరణాదవ్య న్నతత్రావతే
 కీర్జితాధనమవ్యదస్తి చరణాత్తస్మా దృతేఽర్థం త్వమమ్,
 ఇత్థం జ్ఞాతవతాం మమాపి చ భవద్ధానప్రయుక్తార్థవం
 నో వాచా విదితుం శ్చమం. యతివతే తత్వే నిరూప్యే సతి॥ 45

ఉక్త్యేకార్థక షణ్మత ప్రమథనాయోర్వితలే మామనా
 కారే త్త్ర మిడ భాషయా విరచితాం ప్రత్యక్ష యన్తంశ్రుతిమ్,
 అజ్ఞాప్యాపి మమార్థ నిర్ణయకృతే ప్రాప్తం మనో మామకమ్
 సర్వాశా ప్రవిసృత్యరామితగుణం ప్రాప్తాయతిశం వయమ్॥ 46

సంప్రాప్యః పరమః పతిస్త్రీ జగతాం శ్రీరత్న పృథ్వీ డితి
 షోణ్యాం ధర్మముదీరయన్ పరిబృథో రామానుజో మత్కృతమ్,
 పాపాఘం వినివార్య రాత్రిదివసాభేదేన మన్నాన సే
 పూర్ణో నిష్ప్రతిమాం స్థితిం సమకరోన్నాతస్సమః కోఽపి మే॥ 47

నీచత్వస్య మమోపమా విరహేణ స్తవ త్కానుకమ్పాం వినా
 నాన్యద్రక్షకమస్తి తావక కృపా పాత్రం తదేవాభవత్,
 నిర్దోషస్తవనీయవైభవ యతిషోణీశ్వరేతః పరం
 వ్యర్థం నా విరహే నిదానమిహ కిం సిద్ధే సలేఽపి ద్వయోః॥ 48

ఋజ్వీ ధర్మస్ఫుతిర్బుధావ వితథా వడ్డర్బుని నాశగా
 నష్టో దుష్టకలిర్మనోజ్ఞ జలరుణ్మా ధావగా ఇద్దుపః॥
 శ్రీరత్నస్య విభోః పదే స్వశిరసి న్యస్య స్వయం తద్వృతే
 శ్రీమత్సంయము సార్వభౌమ ఇహ భూభాగేఽవతీర్ణే సతి॥ 49

భాసేతే మహతాం మనస్సు విమత సాన్తేషు భిత్వాస్పదం
 సజ్చారం కురుతస్సమృద్ధ బలవద్దోషాఢ్య మద్భుగ్గిరామ్,
 ఛన్దస్సన్తతిమాత్మభూషణతయా సందద్భృతుర్వావక
 ప్రాచీనాగ్ర్య గుణస్య లక్ష్మణమునేః పాదౌ యతిశ్శాభృతః॥ 50

పాదాలమ్బన మత్తపాండవకృతే యుద్ధే కురూణాం తదా
 శత్రువేదకృతే రథం హయయుతం దీర్ఘం నయన్తం పతిమ్,
 సర్వం జ్ఞాతవతాం తమాశ్రితవతాం భోగ్యస్య యోగీశితుః
 భూమావేత్య జనిర్మమావనకృతే నాన్వార్థమాలోచనమ్॥ 51

అద్రాక్షిత్సమయాన్ పదాహితభయా స్తేన్యర్యథా గామిమాం
సర్వాం ఛాదితవాన్ స్వకీయ యశసా మయ్యేత్యదుష్టే స్వయమ్!
దుష్పాపాన్యవధీ న్నిహత్య విలసత్పాదద్వయే నేశితుః
శ్రీరఙ్గస్య సమాయుజద్యతిపతేశ్చర్యా విచిత్రా ఇమాః॥

52

అశ్చర్యాస్పదమార్జవైకనిలయో రామానుజార్యో మమ
త్రాణాయాఽఽగత కల్పకో బుధజనైః కామ్య స్వశీలోజ్జ్వలః!
దుష్టే యామిత వేతనాబహువిధా లోకాస్సమస్తా హరేః
శేషా ఇత్యభిరూపమర్థమిహ భువ్యాగత్య చాస్థావయత్॥

53

యుక్తిస్థాపిత దుర్మతాని విలయం యాతాని సర్వేశ్వరం
సర్వత్ర ప్రతిపాదయప్రతికులం సంప్రాప గర్వం భృశమ్!
రమ్యశ్రీ కురుకావదాస్య సుదృఢే ఘ్నార్థ ప్రదద్రామిడ
త్రయ్య వ శ్రియమాప్తశీల యతిరాణ్మా మాత్యమీష్యావనా॥

54

వశ్య చ్చిత్ర హృదాప్తసౌరభవన శ్రీరమ్య రథే శితుః
భక్తశ్లామన భాజనం యతివతిం విస్సంఖ్యతామీయుషామ్!
వేదానాం స్వరశాలినాం భువి సుఖావాసప్రదా మ్మౌఢరం
ప్రీత్యా పూజన కృత్కలం భవతి న స్సౌమిత్వ శీలం కులమ్॥

55

ప్రాప్తశత్ర కులాన్ నృపాన్ పరశునా త్రిస్సప్తకృత్వో భృశం
ఘ్నంతం తీక్ష్ణతరేణ రామమనిశం స్తోతుర్విశుద్ధాత్మనః!
క్షోణీవాప్త యశస్తతే ర్యతివతేః పాదాశ్రయానన్తరం
వాఛామేన పరం వదే న్మమ మనో నేతశ్చికి జ్ఞేత్సమరే త్॥

56

అన్యత్రాప్యముపేక్ష్యరఙ్గ కమితుర్భౌగ్యాక్షి దాస్యే రతాన్
బన్ధనాత్మన ఆవరన్తమఖిలశ్రేష్ఠం ప్రవన్నేడితమ్!
శ్రీమల్లిక్షణ యోగివన్యమిహ భూభాగే ప్రవన్నస్మృహం
తత్రాప్తై రను నాన్యదేకమపిచాక్షానం సమాలోకయే॥

57

అజ్ఞై ర్వేదశిరోఽర్థ ఏష ఇతహి జ్ఞాత్వా పరంబ్రహ్మ తత్
వ్యాప్యతం నిఖిలాదితి శ్రుతి గిరా చోక్త్యా తదన్యే చితః!
తద్గుహీతి విహాయ కాయమథ తే సంప్రాప్నువన్త్యే కతాం
తేనైవేతి తదుక్తమర్థమజయ ద్వాదేయతీట్యత్యధిః॥

58

అర్జివాస్త దిశాన్వకం కవితమస్యావృత్యసంజ్యమృతే
కాలే లక్ష్మణసూరిరుత్తమ చతుర్వేదత్విషా తత్తమః॥
సప్రాప్యే ద్యది సర్వ చేతన పతిర్నారాయణ స్స్యాదితి
జ్ఞాతుం నైవ హి శక్నువన్తి మనుజా ధ్యాత్వా ప్రకారిత్వతః॥ 59

జ్ఞాతవ్యార్థ యథార్థధీకనివహే సర్వత్ర కార్యాత్మజ
ప్రాక్తద్రామిడ వేదగన్ధి సుఖకృద్ధీత్యాద్య ధామన్యసి॥
వద్మాశ్శిష్ట సుహృద్ధరిశ్రితగృహేష్వ స్థ్యా ప్రవిశ్య స్థితః
దాతా దివ్య గుణోజ్జ్వలో యతిపతిర్మద్యంశ సత్సద్భవః॥ 60

సంవృద్ధోద్గతి విస్తృతైః ఖరదృఢై ర్దుష్కర్మభిన్నంసృతౌ
దుర్గత్యాం వినిమగ్నమేత్య కృవయా దానం విధాయాపి మామ్॥
కృప్ర ప్రాప్య మునీంద్ర సేవ్య సుతపోమత్స్వామి యోగీశితః
సందిప్తాస్సుగుణాస్తతశ్చ వితతా భూః ప్రాప చిత్రం శుభమ్॥ 61

ఆసే దుష్కృత పుణ్య రూపముభయం పాశం విముచ్ఛాధునా
దుఃఖం నాల్పమపి వ్రజామ్యహమితో మత్స్వామి యోగీశితః॥
సుశ్లిష్టాశీల పూజ్య భోగ్య వరణా యోగన్వభావా సతాం
అల్పేనావ్యనుకూలతా విధుర సత్ స్తోత్రార్య పాదాశ్రయాత్॥ 62

దన్తి స్తోఽను సరేద్యశాం ప్రణయతో యద్యత్తథా తావక
శ్రీమత్సద్గుణ పాదయోరనుస్మృతిం కుర్యాం యథాహం తథా॥
సంసిద్ధిం దిశ బాహ్యవణ్మితవనాను సూత్ర దుర్బు ద్ధయః
భగ్నయానియథా తథేత్య వశయద్బుద్ధాన్ యతీడ్ధీనిధిః॥ 63

గానోద్వాసి శతారి రమ్య ఫణితేర్గానోద్ధితానస్తథౌ
ప్రచోతన్మధురూపతః ప్రదిత తేమద్యోగి రాజద్విపః॥
సత్యోదజ్జేతమాన్య వేద సుమహాదణ్డం ప్రగృహ్య షీతౌ
అభ్యే త్య ప్రహణోన్ముఖః కుకథకా జాతా భవప్రీర్గతా॥ 64

శ్రీర్నస్తాఽఽఽ దికువాదినాం శ్రుతివిదాం దైన్యం గతం సర్వదా
భూః ప్రాప్తాఽఽఽ తిశయం గతశ్చ విశయస్తత్త్వార్థ శాస్త్రావరే॥
దోషా దుర్గుణి నాం గతాశ్చ విలయం సర్వే మమ స్వామినా
శ్రీరామానుజ దేశికేన సుధియా కారుణ్యతో దత్తయా॥ 65

ప్రాప్య జ్ఞాన విపాక రూప వరమప్రేమాఽనుఘస్రం త్వరాం
సంప్రాప్యే సముపేయుషాం భగవతో మోక్షస్య విశ్రాణనమ్॥

క్రూరాంహః పదమన్మ నో దురిత హృద్రామానుజార్యస్య త
ద్వానం స్వం భజతాం స్వకీయకరుణాం దత్వా వరం సాధనమ్॥ 66

పాదైకాశ్రయ ధర్మనష్టన కృతే పూర్వం శతం కౌరవాన్
నాశం ప్రాపితవాన్ హరిస్సమస్పృహత్ స్వాత్మాన మాసేవితుమ్।
ఖానీ మాని న సౌఖ్యదాని వ ఇతి వ్యాహృత్య యోగీబ్ తదా
రక్షాం కల్పితవాన్ న చేత్తనుభృతాం కోఽన్యో భవేద్రక్షకః॥ 67

కోవా మే సదృశోఽ ధునా నిగదనే పార్థస్య దివ్యే రథే
గీతాయాం స్వరసం శుభార్థముదితం కృష్ణేన త్ఖిన్ సుప్రమ్।
భూమౌ భాషితవస్తమానతవతాం రామానుజార్యం సతాం
ధ్యాత్వా సద్గుణ సత్తతౌ ప్రవణతాం యాతం మమాత్మా చ హృత్॥ 68

ప్రాక్వాన్వీనేన సహఖిలాని కరణా న్యాప్త్వా విశీర్ణాత్మతాం
నాశం ప్రాప్య విలీనతాముపయయుర్మూల ప్రకృత్యాం తదా।
దృష్ట్వా తాని దదౌ తు మే న కృపయారక్షీ దదౌ స్వం పదం
తద్దత్వా స్యయమేత్య మజ్జనయితా యోగీ ర్షధా రాఽ ద్య మామ్॥ 69

మాం హీనం సమవేక్ష్య వృత్తమపి మే దృష్ట్వా ప్య సశ్చ్యేర్గుణై
ర్ముష్టం త్వాం చ నిరీక్ష సే యది కృపా సన్ధానమేవోచితమ్।
నో చేన్మయ్యవలోక్యతే యది పునః కల్పిద్గుణస్సంభవేత్
వశ్యయుః కిమితి త్వద్బద్ధకరుణాం యోగీష్ట తే జ్ఞ్వా శ్రితాః॥ 70

చిత్తం లగ్నమభూత్త్వదీయ పదయోస్సుశ్చిష్టయోర్మామకం
తత్పజ్కైరుహపాదయోస్సమధికా ప్రీతి స్తస్యభూ న్మా మికా।
వృత్తిస్త్వద్గుణ మాత్ర వర్యవసీతా పూర్వం కృతం దుష్కృతం
త్వ త్కార్యేణ వినాశితం యతిపతే మన్నాథ దాతర్మహన్॥ 71

ప్రాప్యన్నీచమతస్థితాన్ కలహినశ్చుద్ధాం శ్రుతే ర్వర్తనీం
భూమౌ స్థాపితవానితి స్వహృదయే ధ్యాత్వా కృత ప్రేమభిః।
ప్రేషన్లాసక మురుస్తవైర్భహుగుణై స్సార్థం సుగణ్యం వ్యధాత్
మాం రామానుజ దేశికో నిరవధి స్వోదారతాం ఖ్యావయన్॥ 72

ఔదార్యా త్ప్రే మహాకృపా విభవతశ్చైత్యాత్పు థాం శోస్సమాత్
ఏతద్భూతలవాసినాం శరణతాం ప్రాప్తస్య దాతుస్స్వయమ్।
సత్యజేమ ధియో యతిషీతిపతేర్ద్యాత్మత్వ దార్ద్ర్యం వినా
భిన్నానస్థితిరస్తికాచిదపి మే సమ్యగ్విచారే సతి॥ 73

నో జానన్తి యథార్థ నైగమవచో రీతిం త్వతి శ్రీవతిః
తీక్షణగ్రీణ సుదర్శనేన కురుతే చేదం సుదుష్టాత్మనామ్,
జీమూతోవమదాత్పభావ మహితో రాజద్గుణో మత్పతిః
యోగీటచ్చుభవేద రీతి గరితాన్ వృక్షే తదైకోక్తితః॥

74

యత్యేదార తటేషు శఖ్యనివహ సూతే సుముక్తానలం
తస్మిరన్లవతౌ కరేఽ రిజలజౌ ధృత్వా సమక్షం మమ,
సత్యం త్వాం న పరిత్యజామ్యహమితి స్థాతర్యపి త్వద్గుణాః
వ్యాకర్షన్తి పరం సమేత్య యతిరాదావృత్య మాం చ ప్రితాః॥

75

స్థాస్సు ప్రోక్ష్యలక్ష్మీర్తి దీర్ఘ సరసే యుగ్వేఙ్కట శ్రీగిరిః
వైకుంఠాభిధ లోకరాట్పుతవయః పాథో నిధిశ్చాపి తే,
ఆనన్దం హి కీయన్తమావహతి తే సుఖ్యై భోగ్యే వదే
తన్నే దత్త ఇమే దదస్య యమినాం నేతః పుమర్హౌత్త మే॥

76

ప్రాగశ్రాణితసత్కపామవితరన్పుత్యా విరుద్ధం మతం
నిస్సంక్ష్యం బహుభిస్తదాగమభ వైరన్తై ర్నిరస్య న్మహేమ్,
వ్యాప్నోద్య సృకలామిమాం స్వయశసా పాపాని మే మూలతః
ప్రావృత్తస్య వదాస్య లక్షణమునేః కిం వా హృది స్యాదితః॥

77

స్వాన్తే మే ప్రసభం ప్రవిశ్య విలయం నీత్వా తదన్తస్థమ
ప్యాత్మస్తే యమమేయయత్న నిచయైర్మాం వంచయిత్వా భృశమ్,
త్వయ్య స్యామవనౌ వినీయ కృతవత్యజ్ఞావతేః కింకరం
చిత్తే మే న లగన్తి కేచన యతీదన్యే మృషార్థా స్తతః॥

78

మిథ్యా వాది కుద్వష్టి బాహ్య గదితానర్థా నిరస్య క్షీతా
వస్యాం సత్య సురక్షకే యతివతౌ రక్షా ప్రతిక్షే ప్రితే,
అస్మద్రక్షణశక్తమన్య దిహ కిందైవం భవేదిత్యతి
క్లాన్తాస్సత్య మతిం విహాయ హి వృథా సంశరతే భూమిగాః॥

79

సత్యంస్తుత్య యతీన్ద్ర దీవ్యదభిధాం స్వేచ్ఛాముపాయ త్వతో
రీతిం ప్రత్యయశాలినామవిరతం ధ్యాయన్తి యే సాధవః,
తేషామేవ సమన్త దేశ సమయాఽవస్థాసు దాస్య క్రియాం
వాక్చిత్తవయవైః కరోమి నిఖిలాం విశ్లేషగన్ధం వినా॥

80

అన్యార్థాభిరుచిం వినా తవ వదద్య వైవేక భక్త్యాశ్రయ
ప్రావణ్యేన వినా ప్రితస్య మమ చ శ్రీరన్ల పృథ్వీవతేః॥

విచ్చేదేన వినాఁరుణాక్షి యుగళం సప్తత్వాన్ సంప్రతి
శ్రియోగిష్ట విచారణే న హి తవశ్రీమద్దయాయాస్పద్యక్॥ 81

విజ్ఞానం సదసద్వివేచన చణం న ప్రాప్య దుష్కర్మభిః
సత్తాశూన్య మతిం ప్రవద్య విషయే సంభ్రామ్యమాణం సదా।
మామేక క్షణ ఏవ సంవిరచయన్ దృష్టాంత హీన శ్రుతిం
స్థితాః కీ దృశ పుణ్యవాన్ స్ఫుట యశా రామానుజస్తవ్యుదః॥ 82

శాస్త్ర్యా దీన్ సుగుణానవాప్య పరమం ధర్మం ప్రవత్త్వా హ్వ యం
కృత్వా మోక్షమియామ ముఖ్యమితి భూవాస్త ప్రధాశాలినామ్।
గోష్ఠీస్థా న భవామి తేఽక్షి యుగసన్నుక్తిం భజేయం సుఖాత్
ఏషాఽ బ్ధాధిక దాతృతా తవ యతీడేతద్భవాన్ వశ్యతు॥ 83

అద్రాక్షం మమ శేషిణం యతివతిం దృష్టే చ తద్దాసతాం
ప్రాప్తానాం స్పృహణీయ పాదయుగళే దాసత్వ మాపం మమ।
ప్రాప్యం ప్రత్నకరోరపాపమపి బం తత్పద్మజౌహంబుధిం
ప్రిత్యే తోన్య పుమర్థ రాభకధనే సీమా న సప్తశ్య తే॥ 84

స్వాధీన శ్రుతి హృద్గతార్థమధిక జ్యోతిస్తదగ్రే స్థితం
స్వామితి ప్రతివత్తు మక్షమతయా సంభ్రామ్యమాణాత్మనామ్।
అజ్ఞాన క్షతి కృద్యతిక్షితివతే స్సం సేవకానాం సతాం
పాదాన్యన్నమ రక్షకం న హి భవేద్యత్కి జ్ఞే దప్యాత్మనః॥ 85

ప్రాప్యకుద్రనరాం స్తదాప్తి మజహన్ తానేవ బన్ధాన్ స్మరన్
భ్రామం భ్రామమపి ప్రధాన్య శిధిలో నస్యా మితోఽనస్తరమ్।
సర్వార్థ ప్రతిపాదిశాస్త్ర నిపుణైః స్తుత్యం యతిశ్శాపతిమ్
ధ్యాయత్వాస్తవ జాషో హి యేపి సతతం నశ్చేషిణ స్తే బుధాః॥ 86

విజ్ఞేఽజ్ఞేస్తవతో ర్ద్వ యోరపి గుణౌచిత్వాన్తి జశ్రీగుణ
స్తోమా వేదక శబ్దవాసనిశమిత్వ త్కృష్టదీభిస్సదా।
విజ్ఞేయోజ్జ్వల కీర్తియోగివతినా వేదాన్ విదిత్వా ఽవనా
దత్తాంశ్లాప్య మతిం నరా నభజతః కామం కలిర్పాధతే॥ 87

సారాధిక్య సుకాలి వర్గక మహాక్షేత్రోల్లసప్రీపురీ
నేతుశ్శాస్త్రకృతోఽనుభూయచక లేర్ద్వ న్యాధ్య గాధారిపో॥
సంపూర్ణ స్వమనస్తతోఽధిక బల స్సంహో యతీ డ్యేదవి
త్కుఞ్చాన్యాఖ్యత రక్షవస్త్యహభువీత్యద్దాయదైత్తత్సవే॥ 88

స్తోతుం దుశ్శుకశీల లక్ష్మణమునే జ్ఞాత్వా త్వదీయాన్ గుణాన్
స్తోతా స్యాం యదిదోషకృత్తదకృతో త్వత్పద్మణానాం మహాన్,
ఉత్కర్షో భవితేతి మయ్యతితరాం తూష్ణం ప్రితే మన్మనః
స్తుత్యాహీనమనదృవేత్త్వ మిహ కింస్మరేతి భీతోఽన్యహమ్॥ 89

న ధ్యాయన్తి భవావహం పతిమిహ ఙ్గోణీ తలే కిఙ్కరం
మాం కర్తుం స్వయమాగతం యతివతిం తస్మిన్న బద్ధున్త్యసః
కావ్యం తత్రప్రిత నృతాం వరణయోః కుర్వన్తిన్ మాలికాః
పాష్పిమజ్జతరా నిమజ్జ్య మనుజాః క్లిశ్యన్త్యహో జన్మను॥ 90

అజ్ఞానాధిక శైవతంత్రకథక ప్రోక్తా లనదర్శా భద
ధ్వన్తాధిక్య కృతావసాన జగతీ మోహస్థ కారక్షతేః
స్వీ యోద్వాసి కృపాం ప్రదాయ నకలక్షేత్రజ్ఞ రాద్రఙ్గరాట్
ఇత్యేవంవిధమర్థమవ్యకథయద్యోగి మహాపుణ్యవాన్॥ 91

పుణ్యం న వ్రతమాచరం తవ వదప్రాప్త్యైక హేతుం భృశం
దుష్ప్రపం శ్రవణం చ నావదమృజా శ్లోతప్రబన్ధ ప్రజైః
దుర్వి జ్ఞేయ సుకీర్తిమాన్ యతివతే త్వం మేఽద్య చక్షుర్బుధో
రస్తః ప్రాప్య సుగోచరస్థిత ఇహ బ్రూయాద్భవాన్ కారణమ్॥ 92

కష్టార్థాన్ నిగమార్థ ఇత్యభిదధద్భుస్తైః కృతం భ్రామకం
వాక్యం ప్రాప్య మహోపకృత్కీల మహాపాపం సమూలం మమ,
దృష్టైత్యన్యకృపాఖ్య తైత్త్వవదసిం కృత్వా వికోశం భృశం
చిత్వోత్పాదితవాన్ యధార్థ సుతపా రామానుజార్యా హ్వయః॥ 93

దత్రేన్యాస తపోఽనుయచ్ఛతి వరాం ప్రాప్యోచితాం సంవదం
భక్త్యాఖ్యామవినాశ్య జన్మభవ దక్రూరాఘమవ్యన్యతి,
స్వీ యానామనఘా దదాతి చ వరం ధామేతి యోగీ ధీవం
కీఞ్చిత్పద్మణ భిన్న మాదృతి యుతః ప్రేమ్ణా న భోజ్యమహమ్॥ 94

ష్టిత్వానన్యకలాత్మనామపి కృషీ రుజ్జీవనార్థః వరం
కృత్వోత్కృష్టగతిం భృశం ప్రవిదధత్రేషాం చ సర్వేశ్వరః
నిస్సేహోఽహిభవే ద్యధాఖిలచితాం ముక్తిం ప్రదాన్యం స్తథా
వ్యోమ్నో భువ్యవతీర్య మే యతివతి స్తేనే చతస్రశ్రుతిః॥ 95

ప్రోద్యద్భుజగతప్రదుష్కృ తవశాదప్రాప్య ధర్మేగ్రియే
విశ్వాసం ప్రబలం కుగంధ పీఠిత ప్రాయస్య దేహస్య హి

అశై ధిల్య గతే భవేమ చరతో భూత్వా నివత్యాపి మే
సన్త్యేకస్య సురక్షకా యతివతిం మత్స్యామినం గుంత్రితాః॥ 96

మత్రాప్యాం న్తు వినా మదాశ్రితగుణ స్తోత్ర స్వభావా నహి
జ్ఞాత్యే తి స్వ మవాప్య దాస్య కరణే సక్తస్వభావాత్మనామ్।
సుశ్లిష్టాబ్జ వదా నవాప్య సతతం దాస్యం విధాతుం వ్యథాత్
శ్రీమల్లిక్షణ దేశిక స్వ కృపయా మామద్య సత్తాశ్రయమ్॥ 97

మద్రామానుజ దేశికశ్చరణమిత్యక్తౌ శుభాయాం దివి
స్య స్యే ద్వా స్వ పదే ప్రితే పి నిరయే నిశ్చిన్య వా తావయేత్।
తే చోభేవ్యనుగచ్ఛ దాదిరహిత భ్రామ్య జ్ఞానో స్థావయేత్
నో చేతస్య వశే త్యజేన్న శిధిరీ భూయా మనో మధతేః॥ 98

తర్కస్థాపిత దుర్మతాః శవణకాబుద్ధాః పిశాచోపమాః
శైవా దీర్ఘ జటేశ సూక్తి నిపుణా శ్శూన్యార్థ వాదస్తథా।
అగ్నే కృత్య చతుశ్శుతీః కుమతయోసివాశ్చ నాశంగతాః
సంప్రాప్తే సతి రమ్య కల్పకతరౌ రామానుజే భూతలమ్॥ 99

ప్రాప్తో మద్భుదయాఖ్య రమ్యమధువస్త్యత్పాదపద్మైరుహ
ప్రోద్యత్సద్గుణశుద్ధ మాశీకరసం పీత్వైక వస్తుం త్వయి।
దాతవ్యం హి తదేవ లక్షణమునే నైతద్వివాచిన్యత్ శమం
భోక్తుం కిచ్చే దతః వరం తదితరత్నందర్శ్య నో మోహయేః॥ 100

వ్యామోహావహ పుణ్య పావకవటైః పాశైః పినద్దం తతో
మామజ్ఞం వరమోహయజ్ఞ నిగతం దుఃఖం వ్యపాహ్యవితుమ్।
కుర్వన్ ప్రేమ యతీశ్వరేతి వచనం నిధ్యాయ తే భోగ్యతాం
శైధిల్యం భజతాం వదన్తి సుజనా దోషం సదా స్నిహ్యతామ్॥ 101

ధాత్వా తే సుగుణాన్ మనశ్శిధిలతాం ధత్తే రసజ్ఞా చ మే
మత్స్యామిన్ యతీశ్వరేతి సతతం వక్త్యేకతా నా సతీ।
క్రూరాఘస్య కరో మమ ప్రణమతో ద్రష్టుం దృశౌ వాఞ్మతః
వార్ధ్వన్తావృత భూతలే మయి తదాదార్యం కథం హ్యుద్భితమ్॥ 102

భూత్వా ప్రాథ కఠోర రుద్ధ్వ సదృశస్సింహస్సు రారే న్నదా
సాసేర్వృద్ధ సువర్ణ భాసురతనుచ్ఛేత్తుర్యశశ్చా లయః।
యస్యైగధన్య సలోన్ముఖా హృది యతీ బృధిర కర్మోద్భవం
దుఃఖం మే స నివర్త్య హస్తఫలవత్ ప్రజ్ఞాం దయాశుద్ధదా॥ 103

పాణిస్థామలకోపమం మధురిపి సస్వర్ణితేజః త్వయా
 సౌష్ఠ్య్యాది గుణానహం తవ తనా దీప్తాన్ వినా నాఽర్థయే!
 సంసారహ్వయ కర్దమేఽస్తు వసతి ర్జ్యోతిర్మయే శే గతిః
 కుర్యాశ్చేత్త్వమిమాం కృపాం భృతిమిమాం యోగిన్మదిష్టార్థద॥ 104

శ్లాఘ్యోర్మా వమృతోదధౌ మధురిపి ర్నిద్రావతః పాదయోః
 ప్ర హైవోర్మానసమానితాతి విమలజ్ఞానం నువేదో జ్ఞవలైః॥
 సేవ్యాక్షిం యతిరాజమాశ్రితవతాం హృష్టాశయానాం సతా
 మాఘత్యోత్కట హేషనర్తన వదం దాసస్య మే వాసభూః॥ 105

వైకుంఠం పృషభాచలం వనగిరిం వాసక్షితిం మాయినః
 శ్రికాంతస్య బుధా వదంతి సహ తై రాగత్య వాసస్థలమ్!
 తస్య శ్రీ యతిరాజ చేతసి మమ స్వాంతాంతరే వాసభూః
 తస్య స్వస్య మహావ్రమోద భరతస్సంప్రత్యుపేత్వాదరాత్॥ 106

ప్రేమప్రాపి సుశీల లక్ష్మణమునే విజ్ఞప్తిరేకాఽస్తిమే
 కుల్యవ్యాపిరుజాఢ్య దేహానివహే జన్మవ్యథా ద్వైర్మయి!
 సంపీడ్యే వ్యమితై ర్వృథా సముదయై స్సర్వత్ర మాంసర్వదా
 త్వద్వాసేషు విధాయ సక్తమనసం తద్వాసమేవం తను॥ 107

పుష్కే భూత సమస్తభక్తి ముదయిస్సాంతాఽభిసంపృద్ధయా
 భక్త్యా హృష్ట యశస్కలక్ష్మణమునేః పాదామ్బుజే సత్తతమ్!
 అన్మన్మూర్ధని ధర్తుముజ్జ్వల ఝషప్రస్పందకేదారవ
 ద్రక్ష్యాధివ బాహుమధ్య లలితాం వద్మాలయాం సంశ్రయే॥ 108

ఇతిశ్రీహరికుల తిలక శ్రీరఙ్గ గురుచరణ
 తనూభవేనశ్రీనివాస దాసేన విరచితా
 భగవద్రామానుజముని విషయ
 శ్రీరఙ్గామృతకవి విరచిత
 ద్రావిడప్రబంధ సంస్కృత
 పదవ్యాఖ్యాశ్లోకరూపా
 పరిసమాప్తా.

శ్రీమద్రామానుజ సహస్రనామస్తోత్రమ్

- శ్రీమద్రామానుజస్సౌమ్యః కేశవార్యాత్మజోఽనఘః।
శ్రీమత్కాన్తిమతీ గర్భశుక్తి ముక్తాపలో జయః॥ 1
- లక్ష్మణోభక్త మన్దారశ్రీభూతపురనాయకః।
మోక్షప్రదస్సర్వసాక్షీ ప్రవన్న జన రక్షణః॥ 2
- సర్వకాన్తార్థ తత్త్వజ్ఞప్రి రోకజనవద్దితః।
అనన్తస్సత్య సంకల్పో బలభద్రో మహద్భుధః॥ 3
- నిరజ్ఞానో నిర్వికారో విపులాంసో నిరామయః।
వేదాన్తద్వయ సారజ్ఞో దివ్యమగ్గల విగ్రహః॥ 4
- నీలామృతధరశ్చిత్ర చరిత్రః కరుణాకరః।
వరప్రదో వేదవేత్తా స్వామీ వరమధార్మికః॥ 5
- అమోఘ వాక్యస్సర్వ జ్ఞ స్సర్వకామప్రదాయకః।
నారాయణాంశ సంభూతో భవబన్ధ విమోచకః॥ 6
- సదాధారో జ్ఞానభావ్యస్తీర్థ స్నాన ఫలప్రదః।
శ్రీవైష్ణవా వనరతస్సర్వ పుణ్యఫలప్రదః॥ 7
- సంకర్షణ స్సర్వ పూజ్య సమయస్సర్వ గోచరః।
దురాధర్షప్రికాలజ్ఞో జరామరణ వర్జితః॥ 8
- సహిష్ణుస్తత్త్వ వేత్తాఽరిషడ్వర్గవిజిదవ్యయః।
సర్వాదిస్స ధతిస్సర్వ భూతాధారో మహాధృతిః॥ 9
- సర్వజిజ్ఞన్మ రహిత ఊర్జితశ్చిష్ట రక్షణః।
మహోరస్కో విశ్వగోప్తా లోకాధ్యక్షశ్శుభాకరః॥ 10
- అజేయోఽనుత్తమశ్శేషో హృష్టాత్మా దాసపావనః।
సారాత్మ కో గురుశ్రేష్ఠో నివృత్త విషయస్సృహః॥ 11
- కోమలాంగో జగన్నాథో విక్రమీ సేవకప్రియః।
అతులో మధురాలాపః ప్రవన్నజన సంవృతః॥ 12
- మహా స్వరూపస్సార్వజ్ఞస్సాత్త్వికో గతకల్మషః।
ఉదార ధీశ్చైతవర్ధో జ్ఞాన దీపప్రకాశకః॥ 13

- జ్ఞానప్రియః ప్రసన్నేస్తుముఖో నరకనాశనః।
అనుకూలస్సృజ్మరూపః కర్ణాంతాయతలోచనః॥ 14
- దుస్సహో దుష్టదమనో ధీరోదాత్తగుణోత్తరః।
పుణ్యశ్లోకః కలాధారః కోటిసూర్య సమప్రభః॥ 15
- కృపావీయూషణలధిః శయవృద్ధి వివర్జితః।
కర్తా (100) పురాణపురుషః పాపహ్నా మితభాషణః॥ 16
- ధర్మదేవో ధర్మపాలో భవసంతాపనాశనః।
ఉత్సవైషీ తీర్థపాదస్తావత్రయ విదారణః॥ 17
- అధర్మ శత్రురచలశ్చక్తిమానభయః కపిః।
శ్రీవైష్ణవాభిృత శ్రీమానానన్దకర దర్శనః॥ 18
- సషాస్త్రా సంభవో వేదపురుషః పార్థసారథిః।
వేదాన్త ద్వయ కర్పూర చామీకరకరణ్డకః॥ 19
- కాన్తోప యంతా పురుషపుష్క వస్సుగుణాకరః।
బలీ భక్తప్రియో ధీమానవాఙ్మన సగోచరః॥ 20
- దుర్దర్శణో దేశికాగ్రగణ్యో భువన పావనః।
అక్రూరస్సర్వ సిద్ధాన్తవేత్తాఽఽసురభయప్రదః॥ 21
- అధికారి సదాచార్యో మహానాశిత వత్సలః।
శాన్తః ప్రియంబదశ్శత్రు తాపనః పాపనాశకృత్॥ 22
- సవృద్ధిస్సచ్చిదానందస్సంసారభయనాశనః।
సర్వశక్తిమయో వ్యాపీ సులలాటస్సు విక్రమః॥ 23
- ఉత్తారణో జితామిత్రో జితక్రోధో జితేష్ట్రయః।
స్వభావభద్రో విజయీ విష్వక్సేనాంశ సంభవః॥ 24
- రహస్యత్రయ తత్త్వజ్ఞశ్శత్రుర్వర్గపలప్రదః।
శక్తిజ్ఞాన యుతశ్చాన్తివర్దన సుర్వతో ముఖః॥ 25
- అగాధ తత్త్వ త్రితయ తత్త్వవేత్తా జనార్దనః।
సంసారచ్ఛేదకో మన్వస్మితభాషీ మహామనాః॥ 26
- పుణ్యోదయః పరాజయ్యో మహాపురుష పుష్కవః।
సత్యవాక్యరతో నిత్యో గోవిందాచార్య పూజితః॥ 27

- శ్రుత్యపార్థశ్రుతిప్రోద్భూతాశ్రు సంతప్త యాదవః
కప్యాసశ్రుతిసాధ్వర్థ సాధనా విధ్ధ యాదవః॥ 28
- సదమ్బు యాదవాజ్ఞప్త గడ్గ యాత్రా కృతోద్యమః
గోవిన్దా చార్య విజ్ఞప్తయాదవేచ్ఛావిధో బుధః॥ 29
- నివృత్త గడ్గ యాత్రాశ్రీకాశ్చేయాత్రా సముత్సుకః
నిషాదాకార వరదరాజ దర్శన లాలితః॥ 30
- వ్యాధరూపేభ్యైలాధినాథ దర్శితకాశ్చేకః
తృషార్దిత మహాదేవీ యాచి తామ్బు సమర్పణః॥ 31
- కాశ్చేపూర్ణార్య విజ్ఞాపితాత్మాభిప్రాయ ఆత్మవాన్
వరదాజ్ఞా సమానీతశాలకూపామ్బురద్భుతః॥ 32
- మాత్రాజ్ఞా సర్వదాభ్యస్త వేదాస్త గ్రన్థ విస్తరః
దేవరాజ కృపాలబ్ధ షడ్వాక్యార్థమహోదధిః॥ 33
- సహస్రగీతి వ్యాఖ్యాతృ యామునాచార్య చిన్తితః
యామునాచార్య సచ్చిప్యాన్వేషిత శ్శుభలక్షణః॥ 34
- విష్ణుభక్తి సమాయుక్తశ్శ మాదిగుణసాగరః
సర్వవేదార్థ తత్త్వజ్ఞః ప్రియవాదీ మహాయశాః॥ 35
- సదాచార సమాయుక్తస్సజ్జన ప్రతిపూజకః
సంపూర్ణాభ్యస్సర్వ జీవశరణ్యః (200) సత్యవిక్రమః॥ 36
- శ్రీరక్త నగరాయాతయామునార్య నిరీక్షితః
క్షీరాబ్ధి ఫేన సంకాశవస్త్రద్వయ విరాజితః॥ 37
- దీర్ఘబాహుర్య శాలాక్షో నిమ్ననాభిస్తనూదరః
కమ్బుకణ్ఠ స్పృద్ధకేశః పూర్ణచక్ర నిభాననః॥ 38
- విశాలవక్షా బిమ్బౌష్ణస్పృద్ధవర్ణస్ఫులక్షణః
చిద్రోద్ధ్వ పుణ్ణ సంయుక్త లలాటఫలక స్సమః॥ 39
- సిద్ధాస్త వర్ణనా కాంక్షి యామునార్య కటాక్షితః
స్వాభావికానవధిక శ్లోకార్థా నన్వితాశయః॥ 40

- యామునాచార్య సందర్శనోత్సుకస్సహృదాదరః।
కావేరీ సైకతానీతద్వస్త్ర యామున విగ్రహః॥ 41
- ప్రతిజ్ఞా త్రితయా ధాన యామునాబ్జలి మోచకః।
యామునాచార్య సాంగత్వ భావసంతప్తమానసః॥ 42
- అద్వైతరత్ననగరః కాశ్చేపుర సమాగతః।
భోజనార్థ సమాహూత కాశ్చేపూర్వః కళానిధిః॥ 43
- కాశ్చేపూర్వార్య భుక్తాన్నశేషలాభ ప్రలుబ్ధధీః।
అజ్ఞాతాత్మీయహృదయస్వీయవత్స వరాజ్మఖః॥ 44
- అనుహారి కలిధ్యంసీ బ్రహ్మరాక్షస మోచకః।
పచ్చ సంస్కార లాభార్థ కాశ్చేపూర్వ సమాశ్రయః॥ 45
- వరదాజ్ఞా ప్రకారజ్ఞ కాశ్చే పూర్వ ప్రబోధితః।
పూర్వార్యశ్రయణానక్తః శ్రీరత్నగమనోద్యతః॥ 46
- మధురాంతక సందృష్టపూర్వార్యవార్యః ప్రహృష్టధీః।
పూర్వార్య కరుణాలబ్ధ పచ్చ సంస్కార సంస్కృతః॥ 47
- స్వీయదేవీ దోషమిషప్రాప్త తుర్యాశ్రమః ప్రభుః।
దేవరాజ కృపాలబ్ధ సంన్యాస విధిరాత్మవిత్॥ 48
- శిఖా యజ్ఞోపవీతాధ్యశ్చరణ్యత్రాణ తత్పురః।
బ్రహ్మణ్యో బ్రహ్మ కాషాయ చేలధారి తపోధనః॥ 49
- కమణ్ణ లూజ్జ్వల కరో యతిరాజస్సనాతనః।
హారీతవంశ్యో భ్రాజిష్ఠర్థర్మాధ్యక్షో మహాబలః॥ 50
- మహోద్యమశ్చివ్యభూత యాదవాజ్ఞాన భిక్షకః।
సమర్థో యాదవాచార్య దత్త సంస్కార పచ్చకః॥ 51
- భూమిప్రదక్షిణ ఫలప్రద స్సంసార తారకః।
సంప్రాప్తక్రమ సంన్యాస యాదవాచార్య సేవితః॥ 52
- యాదవార్చిత గోవింద దాసాఖ్యశ్శామ్య వైభవః।
స్వాజ్ఞప్త యాదవకృతయతిధర్మ సముచ్చయః॥ 53
- విమలఃకుశలస్సాధుశీలో యాదవమోక్షదః।
ఆచార్య వర్యః పరమహంసః కాశ్చేపురస్థితః॥ 54

- కల్యాణ గుణ సంపూర్ణో దుర్బయో యోగినాం వతిః |
సహస్రశీర్ష స్సంన్యాసీ సర్వలోక సుఖావహః || 55
- మునిస్తుతో మహా యోగీ సుశీలః ప్రీతివర్ధనః |
పరమార్థగురుర్మైత్ర స్తవస్వీ సులభస్సఖీ || 56
- శ్రీరథ నాథానుజ్ఞాత వరరత్నార్థ విషితః |
గానతోషితదే వేశ వరరత్నార్థ సాత్త్వికః || 57
- గీతప్రీతే భక్తలేశ ప్రేషితో రథధామగః |
రథరాజకృపాలబ్ధ విభూతి ద్వయవైభవః || 58
- ప్రాప్తశ్రీరథసామ్రాజ్యస్సదాకైక్యర్యలోలుపః |
పావణ్య మతసంసక్త గోవిందా కర్షణోత్సుకః || 59
- శ్రీశైలపూర్ణ సాన్నిధ్య సంప్రేషితధరాసురః |
పూర్ణలబ్ధ ద్వయార్థశ్రీ పాశ్చ రాత్రా గమాదరః || 60
- న్యాయతత్త్వవిదవ్యగ్రసిద్ధి త్రయ వివేచకః |
గీతార్థ సంగ్రహ జ్ఞాతా జ్ఞాత పూరుష నిర్ణయః || 61
- వ్యాసనూత్రార్థ తత్త్వజ్ఞో గోష్ఠీ నగర సంశ్రితః |
గోష్ఠీపూర్ణ కృపాలబ్ధో మంద్రార్థః పరమార్థవిత్ || 62
- సమస్తలోకోప దిష్ట మస్త్ర రత్నస్సహృత్ప్రియః |
కృత మాసోపవాస శ్రీకూరేశ చరమార్థదః || 63
- మదత్రయోన్ముక్త దాశరథ్యార్థ చరమార్థదః |
వరరత్నార్థ సంప్రాప్తశరణిద్గ్రస్త శేవధిః || 64
- గోవిష్టముఖ్య శిష్యో పదిష్టద్రావిడ వాఙ్మయః |
మాలాధరాప్త సాహస్రగీతి వ్యాఖ్యః ప్రసన్నధిః || 65
- యామునోక్తార్థకథన తుష్టమాలాధరస్తుతః |
వరరత్నార్థ సంప్రాప్త పశ్చమోపాయ వైభవః || 66
- వరరత్నార్థ నిర్దిష్ట తత్సోదర సమాశ్రితః |
నిత్యగ్రస్తసమాదిష్ట మాధవారాధనక్రమః || 67

- గద్యత్రయ కరస్సూరికులక్షమకృదక్షయః
కృతరక్షేతకైక్కర్యశాసనః పామోచనః॥ 68
- అర్చకేరిత సందత్త విషాన్నః వన్నగేశ్వరః॥
శ్రీవైష్ణవ వధూసంజ్ఞాశ్చ సందత్తవిషాశనః॥ 69
- జలాశ్శాలీ త్రయాహార పూర్ణార్యా శ్వాసితస్సుఖః॥
సంతప్తసైకతవతత్రుణ తార్తిహరారదః॥ 70
- ప్రణతార్తి హరాచార్య దత్తభిక్షక భోజనః॥
క్రూరాత్మార్చక సందత్త విషతీర్థాశనోఽమృతః॥ 71
- ప్రపీత విషతీర్థామృః ప్రకటికృతవైభవః॥
యజ్ఞమూర్తికృతాద్వైతశాస్త్రవాదసు విస్మితః॥ 72
- దేవరాజకృపాలబ్ధ యజ్ఞమూర్తి జయోద్యమః॥
యజ్ఞమూర్తి ప్రతిష్ఠాతా మహోత్సాహశ్శుభేక్షణః॥ 73
- యజ్ఞమూర్తి వితీర్ణాత్మ నామాప్రాంతుః ప్రకాశనః॥
జ్ఞాన ప్రమేయ సారాఖ్యగ్రన్థ కృద్యజ్ఞ నష్టతః॥ 74
- దేవరాజార్చనాద్విష్ట దేవరాజ మునిస్త్రియః॥
వైఖానసార్చక స్తోమ తూలజఙ్ఘ సమీరణః॥ 75
- పాశ్చరాత్రాగమాధీన రక్షే శార్పాదరోఽజితః॥
మహాభుజో నిష్కళంకః త్రిదణ్డీదుష్టభంజనః॥ 76
- సహస్రగీతీక్షణ జవేఙ్కటేశార్చనా రతిః॥
శ్రీవేంకటాచలస్థాన పుష్పారామార్థి మానసః॥ 77
- స్వాజ్ఞా పీతానంతసూరి స్థాపితారామ తోషితః॥
శ్రీ వేంకటేశ పాదాబ్జ సేవార్థీ వర్జితో త్తమః॥ 78
- శ్రీరఙ్గనాథానుమతః కృతయాత్రః కృతార్థధీః॥
పాదేయీకృతగోవిందనామా కామాది వర్జితః॥ 79
- శ్రీ దేహళీపురీధామ త్రివిక్రమ వదానతః॥
శుద్ధశ్శేవ సమాక్రాంత చిత్రకూటా వనోన్ముఖః॥ 80
- నిత్య నేతాఽష్ట సాహస్ర గ్రామయాతా యతాశయః॥
యజ్ఞేశ జ్ఞావన ప్రేషితాస్తే వాసీ వశీరసీ॥ 81

- శిష్యాపూజక యజ్ఞేశ విముఖః ప్రముఖ స్సఖా!
కార్వాసారామ వరదధామ యాతా హతాధమః॥ 82
- అక్షయ్యపాత్ర కృద్దీనవరదార్యా తివత్సలః!
అవస్త్రవరదాచార్య భార్యా హసన్తినాదవీత్॥ 83
- భావజ్ఞో వరదాచార్య భార్యా దత్త శిరోఘ్నరః!
వరదాచార్య భార్యాభివద్ధితస్సూ రివద్ధితః॥ 84
- వరదార్య ప్రియాసీత వదార్ద చయ విస్మితః!
కార్వాసారామవరదనివాసకృత భోజనః॥ 85
- స్వ శేషదాన సంతుష్ట వరదో వరదోఽగదః!
సత్కార్యో వరదాచార్య భార్యా శేషవ్రదశ్శుభః॥ 86
- వరదార్య కృపాపాత్ర వైశ్య చక్రాఙ్కనవ్రదః!
వచ్చ సంస్కార సంపూత వైశ్య శ్రీవైష్ణవత్పదః॥ 87
- వైష్ణవాయిత వైశ్యార్చితాఖిలార్ద వరిగ్రహః!
భీతప్రణతయజ్ఞేశ ప్రార్థితో నాస్తికా రతిః॥ 88
- తదీయాపేక్షియజ్ఞేశానాదరస్సాధు సాదరః!
అర్త యజ్ఞేశోపదిష్ట ప్రవన్న జన లక్షణః॥ 89
- శ్రీశైల యామ్య భాగస్థ దివ్య కాపిల తీర్థగః! (400)
దివ్య కాపిల తీర్థస్థశరకోపాది సేవకః॥ 90
- దివ్యసూరి సరోసీర కృతస్నానః స్థిరాసనః!
శ్రీమదష్టాక్షరి మస్త్రజపః ప్రవద నాదరః॥ 91
- శ్రీశైల దర్శనాత్యంత విస్మితస్సస్మిత శ్శ్రితః!
విశ్రుతః ప్రశ్రితస్సత్య వ్రతస్సాత్త్విక సంగతః॥ 92
- రాజావిట్టల దేవాధిరాజా శ్రిత వదామ్ముజః!
సంప్రాప్తవిట్టలాధీశ వచ్చ సంస్కారదోఽదరః॥ 93
- పూర్ణో విట్టల దేవేశ సమర్చిత మహాధనః!
తుణ్ణే మణ్ణల మిళన్మండి యాఖ్యాగ్రహారకృత్॥ 94
- త్రింశత్ షేత్రలసన్మండియార్చణానన్వితాశ్రితః!
భావజ్ఞానస్తముఖ్యార్యప్రార్థితః పార్థివార్చితః॥ 95

- శ్రీవేంకటేశభావ శ్రీశేషాగరోహణారుచిః
మల్లలాశాసనార్థార్య హూతః పృథ్వీ సురాశ్రితః॥ 96
- పూర్వార్య సదనుష్ఠాన మార్గన జ్ఞాన తత్పరః॥
సద్భక్తికృతశేషాద్రి మల్లలాశాసనో వరః॥ 97
- నగానారోహణ ప్రాణ త్యాగే చ్ఛాశ్రితవత్సలః॥
నగానారోహణారోహణాన్దోళిత హృదస్తరః॥ 98
- శ్రీశైలాగరోహణకృత నిశ్చయశ్శ్రిత సద్గతిః॥
కృతద్రథమ సోపాన వస్తన శ్శ్రిత నస్తనః॥ 99
- వైష్ణవప్రేరణ కృత శేషశైలాధిరోహణః॥
శ్రీశైలపూర్ణదత్త శ్రీనాథ తీర్థ ప్రసాదభాక్॥ 100
- ఏకాన్తి దర్శితవథో వాయుగోపుర దర్శనః॥
రామానుజ మహారామదర్శనాత్పన్న విస్మితః॥ 101
- స్వామిపుష్కరిణీ స్నాతా వరాహార్చన తత్పరః॥
కులశేఖర సోపాన బలిపీఠ కృతానతిః॥ 102
- కృతశ్రీ యామునార్యాఖ్య పుష్పమండవసేవనః॥
అఖణ్డ భక్తి ప్రణత యాగశాలా మహానసః॥ 103
- అమన్తానన్త విహితమణి మంటప వస్తనః॥
శ్రీవిష్వక్సేనముఖ్య శ్రీదివ్యసూరికృతాఞ్జలిః॥ 104
- ఆనందనిలయోద్ధామధామ సేవాభినన్దితః॥
ఆనన్దబాష్ప నయనశ్శ్రీనివాస పదానతః॥ 105
- శ్రీమాలా శరకోపాది గ్రహీతాఽఽహిత మల్లలః॥
శ్రీశైలకృత వైకుంఠ బుద్ధి ర్ముద్ధిమదగ్రణీః॥ 106
- శ్రీశ్రీనివాసస్నానాభిసేవనః స్థిరపాలనః॥
శ్రీశైలవశువృక్షాది నిత్యసూర్యభిమానవాన్॥ 107
- శ్రీశైల దేశికాఞ్జన్త శేషాద్రి త్రిదిన స్థితిః॥
నిరాహరశ్శ్రీనివాసదత్త తీర్థ ప్రసాదభుక్॥ 108

- శ్రీ వేంకటేశ దత్త శ్రీవిభూతి ద్వయవైభవః
శ్రీశైలపూర్ణ సంప్రాప్త శ్రీరామాయణ తత్త్వధీః॥ 109
- గురుభక్తి కృపాముఖ్య గోవిందగుణతోషితః
శ్రీశైలదేశికప్రాప్త గోవిందార్య ప్రతిగ్రహః॥ 110
- కృతశ్రీఘటికాద్రీశ నారసింహాభివన్దనః
నతగృధ్ర సరస్వీర రాజద్విజయ రాఘవః॥ 111
- గుణానన్దిత గోవిందః పూర్ణసార్వజ్ఞ్య విస్మితః
అగ్రీకృతాష్ట సాహస్ర యజ్ఞేశకృతపూజనః॥ 112
- గోవిందాచార్య వైరాగ్య గురుప్రేమాది విస్మితః
త్రిదణ్డీకృత గోవింద స్వనామార్ద్ర ప్రదాయకః॥ 113
- శ్రీభాష్యగ్రంథ నిర్మాణ సహాయాకృత కూరరాట్
శారదాపీఠ సంప్రాప్త శ్రీబోధాయనవృత్తికః॥ 114
- కూరేశజ్ఞాన వైచిత్ర్య పారతన్త్ర్యాది తోషితః
తత్త్వ మస్యాది వాక్యార్థ తత్త్వ నిర్ణయకారకః॥ 115
- నిరస్తయాదవప్రోక్త జ్ఞాన కర్మసముచ్చయః
జ్ఞానో పాసన శబ్దాబిధేయ భక్త్యేక సాధనః॥ 116
- చిదచిద్రూపతా సాధితా ద్వైతశ్రుతి సంతతిః
స్వరూపవిమలీభూత భేదశ్రుతి సమర్థనః॥ 117
- ఘటకశ్రుతి సాపేక్ష ద్వైతా ద్వైత సమన్వయః
భాస్కరప్రోక్త దుష్టార్థ ధ్వాంత విధ్వంస భాస్కరః॥ 118
- శబ్కార్య మతాతజ్క నిర్మూలన ఏచక్షణః
సౌరసిద్ధాంత విచ్ఛేది గాణపత్య మతాంతకః॥ 119
- కపిలాగ మరాద్ధాంత కాంతారదవపావకః
జైనేభిసంహశ్చార్వాకమర్దీ యోగ విమర్దనః॥ 120
- ధ్వస్త వైశేషికమతో న్యాయసిద్ధాంత దూషకః
హతమాధ్యమికో ధూత యోగాచారో వృషాకృతిః॥ 121
- వైభాషిక మత ఛేది సాత్రాన్తిక నయావహః
విధ్వస్తశైవ రాద్ధాంతః కాపాలిక విఫాలకః॥ 122

- శాక్తేయ బాధకః పాశ్చరాత్ర ప్రామాణ్యపాదకః॥
శ్రీభాష్యగ్రంథ నిర్మాణ సర్వలోకోపకారకః॥ 123
- వేదాంత దీప నిర్మాతా (500) కృతవేదార్థ సంగ్రహః॥
వేదాంత సార భగవద్గీతా భాష్య కృదశ్రమః॥ 124
- జాత దిగ్విజయోల్లాసః శ్రీరథేశ్వరచోదితః॥
ఖ్యాతో ద్వాదశ సాహస్రికాన్తియుక్తః వరంతవః॥ 125
- చతుస్సప్తతి పీఠస్థ సంపుతో దేశికోత్తమః॥
త్రిదణ్డ భృత్యవ్రతతీ మణ్డితః పండితోత్తమః॥ 126
- అనన్తవైష్ణవ వృతో బ్రహ్మ విన్దైక కర్మకృత్॥
దృష్టశ్వేతాద్రి పద్మాక్షో నత శ్రీనిమలాపురః॥ 127
- శ్రీరామనగరాపూవరణ్ణ నాయక సేవకః॥
తజ్జ్వాపురీ నారసింహ నీలమేఘాజ్ఞ్వలార్చకః॥ 128
- శ్రీమద్భూతపురీ రామసేవా హర్షనమన్వితః॥
కుమ్భ ఘోణవనచ్ఛారణ్ణపాణి సందర్శనోత్సుకః॥ 129
- స్తుతనద్విపురస్వామీ సంగమగ్రామ సంగతః॥
కృష్ణారణ్యస్థ దేవాధి రాజపూజనలోలువః॥ 130
- బాలవ్యాఘ్రపురీ శేషశాయి సందర్శనాదరః॥
శ్రీసారనాథ సేవీ శ్రీముష్ణ వారాహ సేవనః॥ 131
- నతారుణ వనక్షేత్ర వ్యోమ జ్యోతిర్మహా ద్యుతిః॥
పాపనాశాభిధ క్షేత్ర పాపనాశాభి వర్షనః॥ 132
- దృష్టశ్రీ ఖణ్డనగ్రామహర పాప విమోచనః॥
సేవితాభ్రపుర స్థాయి వేఙ్కటేశ పదామ్బుజః॥ 133
- నతకృష్ణ పురీశౌరిరాజః కణ్వపురా శ్రితః॥
శ్రిత నాగపురశ్రీశో నత శ్రీగృహపూర్ణకః॥ 134
- సుగంధవిపిన క్షేత్ర ఫణిరాజశయార్చకః॥
శ్రీ చిత్రకూట గోవింద రాజదర్శన లాలసః॥ 135

- త్రివిక్రమ పురావాస త్రివిక్రమ వదానతః।
పరిరమ్భపురీ రమ్యవరదర్శన తోషితః॥ 136
- వీక్షాటవీ కింగృహస్థ వీరరాఘవసేవకః।
సంప్రాప్తకాశ్చే నగరః కృతాష్టభుజ వస్తనః॥ 137
- పరమేశ పురస్థాన వైకుణ్ఠేశ్వర వన్దితా।
శైలమూల నృసింహార్చః కమలేక్షణ వీక్షకః॥ 138
- కామాసికానృసింహార్చః కృత త్రై విక్ర మార్చనః।
యథోక్తకారి సంసేవీ స్తుతపాండవ దూతకః॥ 139
- ఏకామ్రేశాల యజ్ఞోత్సాహ చక్ర ఖండేశ్వరార్చకః।
కామాక్షీ నిలయావాసచోరకృష్ణవదానతః॥ 140
- స్తుతోరగ గృహప్రాశ్న దురగాలయ నాయకః।
మేఘాలయాధిపస్రార్థీ నతతోయ గృహాధిపః॥ 141
- దృష్టగ్రామ గృహాధీశో బహు వైష్ణవ పూజితః।
దృష్టకైరవిణీ తీర నివసత్పార్థసారధిః॥ 142
- నృసింహ సేవా నిరతోరఙ్గానాయకసేవకః।
గజేష్ట వరదస్రార్థీ రాఘవార్చన తత్పరః॥ 143
- నతతోతాద్రీ రఙ్గేశస్తుతాహీష్ట పురీహరిః।
కల్యాణ సరసీ తీరవరాహార్చన తోషితః॥ 144
- మహాబలీపురీ భూమిశాయి కేశవ పూజకః।
గోప వట్టణ వాస్తవ్య త్రివిక్రమవదానతః॥ 145
- సంప్రాప్త నాగనగరః నన్దాభీర వ్రసేవకః।
ఘటవ్రణర్తక స్తోతా మహా కారుణ్య పూజకః॥ 146
- రక్తామృత హరిస్తోతా శ్రీనారాయణపూజకః।
పురుషోత్తమ సంసేవీ రత్నకూటాధిపార్చకః॥ 147
- వైకుణ్ఠేశ వదానమ్రాన మజ్జనకృతాదరః।
కల్యాణాధిపేవాద్ధి మాధవార్చన లాలసః॥ 148
- గోపవతి హరిస్తోతా స్నాతై కాదశ తీర్థకః।
దృష్టపాత్రపురీ రామస్సంప్రాప్తాకాశ వత్తనః॥ 149

- లవణాభావతాతాఖ్య భగవత్పూజనోత్సుకః॥
రథ పాత స్థలాధీశ దేవరాజ సమర్చకః॥ 150
- శ్రీకృష్ణ మగ్ధలక్షేత్ర భక్తవత్సల సేవకః॥
శ్రీనివాసపురిశాస్త్మన్నాత్మనాథ వదానతః॥ 151
- శ్రితకృష్ణ కుటీవాన దామోదర వదార్చనః॥
శిరశ్శుక్ల పురాధీశస్తోతేస్తు నగరిశ భాక్॥ 152
- కపిష్ఠల గజార్తి ఘ్నసేవ్యాదిత్య పురిశభాక్॥
కదమ్బనగరాధీశ సేవాలాలసమాననః॥ 153
- పాణ్డ్యమణ్డల సంప్రాప్తశ్శీతోద్యానాధిపార్చకః॥
నతమోహన రాజాక్ష్త్ర శ్శ్రిత సత్యమహీధరః॥ 154
- గోష్ఠీపురి గోష్ఠవతి సౌమ్య నారాయణార్చకః॥
వనాద్రి సుష్టరభుజస్వామి దర్శన లాలనః॥ 155
- మధురాపుర సంవాసి శ్రీవల్లభ వదార్చనః॥ (600)
ధన్వి నవ్య పురాధీశ వలవత్ర శయార్చకః॥ 156
- శ్రీభట్టనాథ సంసేవీ గోదాదర్శన నన్దితః॥
పుల్లారణ్యగతో దర్శ శయ్యా రాఘవ సేవకః॥ 157
- నిస్సౌల్య మగ్ధలపురి దేవ దేవసమర్చకః॥
వద్మలోచన సేవార్థ గత శ్రివరమగ్ధళః॥ 158
- శ్రీదక్షిణ పురివాస మకరాలయసేవకః॥
తిన్దిణీ మద్విర స్థాయి భుజగ్గళయనార్చకః॥ 159
- విజయాసనసంసేవీ శ్రీనైకుణ్డ వదార్చకః॥
నిక్షేప విత్తలాభాఢ్యో మాయానట సమర్చకః॥ 160
- తామ్రవర్ణీ నదీస్నాతా కురుకానగరాశ్రితః॥
అదినాథ వదామ్యేజ పూజాలాలసమాననః॥ 161
- తిన్దిణీవృక్షసంసేవీ శ్రీవరాఙ్గళ సేవకః॥
శతారి విషయశ్లోక నిర్మలా నిర్మలాశయః॥ 162

- వానాద్రి దేవనాథ శ్రీపాదార్చన కృతాదరః।
కురఙ్గ నగరీ ప్రాప్తః పూర్ణ సల్లావలాలితః॥ 163
- అధస్తీకృత గోవిష్టః పరమోచ్ఛాసనస్థితః।
కురఙ్గ నగరీపూర్ణ మస్తరత్నో వదేశకః॥ 164
- కురఙ్గనగరీ పూర్ణదత్తదాస్య భిదోఽక్షరః।
దేవాధిదేవకరుణా ప్రాప్తబ్రహ్మారథోత్సవః॥ 165
- కురఙ్గపుర విన్యస్తమతస్థాపిత యోగిరాట్।
అనంతశయనక్షేత్రగన్తా బ్రహ్మ విదుత్తమః॥ 166
- కృతశ్రీపద్మనాభాఙ్గ ద్వారత్రయ నిషేవణః।
కృతరామానుజమతః ప్రతివాదిభయఙ్కరః॥ 167
- శితార్చిచారనగర శ్రీవక్షస్సేవనాదరః।
శ్రీమన్నీరదసేతు స్థతాతాభ్య హరిపూజకః॥ 168
- శ్రీనౌకాపుర సంవాసి నారాయణవరాయణః।
శ్రీసూక్తికరణక్షేత్ర దేవదేవ సమర్చకః॥ 169
- రక్తనేత్రస్థల స్థాయి దేవతాత సమర్చకః।
దీర్ఘశార్దూల నగరమాయా విష్ణుకృతాదరః॥ 170
- శ్రీవల్లవేది నగరాలఙ్కార హరిపూజకః।
శ్రితభృంగపురీషద్మానాథపాదాబ్జసేవకః॥ 171
- సముద్రనిమ్నగావాసి కేశవార్చన లోలువః।
విద్యద్గోష్ఠీపుర ప్రాఙ్చ దభయప్రదపూజకః॥ 172
- కటిస్థానపుర స్థాయినారాయణ వదార్చకః।
వారాశిబలసుక్షేత్ర శేషేశన గుణాశనః॥ 173
- జనార్దనక్షేత్ర సేవీ కేరళ స్థకుదృష్టిజిత్।
సేవితద్వారకానాథో మధురానాథ పూజకః॥ 174
- సాలగ్రామక్షేత్ర వాసీసాకేత నగరాశ్రితః।
సందృష్టనైమిశారణ్యః కృతపుష్కరగాహనః॥ 175

- బదర్యాశ్రమసంవాసి నారాయణవదార్చకః।
పిరిధిక్షేత్ర సందృష్ట శ్రీమత్పిరిధి నాయకః॥ 176
- బృన్దావన స్థ గోపాల సేవాసంతోషితా శయః।
నన్దప్రజకృతానన్దనన్ద నన్దన వన్దనః॥ 177
- భట్టమణ్డవ సందర్శి భాట్ట ప్రాభాకరాదిజన్।
సంప్రాప్త శారదాపీఠ శృంగరదాన న్దవర్దనః॥ 178
- కప్యానశ్రుతి నిర్వోడా శారదాశోక నాశనః।
భాషాదత్త హయగ్రీవో మాయావాది మతాన్తకః॥ 179
- సరస్వతీ స్వయందత్తభాష్యకార సమాహ్వయః।
వాణిశిరోధృతాత్మీయ శ్రీభాష్యస్సంహ విక్రమః॥ 180
- శారదాపీఠ రాజేష్ట్ర వజ్ర సంస్కార దాయకః।
దృష్టవారాణసీక్షేత్రః కృతగజ్జానగాహనః॥ 181
- నతశ్రీభోగిశయనః 5 శివణ్డీత ఖణ్డనః।
గతనీలాచలక్షేత్రో దృష్టశ్రీ పురుషోత్తమః॥ 182
- నీలాచలస్తాపితాత్మ మఠశ్శుఠ విలుణ్డనః।
శ్రీజగన్నాథ సంకల్పమోహితాత్మ వినిశ్చయః॥ 183
- భగవద్యోగమాయాప్త శ్రీకూర్మక్షేత్ర సంస్థితిః।
స్వప్నప్రసన్నకూర్మేశ జ్ఞాతతత్త్వః పరార్థవిత్॥ 184
- వాదనిర్జిత పాషణ్డో నిష్కాపిత శివార్చకః।
కూర్మనాథ ప్రతిష్ఠాతా శైవ శ్రీవైష్ణవత్వదః॥ 185
- నిర్జితపాశ్చరాత్రర్చః శ్యేతమృతాన్నప్రకాశకః।
సింహాద్రిగిశ్రీ పరాహ నారసింహ పదార్చకః॥ 186
- కృతశ్రీభాష్యవరన శ్రీవైష్ణవ సమాశ్రితః।
కృష్ణా ర్యాఖర్వదుర్వార గర్వ నిర్వాపణ ఘ్నిరః॥ 187
- సేవితాహోదిలక్షేత్రః ప్రాప్తశ్రీ గరుడాచలః।
శైవసాత్కృత శేషాద్రి దర్శనా విలమాననః॥ 188
- వాదఖణ్డీత పాషణ్డ స్వసాత్కృతపృషాచలః (700)
శ్రీవేంకటా చరాధీశశర్ణ చక్రవదాయకః॥ 189

- శ్రీ వేంకటేశశ్చశురస్వర్ణలక్ష్మీ సమర్పకః
ష్టలావనార్థ విన్వస్త సంన్యాసిద్వయ విజ్వరః॥ 190
- దేవరాజసమాలోక కృతార్థస్సస్తిదక్షిణః
మధురాంతక సందర్శి వీరనారాయణ శ్రితః॥ 191
- సంద్భష్టనాథ మౌ నీప్ర యోగాభ్యాసవసువ్రతః
ప్రదక్షిణీకృతధరః శ్రీరఙ్గ స్థిరవాసకృత్॥ 192
- ఉచ్చ జీవన కూరేశ సహవాసప్రతోషితః
పరాశరవ్యాస నామాదృత కూరేశనవనః॥ 193
- గోవిందశిష్యత వ్యాసపరాశరకృతాదరః
దత్తశ్రీరామనామాధ్య వ్యాసభట్టారకాశ్రితః॥ 194
- పరాఙ్కశా భిధాహూత బాలగోవింద న వ్ర నః
ధనుర్దాసీయ కామావ్య హరిన్దిలేతు కేషణః॥ 195
- పదాశ్రిత ధనుర్దాస పచ్చ సంస్కార దస్సు హృత్
రణేశ కింకరీ భూత భన్విదాస సముత్సుకః॥ 196
- దాసీభూత సువర్ణామ్బ జ్ఞానవైరాగ్య వర్దనః
భన్విదాస సువర్ణామ్బ గుణాధిక్య ప్రకాశకః॥ 197
- శౌరిలీలా కలాస్పష్ట క్రిమికణ్ఠ భయార్దితః
త్వక్త త్రిదణ్డ కాషాయచేలః కూరేశ వస్త్రధృత్॥ 198
- పశ్చిమారణ్య సచ్చారిమిత శ్రీవైష్ణవాన్వితః
షడ్రాత్ర వర్జితాహరో వాతవర్షాదిపీడితః॥ 199
- సమీ చీనార్య సచ్చిప్య సత్కృతః పూతభిల్లకః
సమీ చీనార్యోపదేశ ఫలశ్లాఘిత తద్గుణః॥ 200
- స్వపదాబ్జ రజః పూతకిరాతకనికేతనః
చేలాచ్చ లామ్బా సదనప్రదిష్టస్సుఖ సంస్థితః॥ 201
- చేలాచ్చ లామ్బికా జ్ఞాన భక్తికేఙ్కర్య నన్దితః
చేలాచ్చలామ్బా పురుషకార స్వీకృత తత్పతిః॥ 202
- దేవరాజాత్మకాషాయ వస్త్ర దణ్డ కమణ్డలుః
వహ్ని పుష్కరిణీ తీర్థ కృత త్రిదిన సంస్థితః॥ 203

- మిథిలానగరీ నీత కింవిత్కాలః ప్రజాగరః।
సాలగ్రామగతాశ్చ బ్రాహ్మణా జ్ఞాన విస్మితః॥ 204
- వాధూల గురు పాదామ్బుపావితాళిల భూసురః।
అగ్నేకృతాబ్ర పూర్ణార్యః పాదచ్ఛాయా ప్రసాదకః॥ 205
- సంప్రాప్తనృహరి క్షేత్రో నారసింహార్చనాదరః।
క్రిమికణ్ఠ వధార్థాహితాభివారః పురాతనః॥ 206
- భక్తగ్రామగతో భక్తగ్రామపూర్ణ సమర్చితః।
విట్ట లాధీశ తనయా బ్రహ్మరాక్షస మోచకః॥ 207
- ఉదారో విట్ట లాధీశ శఙ్ఖ చక్రా జ్ఞాన ప్రదః।
విష్ణువర్దన దాసాఖ్యా హుత విట్టల భూపతిః॥ 208
- శిష్యావహరణక్రుద్ధ బౌద్ధ రుద్ధస్స మోహనః।
నృసింహమణ్డ వస్త్రాయా వాదముద్రా సమన్వితః॥ 209
- ఫణాసహస్ర వాగ్జాల మూకీకృత వివక్షకః।
పాదాశ్రితక్షవణక శ్శిషితాళిల దుర్మదః॥ 210
- స్వప్న సాక్షాత్కృత శ్రీమన్నారాయణ పరాయణః।
యాదవాద్రి మహారణ్య చేదాహిత మహావధః॥ 211
- వేదపుష్కరిణీ స్నాతా పరిధాన శిలాస్థితః।
లబ్ధ కల్యాణ సరసే తటచమృక కాననః॥ 212
- తులసీ వృక్ష వల్మీక దృష్టనారాయణ ప్రభుః।
గిరిమూల వినిష్ఠవశ్యేతమృతాన్న ప్రకాశకః॥ 213
- విమానగోపురాగార నిర్మాతా బ్రాహ్మణ ప్రియః।
నారాయణపురీ కర్తా విష్ణాత్సవ సముత్సుకః॥ 214
- నారాయణ సమాదిష్టరామప్రియ యథాస్థితః।
రామప్రియార్థా భియాత ఢిల్లీశ్వర సమర్చితః॥ 215
- ఢిల్లీశదత్తతత్కన్యాయుక్త రామ ప్రియోగురుః।
సంవత్సుక మారాఖ్యా హుత రామప్రియ సమాగతః॥ 216

- ఢిల్లీశకన్వాస్తర్దాన హృష్టరోమామరప్రభుః॥
నారాయణ పదన్వస్తస్వర్గ ఢిల్లీశ కన్యకః॥ 217
- రామప్రియోత్సవాలోక కుతూహలితమానసః॥
వర్ష త్రిదిన దేవేశ సేవానుజ్ఞాతపఞ్చమః॥ 218
- పూర్ణార్థకూరనాథాప్య శ్రవణాకులమానసః॥
స్వార్యా క్షీగత పూర్ణార్థార్థాహితాధ్యయనోత్సవః॥ 219
- క్రిమికణ్ఠ మృతిజ్ఞాపి వైష్ణవ ద్వయమస్తదః॥
యాదవాద్రి సుఖాహసనీత ద్వాదశ వత్సరః॥ 220
- శ్రీరఙ్గ రాజసేవార్థీ శ్రీరఙ్గ గమనోద్యతః॥
ఆత్మబిమ్బ స్థావనాను గృహీతాఖిల వైష్ణవః॥ 221
- నారాయణవితీర్ణా జ్ఞోన్మసింహో జ్ఞా వశంగతః॥
సమ్పత్కుమార విరహా చిరవ్యాకుల మానసః॥ 222
- ప్రాప్త శ్రీరఙ్గ నగరః కావేరీ కృత మజ్జనః॥
రఙ్గరాజపదామ్యై జ సేవాసంతుష్ట మానసః॥ 223
- శ్రీరఙ్గేశ సమాశ్వాసః ప్రాప్తకూరేశ మద్విరః॥
కూరేశ దర్శన ప్రాప్తవ్యసనాన స్తమిశ్రితః॥ (800) 224
- చిరప్రవిష్టాత్మ మతో నన్దితాఖిలవైష్ణవః॥
తిల్యా రక్షిత గోవింద రాజస్థావన విజ్వరః॥ 225
- కరీశ కరుణాప్రాప్తదృష్టి కూరేశ వీక్షితః॥
శ్రీసూక్తి గ్రన్థ పఠిత గోదాభీష్ట ప్రపూరకః॥ 226
- గోదాకృపాప్రాప్త గోదాగ్రజ నామవిభూషితః॥
పుత్రీకృత శతా రాతిశ్శర వైర్వణ మోచకః॥ 227
- పవిత్రీకృత కూరేశో భాగినేయ త్రిదణ్డకః॥
రఙ్గేశ వేంకటేశాది ప్రకటికృత వైభవః॥ 228
- ఆప్తపూర్ణ కృతాభ్య జ్ఞో ధనుర్దాస కరగ్రహః॥
గోమతాన్వయ బాలాత్త స్వకమణ్డలు పాదుకః॥ 229
- శిష్యప్రశిష్యార్థ కృతరఙ్గేశ శరణాగతిః॥
విశేషార్థోపదేశానుగృహీతాఖిల వైష్ణవః॥ 230

- చతుస్సప్తతి వార్తేపద్విష్టవైష్ణవలక్షణః॥
ఆచార్య పదనిర్దిష్ట శ్రీవరాశరభట్టకః॥ 231
- వేదాన్తి జయ నిర్దిష్ట భట్టః పూర్ణ మనోరథః॥
వాఘాల దేశిక స్థాపితాత్మార్పాపూత భూతపూః॥ 232
- గోవిందార్య పదచ్చాయో దాశరథ్యార్యపాదుకః॥
ప్రణవ ప్రతిపాద్యార్థో నమః పదవిరాజితః॥ 233
- రఙ్గరాజపదామౌజ రాజహంస స్సతాంగతిః॥
శ్రీవరాజ్కశ పాదాబ్జ మత్త భృణ్గో మహాక్రమః॥ 234
- భట్టేశవరకాలాదిముఖామౌజ దివాకరః॥
శ్రీవత్స చిహ్న శరణం శ్రితకామాది దోషహృత్॥ 235
- మూలమస్త రహస్యార్థ శ్చరమ శ్లోక గోపితః॥
నిజావతారాంతరిత భవిష్యద్గురు విగ్రహః॥ 236
- శరారిదివ్య సూక్త్యంతస్సంగోపిత నిజోదయః॥
చతురక్షర మన్త్రాధిదేవః కుమతతావనః॥ 237
- తుణ్డీరమణ్డలాఖణ్డ మణ్డన స్సర్వపావనః॥
శ్రీరఙ్గ వాసోల్లాసః శ్రీవైష్ణవామర భూరుహః॥ 238
- వనస్తమణ్డపావాసో బ్రహ్మజ్ఞశ్చ భలాశ్చనః॥
హృషీకేశో విముక్తాత్మా శ్రీరఙ్గేశ జయధ్వజః॥ 239
- దుఃస్వప్ననాశనో భీమో ధాత్రి శోక వినాశకృత్॥
శరారి చరణ స్థానశ్శత్రుఘ్న శ్శాశ్వతో ద్రువః॥ 240
- గోదాగ్రజః పుష్కరాక్షశ్శాస్తా భక్తజనప్రియః॥
విద్యారాశిః స్థిరప్రజ్ఞో ధుర్య స్సంకర్షణాంశజః॥ 241
- శత్రుజిద్విశ్వదృ క్షీద్వో జ్యేష్ఠశ్చై ప్తోఽసురద్రుహః॥
శ్రీమన్నారాయణాభిఖ్య పరతత్త్వ ప్రకాశకః॥ 242
- బ్రహ్మరుద్రే వ్రాత సనక సంస్తుతస్సర్వ సంమతః॥
శుభాపాఙ్గస్సర్వవిభుః పరివ్రాజక నాయకః॥ 243

- వేద్యో వైద్యస్సచ్చరణ్యో వదాన్య స్సాత్వి కాదరః।
విశిష్టాద్వైత సామ్రాజ్య వట్టభద్ర స్సుఖవ్రదః॥ 244
- అపాయోపాయ నిర్ముక్త్యాసోపాయావలమ్బనః।
విషయాన్తర నిర్ముక్తౌ మన్త్రాన్తర వివర్జితః॥ 245
- జ్ఞానవైరాగ్య సంపన్నో భక్త్యుపాయ ప్రకాశకః।
అష్టోత్తర శతశ్చేత్ర స్వామికైక్య వర్ధనః॥ 246
- శిరస్సంబన్ధ సంపూత పూర్వదేశిక సంతతిః।
పాదసంబన్ధ సంతారితోత్తరాచార్య సంతతిః॥ 247
- సమస్తమణ్డలాధీశ మస్తకస్యస్తపాదుకః।
పూతాత్మా పరమాత్మా భూభర్తాయోగ విదాంవరః॥ 248
- శుచిశ్రవావరోహస్సమాత్మా సర్వదర్శనః।
అజః (900) సురేశశ్శరణం వృషాకారో మహాతపాః॥ 249
- సర్వవేద విదవ్య జ్ఞశ్చతురాత్మా కృతాకృతిః।
మేధావీ సర్వదా యోగీ ధృతాత్మా జగదాదిజః॥ 250
- మహాబుద్ధిర్మహావీర్యో మహాశక్తి ర్మహాద్యుతిః।
సంధాతా సుప్రసన్నాత్మా సహస్రాక్ష స్సహస్రపాత్॥ 251
- సిద్ధార్థ సిద్ధ సంకల్పసిద్ధి ద స్సర్వసాధనః।
సత్కర్తా సత్కృతోఽ శోకోఽప్రమత్తోఽక్రోధ ఔషధః॥ 252
- వర్ధమానః ప్రకాశాత్మా తుష్టః పుష్టః పరద్దికః।
సర్వలక్షణ లక్షణ్యస్తారణః పరమోఽచ్యుతః॥ 253
- ధర్మశ్శక్తి మతాం శ్రేష్ఠో దక్షో ధర్మవిదుత్తమః।
అనిర్విణ్డో ధర్మరూప ఇజ్యస్సువ్రత ఉత్తమః॥ 254
- సుహృషః కర్మకృద్ధర్మి ధర్మగోప్తా మనోహరః।
అవిజ్ఞాతా సహస్రాంశుస్సత్త్వ స్సకలోత్తరః॥ 255
- ఆనన్దో నష్టనో నన్దో గభీరో ద్రవిణ ప్రదః।
ప్రమోదో భగవాన్ స్వస్తి సత్కీర్తి స్సత్పురాయణః॥ 256
- లోక త్రయాశ్రయశ్శాస్త్రి ప్రదక్షిణికర దర్శనః।
ఉదీర్ఘస్వర్వ తశ్చక్షు ర్విశోక శ్శోకనాశనః॥ 257

మహాక్రమో మహాకర్మా మహాతేజా మహోరగః॥
స్తవ్యస్తవ స్రియస్తో తా పూజ్యః పూరయితామయః॥ 258

పుణ్యతీర్థ కరో మాన్యో లోకస్వామ్య పరాజితః॥
స్వస్తిద స్వస్తి కృద్యంతా సత్పథాచార ఊర్ధ్వగః॥ 259

అవ్యాహత మహద్వర్తా కలికల్మషనాశనః॥
సహిష్ణు స్సమ్మతస్సాధుర్ముక్త ప్రాప్యో జగద్గురుః॥ 260

(శ్రీరజరాజ ఉవాచ)

యుష్మత్సంబన్ధి సంబన్ధి చరమావధయశ్చ యే॥
తేభ్యశ్చ భవతే దత్తం యద్విభూతి ద్వయం మమ॥ 261

(శ్రీవేంకటేశ ఉవాచ)

భవతో భవదీయానాం విభూతి ద్వయమేవ మే॥
మయాదత్తం యతిశ్రేష్ఠ త్రివారం నాత్ర సంశయః॥ 262

(శ్రీదేవరాజ ఉవాచ)

అస్మద్రామానుజాచార్య సంబన్ధేన వినా తవ॥
నాస్తి నిఃశ్రేయసం వత్స సత్యం సత్యం మయోదితమ్॥ 263

ప్రదక్షిణం విధాయైకం లక్ష్మణార్యాయ నిశ్చలః॥
కురు త్రిదణ్డ సన్నాసం తేన ముక్తో భవిష్యసి॥ 264

(శ్రీసుందరబాహురువాచ)

సర్వేషాం లక్ష్మణాచార్యే విద్యమానే తు రక్షకే॥
కస్మాదగతిమిత్యేవం బ్రవీషి త్వం కథం బత॥ 265

అస్మద్రామానుజాచార్యో రాజతే సర్వరక్షకః॥
తత్సంబంధ బలేనైవ పాపిష్ఠో హ్యపి ముక్తిభాక్॥ 266

(శ్రీకురణ్ణనగరీ పూర్ణ ఉవాచ)

రామానుజార్య శిష్యో హమితి సర్వేపి శృణ్వతి॥ 267

(శ్రీవిష్ణుశ్రేణావతార భూతశ్రీశత కోప ఉవాచ)

చతుష్టయ సహస్రాస్తే వత్సరాణాం కలౌ యుగే॥
శేషో రామానుజో భూత్వా భూమ్యమవతరిష్యతి॥ 268

తత్సంబద్ధేన మనుజా నిరస్తాఖిల కల్మషాః।
గమిష్యన్తి హరేర్లోకం పునరావృత్తి వర్జితాః॥ 269

పాపాని వినశిష్యన్తి పరకాణ్యఖిలాని చ।
నిర్వాపారో యమశ్చైవ కలిర్నష్టో భవిష్యతి॥ 270

సముద్రవర్గ భూతం హి భూమ్యా మవతరిష్యతి।
ఏతదాశ్చిర్యమతులం జనాః పశ్యత పశ్యత॥ 271

(శ్రీనాథమునిరువాచ)

అస్మాత్తటా కాదమ్బాంసే నిర్గత్య భ్రమమార్గతః।
సంప్లావయన్తి సస్యాని యథా సర్వాణి భూతలే॥ 272

శ్రియఃపత్య భీనిష్యద్ద వేదార్థామ్బాంసే వై ధృవమ్।
ప్రవేశనం గమిష్యన్తి మన్నాథ సుమహా హ్రదే॥ 273

నిర్గచ్ఛత్య స్మదాచార్య భ్రమమార్గేణ భూరిశః।
తథైవ ప్రాణి సస్యాని ప్లావయిష్యన్తి నిశ్చయమ్॥ 274

(శ్రీయామునాచార్య ఉవాచ)

అయం మహాత్మా యది సుష్టరాస్యో
రామానుజో విష్ణుమతే ప్రవిష్టః।
ఏతే మహాభాగవతా జనౌఘాః
సర్వే భవిష్యన్తి న సంశయోఽస్తి॥ 275

(శ్రీపూర్ణార్థ ఉవాచ)

తుల్యో వాఽవ్యధికో వాపి యతిరాజాన్మహాత్మనః।
నక్య చిద్భృశ్యతే కశ్చిదిత్య సైవ వస్తనం కృతమ్॥ 276

(శ్రీగోష్ఠీపూర్ణ ఉవాచ)

అయం వైష్ణవ సిద్ధాంతః యుష్మాభిస్త్యద్య వైష్ణవాః।
రామానుజార్య సిద్ధాంత ఇతి సర్వత్ర కీర్త్యతామ్॥ 277

(మూక ఉవాచ)

జగత్సంరక్షణార్థాయ విష్వక్సేనో జగత్పతిః।
జాతో రామానుజో భూత్వా భూతపుర్యాం బభూవ సః॥ 278

(బహురక్ష ఉవాచ)

ఏష రామానుజశ్రీమాన్ లీలామానుషవిగ్రహః॥
 ప్రధానో నిత్య సూరీణామచర్యోఽఽధునా భువి॥ 279

లోకసంరక్షణార్థాయ హరిణాఽఽఞ్జాపితోఽభవత్।
తం రామానుజమాశ్రిత్య గచ్ఛ మిహైః పరంపదమ్॥

(అస్థ పూర్వార్థ ఉవాచ)

యదాచార్య వదం నామ జగత్సమి మహాత్మదమ్।
తస్మిన్నేవ యతిశ్రోష్ఠ తత్పదం సుప్రతిష్ఠితమ్॥

వినా యతీవ్ర పాదాబ్జాన్నాన్యో పాయో హి విద్యతే।
 తస్మాద్వతీవ్ర పాదాబ్జం రక్షకం నిఖిలాత్మనామ్॥

282

నిః శ్రేయసఫలావాప్త్యై సర్వేషాం విదుషామపి
 వినా యతీవ్ర పాదాబ్జదన్యో పాయో న విద్యతే॥ 283

(దేవరాజమునిరువాచ)

ఇదం కార్యం మయేదానీం లక్ష్మణార్జుణ కారితమ్।
 గ్రామటిట్టిభకణ్డాగ్ర బద్ధతాలసలం యథా॥
 జానీధ్యం లక్ష్మణార్జున్య పాదమేవ హి రక్షకమ్॥

(కూరేశ్వర ఉవాచ)

కృతానాం సర్వ పాపానామనశం కరణైస్త్రిధిః॥
ప్రాయశ్చిత్తం యతీద్రస్య పాదాబ్జస్పర్శణం ధృవమ్॥

సత్యం సత్యం పునస్సత్యం యతిరాజో జగద్గురుః॥
స ఏవ సర్వలోకానాముద్ధర్తా నాత్ర సంశయః॥

న చేద్రామానుజేశ్వరేషా చతురా చతురక్షరీ।
కామవస్థాం ప్రవద్య నే జనవో హస! మాధ్వశః॥

(దాశరథి రువాచ)

యద్రామానుజపాదాబ్జం తదేతచ్ఛరణం ప్రజః
 పుణ్యా మ్రోజ వికాసాయ పాపధ్వస్త క్షయాయ చ
 శ్రీమానావిరభూద్భువో రామానుజ దివాకరః॥

(లోకార్చ ఉవాచ)

భగవద్విషయస్వార్థ సృమ్య జ్ఞే కథితోఽధునా |
ప్రవక్తా సర్వశాస్త్రాణాం సమ్యక్ష్ వ్యజనాయ చ || 289

ఇత్యేవం గర్వ సంయుక్తో గోవిందార్చ న వర్తయ |
తదేవ శరణం గచ్ఛ యద్యోగీష్ట వదామ్ముజమ్ || 290

(గోవిందయతిరువాచ)

హితం వక్ష్యామి భట్టార్చ! శృణు లోకైక సాధనమ్ |
పుత్రస్వీకారమకరోద్రక్షేశో మామితి స్వయమ్ | 291

అహం కూరేశ్వర సుతస్సర్వశాస్త్రాణ్య ధీతవాన్ |
విద్యావాన్ కులవాన్ శ్రీమానిత్యేవం గర్వమాస్థితః ||
తానేవ రక్షకాన్మత్వా న వర్తయ కదాచన || 292

తదేవశరణం మత్వా యతీష్టస్య వదామ్ముజమ్ |
వర్తస్య సతతం వత్స నాన్యోపాయోఽత్ర వర్తతే || 293

(శ్రీపరాశర భట్టారక ఉవాచ)

వేదాన్తిన శ్రుణు మద్వాక్యం హితం వక్ష్యామి సాంప్రతమ్ |
ఆశ్రితోఽస్మీతి భట్టార్చమద్య మాం రక్షేణస్సృతమ్ || 294

మయా దత్తం బహుద్రవ్యం గురవే గురుదక్షిణా |
మత్వా త్వమేవం వర్తస్య కృతకృత్యో న చాధునా || 295

మన్నాథ దివ్యపాదాబ్జం మత్వా రక్షకమాత్మనః |
వర్తస్య సతతం విద్వన్ శ్రేయస్తేనాత్ర సంశయః || 296

(కురుకానాథ ఉవాచ)

ప్రాభాకరాదిశాస్త్రాణి సర్వాణ్యాశు మయాధునా |
అధీతాని తతోఽహం వై విద్యా వానితి గర్వితః || 297

అహంకారం మా కురుష్వ యతీష్ట వదవజ్కుజమ్ |
తదేవ రక్షకం మత్వా వర్తస్య సతతం హృది || 298

(వ్యాసభట్టారక ఉవాచ)

శ్రీరామానుజ పాదాబ్జ మేతదేవ హి రక్షకమ్ |

(పరదవిష్వార్థ ఉవాచ)

- రామానుజార్థ పాదాబ్జం ధ్యాయన్తో హృది భక్తితః।
తథా రామానుజార్థాయ తస్మై కైఙ్కర్య తత్పరాః॥ 299
- శృణ్వంతశ్చ పఠంతశ్చ యతిరాజకథా శృణ్వాః।
వర్తధ్వమనిశం నిత్యం నిర్భరా మోక్ష సిద్ధయే॥ 300
- ఏవంవిధ ప్రభావస్య పూర్వాచార్య శిఖామణేః।
శ్రీమన్నారాయణాంశావతీర్ణస్య కరుణానిధేః॥ 301
- రామానుజస్య నామ్నాం యస్సాహస్రం పఠేత్ శరః।
కామాదిదోష నిర్ముక్త స్స ముక్తో భవతి ధృవమ్॥ 302
- నామ్నాం సహస్రే నామ్నైకం యతిరాజస్య యః పఠేత్।
సహస్ర నామవతన ఫలమాప్నోత్యనంశయమ్॥ 303
- ప్రాణాధిపత్యం గౌరవత్యం రాయః పోషం చిరాయుషమ్।
కార్యసిద్ధిం ప్రజావృద్ధిం విజయం విపులాం శ్రియమ్॥ 304
- యః పఠేత్ ప్రాతరుత్థాయ నామావలిమిమాం గురోః।
సర్వం రాత్రికృతం పాపం నాశయత్యేవ తత్ క్షణాత్॥ 305
- తథాసాయమధీయానో హరేత్పాపం దివాకృతమ్।
సాయంప్రాతః ప్రయుజ్జానః పాపౌఽపాపౌ భవిష్యతి॥ 306
- అరాధనే చ మాధ్యాహ్న యోఽధితే గురుసన్నిధౌ।
స్వర్ణస్త్రయం సురాపానం బ్రహ్మహత్యాం గురోఃస్త్రియః॥ 307
- సంగం తత్సహవాసం చ నాశయేదుపపాతకమ్।
సకలోపనిషత్పారాయణపుణ్యమవాప్నుయాత్॥ 308
- రామానుజార్థ జన్మర్నే దివ్య దేశే ప్రియదం తు యః।
పఠేద్వా పాఠయే ద్వాపి తస్య పుణ్యఫలం శ్రుణు॥ 309
- రామానుజః శ్రియః పత్యుః విభూతి ద్వయమాస్తవాన్।
తద్విభూతిద్వయం ప్రాప్నోత్యసౌ నాస్త్యత్ర నంశయః॥ 310

॥ఓమ్॥

శ్రీమద్రామానుజ సహస్రనామ స్తోత్రం సమాప్తమ్.

శ్రీమద్రామానుజ సహస్ర నామావళి:

శ్రీమద్రామానుజాయ నమః	వేదవేదేత్రే నమః	
సౌమ్యాయ నమః	స్వామినే నమః	30
కేశవార్యాత్మజాయ నమః	పరమ ధార్మికాయ నమః	
అనఘాయ నమః	సర్వజ్ఞాయ నమః	
శ్రీమత్కృత్తిమతీ గర్భశుక్తి ముక్తా	సర్వకామప్రదాయకాయ నమః	
ఫలాయ నమః	నారాయణాంశ సంభూతాయ నమః	
జయాయ నమః	భవబద్ధ విమోచకాయ నమః	
లక్ష్మణాయ నమః	సదాధారాయ నమః	
భక్తమందారాయ నమః	జ్ఞాని భాష్యాయ నమః	
శ్రీభూతపురనాయకాయ నమః	తీర్థస్నాన ఫలప్రదాయ నమః	
మోక్షప్రదాయ నమః	10 శ్రీవైష్ణవావసరతాయ నమః	40
సర్వసాక్షిణీ నమః	సర్వపుణ్యఫలప్రదాయ నమః	
ప్రపన్నజనరంజనాయ నమః	సంకర్షణాయ నమః	
సర్వశాస్త్రార్థ తత్త్వజ్ఞాయ నమః	సర్వపూజ్య సమయాయ నమః	
త్రిలోక జనవర్ధితాయ నమః	సర్వగోచరాయ నమః	
అనన్తాయ నమః	దురాధర్షాయ నమః	
సత్యసంకల్పాయ నమః	శ్రీకాలజ్ఞాయ నమః	
బలభద్రాయ నమః	జరామరణ వర్జితాయ నమః	
నిరంజనాయ నమః	సహిష్ణువే నమః	
నిర్వికారాయ నమః	20 తత్త్వవేదేత్రే నమః	
విపులాంసాయ నమః	అరిషడ్వర్గ విజితే నమః	50
నిరామయాయ నమః	అవ్యయాయ నమః	
వేదాంతద్వయసారజ్ఞాయ నమః	సర్వాదయే నమః	
దివ్యమంగళ విగ్రహాయ నమః	సద్గతయే నమః	
నీలాంబరధరాయ నమః	సర్వభూతాధారాయ నమః	
చిత్ర చరిత్రాయ నమః	మహాధృతయే నమః	
కరుణాకరాయ నమః	సర్వజితే నమః	
వరప్రదాయ నమః	జన్మరహితాయ నమః	

ఊర్జితాయ నమః	అనుకూలాయ నమః	
శృంగరజ్ఞనాయ నమః	సూక్ష్మరూపాయ నమః	90
మహోరస్కాయ నమః	60 కర్ణాంతాయతలోచనాయ నమః	
విశ్వగోద్రీ నమః	దుస్సహాయ నమః	
లోకాధ్యక్షాయ నమః	దుష్టదమనాయ నమః	
సుఖాకరాయ నమః	ధీరోదాత్తగుణోత్తరాయ నమః	
అజేయాయ నమః	పుణ్యశ్లోకాయ నమః	
అనుత్తమాయ నమః	కలాధారాయ నమః	
శేషాయ నమః	కోటిసూర్య సమప్రభాయ నమః	
హృష్టాత్మనే నవదాసపావనాయ నమః	కృపాపీయూష జలధయే నమః	
సారాత్మకాయ నమః	క్షయవృద్ధి వివర్జితాయ నమః	
గురుశ్రేష్ఠాయ నమః	70 కర్త్రే నమః	100
నివృత్త విషయ స్పృహాయ నమః	పురాణపురుషాయ నమః	
కోమలాంజయ నమః	పావఘ్నాయ నమః	
జగన్నాథాయ నమః	మితభాషణాయ నమః	
విక్రమిణీ నమః	ధర్మదేవాయ నమః	
సేవకప్రియాయ నమః	ధర్మపాలాయ నమః	
అతులాయ నమః	భవ సంతాప నాశనాయ నమః	
మధురాలాపాయ నమః	ఉత్సవైషిణీ నమః	
ప్రవన్న జన సంవృతాయ నమః	తీర్థపాదాయ నమః	
మహాస్వరూపాయ నమః	తాపత్రయ విచారణాయ నమః	
సారజ్ఞాయ నమః	80 అధర్మశత్రవే నమః	110
సాత్త్వికాయ నమః	అవలాయ నమః	
గతకల్మషాయ నమః	శక్తిమతే నమః	
ఉదారధియే నమః	అభయాయ నమః	
శ్వేతవర్ణాయ నమః	కవయే నమః	
జ్ఞానదీపప్రకాశకాయ నమః	శ్రీ వైష్ణవాగ్నితాయ నమః	
జ్ఞానప్రియాయ నమః	శ్రీమతే నమః	
ప్రసన్నేన్దుముఖాయ నమః	అన్వకరదర్శనాయ నమః	
నరకనాశనాయ నమః	మేషార్త్ర సంభవాయ నమః	

వేదపురుషాయ నమః	సులలాటయ నమః	
పార్థ సారథయే నమః	120 సువిక్రమాయ నమః	
వేదాస్తద్యయ కర్పూరచామీకర	ఉత్తరాణాయ నమః	150
కరణ్ణకాయ నమః	జీతామిత్రాయ నమః	
కానోపయస్త్రే నమః	జితక్రోధాయ నమః	
పురుషపుష్కవాయ నమః	జితేష్ట్రియాయ నమః	
సుగుణాకరాయ నమః	స్వభావభద్రాయ నమః	
బలినే నమః	విజయినే నమః	
భక్త ప్రియాయ నమః	విష్వక్సేనాంశ సంభవాయ నమః	
ధీమతే నమః	రహస్యత్రయ తత్త్వజ్ఞాయ నమః	
అవాఙ్మానసగోచరాయ నమః	చతుర్వర్గ ఫలప్రదాయ నమః	
దుర్దర్శణాయ నమః	శక్తిజ్ఞానయుతాయ నమః	
దేశికాగ్రగణ్యాయ నమః	130 శాన్తివర్ధనాయ నమః	160
భువనపావనాయ నమః	సర్వతోముఖాయ నమః	
అక్రూరాయ నమః	అగాధ తత్త్వ త్రితయ తత్త్వవేత్త్రే	
సర్వసిద్ధాంతవేత్త్రే నమః	జనార్దనాయ నమః	
అనురభయ ప్రదాయ నమః	సంసారచ్ఛేదకాయ నమః	
అధికారిణే నమః	మందస్మితభాషిణే నమః	
సదాచార్యాయ నమః	మహామనసే నమః	
మహాతే నమః	పుణ్యోదయాయ నమః	
ఆశ్రిత వత్సలాయ నమః	పరాజయ్యాయ నమః	
శాన్తాయ నమః	140 మహాపురుష పుష్కవాయ నమః	
ప్రియంవదాయ నమః	సత్యవాక్య రతాయ నమః	170
శతృతాపనాయ నమః	నిత్యాయ నమః	
పాపనాశకృతే నమః	గోవిన్దాచార్యపూర్వజాయ నమః	
సమృద్ధయే నమః	శ్రుత్యపార్థశ్రుతి ప్రోద్బూతాశ్రుసంత	
సచ్చిదానన్దాయ నమః	వ్రయాదవాయ నమః	
సంసారభయనాశనాయ నమః	కప్యానశ్రుతిసాధ్యర్థసాధనావిధ	
సర్వశక్తిమయాయ నమః	యాదవాయ నమః	
వ్యాపినే నమః		

శదంభయాదవాజ్ఞాన్తగఙ్గా యాత్రా
కృతోద్యమాయ నమః

గోవిన్దాచార్య విజ్ఞాన్త యాదవేచ్ఛా
విధాయ నమః

బుధాయ నమః

నివృత్తగఙ్గాయాత్రాయ నమః

శ్రీకాఞ్చ యాత్రా సముత్సుకాయ
నమః

నిషాదాకార వరదరాజ దర్శనలాలి
తాయ నమః 180

వ్యాధరూపేభశైలాధినాథ దర్శిత
కాశ్చే కాయ నమః

తృషాద్దిత మహాదేవీ యాచితాంబు
సమర్పణాయ నమః

కాశ్చేపూర్ణార్య విజ్ఞాపితాత్మా
భిప్రాయాయ నమః

ఆత్మవతే నమః

వరదాజ్ఞా సమానీత శాలకూపాంబవే
నమః

అద్భుతాయ నమః

మాత్రాజ్ఞా సర్వదాభ్యస్త వేదాన్త
గ్రంథ విస్తరాయ నమః

దేవరాజకృపాలబ్ధవద్యాక్యార్థ
మహోదధయే నమః

సహస్రగీతివ్యాఖ్యాతృయామునాచార్య
చిన్తితాయ నమః

యామునాచార్య సచ్చిష్యాన్వేషి
తాయ నమః 190

శుభలక్షణాయ నమః

విష్ణుభక్త సమాయుక్తాయ నమః

శమాదిగుణసాగరాయ నమః

సర్వవేదార్థ తత్త్వజ్ఞాయ నమః

ప్రియవాదినే నమః

మహాయశసే నమః

సదాచార సమాయుక్తాయ నమః

సజ్జనప్రతిపూజకాయ నమః

సంపూర్ణాజ్ఞాయ నమః

సర్వజీవశరణ్యాయ నమః 200

సత్యవిక్రమాయ నమః

శ్రీరంగనగరాయాత్ర యామునార్య

నిరీక్షితాయ నమః

క్షీరాబ్ధిసేవ సంకాశ వస్త్రధ్యయ
విరాజితాయ నమః

ద్వీర్ణబాహవే నమః

విశాలాక్షాయ నమః

నిష్ఠునాభయే నమః

తనూదరాయ నమః

కంబుకంఠాయ నమః

స్పృద్ధ కేశాయ నమః

పూర్ణచక్ర నిభాననాయ నమః 210

విశాలవక్షసే నమః

బింబోష్ఠాయ నమః

స్పృద్ధవర్ణాయ నమః

సులక్షణాయ నమః

చిద్రోర్ధ్వ పుండ్ర సంయుక్త లలాట

ఫలకాయ నమః

సమాయ నమః

సిద్ధాన్తవర్ధనా కాంక్షి యామునార్య

కటాక్షితాయ నమః

స్వాభావికానవధిక శ్లోకార్థాన్వ

తాశయాయ నమః

యామునాచార్య సందర్శనోత్సు

కాయ నమః

సుహృదాదరాయ నమః	220	స్వీయదేవీ దోష మిష్టప్రాప్త తుర్య	
కావేరీసైకతానీతద్భవ యామున		శ్రమాయ నమః	240
విగ్రహాయ నమః		ప్రభవే నమః	
ప్రతిజ్ఞాత్రితయాధాన యామునాఖ్యరి		దేవరాజకృపాలబ్ధ సంన్యాసవిధయే	
మోచకాయ నమః		నమః	
యామునాచార్య సాంగత్యాభావ		అత్మవిదే నమః	
సంతప్తమానసాయ నమః		శిఖాయట్టోపవీతాధ్యాయ నమః	
అదృష్టరంగనగరాయ నమః		శరణ్యత్రాణ తత్పరాయ నమః	
కాశ్చేపుర సమాగతాయ నమః		బ్రహ్మణ్యాయ నమః	
భోజనార్థ సమాహూతకాశ్చే		బ్రహ్మణే నమః	
పూర్ణాయ నమః		కాషాయ చేలధారిణే నమః	
కలానిధయే నమః		తపోధనాయ నమః	
కాశ్చేపూర్ణార్య భుక్తాన్నశేష లాభ		కమణ్డలూజ్జ్వల కరాయ నమః	250
ప్రలుబ్ధధియే నమః		యతిరాజాయ నమః	
అజ్ఞాతాత్మీయ హృదయస్వీయవత్స		సనాతనాయ నమః	
వరాజ్ఞ ఖాయ నమః		హరితవంశ్యాయ నమః	
అఘహరిణే నమః	230	భ్రాజిష్టనే నమః	
కలిధ్వంసినే నమః		ధర్మాధ్యక్షాయ నమః	
బ్రహ్మరాక్షస మోచకాయ నమః		మహాబలాయ నమః	
పంచసంస్కార లాభార్థ కాశ్చే		మహోద్ద్యమాయ నమః	
పూర్ణ సమాశ్రయాయ నమః		శిష్యభూత యాదవాజ్ఞాన	
వరదాజ్ఞా ప్రకారజ్ఞకాశ్చే పూర్ణ		భిక్షకాయ నమః	
ప్రబోధితాయ నమః		సమర్థాయ నమః	
పూర్ణార్యశ్రయణాసక్తాయ		యాదవాచార్య దత్త సంస్కార	
శ్రీరంగ గమనోద్ద్యతాయ నమః		పంచకాయ నమః	260
మధురాంతక సందృష్ట పూర్ణ		భూమిప్రదక్షిణ ఫలప్రదాయ నమః	
చార్యాయ నమః		సంసారతారకాయ నమః	
ప్రహృష్టధియే నమః		సంప్రాప్తక్రమ సంన్యాసయాదవాచార్య	
పూర్ణార్య కరుణాలబ్ధ పంచసంస్కార		సేవితాయ నమః	
సంస్కృతాయ నమః		యాదవార్చిత గోవిష్టదాసాఖ్యాయ	
		నమః	

శ్వాస్య వైభవాయ నమః	గీతప్రీతి భూతిః ప్రీషితాయ
స్వాస్థ్యైర్ యాదవకృతయతిధర్మ	రక్షణామగయ నమః
సముచ్చయాయ నమః	రంగరాజ కృపాలబ్ధవిభూతిధ్వయ
విమలాయ నమః	వైభవాయ నమః
కుశలాయ నమః	ప్రాప్తశ్రీరంగసామ్రాజ్యాయ
సాధుశీలాయ నమః	నదాంతకర్య లోబసాయ నమః
యాదవమోక్షదాయ నమః	పాషండమత సంసక్తగోవిందా
ఆచార్యవర్యాయ నమః	కర్ణణోబ్ధికాయ నమః
వరమహంసాయ నమః	శ్రీశైలపూర్ణసాన్నిధ్య సంప్రీషిత
కాంచీపుర స్థితాయ నమః	ధరాసురాయ నమః
కల్యాణగుణ సంపూర్ణాయ నమః	పూర్ణలబ్ధ ద్వయార్థాయ నమః
దుర్ధయాయ నమః	శ్రీసాంశరాత్రాగమాదరాయ నమః
యోగిహంపతయే నమః	న్యాయతత్త్వవిదే నమః
సహస్రశీర్షాయ నమః	అవ్యగ్రాయ నమః
సంధ్యాసినే నమః	సిద్ధిత్రయ వివేచకాయ నమః
సర్వలోకసుఖావహాయ నమః	గీతార్థ సంగ్రహ జ్ఞాత్రే నమః
మునిస్తుతాయ నమః	జ్ఞాతపూరుష నిర్ణయాయ నమః
మహాయోగినే నమః	వ్యాసమాత్రార్థ తత్త్వజ్ఞాయ నమః
సుశీలాయ నమః	గోష్ఠీనగర సంక్రితాయ నమః
ప్రీతివర్ధనాయ నమః	గోష్ఠీపూర్ణ కృపాలబ్ధ మంత్రార్థాయ
పరమార్థగురవే నమః	నమః
జైత్రాయ నమః	పరమార్థ విదే నమః
తపస్వినే నమః	సమస్తలోకోపదిష్ట మస్తరత్నాయ
సులఖాయ నమః	సుహృత్ప్రియాయ నమః
సుఖినే నమః	కృతమాసోప వాస శ్రీకూరేశ చరమార్థ
శ్రీరంగవాదామజ్ఞాతవరరద్ధార్థ	దాయ నమః
లోకీతాయ నమః	మదత్రయోన్ముక్త దాశరథ్యార్య చర
గాతలోషిత దేవే వరరంగార్య	మార్థదాయ నమః
పాత్యూతాయ నమః	వరరంగార్య సంప్రాప్తశతజిద్ధస్త
	విస్తరాయ నమః
	గోవిందముఖ్య శిష్యో పదిష్ట ద్రావిడ
	వాఙ్మయాయ నమః

270

280

300

310

290

మూలాధరాత్త పాపాప్రగీతి వ్యాఖ్యాన ప్రవీత విషతీర్థాంభః ప్రకటీకృతః

నమః

వైభవాయ నమః

ప్రసన్నధీయే నమః

యజ్ఞమూర్తికృతాద్వైత శాస్త్రవాద

యామునోక్తార్థ కథనతుష్ట

సువిస్మితాయ నమః

మూలాధరస్తుతాయ నమః

దేవరాజకృపాలబ్ధ యజ్ఞమూర్తి

వరరంగార్య సంప్రాప్త పంచమోపాయ

జయోద్యమాయ నమః

వైభవాయ నమః

యజ్ఞమూర్తిప్రతిష్ఠాశ్రీ నమః

వరరంగార్య నిర్దిష్ట తత్సేదర

మహోత్సాహాయ నమః

340

నమాశ్రితాయ నమః

శుభేశ్వరాయ నమః

విత్యగ్రస్త నమాద్విష్ట మాధవారాధన

యజ్ఞమూర్తివితీర్ణాత్మ నామ్నే

క్రమాయ నమః

320 ప్రాంశవే నమః

గద్యశ్రయ కరాయ నమః

ప్రకాశనాయ నమః

సూరికులక్షేమకృతే నమః

జ్ఞానప్రమేయసారాఖ్య గ్రన్థకృద్య

అక్షయాయ నమః

జ్ఞానస్థితాయ నమః

కృతరంగేశకైంకర్య శాసనాయ

దేవరాజార్చనాద్విష్ట దేవరాజ ముని

పాపమోచనాయ నమః

ప్రియాయ నమః

అర్చకేరిత సందత్త విషాన్నాయ

వైఖానసార్చక స్తోమ తూరి జంఝూ

పన్నగేశ్వరాయ నమః

సమీరణాయ నమః

శ్రీవైష్ణవ వధూసంజ్ఞాస్వసందత్త

పాంచరాత్రాగమాధీన రంగేశార్చా

విషాశనాయ నమః

దరాయ నమః

జలాంజలిశ్రయోహారాయ నమః

అజితాయ నమః

పూర్ణార్యాశ్వాసితాయ నమః

మహాభుజాయ నమః

సుఖాయ నమః

330 నిష్కలజ్కాయ నమః

సంతప్త సైకతవత త్రుణతార్తిహర

త్రిదణ్డేనే నమః

దరాయ నమః

దుష్టభిజ్ఞనాయ నమః

ప్రణతార్తి హరాచార్య దత్తభిక్షక

సహస్రగీతీక్షణజవేంకటేశా

భోజనాయ నమః

ర్చినారతయే నమః

క్రూరాత్మార్చక సందత్త విషతీర్థ

శ్రీ వేంకటాచలస్థానపుష్పారామార్ది

శనాయ నమః

మానసాయ నమః

అమృతాయ నమః

స్వాజ్ఞాపితానస్తసూరిస్థాపితా

రామతోషితాయ నమః

శ్రీ వేంకటేశ పాదాబ్జ సేవార్దినే వర్తితోత్తమాయ నమః	వరదాచార్య భార్యాభివన్దితాయ సూరినన్దితాయ నమః
శ్రీరంగనాథానుమతాయ నమః	వరదాచార్య ప్రియాసీత పదార్థచయ
కృతయాత్రాయ నమః	విస్మితాయ నమః
కృతార్థ ధియే నమః	కార్యాసారామ వరద నివాసకృత
పాథేయీకృత గోవిష్టనామ్నే	భోజనాయ నమః
కామాదివర్తితాయ నమః	స్వశేషదాన సంతుష్ట వరదాయ
శ్రీదేహలీపురిధామ త్రివిక్రమ	వరదాయ నమః
పదానతాయ నమః	అగదాయ నమః
శుద్ధాయ నమః	సత్కార్యాయ నమః
శైవసమాక్రాంత చిత్రకూటావ	వరదాచార్య భార్యాశేషప్రదాయ
నోన్ముఖాయ నమః	నమః
నిత్యనేత్రే నమః	శుభాయ నమః
అష్ట సాహస్ర గ్రామయాత్రే నమః	వరదార్య కృపాపాత్ర వైశ్యచక్రాఙ్గన
యతాశయానాయ నమః	ప్రదాయ నమః
యజ్ఞేశ జ్ఞాపనప్రేషితాస్తే వాసినే నమః	పంచసంస్కార సంపూర్ణవైశ్య
	శ్రీ వైష్ణవత్వదాయ నమః
వశినే నమః	వైష్ణవాయిత వైశ్యార్థితాభిలాష్ట
రసినే నమః	పరిగ్రహాయ నమః
శిష్యాపూజక యజ్ఞేశ విముఖాయ	భీతప్రణతయ జ్ఞేశప్రార్థితాయ
ప్రముఖాయ నమః	నాస్తికారతయే నమః
సఖ్యే నమః	తదియోపేక్షియజ్ఞేశానాదరాయ నమః
కార్యాసారామ వరదధామ యాత్రే	సాధుసాదరాయ నమః
నమః	ఆర్తయజ్ఞేశోపదిష్ట ప్రపన్నన
హతాధమాయ నమః	జనలక్షణాయ నమః
అక్షయ్యపాత్ర కృద్దిన వరదార్యా	శ్రీశైలయామ్య భాగ్య దివ్యకాపిల
తివత్సలాయ నమః	తీర్థగాయ నమః
అవస్థవరదాచార్య భార్యా హస్త	దివ్యకాపిలతీర్థస్థశతకోపాది
నినాదవిదే నమః	సేవకాయ నమః
భావజ్ఞాయ నమః	దివ్యసూరినరోపిరకృతస్నానాయ నమః
వరదాచార్య భార్యా దత్తశిరోమ్మరాయ	స్థిరాననాయ నమః
నమః	

శ్రీమదష్టాక్షరీ మంత్ర జపాయన్రవద నాదరాయ నమః	సద్భక్తికృతశేషాద్రి మంగళాశాసనాయి నమః
శ్రీశైల దర్శనాత్మన విస్మితాయ నమః	వరాయ నమః
సస్మితాయ నమః	నగానారోహణ ప్రాణత్యాగేచ్ఛాశ్రిత వత్సలాయ నమః
శ్రితాయ నమః	నగానారోహణా రోహణాందోళిత హృదస్తరాయ నమః 430
విశ్రుతాయ నమః	410 శ్రీశైలారోహణకృత నిశ్చియాయ నమః
ప్రశ్రితాయ నమః	శ్రితసర్గతయే నమః
సత్యవ్రతాయ నమః	కృతప్రథమసోపాన వందనాయ శ్రితనందనాయ నమః
సాత్త్విక సంగతాయ నమః	వైష్ణవప్రేరణకృతశేష శైలాధిరోహణాయ నమః
రాజ్ఞే నమః	శ్రీశైలపూర్ణదత్తశ్రీనాథతీర్థ ప్రసాద భాజే నమః
విట్టలదేవాధిరాజాశ్రిత వదాంబుజాయ నమః	ఏకాన్తి దర్శితవధాయ నమః
సంప్రాప్త విట్టలాధీశవంచసంస్కార దాయ నమః	వాయుగోపుర దర్శనాయ నమః
ఆదరాయ నమః	రామానుజ మహారామ దర్శనాత్మన విస్మితాయ నమః
పూర్ణాయ నమః	స్వామిపుష్కరిణీస్నాత్రే నమః 440
విట్టలదేవేశ సమర్పిత మహాధనాయ నమః	వరాహార్చన తత్పురాయ నమః
తుండీరమండల మిళన్మండియా ఖ్యాగ్రహార కృతే నమః	కులశేఖరసోపాన బలిపీఠ కృతానతయే నమః
త్రింశత్క్షేత్ర లసన్మండియార్పణా నద్వితా శ్రితాయ నమః 420	కృతశ్రీయామునార్యాఖ్య పుష్ప మంటవ సేవనాయ నమః
బావజ్ఞానస్తముఖ్యార్యప్రాద్వితాయ నమః	అఖండభక్తిప్రణత యాగశాలా మహాససాయ నమః
పార్ధివార్చితాయ నమః	అమన్దానన్దవిహిత మణిమణ్డవ వన్దనాయ నమః
శ్రీవేంకటేశ భావశ్రిశేషాగారో హణారుచయే నమః	శ్రీవిష్ణుకేన ముఖ్యశ్రీదివ్యనూరి కృతాంజలయే నమః
మంగళాశాసనార్థార్యాహుతాయ నమః	
పుభ్యేసురాశ్రితాయనమః	
పూర్వార్యసదనుష్ఠానమార్గసంచార తత్పురాయ నమః	

అనన్తనిలయోద్ధామ ధామసేవాభి
నన్దితాయ నమః

అనన్తబాష్పనయనాయ నమః

శ్రీనివాసవదానతాయ నమః

శ్రీమాలాశతకోపాది గ్రహీత్ర
నమః

450

అహిత మంగళాయ నమః

శ్రీశైలకృత వైకుంఠ బుద్ధయే నమః

బుద్ధిమదగ్ర గణేయే నమః

శ్రీశ్రీనివాసస్నానాభిసేవనాయ

ష్ఠిరపాలనాయ నమః

శ్రీశైలవశువృక్షాది నిత్యసూర్యాభి

మానవతే నమః

శ్రీశైలదేశికాష్టావతేషాద్రి త్రిదిన ష్ఠితయే

నమః

నిరాహారాయ నమః

శ్రీనివాసదత్త తీర్థ ప్రసాదభుజే నమః

శ్రీ వేంకటేశ దత్త శ్రీవిభూతి ద్యయ

వైభవాయ నమః

460

శ్రీశైలపూర్ణసంప్రాప్త శ్రీరామాయణ

తత్త్వధియే నమః

గురుభక్తికృపాముఖ్య గోవిందగుణ

తోషితాయ నమః

శ్రీశైలదేశికప్రాప్త గోవిందార్య

ప్రతిగ్రహాయ నమః

కృత శ్రీమఠికాద్రీశ నారసింహాభి

వందనాయ నమః

నతగృధ్ర సరస్వీర రాజద్విజయ

రాఘవాయ నమః

గుణానన్దిత గోవిందాయ నమః

పూర్ణసాత్యజ్ఞ్యవిస్మితాయ నమః

అగ్నేకృతాస్థానాప్రయత్నేశ కృత

పూజకాయ నమః

గోవిందాచార్య వైరాగ్య గురుప్రమాతి

విస్మితాయ నమః

త్రిదణ్డీకృత గోవిందస్వనామార్ద్ర

ప్రదాయకాయ నమః

470

శ్రీభావ్యగ్రంథనిర్మాణ సహాయాకృత

కూరరాజే నమః

శారదాపీఠసంప్రాప్త శ్రీబోధాయన

వృత్తికాయ నమః

కూరేశజ్ఞానవైచిత్ర్య పారతంత్ర్యాది

తోషితాయ నమః

తత్త్వమస్యాదివాక్పార్థతత్త్వనిర్ణయ

కారకాయ నమః

నిరస్తయాదవప్రోక్త జ్ఞానకర్మ

సముచ్చయాయ నమః

జ్ఞానోపాసన శబ్దాభిధేయ భక్త్యేక

సాధనాయ నమః

విదచిద్రూపతాపాధితా ద్వైతశ్రుతి

సంతతయే నమః

స్వరూపవిమలీభూతభేదశ్రుతి

సమర్థనాయ నమః

ఘటకశ్రుతి సాపేక్షద్వైతాద్వైత

సమన్వయాయ నమః

భాస్కరప్రోక్తదుష్కార్థధ్వాంతవిధ్యంస

భాస్కరాయ నమః

480

శంకరాచార్యమతాతఙ్క నిర్మూలన

విచక్షణాయ నమః

సౌరసిద్ధాంత విశ్లేదనే నమః

గాణావత్యమతాంతకాయ నమః

కపిలాగమరాద్ధాన్తకాన్తార		త్రిదణ్డ భృత్సైవ శతీమణ్డీతాయ నమః
దవసావకాయ నమః		పణ్డీతోత్తమాయ నమః
జైనేభసింహాయ నమః		అనన్త వైష్ణవపుత్రాయ నమః
చార్వాకమర్దినే నమః		బ్రహ్మవిదే నమః
యోగవిమర్దనాయ నమః		నైక కర్మకృతే నమః
ధ్వస్తవైషికమతాయ నమః		ద్భృష్టవృత్తాద్రి పద్మాక్షాయ నమః
న్యాయసిద్ధాన్తదూషకాయ నమః		సతశ్రీనిమలాపుత్రాయ నమః
హతమాధ్యమికాయ నమః	490	శ్రీరామనగరాపూవరంగనాయక
ధూతయోగాచారాయ నమః		సేవకాయ నమః
వృషాకృతయే నమః		తంజాపురీ నారసింహ నీలమేఘాజ్ఞవ
వైభాషిక మతచ్ఛేదినే నమః		లార్చికాయ నమః
సౌత్రాన్తిక నయావహాయ నమః		శ్రీమద్భూతపురీ రామసేవా హర్ష
విధ్వస్తజైవరాద్ధాన్తాయ నమః		సమన్వితాయ నమః
కాపాలిక విఫాలికాయ నమః		కుంభఘాటవసచ్చార్ఙ్గపాణి సందర్శ
శాక్తేయబాధకాయ నమః		నోత్పుకాయ నమః
పాంచరాత్ర ప్రామాణ్యసాధకాయ		స్తతనన్దిపురస్వామినే నమః
నమః		సంగమగ్రామ సంగతాయ నమః
శ్రీభాష్యగ్రన్థ నిర్మాణసర్వ		కృష్ణారణ్యం దేవాధిరాజపూజన
లోకోపకార కాయ నమః		లోలుపాయ నమః
వేదాన్తదీప నిర్మాత్రే నమః	500	బాలవ్యాఘ్రపురీశేశాయ సందర్శ
కృతవేదార్థసంగ్రహాయ నమః		నాదరాయ నమః
వేదాన్తసారభగవద్గీతాభాష్యకృతే నమః		శ్రీసారనాథసేవినే నమః
ఆశ్రమాయ నమః		శ్రీముష్ణవారాహసేవనాయ నమః
జాతదిగ్విజయోల్లాసాయ నమః		నలూరుణవనక్షేత్రవ్యోమజ్యోతిషేనమః
శ్రీరంగేశవ్రహ్మాదితాయ నమః		మహాద్భుతయే నమః
ఖ్యాతాయ నమః		పాపనాశాభిధక్షేత్ర పాపనాశాభి
ద్వాదశ సాహస్రైకాన్తియుక్తాయ నమః		వర్జనాయ నమః
పరంతపాయ నమః		530
చతుస్సప్తతిపీఠస్థ సంపుత్రాయ		ద్భృష్టశ్రీఖండనగ్రామ హరపాప
దేశికోత్తమాయ నమః	510	విమోచనాయ నమః

సేవితాభ్రపురస్థాయి వేంకటేశవదాం	కామాక్షీనిలయావానచోరకృష్ణ	
బుజాయ నమః	వదానతాయ నమః	
నతకణ్యపురీ శౌరిరాజాయనమః	స్తుతోరగగృహప్రాశ్న దురగాల	
కణ్యపురాశ్రితాయ నమః	యనాయకాయ నమః	
శ్రితనాగపురశ్రీశాయ నమః	మేఘాలయాధిపప్రాద్ధానే నమః	
నతశ్రీగృహపూర్ణకాయ నమః	నతతోయగృహధిపాయ నమః	
సుగంధవిపినక్షేత్రఫణిరాజశయార్చ	ద్భష్టగ్రామగృహధీశాయ నమః	
కాయ నమః	బహువైష్ణవ పూజితాయ నమః	
శ్రీవిక్రమాట గోవిందరాజ దర్శన	ద్భష్టకై రవిజీతీర నివనత్పార్థ	
లాంసాయ నమః	సారథయే నమః	
త్రివిక్రమపురావాస త్రివిక్రమ	నృసింహసేవానిరతాయ నమః	
వదానతాయ నమః	రక్షనాయకసేవకాయ నమః	560
వరిరంభపురీ రమ్యవరదర్శన	గజేంద్ర వరద ప్రార్థానే నమః	
తోషితాయ నమః	540 రాఘవార్చన తత్పరాయ నమః	
వీక్షాటపీఠింగృహస్థ వీరరాఘవ	నతతోతాద్రి రంగేశాయ నమః	
సేవకాయ నమః	స్తుతాహిష్ట హరిహరయే నమః	
సంప్రాప్తకాశ్చేనగరాయ నమః	కల్యాణసరసీతీర వరాహార్చన	
కృతాష్టభుజవస్తనాయ నమః	తోషితాయ నమః	
వరమేశపురస్థాన వైకుంఠేశ్వరవందిత్రే	మహాబలిపురీభూమి శాయి కేశవ	
నమః	పూజకాయ నమః	
శైలమూలనృసింహార్చాయ నమః	గోపవత్సన వాస్తవ్య త్రివిక్రమ	
కమలేక్షణ వీక్షకాయ నమః	వదానతాయ నమః	
కామాసికా నృసింహార్చాయ నమః	సంప్రాప్తనాగనగరాయ నమః	
కృతత్రివిక్రమార్చినాయ నమః	నన్దాభీరధ్రసేవకాయ నమః	
యథోక్తకారి సంసేవినే నమః	ఘటప్రణర్తకస్తోత్రే నమః	570
స్తుతపాండవదూతకాయ నమః	550 మహాకారుణ్య పూజకాయ నమః	
ఏకామ్రుశాలయజ్యోత్స్నానంద్రఖం	రక్తాంబర హరిస్తోత్రే నమః	
దేశ్యరార్చికాయ నమః	శ్రీనారాయణ పూజకాయ నమః	

పురుషోత్తమ సంసేవినే నమః
 రత్నకూటాధిపార్భకాయ నమః
 వైకుంఠేశవదానమ్రాయ నమః
 నమజ్జన కృతాదరాయ నమః
 కమలానాథ సేవార్దినే నమః
 మాధవార్చన లాలసాయ నమః
 గోపీవతి హరిస్తోత్రే నమః
 స్నాతైకాదశ తీర్థకాయ నమః
 దృష్టశుక్రపురి రామాయ నమః
 సంప్రాప్తాకాశ పత్తనాయ నమః
 లవణాభావతాతాప్య భగవత్పూజ
 నోత్సుకాయ నమః
 రథపాతస్థలాధీశ దేవరాజనమర్చ
 కాయ నమః
 శ్రీకృష్ణమంగళక్షేత్రభక్తవత్సల
 సేవకాయ నమః
 శ్రీనివాసపురి శాన్మన్మాతృనాథ
 వదానతాయ నమః
 శ్రితకృష్ణకుటీవాన దామోదర
 వదార్దకాయ నమః
 శిరశ్శంఖ పురాధీశస్తోత్రే నమః
 ఇందునగరీశభాజే నమః
 కపిష్ఠల గజార్తిఘ్న సేవినే నమః
 ఆదిత్యపురీశ భాజే నమః
 కదమ్పనగరాధీశ సేవాలాలన
 మానసాయ నమః
 పాండ్యమండల సంప్తాయ నమః
 శీతోద్వానాధిపార్భకాయ నమః
 నత మోహన రాజాంఘ్రయే నమః

శ్రిత సత్య మహీధరాయ నమః
 గోష్ఠీపురి గోష్ఠవతి
 సామ్యనారాయణార్చ
 కాయ నమః
 వనాద్రి సుందరభుజస్వామిదర్శన
 లాలసాయ నమః
 మధురాపుర సంవాసి శ్రీవల్లభ
 వదార్చనాయ నమః
 ధన్వినవ్యపురాధీశ వటవత్ర
 శయార్చకాయ నమః
 శ్రీభట్టనాథ సంసేవినే నమః
 గోదాదర్శన నన్దితాయ నమః
 పుల్లారణ్య గతాయ నమః
 దర్భశయ్యా రాఘవ సేవకాయ నమః
 నిస్తాల్య మంగళపురి దేవదేవ
 సమర్చకాయ నమః
 పద్మలోచనసేవార్దగత శ్రీవర
 మంగళాయ నమః
 శ్రీదక్షిణాపురివాస మకరాలయ
 సేవకాయ నమః
 తింత్రిణీ మందిరస్థాయి భుజంగశయ
 నార్చకాయ నమః
 విజయాననసంసేవినే నమః
 శ్రీవైకుంఠ వదార్చకాయ నమః
 నిశేవవిత్తలాభా ధ్యాయ నమః
 మాయానట సమర్చకాయ నమః
 తామ్రవర్ణీనదీస్నాత్రే నమః
 కురుకానగరాశ్రితాయ నమః
 ఆదినాథవదాంభోజ పూజా లాలన
 మానసాయ నమః

580

600

590

610

తింత్రితీ వృక్షసంసేవినే నమః
 శ్రీవరాంకుశ సేవకాయ నమః
 శతారి విషయశ్లోక నిర్మాత్రే నమః
 నిర్మలాశయాయ నమః 620
 వానాద్రి దేవనాథ శ్రీపాదార్చనకృతా
 దరాయ నమః
 కురంగనగరీ ప్రాప్తాయ నమః
 పూర్ణసల్లావలాలితాయ నమః
 అధష్టికృత గోవిందాయ నమః
 పరమోచ్చాసన స్థితాయ నమః
 కురంగనగరీపూర్ణమంత్రరత్నోప
 దేశకాయ నమః
 కురంగనగరీ పూర్ణదత్తదాస్యాభిదాయ
 నమః
 అక్షరాయ నమః
 దేవాధిదేవకరుణాప్రాప్త బ్రహ్మ
 రథోత్సవాయ నమః
 కురంగపురవిన్యస్తమరస్థాపిత
 యోగిరాజే నమః 630
 అనంతశయనక్షేత్ర గంధ్రే నమః
 బ్రహ్మవిదుత్తమాయ నమః
 కృతశ్రీపద్మనాభాంగద్వార త్రయ
 నిషేవణాయ నమః
 కృతరామానుజమఠాయ నమః
 ప్రతివాదిభయంకరాయ నమః
 శితార్చివార నగరశ్రీవక్ష స్సేవనా
 దరాయ నమః
 శ్రీమన్నీరద సేతుస్థతాతాభ్యహరి
 పూజకాయ నమః

శ్రీనౌకాపుర సంవాసినారాయణ
 పరాయణాయ నమః
 శ్రీసూక్తికరణక్షేత్ర దేవ దేవ
 సమర్చికాయ నమః
 రక్తనేత్రస్థలస్థాయి దేవతాత
 సమర్చికాయ నమః 640
 ద్వీపశార్దుల నగర మాయావిష్ణు
 కృతాదరాయ నమః
 శ్రీవల్లవేదినగరాలంకార హరి
 పూజకాయ నమః
 శ్రితభృంగపురీ పద్మనాథ పాదాబ్జ
 సేవకాయ నమః
 సముద్ర నిమ్మగావాసి కేశవార్చన
 లోలుపాయ నమః
 విద్వద్గోష్ఠీపుర ప్రాశ్చందభయద్రద
 పూజకాయ నమః
 కటిస్తానపురస్తాయి నారాయణ
 పదార్చికాయ నమః
 వారాసిబలసుక్షేత్ర శేషేశనగుణా
 శనాయ నమః
 జనార్దనక్షేత్ర సేవినే నమః
 కేరళస్థకుదృష్టి జితే నమః
 సేవిత ద్వారకానాథాయ నమః 650
 మధురానాథ పూజకాయ నమః
 సాలగ్రామక్షేత్రవాసినే నమః
 సాకేతనగరాశ్రితాయ నమః
 సందృష్టనైమిశారణ్యాయ నమః
 కృతపుష్కరగాహనాయ నమః
 బదర్యాశ్రమ సంవాసినారాయణ
 పదార్చికాయ నమః

పిరిధిక్షేత్ర సందృష్ట శ్రీమత్పిరిధి నాయకాయ నమః	శ్రీజగన్నాథసంకల్పమోఘితాత్మ వినిశ్చయాయ నమః	680
బృందావనస్థగోపాలసేవా సంతోషితా శయాయ నమః	భగవద్వ్యోగ మాయాత్మశ్రీకూర్మ క్షేత్ర సంస్థితయే నమః	
నందవ్రజ కృతానన్ద నన్దనన్దనవన్దనాయ నమః	స్వప్నప్రసన్నకూర్మేశ జాతతత్త్వాయ నమః	
భట్టమంటవ సందర్శినే నమః	660 వరార్దవిదే నమః	
భాట్టప్రాభాకరాది జితే నమః	వాదనిర్జిత పాషండాయ నమః	
సంప్రాప్తశారదాపీఠాయ నమః	నిష్కాసితశివార్చకాయ నమః	
శారదానందవర్దనాయ నమః	కూర్మనాథ ప్రతిష్ఠాత్రే నమః	
కప్యానశ్రుతి నిర్వృణ్డే నమః	శైవశ్రీవైష్ణవత్వదాయ నమః	
శారదాశోక నాశనాయ నమః	నిర్జిత పాంచరాత్రార్చాయ నమః	
భాషాదత్తహయగ్రీహాయ నమః	శ్వేతమృత్స్నాప్రకాశకాయ నమః	
మాయావాది మతాన్తకాయ నమః	సింహాద్రిగాయ నమః	690
సరస్వతీ స్వయందత్త భాష్యకార సమాహ్వయాయ నమః	శ్రీ వరాహ నారసింహపదార్చకాయ నమః	
వాణీ శిరోధృతాత్మీయశ్రీభాష్యయ నమః	కృతశ్రీభాష్యవఠనాయ నమః	
సింహవిక్రమాయ నమః	670 శ్రీవైష్ణవ సమాశ్రితాయ నమః	
శారదాపీఠ రాజేంద్ర వంచసంస్కార దాయకాయ నమః	కృష్ణార్యాఖర్వ దుర్వారగర్వ నిర్వాపణాయ నమః	
దృష్టవారాణసీక్షేత్రాయ నమః	స్థీరాయ నమః	
కృతగంగావగాహనాయ నమః	సేవితాహోబిలక్షేత్రాయ నమః	
నతశ్రీభోగిశయనాయ నమః	ప్రాప్తశ్రీగరుడాచలాయ నమః	
కాశీవణ్ణిత ఖండనాయ నమః	శైవ సాత్త్విక శేషాద్రిదర్శనావిల మానసాయ నమః	
గతనీలాచలక్షేత్రాయ నమః	వాదఖండిత పాషండాయ నమః	
దృష్టశ్రీపురుషోత్తమాయ నమః	స్వసాత్త్విక వృషాచలాయ నమః	700
నీలాచలస్థాపితాత్మ మఠాయ శరవిలుంతనాయ నమః	శ్రీ వేంకటాచలాధీశ శంఖచక్ర ప్రదాయకాయ నమః	
	శ్రీ వేంకటేశ శ్వశురాయ నమః	

స్వర్ణలక్ష్మీ నమర్చకాయ నమః	ధన్విదాససువర్ణాంబాగుణాధిక్య
ప్రళ వనార్ధ విన్నస్త సంన్యాసి ద్వయ	ప్రకాశకాయ నమః
విజ్వరాయ నమః	శౌరీలీలాకలాస్పష్టక్రిమికంఠ
దేవరాజ సమాలోక కృతార్థాయ నమః	భయాద్వితాయ నమః
స్వస్తి దక్షిణాయ నమః	తృక్తక్రిదండ కాషాయ చేలాయ
మధురాంతక సందర్శినే నమః	కూరేశ వస్త్రధృతే నమః
వీరనారాయణాశ్రితాయ నమః	పశ్చిమారణ్య సంహరిణే నమః
సందృష్టనాథ మానీంద్ర యోగాభ్యాస	మితశ్రీవైష్ణవాన్వితాయ నమః
వసుంధరాయ నమః	షడ్రాత్రవర్జితాహారాయ నమః
ప్రదక్షిణీకృతధరాయ నమః	710 వాతవర్షాది పీడితాయ నమః
శ్రీరంగస్థిరవాసకృతే నమః	సమీచినార్యసచ్చివ్య సత్కృతాయ
ఉచ్చాజీవన కూరేశ సహవాస	నమః
ప్రతోషితాయ నమః	730 పూతభిల్లకాయ నమః
పరాశర వ్యాస నామాద్భుత కూరేశ	సమీచినార్యోపదేశ ఫలగ్లామిత
నందనాయ నమః	తద్గుణాయ నమః
గోవిందశిష్యత వ్యాస పరాశర	స్వపదాబ్జరజఃపూత కిరాతక
కృతాదరాయ నమః	నికేతనాయ నమః
దత్తశ్రీరామనామాఢ్య వ్యాసభట్టార	చేలాంచలాంబా సదన ప్రవిష్టాయ
కాశ్రితాయ నమః	నమః
పరాంకుశాభిధా హూత బాలగోవింద	సుఖసంస్థితాయ నమః
నస్తనాయ నమః	చేలాంచలాంబికా జ్ఞానభక్తి
దనుర్దాసీయ కామాంధ్య హారిన్ద్రితు	కైంకర్య నందితాయ నమః
కేషణాయ నమః	చేలాంచలాంబాపురుషకార స్వీకృత
పదాశ్రిత ధనుర్దాస పంచసంస్కార	తత్పతయే నమః
దాయ నమః	దేవరాజాత్మకాషాయ వస్త్రదండక
సుహృదేవ నమః	మండలవే నమః
రంగేశకింకరీభూతధన్విదాసన	వహ్నిపుష్కరిణీ తీర్థకృతక్రిదిస
ముత్సుకాయ నమః	720 సంస్థితయే నమః
దాసీభూత సువర్ణాంబాజ్ఞాన వైరాగ్య	మిథిలానగరీ నీతకించిత్రాలాయ
వర్ధనాయ నమః	నమః
	740

ప్రజాగరాయ నమః	స్వప్నసాక్షాత్కృత శ్రీమన్నారాయణ
సాలగ్రామ గతాశేషబ్రాహ్మణాజ్ఞాన	పరాయణాయ నమః
విస్మితాయ నమః	యాదవాద్రిమహారణ్యచ్ఛేదాహిత
వాధూలగురుపాదామ్బు పాలితాఖిల	మహావధాయ నమః
భూసురాయ నమః	వేదపుష్కరిణీస్నాత్రే నమః
అంగీకృతాంధ్ర పూర్ణార్ణాయ నమః	వరిధానశిలాస్థితాయ నమః
పాదచ్ఛాయా ప్రసాదకాయ నమః	లబ్ధకల్యాణ సరసీ తటచంపక
సంప్రాప్తనృపహరిక్షేత్రాయ నమః	కాననాయ నమః
నారసింహార్చనాదరాయ నమః	తులసీవృక్ష వల్మీకదృష్ట నారాయణ
క్రిమికంఠవధార్థా హితాభివారాయ	ప్రభవే నమః
నమః	గిరిమూల వినిక్షిప్తశ్వేత మృత్స్నా
పురాతనాయ నమః	ప్రకాశకాయ నమః
భక్తగ్రామగతాయ నమః	750 విమానగోపురాగార నిర్మాత్రే నమః770
భక్తగ్రామపూర్ణనమర్చితాయ నమః	బ్రాహ్మణప్రియాయ నమః
విట్టలాధీశ తనయా బ్రహ్మరాక్షస	నారాయణపురికర్త్రే నమః
మోచకాయ నమః	విష్ణుత్సవ సముత్సుకాయ నమః
ఉదారాయ నమః	నారాయణసమాద్విష్టరామప్రియ
విట్టలాధీశ శంఖచక్రాఙ్గన ప్రదాయ	యథాస్థితయే నమః
నమః	రామప్రియార్థాభియాత ఢిల్లీశ్వర
విష్ణువర్ధనదాసాఖ్యాహూత విట్టల	సమర్చితాయ నమః
భూపతయే నమః	ఢిల్లీశదత్త తత్కన్యాయుక్త
శిష్యాపహరణక్రుద్ధబౌద్ధరుద్ధాయ నమః	రామప్రియాయ నమః
సుమోహనాయ నమః	గురవే నమః
నృసింహమంటవస్తాయినే నమః	సంవత్సుకమారాఖ్యాహూత రామ
వాదముద్రా సమన్వితాయ నమః	ప్రియ సమాగతాయ నమః
ఫణాసహస్రవాగ్ధూల మూకీకృత	ఢిల్లీశ కన్యావర్తన హృష్టరోష్ణే
విపక్షకాయ నమః	760 అమరప్రభవే నమః 780
పాదాశ్రితక్షవణకాయ నమః	నారాయణపదన్యస్త న్యర్థ ఢిల్లీశ
శిక్షితాఖిల దుర్మదాయ నమః	కన్యకాయ నమః

రామప్రియోత్సవాలోక కుతూహలీత

మానసాయ నమః

వర్షత్రిదిన దేవేశ సేవానుజ్ఞాత

పంచమాయ నమః

పూర్ణార్థకూరనాథావ్యక్రవణాకుల

మానసాయ నమః

స్వార్థ్యాంఘ్రిగత పూర్ణార్థార్థాహితా

ద్యయనోత్సవాయ నమః

క్రిమికంఠమృతిజ్ఞాపివైష్ణవద్యయ

మంత్రగాయ నమః

యాదవాద్రి సుఖావాసనీత ద్వాదశ

వత్సరాయ నమః

శ్రీరంగరాజసేవాద్రినే నమః

శ్రీరంగ గమనోద్యతాయ నమః

ఆత్మబింబస్థాపనానుగృహీతాఖిల

వైష్ణవాయ నమః

790

నారాయణవిత్తిర్ణాజ్ఞాయ నమః

నృసింహాజ్ఞావశంగతాయ నమః

సంపత్కుమారవిరహ చిరవ్యాకుల

మానసాయ నమః

ప్రాప్తశ్రీరంగనగరాయ నమః

కావేరీకృత మజ్జనాయ నమః

రంగరాజపదాంభోజసేవాసంతుష్ట

మానసాయ నమః

శ్రీరంగేశ సమాశ్వుస్తాయ నమః

ప్రాప్తకూరేశ మందిరాయ నమః

కూరేశ దర్శన ప్రాప్తస్య సనానంద

మిశ్రితాయ నమః

చిరప్రవిష్టాత్మ మలాయ నమః

800

నష్టితాఖిలవైష్ణవాయ నమః

తిల్యారక్షితగోవిందరాజస్థాపన

విజ్వరాయ నమః

కరీశకరుణాప్రాప్తదృష్టికూరేశ

వీక్షితాయ నమః

శ్రీసూక్తిగ్రంథపఠితగోదాభీష్ట ప్రపూర

కాయ నమః

గోదాకృపాప్రాప్త గోదాగ్రణ నామవి

భూషితాయ నమః

పుత్రీకృతశతారాతయే నమః

శతవైర్భృణమోచకాయ నమః

పవిత్రీకృతకూరేశాయ నమః

భాగినేయత్రిదణ్డకాయ నమః

రంగేశవేంకటేశాది ప్రకటికృత

వైభవాయ నమః

810

అంధపూర్ణకృతాభ్యంగాయ నమః

ధనుర్దాన కరగ్రహాయ నమః

గోమతాన్వయ బాలాత్త స్వకమండలు

పాదుకాయ నమః

శిష్యప్రశిష్యాద్దకృతరంగేశ శరణాగతయే

నమః

విశేషార్థోపదేశానుగృహీతాఖిల

వైష్ణవాయ నమః

చతుస్సప్తతి వార్తోపదిష్టవైష్ణవ

లక్షణాయ నమః

ఆచార్యపదనిర్దిష్ట శ్రీపరాశరభట్టకాయ

నమః

వేదాంతి జయనిర్దిష్ట భట్టాయ నమః

పూర్ణమనోరథాయ నమః

వాధూలదేశికస్థాపితాత్మార్చాపూత	శుభలాంఘనాయ నమః	
భూతపురే నమః	820 హృషీకేశాయ నమః	
గోవిందార్య పదచ్చాయాయ నమః	విముక్తాత్మనే నమః	
దాశరథ్యార్య పాదుకాయ నమః	శ్రీరంగేశ జయధ్వజాయ నమః	
నమఃపదవిరాజితాయ నమః	దుస్సప్తనాశనాయ నమః	
రంగరాజపదాంభోజరాజహంసాయ	భీమాయ నమః	
నమః	ధాత్రీశోక వినాశకృతే నమః	850
సతాంగతయే నమః	శరారిచరణస్థానాయ నమః	
శ్రీవరాంకుశ పాదాబ్జమత్త భృంగాయ	శత్రుఘ్నాయ నమః	
నమః	శాశ్వతాయ నమః	
భట్టేశ వరకాలాదిముఖాంభోజ	ధృవాయ నమః	
దివాకరాయ నమః	గదాగ్రజాయ నమః	
శ్రీవత్సవిహ్న శరణాయ నమః	830 పుష్కరాక్షాయ నమః	
శ్రీతకామాది దోషహృతే నమః	శాస్త్రే నమః	
మూలమంత్ర రహస్యార్థాయ నమః	భక్తజనప్రియాయ నమః	
చరమశ్లోకగోపితాయ నమః	విద్యారాశయే నమః	
నిజావతారాంతరిత భవిష్యద్గురు	స్థిరవ్రజ్ఞాయ నమః	860
విగ్రహాయ నమః	ధుర్యాయ నమః	
శరారిదివ్యసూక్త్యంత స్సంగోపిత	సంకర్షణాంశజాయ నమః	
నిజోదయాయ నమః	శతృజితే నమః	
చతురక్షర మంత్రాధి దేవాయ నమః	విశ్వదృశే నమః	
కుమతతావనాయ నమః	సిద్ధాయ నమః	
తుండీర మండలాఖండ మండనాయ	సర్వపావనాయ నమః	
నమః	శ్రీరంగవాసోల్లా జ్యేష్ఠాయ నమః	
సర్వపావనాయ నమః	840 శ్రేష్ఠాయ నమః	
సాయ నమః	అసురద్రుహాయ నమః	
శ్రీ వైష్ణవామర భూరుహాయ నమః	శ్రీమన్నారాయణాభిఖ్య పరతత్త్వ	
వసంతమంటపావాసాయ నమః	ప్రకాశకాయ నమః	
బ్రహ్మజ్ఞాయ నమః		

బ్రహ్మరుద్రేంద్ర ననక సంస్తుతాయ నమః	870	పూతాత్మనే నమః పరమాత్మనే నమః	
సర్వసమ్మతాయ నమః		భూభర్త్రే నమః	
శుభాపాంగాయ నమః		యోగవిదాంవరాయ నమః	
సర్వవిభవే నమః		శుచిశ్రవసే నమః	
పరివ్రాజక నాయకాయ నమః		వరాహాయ నమః	
వేద్యాయ నమః		సమాత్మనే నమః	
వైద్యాయ నమః		సర్వదర్శనాయ నమః	
సచ్చరణ్యాయ నమః		అజాయ నమః	900
వదన్యాయ నమః		సురేశాయ నమః	
సాత్త్వికాదరాయ నమః		శరణాయ నమః	
విశిష్టాద్వైత సామ్రాజ్య వట్టభద్రాయ నమః	880	వృషాకారాయ నమః మహాతపసే నమః	
సుఖప్రదాయ నమః		సర్వవేదవిదే నమః	
అపాయోపాయ నిర్ముక్తాయ నమః		అవ్యభాగాయ నమః	
న్యాసోపాయావలంబనాయ నమః		చతురాత్మనే నమః	
విషయాంతర నిర్ముక్తాయ నమః		కృతాకృతయే నమః	
మంత్రాంతర వివర్జితాయ నమః		మేధావినే నమః	
జ్ఞానవైరాగ్య సంపన్నాయ నమః		సర్వదాయోగినే నమః	910
భక్త్యుపాయప్రకాశకాయ నమః		ధృతాత్మనే నమః	
అష్టోత్తర శతశ్శ్రేష్ఠస్వామి కైంకర్య వర్ధనాయ నమః		జగదాదిజాయ నమః	
శిరస్సంబంధ సంపూత పూర్వదేశిక సంతతయే నమః		మహాబుద్ధయే నమః	
పాదసంబంధ సంతారితోత్తరాచార్య సంతతయే నమః	890	మహావీర్యాయ నమః	
సమస్తమండలాధీశ మస్తకన్యస్త పాదుకాయ నమః		మహాశక్తయే నమః	
		మహాద్యుతయే నమః	
		సంధాత్రే నమః	
		సంప్రసన్నాత్మనే నమః	

సహస్రాక్షాయ నమః	సుప్రతాయ నమః	
సహస్రపాదే నమః	920 ఉత్తమాయ నమః	
సిద్ధార్థాయ నమః	సుహేషాయ నమః	
సిద్ధ సంకల్పాయ నమః	కర్మకృతే నమః	950
సిద్ధిదాయ నమః	ధర్మిణే నమః	
సర్వసాధనాయ నమః	ధర్మగోప్త్రే నమః	
సత్కర్త్రే నమః	మనోహరాయ నమః	
సత్కృతాయ నమః	అవిష్ణాత్రే నమః	
అశోకాయ నమః	సహస్రాంశవే నమః	
అప్రమత్తాయ నమః	సత్త్వస్థాయ నమః	
అక్రోధాయ నమః	సకలోత్తరాయ నమః	
ఔషధాయ నమః	930 ఆనందాయ నమః	
వర్ణమానాయ నమః	నందనాయ నమః	
వ్రకాశాత్మనే నమః	నందాయ నమః	960
తుష్టాయ నమః	గబీరాయ నమః	
సుష్టాయ నమః	ద్రవిణవ్రదాయ నమః	
పరద్వికాయ నమః	వ్రమోదాయ నమః	
సర్వలక్షణ లక్షణాయ నమః	భగవతే నమః	
తారణాయ నమః	స్వస్తినే నమః	
పరమాయ నమః	సత్కీర్తయే నమః	
అమృతాయ నమః	సత్పురాయణాయ నమః	
ధర్మాయ నమః	940 లోకత్రయాశ్రయాయ నమః	
శక్తిమతాంశ్రేష్ఠాయ నమః	శాంతివ్రదాయ నమః	
దక్షాయ నమః	శ్రీకరదర్శనాయ నమః	970
ధర్మవిదుత్తమాయ నమః	ఉదీర్ణాయ నమః	
అనిర్విణ్ణాయ నమః	సర్వతశ్చక్షుషే నమః	
ధర్మయూపాయ నమః	విశోకాయ నమః	
ఇజ్యాయ నమః	శోకనాశనాయ నమః	

మహాక్రమాయ నమః	అవరాజితాయ నమః	
మహాకర్మణే నమః	స్వస్తిదాయ నమః	
మహాతేజసే నమః	స్వస్తికృతే నమః	990
మహోరగాయ నమః	యంత్రే నమః	
స్తవ్యాయ నమః	సత్పథాచారాయ నమః	
స్తవస్రియాయ నమః	980 ఊర్ధ్వగాయ నమః	
స్తోత్రే నమః	అహృహత మహద్వర్తనే నమః	
పూజ్యాయ నమః	కలికల్మష నాశనాయ నమః	
పూరయిత్రే నమః	సహిష్ణవే నమః	
యమాయ నమః	సంమతాయ నమః	
పుణ్యతీర్థకరాయ నమః	సాధవే నమః	
మాన్యాయ నమః	ముక్తప్రాప్యాయ నమః	
లోకస్వామినే నమః	జగద్గురవే నమః	1000

ఇతి శ్రీ భగవద్రామానుజ సహస్రనామావళిః సమాప్తా.

